

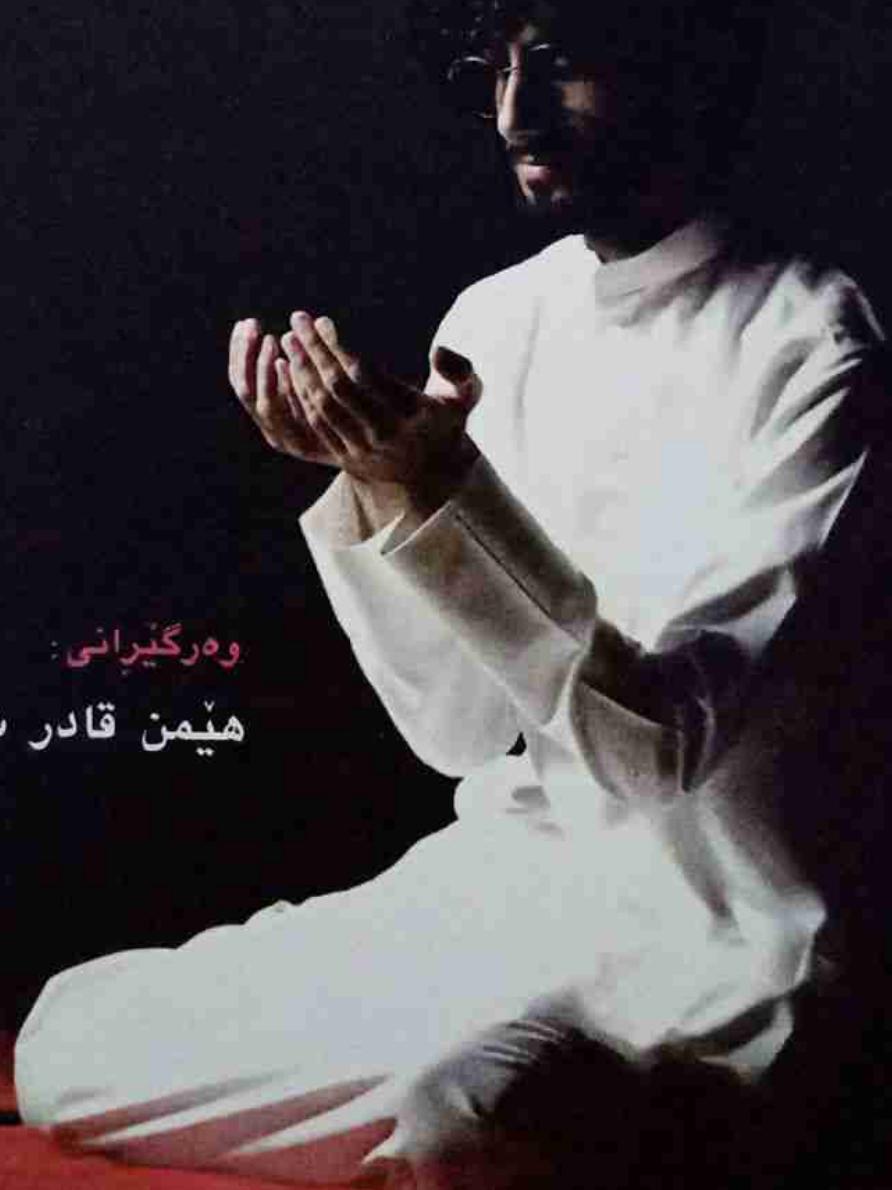
عەرەبى - كوردى

چونكە بەندەكى تۆم

عومەر ئال عۆزە

وەرگىرانى:
ھىمن قادر شاسوارى

اطلاعات

زور به خیربین بـ گروپ چاتی کتبخانه‌ی PDF
لـیـرـه ئـالـوـگـوـرـی باـشـتـرـین كـتـيـبـهـكـانـ دـهـكـهـيـنـ بـهـفـايـلـيـ

[بـيـشـتـر](#)

t.me/ktebxanaypdfgroup

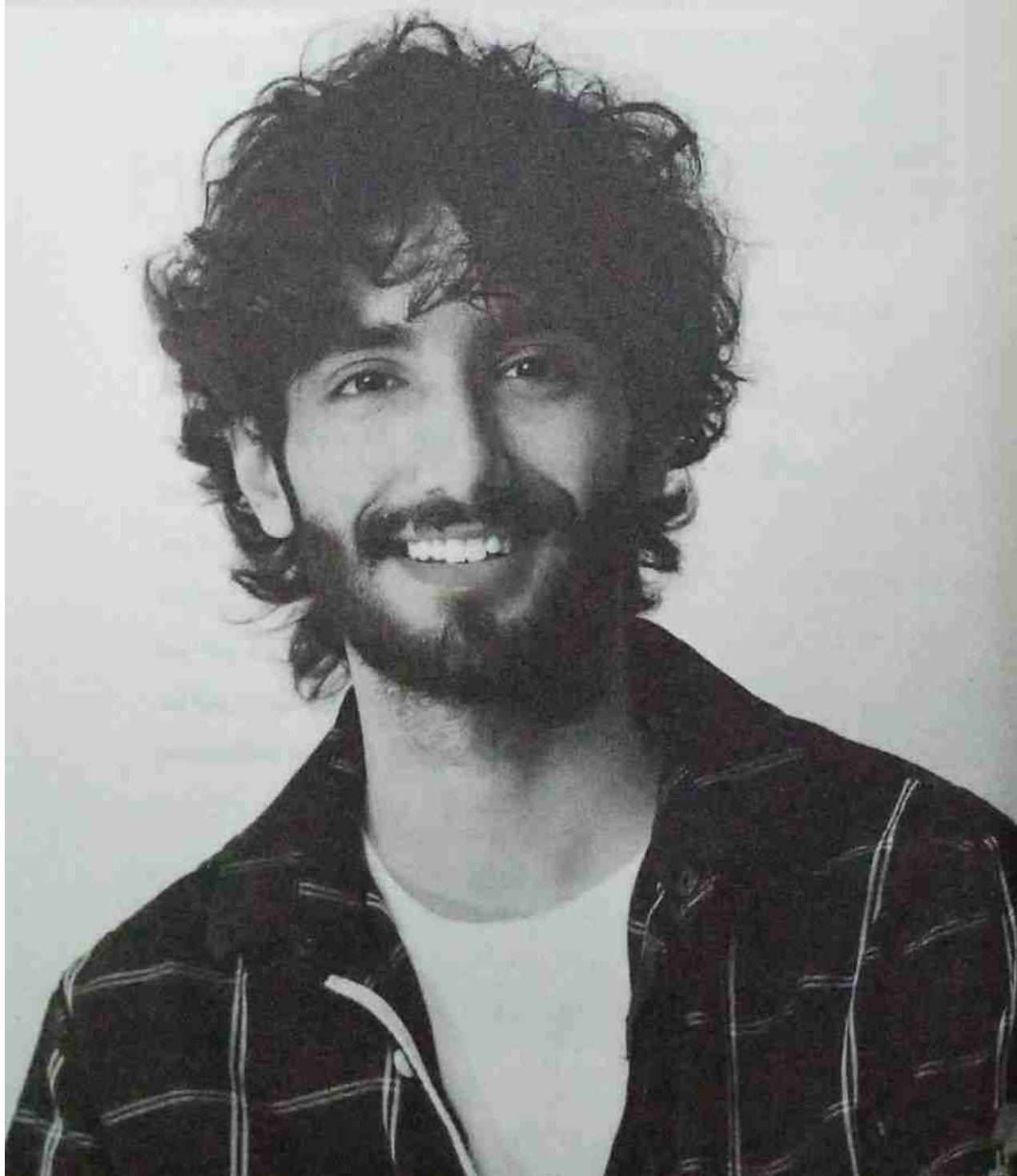
لينك دعوت

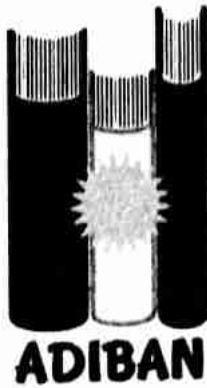
له لـاـيـهـنـ (ـمـحـمـدـ عـبـدـالـرـحـمـنـ) بـهـ p~dfـ كـراـوهـ

چونکه به ندهی توْم

عومه رئال عۆزه

وهرگیرانی: هیمن قادر شاسواری

ناوەندى رۇشنبىرىي ئەدیبان

بەرپەھەرى گشتى: ئارامى مەلا محمد

ئازىزىشان: سەيمانى، شەقامى نېبراهىم پاشا، فولكەي گۈزەكان، ئىزىك ناوەندىي پۇزەلاتى كوران

پەيەندى: 07501696369 - 07731974646 - 07501590032 - 07701974656

Email: bookadiban@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/eadiban/>

فاسنامەي كىتب

ناونىشان: چونكە بەندەي تۆم

نووسەر: عومەر ئال عۆزە

بابەت: ئايىنى

ۋەرگىرەنى: ھىتمەن قادر شاسوارى

ھەلەبەر: شۆخان عەلى

دىزائىنى بەرگ: عيسا عوسمان

دىزائىنى دەق: ئارام مەلا محمد

پەخسانگە: ناوەندى رۇشنبىرىي ئەدیبان

لە بەرىۋەبەرایەتىي گشتىي كىتىخانە گشتىيەكان، ژمارەي سپاردنى (۱۱۸۵) سالى (۲۰۲۱) پى دراوه، ئەم كىتىب لە بلاوكراوه كانى ناوەندى رۇشنبىرىي ئەدیبانە، مافى لەچاپدان و كۆپىكىرنى پارىزراوه بۇ ناوەندى رۇشنبىرىي ئەدیبان.

بەرچاو پۇنى :

سەرجەم تەفسىرى ئايەتە پېر قىزەكانى
قورئانم لە تەفسىرى (پەوانەوە) وەرگرتۇوە
لە وەرگىنەن مامۆستاي بەرپىز (مامۆستا
مەلامە حمود گەلالى) بە سپاسەوە

پیشکهش:

- بُو ئەو كەسەي بەھىز لاز دەكەت و بىتھىزىش بەھىز دەكەت.
- بُو ئەو كەسەي ھەموومان بە ترس و بىم و تكاوه پادەكەين بەرەو رووي.
- بُو ئەو كەسەي سەرئەنچامى سەرجەم دلەكانى بەدەستە.
- بُو ئەو كەسەي ھەموو گەردۇونى بەدەستە..
- بُو خۆشەويسىتم..
- بُو خوداي پەروەردگار..

درود و سلام له سر په یامبه و سه رجم په یامبه ران و خانه واده
و هاوهل و دوست و شوینکه و توانیان بیت تا پژوی دوایی، به
نهادزهی ئوهی دوستانیان باسیان دهکن و، بین ئاگایان مدهقشن
له باسکردنی.

پاشان:

چند هلهوسته يه کی جوان و، پنگه يه کی مه زنه و، له همان کاتیشدا
کاریکی زور گرانیشه!

نهو په رتووکهی له سر په یامی خودای په رودگار ده دویت هاووینهی
نیه و، له گهل کتیبه کانی دیکه به راودیش ناکریت.

نم په رتووکه و هک ئو کتیبان نیه که سه رجاوه کهی به هزی نیگای
خهیال و ناووه زه و نووسرا بیت، به پرته چاوینک بی خوینیت وه، به لکو و
نمه چارهی دله بیچاره کانه، دهی ده رمانیش کاتیک سو و ده خشے که
چاره سره که له پنگهی ئوهه وه بیت.

پشتیوان به خودا ئیمه پنکه وه به ره و جیهانیکی جوان و دونیا یه کی
قهشنهنگ ده رقین و، نم په یامهی به دهستی خومنان به رزی ده کینه وه
بوق خودای په روره دگار.

من لم کتیبه دا له سر چند ئایه تیک نووسیومه که دهستی له
دلعاوه و کاریکه ری له سری به جیهیشتووه، قورئانی پیر قز هه مووی
به رکهت و به نرخه، به لام ههندیک ئایهت ههیه ده توهستینیت و هک
ئوهی بوق حالی تو هاتووه، بوق ئوهی تو شدارت بکات و، هاو ده می
نهایت بیت.

زوربهی عره بکان له زوربهی قورئان تیده گهن، به لام بروادران
بیرده کنه وه و پاده مین له و ته کانی په رودگار،

بويه له هموو ئايەتىك رۇوناکىيەك دەبىن و، دەيکەنە سەر مەشقى
خۇيان، بەلام ئەو عەودالانى لە كاتى خويىندەوهى قورئاندا

ھىچ ھەستىكىان لا دروست نابىت و پېستيان ناخرۇشىت، من زور له و
بىئاكاپىيەيان دەترسم ئەگەر نەگەپىنهوه بولاي پەروەردگار و،

لە ئايەتكانى خوداي پەروەردگار پانەمەتن كە دەفەرمۇيت: قآل تعالى:

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَفْعَلَ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا ﴾ ﴿ ٢٤ ﴾ ﷺ محمد:

((ئەرى ئەو دوو روو مو شرىك و بن بىرۋايانە بۇ چى لە قورئان وردىنابنەوهە
بەدل نايخويندەوهە؟ بۇ ئەوهى پابەندى فەرمان و نامۆز گارىيە كانى بن،
بەلكەو نى شانەكانى كاريان تى بكاو لە خراپە كارى و تاوان بىگەپىنهوه؟
بەلكوو لە سەر دلىان پەرددە ھەمە دەركى دلىان داخراوهە لە پەيمامى قورئان
حالى نابن)).

من ئومىدى زورم ھەيە كە ئەم پەرتۈوكە پەنجە لە دلى بىرۋاداران
وەربىات و، من ئەمە بە راۋەيەكى وردى قورئان نازانم و نايىيىنم،
بەلام وامكردووھ ئايەتكان نزىك بىتەوه لە تىگەيشتنى گەنجانى
ئەمرىق، بە راستى ئەم ئايەتاناى قورئانى پېرۋىز وەستاندمنى،
ھەركاتىك لەسەر ھەر ئايەتكىك كارى تىكىرىدىتىم، دلەم نەرم بۇوېيت، لە
ناخى دلەمەوھ رازىكىم لەسەر نوسىيۇوھ و، مانايەكم لى دەرھىتىاوه، يان
بەكىرىدىي سوودم لىتى دەرھىتىاوه، بە راستى ئايەتكانى خوداي
پەروەردگار، تىمارى بىرىنەكان دەكەت و، چارەي نىگەرانىيەكان دەكەت،
خودايە بەدەم بانگەوازەكتەوھ هاتىم، خويىنەرى خۇشەويىست، بىزانە
ئەم كىتىبەي بەرددەستت لە كۆمەلتىك بىر و ئەندىشە پىنكەتەوھ، بە
شىۋەيەك ئەم ئايەتاناى باسىم كردووھ ماناكەي بە تەواوى ئەو
مەبەستەي نىيە من نوسىيۇوھ، بەلكوو بويه دەربارەي دەدۇيت بۇ

ئوهى تو نلىت ئهو ئايەتانه هەمان واتايە، ھەرچەند ئەمە گۈپىنى
ماناى ئايەتكانى نىيە، ئهو ئايەتانهى باسمىرىدووھ بۇشتى دىكە
هاتوون، جىاوازە لەو ئايەتانهى كە دەست دەدەن لە دلت و تۈزى
سەر دەرۈونت لادەبەن.

پاشان..

بەر لەوەی پەرەکە مەلبەنەوە و بېۋەنە سەر پەپەی نوي..

لە خوداي پەروەردگار دەپارىمەوە ئەم كىتىبە بىكانە پەندىكى باش بۇ
بەخەبەرەتىنانەوەي ئىمامت و، شادى بەخشى تەنھايت بىت و، رازىك
بىت بۇ پىنەمۈونى كەرىنى پىنگائى پاستت..

بە ناوى خودا.. پشتىوان بە خودا.. هىچ پەنا و ھىزىك جە لە پەناى
خودا نىيە...

چونکه بهنده‌ی توم

به نرخترین نازناویک مرؤٹی پین بناسرتیته و، نازناوی (بهنده‌یی بونه) بق خودای په روه‌ردگار، هر لبه‌ر ئمه‌یه خودای په روه‌ردگار له شکومه‌ندترین و جوانترین حاله‌تدا بانگی په یامبهر دهکات، ده فرمومیت:
﴿سُبْحَنَ اللَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ﴾ الإسراء: ۱

((پاک و مونه‌زه و بی عمیب و بی هاوه‌ل و هاو شانه ئه و خودا بهده سه‌لاتمی، که لامبه شیکی شهودا شهوره‌وی به‌منه‌ی خوی، موحه‌محمد ﷺ کرد، له مزگه‌وتی کم‌حبه‌وه بق مزگه‌وتی قودس، که به‌گوئیره‌ی و مسانیلی هاتوچوی نه و روزگاره چل قوئناغه رئ لیک دوور بون، نه م نیسراو می‌عراجه سالیک پیش کو چکردن بوجه. نیبن و سه‌عد له‌کتیبی (الطبقات) دا دهلى: شهوره‌وی کردنی پیغه‌مبهر همه‌زده مانگ پیش کو چکردن بوجه)).

نه‌ی فرموم به په یامبهر که، یاخود به نیز در اوه که...
هه روه‌ها خودای په روه‌ردگار دهرباره‌ی په یامبهر (﴿كَلَّا﴾) ده فرمومیت:

﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِيَدَا ۚ﴾ الجن: ۱۹

((کاتیک پیغه‌مبهر ﷺ به ندایه‌تی خودای نهکرد، نمو کو مه‌له به‌مریه له (وادي. النخلة) بی‌ی کمه شتن و گوئیان له فورئان خویندنی پیغه‌مبهر بوجه، نه‌ونده‌یان نارهزو له بیستنی فورئان بوجه، واله‌دهوری پیغه‌مبهر ﷺ کو بونه‌وه کله کمیان کردو به مل یه‌کانیشت، خمریک بوجه بیمهک پارچه‌مو و مکوو (الباد) یان لی بی، یان بینه پارچه گوشتیک له جمسته پیغه‌مبهر ﷺ)).

﴿ وَإِنَّهُ لَمَا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَتَعْوُهُ ﴾ وەک بەندەیەک پەسنى دەکات، چونکە پەرستش بۆ پەروەردگار بىنەماي شکومەندى مرۆفە.

كانتىك عيسا سەلامى خوداي لەسەر بىت بە مندالى هاتەگى، فەرمۇسى:

قالَ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ أَتَلَّنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ مريم: ((عيسا وتى: من بەندەیەکى راستالى خودام، ئەۋپەرى بەندايەتى بۆ دەكەم، عىبادەت بۆ كە سى تر ناكەم، سەير بىكەن: لەوەدوا ئىنجىلىم بۆ دەنېرى ئەنمزەلدا بىرىارى داوهۇ مەزندەيى كردوھ، كە بېمە پىغەمبەرىيکى خاوهۇ نامە، ھەر چەندە هي شتا نامەي بۆ سەر نازل نەكىردىم. تەقديرى ئەۋە كردوھ: كە بېمە پىغەمبەر بە مەش ھەمۇ ئەۋە سەر تو مە تانەي رەتكىرنەوە: كە وەپاڭ دايىكىان دابۇو، چونكە ھەرگىز پەروەردگار پىغەمبەر لەئادەمیزادى لمزىنا پەيدا بۇو نانېرى، بەلكۇو پىغەمبەران پىرىيکى پاك و خاونۇن و رەچەلەك و گەمرا بى خەوشىن)).

ئەپەروەردگار منىش بەندەيى تۇم... تو دەپەرسىم.

چونكە من بەندەیەکى ئاتاجى بەردىرىگايى تۇم... بە ملکەچى لە بەردىستىدام... لە بەردىم دەسەلات و توانايى تۇدا بەۋپەرى لاوازىيەوە وەستاوم... لە بەردىم بەرفراوانى زانستى تۇدا ناشارەزا داماوم... لىيم خۇشبىيە... ئەمە راستىتى ئەو فەرمۇودەتە: قالَ قَالَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ﴿٤٨﴾ النساء: 48

((بىتىگومان پەروەردگار خۇش نابى لە كەسىك شەرىك بۆ خودا دابىنى، خودا خۇش نابى لە بەندەيەك بە موشىيکى مەرد بى، مەبەست بە شىرك كوفرى كە شتىيە كە شىۋەي كوفرى جوولەكە كانىش دەگۈزىتەوە، جىڭە لە تاوانى شىرك بەم مەبەستە كە شتىيە نەگەر خوا مەبىلى لى بىن لە تاوانەكانى تر

خوش دهبي، كه سٽك هاوهـل بـو خودا دابنـى تاوانـى گـهورـهـى ئـهـنجـامـ دـابـيـ، ئـهـگـمـرـ لـهـ سـهـرـ ئـهـ وـ حـالـهـتـهـ بـمـرـىـ خـودـاـ لـىـ خـوـشـ نـابـيـ. هـهـرـكـهـ سـٽـكـ هـاـوهـلـ بـوـ خـودـاـ دـابـنـىـ، پـىـيـ وـابـىـ جـگـهـ لـهـ خـودـاـ كـهـ سـٽـكـىـ تـرـيـشـ بـهـدـيـهـىـنـهـرـهـ، يـاسـادـانـهـرـهـ، حـهـرـامـ وـ حـهـلـالـ دـفـسـتـ نـيـشـانـ دـهـكـاـ، ئـهـوـهـ تـاـوانـيـكـىـ گـهـورـهـىـ ئـهـنجـامـ دـاوـهـ وـ تـاـوانـهـكـانـىـ تـرـ لـهـ ئـاستـيـاـ خـوـ بـهـ بـجـوـوكـ دـهـنوـنـنـ).).

چونکه بهندـهـىـ تـقـمـ مـيـهـرـتـ بـهـسـهـرـمـداـ بـيـارـيـنـهـ... ئـهـمـهـ رـاـسـتـيـتـىـ ئـهـ وـ فـهـرـمـوـوـدـهـتـهـ: قـالـ تـعـالـىـ: ﴿فُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ﴾ الزـمـرـ: ٥٣

((ئـهـيـ بـيـغـهـمـبـهـرـاـ بـهـ وـ خـهـلـكـهـ بـلـىـ: ئـهـيـ بـهـ نـدـهـ كـانـىـ خـودـاـ ئـهـوـانـهـىـ زـيـدـهـرـهـوـبـيـانـ كـرـدوـوـهـ لـهـتـاـوانـكـرـدـنـ وـ سـهـرـپـيـيـچـيـكـارـىـ فـهـرـمـانـىـ خـودـاـ، هـهـرـگـيـزـاـوـ هـهـرـگـيـزـ لـهـ رـهـحـمـهـتـىـ خـودـاـ نـائـوـمـيـدـ مـهـبـنـ، ئـهـيـ تـاـوانـبـارـانـ لـهـ لـيـخـوـ شـبـوـونـىـ خـواـ نـائـوـمـيـدـ مـهـبـنـ. چـونـكـهـ بـيـگـوـمـانـ خـودـاـ لـهـ هـهـمـوـوـ تـاـوانـيـكـ خـوـشـ دـهـبـىـ. مـهـگـهـرـ هـاـوهـلـدانـانـ بـوـ خـودـاـوـ لـيـشـىـ ژـيـوانـ نـهـبـيـتـهـوـهـ)).

چونـكـهـ بـهـنـدـهـىـ تـقـمـ وـهـلـامـىـ دـاـوـاـكـارـيـيـهـ كـهـمـ بـدـهـرـهـوـهـ.. ئـهـمـهـ رـاـسـتـيـتـىـ ئـهـ وـ فـهـرـمـوـوـدـهـتـهـ: قـالـ تـعـالـىـ: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ إِلَيْهِ دَعْوَةَ الَّذِاعِ إِذَا دَعَانِ﴾ البـقـرـةـ: ١٨٦

((ئـهـيـ بـيـغـهـمـبـهـرـهـ كـهـرـكـاتـىـ دـهـرـبـارـهـىـ منـ بـهـنـدـهـكـانـمـ بـهـ سـيـارتـ لـىـ بـكـمنـ، تـؤـ بـيـيـانـ رـابـگـهـيـهـنـهـ وـ بـوـيـانـ روـونـ بـكـهـرـهـوـهـ، كـهـ بـيـتـوـهـ ستـهـ لـهـ هـهـمـوـوـ طـاعـمـتـ وـ خـودـاـپـهـرـ سـتـيـيـهـ كـدـاـ نـيـخـلاـصـ وـ دـلـاـ سـوـزـىـ بـهـرـدـهـوـامـيـيـانـ هـهـبـىـ، روـوـىـ نـرـأـوـ پـارـانـهـوـهـ باـ تـهـنـهـاـ ئـارـاـسـتـهـىـ منـ بـكـهـنـ، كـهـسـ نـهـكـهـنـ بـهـ هـاـوبـهـشـ وـ بـهـرـاـمـبـهـرـمـ،

پیان رابگه یه نه: که من لیيانمهوه نزیکم، له نیوان من و نهواندا په رده و نیوان نیه. ههموو دعواو نزاو پارانهوه سرته و ورته لیویان دهی سم، کمس رایهی ناکمهوه جگه له خوم و هلامیان بداتهوه، کهوابن با نهوان پابهندبن به شمریعه تو یا سام با نهوان به گویم بکهنه نیمانم پی بهین، به لکوو ریگای حق و راست بدوزنهوه بیگرنه بهر. واته: که من لیيان نزیک بم و هلامی نزاو پارانهوه یان بدنهوه، با نهوانیش به دهنگ منهوه بین و کاریک بکهنه شایانی وهلام دانهوه بن، وهکوو من خودایه کی به ره حم و به زهیم بؤیان، با نهوانیش به ندهی را ستال و به نه ده ب و کویرایه ل بن، پابهندی فهرمانه کامن بن. به لکوو نهوانیش شارهزای ریگهی را ست بنو بزانن خودا په رستی به راستی چونه)).

چونکه به ندهی توم به رگریم لیده که یت... نه مه راستیتی نه و فه مووده ته: قآل تعالی: ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الظَّالِمِينَ إِنَّمَا نُؤْمِنُ بِهِ﴾ الحج: ٣٨ ((بیگومان په رومردگار شهری شهرب خوازان لهو به نده خاوهن با او هرانهی خوی دوور ده خاتهوه: که پ شتیان به خودا به ست ووه بولای نه و گمراونهوه، پاریزگاری یان ده کاو یارمه تیان دهدا، به سه ر دوژمنانی خویو نهوان دا سه ریان ده خا. بیگومان په رومردگار هیچ کاتی خائین و کافرو سپله و پی نه زانی خوش ناوین. مه به ست نه وهیه: مو سولمانان خوش ویستی خودان. و خودا دوژمنانیان سزا دهدا)).

چونکه به ندهی توم هرگیز بیئومید نام... هرچه ند پیویستی و غه مباری و ئاتاجیم هه بیت به ده ممهوه دیت و ده روازه م لیده کاته و... نه مه راستیتی نه و فه مووفده ته: قآل تعالی: ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّ مِنْ رَّجَعٍ اللَّهُ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ یوسف: ٨٧

چونکه بهنده‌ی توم سے رجم کاروبارہ کانم بېرىدەکەيت، بېبن جیاوازی بھووک بیت يان گوره... ئەمە پاستىتى ئەو فەرمۇودەتە:

قَالَ تَعَالَى: ﴿يُدِيرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾ السجدة: ٥

((ئىش وکارى بۇونەوەر بەدە سەت خۆيەتى، راگرتىنى بۇنەوەر بەرپۇھىردىنى بەعالەمى بالاو پايىنىيەوە بەو شىوه تۈكىمەو رېڭىو پېيکە تايىبەتە بەخوداوه هەر ئەو ھەلىدە سورىنى، ھەممۇو کارو بارىتى بۇونەوەر كەلەناسمانەکان و زھوی و ناۋىياندا ھەپە، رۆزى ھىامەت ئاكامەكەى بۇ لای خوا بەرز دەبىتەوە، سەرەنجامى ھەممۇو شتىك بۇ لای ئەوەو ئەو بېرىارى يەكالاڭەرەوە دەربارەيان دەرددەكە. ئەندازەي ماوهى رۆزى ھىامەت ھەزار سالى تەواوه لەو رۆزو مانگانەي ئىيمە لەزىيانى دونيادا حى سابىيان پى دەكەين. دىيمەنەكە لەذىھنى ئادەمیزاد نزىك دەكتەوە، ئەگىنَا مەوداي تەدبىر و بەرپۇھىردىنى خودا لەمەوداي ناسمانەکان و زھوی بەرفراوانترە، وەل سى ھە سى ئادەمیزاد بە سىھەتى كە لەبەرامبەر ئەو مەجالە فراوانەدا بوه سى و سەرنج بدانە بەشىك لەدىاردەي بەرپۇھچوونى ناسمانەکان و زھوی)).

چونکه بهنده‌ی توم لە پىلانى خراپەكاران دەمپارىزىت... ئەمە پاستىتى ئەو فەرمۇودەتە: قَالَ تَعَالَى: ﴿وَهُوَ أَفَاهُرُ فَوَّقَ عِبَادَةَ وَيُرِسْلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً﴾ الأنعام: ٦١

((واتە، پەروردگار خوداپەكى وەھاپە، لە شەودا گىيانى بەندەكانى وەردەگىرەتەوە لە كاتى نوستىندا ئادەمیزاد وەكىو نىمچە مردووپەكى لى دى و ھە سى تو خو سى لى دەبىرى، ئەمە پېيى دەگوتىرى مردنە بە چىكۈلە. نىم چە مردن. خودا ناگادارە دەزانى بە رۆز چى دەكەن و چى دەلىن، ئەمە پەستىمە بە سەھىپەكى تىخىزىنراودو ئەو دەگەپەنلىنى كە زان سى خودا ھەممۇو شتىك

دهگریتهوه و هیج هەلس و کمۆتیکی مەخلوقاتی خۆی بەشە و بە رۆز لە ھون
نابى و ناگای لە ھەموو کردارو گوفتاریکیانە، ھەموو جوڭانهوه و ئارام
گرتنيکیان دەزانى. پا شان بە ناگاتان دېنیتەوه لە رۆزدا بۇ ئەوهى کاروبارى
رۆزانەی خوتان ئەنجام بىدەن، نەم ھاتوو چوو نو ستن و بە ئاگاهىنانهوه و
ھەولدان و تىكى شانە شتان بە رۆز و بە شە و بۇ ئەوهى كە ماوهى دىيارى
كراوى تەممەنتان بە سەر بەرن، ھەركە سە ماوهى ژيانى دونيابى خۆی تمواو
بکاو رۆلى خۆی بېيىنى، چونكە تەممەن و ئەجهل و كاتى مردىن و شويىنى، لە¹
زادىارى خودادا لەھە پېش دىيارى كراون و بىراوه تەوه ئەمجار گەپانەوه تان
بۇلاي خودايە، ھەركە كاتى خۆى ھات زىندىووتان دەكتەوه و چىتان گردووه،
بىرتان دېنیتەوه و دەپخاتەوه بەردەم تان و بە گوېرىھى كردارو گوفتارتان
سزاو پادا شستان دەداتەوه، خراپە بە خراپە، چاکە بە چاکە. زۇر عادىلانە
حې ساب و لېكۈلەنەوتان لەگەلەن ئەنجام دەدا، كەس نىيە دە ست بەردە ستى
بېيىنى و بتوانى بېيىتە لەمبېر و نەھەنلى دادگايى خۆى ئەنجام بدا، تەنانەت
بەبى ئىزىن و رەزامەندى ئەو، كەسىك نىيە بتوانىت شەفاعةت بکا)).

لاني عبدك...

بە تەواوى دەزانىت بۇ كۆئى دەرقىم و رۈوم لە كويىه!
لە كاتى ناخۇشىيەكانمدا بە ملکەچى و سەرکزى دەگەپىمەوه بۇ
بەردەم دەرگائى تو...

بەلام لە خۇشىشدا ھەر دەگەپىمەوه بۇلاي تو...
سوپاس و ستابىش بۇ تو لەسەر سەرجەم بەخىششەكان
بەسەرمەوه...

دەگەپىمەوه بۇلات...

ستایش کردن و پیاھەلدانەکانم بۇ تو هەزارانەیە، چونکە من بەندە
هەزارەکەی تۆم...

خودایە من ئەو عومەرم کە تو دەزانىت چىم
نەك ئەوهى کە خەلک دەمناسن
ئەی خودایە ئەوه منم... عومەر... ئەو بەندە لاوازەت..
بانگى خەلک بۇلای تو دەكەم..

چونکە بەندە تۆم...
بانگىان دەكەم بۇلای تو...
چونکە تو راستىت.. ئەوهى شويىت بکەۋىت راستە...
بىنگومان...

تو وەرم دەگرىت... سەرفرازىش بۇ تو و پەيامبەر و بىروادارنە..
بىنگومان...

ھەميشە ليتو بەخەندەم، چونکە بەندە تۆم...
دەمبىنى دەكەم، وام لىتەكەيت ھەستمەوھ.. چونکە بەندە تۆم!
دەمبىنى دەگرىم، وام لىتەكەيت بىن بکەنم... چونکە بەندە تۆم!
دەمبىنى خۆم بە بەھىز نىشان دەدەم، چاپقاشىم لىتەكەى... چونکە
بەندە تۆم!

دەمبىنى له ناخى خۆمدا يادت دەكەم، توش لەلای خوت باسم
دەكەيت... چونکە بەندە تۆم!

دەمبىنى له بەردەم خەلک باست دەكەم، توش له ناو كۆر و
كۆبوونەوهەكى باشتىر لهەھى من باسم دەكەيت.. چونکە بەندە تۆم!

من به چیزه کنکی خوش ویستی تاییه تی له گەل خودای خۆم دەژیم...

دەمەویت ھەمیشە خوشی بويم..

دەمەویت ھەمیشە خوشنوود بیت لیم..

دەسا خودایه...

ته واو لوتبه رزیم دەخەمە سەر زەھوی

((ملکەچى و ترس و ئەوین و خوش ویستیم بۇ تۆیە، تۆش میھر و
سۆز و خوش ویستی و میھرەبانی خوت لە چارەم بنووسلە))

چونکە بەندەی تۆم.. تۆ پەروھرینمیت..

من ھەست بە بەختە وەرییەکى بى كۆتا دەكەم..

تەنها ئەوەندەم بەسە تۆ پەروھر دگارم بیت، باشترين پەروھرینمیت!

بەسە بۇ من تۆ خوش ویستیم بیت، باشترين خوش ویستیت!

بەسە بۇ من تۆ نۆزىدارمیت، باشترين نۆزىدار!

بەسە بۇ من تۆ جوانیت لام، جوانترین جوانانیت!

بەسە بۇ من تۆ ھەمیشەییت، ھەر تۆ نەمریت!

جە لە تۆ كیم ھەي؟!

ھەموو ئاوازىك خوش ویستی خۆى ھەي

من بە تامەزرقىي و خوشىي و گورانى بۇ تۆ دەچىرم

ھەموو چاوىك ئارەزووی بىننەن بۇوى خوش ویستەكەي ھەي

من تامەزرقى دىدەنلى پۈوخسارى جوانى تۆم

چونکە بەندەی تۆم.. ھەرگىز سەرم بۇ بەندە دانانە وىنم.. چون ئەوھ
بىكم لە كاتىكدا پارىزەر و بەدىھىنەرمىت؟!

تو میهره بانیت بهرامبهر بهنده کانت
میهرت به سهار ئەم بهنده بچووکه چاوله پریتت ببارینه..

خەریکە گریان لەناوم دەبات
لای تو تکاکان ون نابیت
تو ئارامى به خش و نزیکیت
دەستم بق تکات به رزکردووه تەوه
بە دەم نزاکە مەوه و هەرە..
بە دیھینە رى خۆشە ويستم..

من زور نويىز و پۇزۇو و چاکە و يادى تۆم نېيە..
بە لام دلم پریتى لە خۆشە ويستى تو..

ھەر لە بنچىنەدا ئەم دلەی كە بە دىت ھىتاوه لە گەل ھەموو لىدانىكىدا بە^{خۆشە ويستى تو نويىدە بىتەوه دلخوازم..}

وەك ئىينىو تەيمىيە دەفەرمۇيىت:
(دل تەنها بق خۆشە ويستى پە روەردگار بە دىھاتووه)
دل بۇ تو.. ئاوه زم بۇ تو.. ئەى جوانلىقىنى گەردوون.
خودايە.. تو خودايى من و ئەوانە شىيت كە جىڭ لە تو خودايى دىكە
دەپەرسىن!

من بە تەواوى دەزانم و دلىيام تو تواناي لىخۆشىبوونت ھەيە لە^{توانە كانمان، خودايە لە تاوانە كانم خۆشىبە..}

چونكە بهنده ئۆم.. لە سايەي تو يە من تەندروست و لە شاغم
سوپاس و ستايىش بۇ تو، پاڭ و بىنگەردى بق تو كە ھەركەست ويست

پاوهستاوی دهکهیت له سهه من له سهه پردى
په پینه وهی قیامهت پاوهستاو و پاسترهو بکهیت خودای به خشنده و
میهره باه..

قال تعالیٰ: ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَسُكُونِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
الأنعام: ١٦٢

((نهی محمد) پییان بلی: بیگومان هه موو جوړه خوداپهه ستیبه کم، نویزو
پارانه وهه قوربانی و حج و عه مره و هه موو کردارو ګوفتاریکم له ژیاندا،
نهه بیرو باوهههی له سهه ده مرم هه مووی بې خودای په روهد کارهه
مه به ستم له نهنجامدانیان بهندایهه تی کردنی زاتی پاکی کردگاره، هه موو
کارهه مه به ستو نییهه تم بې رازی کردنی خودای مه زن و بی هاوهله! بیگومان
نهه نایهه ته کوکهه رهه وهی هه موو کرداریکی چاکهه، هه موو کردارو ګوفتاریکی
باشی له خو ګرتووهه)).

من هی تو..

کردهه وه کانیشم بې تو..

ژیانم بې تو..

مردنه به دهست تو..

من بهندیه کم دان دهنتیم به هه موو تاوانه کاندا..

نه ګهه سرام بدھیت به ههی به ده کرداریمه وهیه..

نه ګهه لیم خوشبیت تو باشتہ من ده ناسیت.

نه ګهه بمهویت هه لیم له ده سه لاتت بې کوی هه لیم

بلکوو پهنا بې به خشنده بی تو ده بېم.

له‌گهلم را بمنته..

کاتیک ههست ده‌کهیت که‌سیک خوشیده‌ویت ههست به وزه‌یه‌کی زور
و ئاسووده‌بی ده‌کهیت..

کاتیک ده‌زانیت مرؤفیک خوشیده‌ویت ئوه به جوانترین شتی ژیان
ده‌زانیت..

کاتیک ههست ده‌کهیت مرؤفیک خوشیده‌ویت وا ههست ده‌کهیت دونیا
بۇ تو فراوانبووه..

ئهی ههستت چون ئه‌گه ر په‌روه‌ردگاری مرؤفه‌کان خوشیبویت؟!
ههستت چون کاتیک بەدیهیت‌ری وزه و، بەدیهیت‌ری جوانی و،
بەدیهیت‌ری ته‌واوکار و، بەدیهیت‌ری ته‌نگانه و ئاسووده‌بی توی
خوشبویت؟!

ههستت چون کاتیک بزانیت خودای په‌روه‌ردگار له و بەرزیبه‌وه
خوشی ده‌ویت؟!

کاتیک خودا خوشیبویستت خوشه‌ویستی تو ده‌خاته دلی هه‌مووانه‌وه!
نهک ته‌ناهه مرؤف!

بەلکوو ته‌نانه فریشته‌کانیشه‌وه!
یه‌کم که‌س که خوشی ویستی له فریشته‌کاندا جبریله،
که‌سیک ده‌بیت له خوشه‌ویستراوانی زه‌وی!
هیچ مرؤفیک نییه تو بیینیت پووناکی تو له دلیدا نه چه‌سپینیت
سویند بەخودا ئه‌مه له‌وپه‌پی جوانی و ته‌واویی خودایه ئه‌گه ر خوشی
بویت.
پووناکییه‌کت بۇ ته‌رخان ده‌کات له ناو مرؤفه‌کاندا ده‌رقویت!

خۆشەویستى خەلک بەھەرەيەكى گەورەيە

ئاي لەو بەھەرە گەورەيە!

ئەي چەند گەورەيە ئەگەر خودا خۆشتىبۈت؟!

كاتىك خودا خۆشتىويىستى بەردت بۇ نەرم دەبىت، ھەمۇو شتى بۇ تو
تەرخان دەبىت، يېڭىان خۆشتى دەۋىت، زەھى و نەھىنېيەكانيت بۇ
بەردىست دەبىت!

كاتىك خودا خۆشتىويىست لە تاوانەكانت خۆشىدەبىت!

كاتىك خودا خۆشتىويىست گویىت دەبىت بەو گویىيە ئەو پىتى
دەبىستىت، چاوت دەبىت بەو چاوهى ئەو پى دەبىنېت، دەستت دەبىت
بە دەستى ئەو، قاچت دەبىت بە چاقى ئەو؟!

كاتىك خودا خۆشتىويىست ناوت لە ئاسمان بەرز رادەگرىت!

كاتىك خودا خۆشتى ويست براوهى دونيا و دواپۇز دەبىت!

كاتىك خودا سەيرت بکات، ئەوكاتە ھەرگىز سزات نادت!

كاتىك خودا خۆشتىويىست بە خۆيەوە سەرگەرمىت دەكات!

كاتىك خودا خۆشتىويىست داناپىت پى دەبەخشىت، ئەوهى داناپى پى
بېھەشىرىت بە راستى چاکەي زۇرى دەست كەوتۇوە!

كاتىك خودا خۆشتىويىست وادەكەت خەلگانى دىكە كارت بۇ ئاسمان
بىكەن!

كاتىك خودا خۆشتىويىست دەبىتە پەروەشىيارى خوت!

كاتىك خودا خۆشتىويىست سەركەوتنى زۇر مەزنت پى دەبەخشىت!

ئەوهى خودا لە دەست بىدات چى دەست دەكەۋىت؟!

ئەوهى خودا بەدەست بەھىنېت چى لە دەست دەدات؟!

دلی زور له مرۆڤەکان هیندە پەیوهسته بە مرۆڤەوە هیندە پەیوهست
نییە بە بەدیھینەری مرۆڤەوە!

بۇیە زوریان دەبىنین کاتىك يەكىكىان لە دەست دەدەن تۈوشى
خەمۆكى و ھەزان و ترس و بىم دايىدەگرىت و زورجار پەنا دەبەنە
بەر خۇكۇشتىن!

من نالىتم لەدەستدانى ئازىزان ئازاربەخش نىيە!
بەلام ھەركەس خۇوبگرىت بە ئارامگىرن و نزاكردىن و ھەرچەند خەم
و پەزارە لەسەرى كەلەكەبىن؟!
كەمە!

خوداي پەروەردگار باسى نزا و ئارامگىرى دەكات كە چەند مەزنن!

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَإِنَّهَا لَكِبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَشِعِينَ ﴾^(٤٥) البقرة: ٤٥

((لەھەمۇو تەنگانە و پىداۋىي سىيىھەكانتانا، لەكاتى بەلاو مو سىيەتدا پەنا
بىرەن بۇ صەبرو خۇرماگىر و گەرانەوە بۇلای خودا و رۇزۇو گرتىن، واتە:
صەبرو نويىز بىھەن بە قەلغان و سوپەر بۇ ھەمۇو تەنگانە و ئاستەنگ و گىر و
گرفتىك. بىڭومان بەجىن هىنلىنى نويىزەكان لەكاتى خۇيانداو ئەنجام دانىان
وەكىوو پىئۇي سەرتەپ كارىكى قورس و گرانە، مەگەر بۇ كە سانىك نەبىن كە
لەخوداترسن)).

تو خۇو بە نويىز و نزاو ئارامگىيەوە بىگە بە راستى چارەسەرىتكى
سەركەوتۇوه!

لە ھەندىك گىزپانەوەدا ھاتۇوه:

خودا دەفەرمۇيت:

نهوهی نادهم!

توم بق خوم بهدي هيماوه و ههموو شتم بق تو بهدي هيماوه!
بهراستي خوم سويندت ددهم سه رقال نه بيت ليني بهو شستانه که
ئه و بو توى بهدي هيماوه.

خودا توى بو خوى بهدي هيماوه!
ئيدى بق خوتى لى نزىك ناكەيتەوه؟!
خودا ههموو ئه و شستانه کي بق تو بهدي هيماوه..
ئيدى بق كاتىك شتىكى بچووك له دهست ددهمەيت هاوار دەكەيت!
له بنچىنهدا تو هى خودايىت ئه و بهدى هيماويت!
واته تو بهندهى ئهويت، تەنها بلى: گۈرپارايلى فەرمانتىم!
ئىمە بهندهى بچووكى پەروردگارىن..

بهدى نەھىنزاوين شانازى به شىوهى خۆمان بکەين
مەبەستى بهدى هاتىمان زىندۇوكردنەوهى بانگەوازە
ئىسلام له ههموو جىگەيەك بلاو بکەينەوه
دەرۋونەكان بەرەنگالەي ژيان بېرازىتىنەوه
وهك دلۋىپى باران بەرددەواام بىن.

فَالْعَالَمُ^{۱۶} أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ^{۱۷} صِرَاطَ الَّذِينَ
أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ^{۱۸}
الفاتحة: ۶ - ۷

((خودایه! شارهزاپیمان بکه بو پیگمی را ستو سهرفرازی و بمانگمیهنه به مرازو مههیله له پیبازی راسته قینه خوداپه رستی لابدهین، پینوماییمان بکه به شیوه هیک ئه و پینوماییکردن له گهلمان بی، پینوماییک بی ده ستن قودرهتی له گهمل بی و نه هیلی له پیگای را ستن لابدهین. پینوماییمان بکه و بهرد هوامان بکه له سهر پیبازی پیغه مبه ران و را ستگویان و را ستالان، ئه وانهی نیعمه تی عیبادت و خوداپه ستن و حه قنا سیت پی به خ شیون، دلیان به خوداپه ستییه و پهیوه ستن بووه و هه موو خیرو خو شیه کیان له بندایه تی و سوپا سگوزاری ذاتی پاکت بینیوه و سهر فرازی همردوو جیهان بیون)).

نه من نه تو هیچ سو و دیک به ئیسلام ناگهی نین!

ئه و هه ر ده مینیت

هه تا پژی زیندو و بیونه و به شکومه ندی بهرد و ام ده بیت
به وهی تو پابهندی فهرمانه کانی دینیت له خوت ده رنه چیت
ئه و داوای ئه وهت لی ده کات که راوه ستاو و پابهند بیت له سه ر
به رنامه و پیگه راسته کهی، چونکه ئه و پیگه راسته پیگهی ئه و
پیغه مبه رانیه که خودا به هرمه ندی پابهند بیونه پی به خشیون، چهند

که سی چاک به دکردار بwoo، چهند که سی به د کرادیش پیکه‌ی راستی
گرتwoo..

چیروکینکی کورتستان بو ده گیرمه‌وه که راستی ئوه‌ی دهیلم
ده‌سلمینیت:

ئبو عه بدوللای لوغه‌وی چیروکینکمان بو ده گیریت‌وه: گنجیک هبwoo،
کورینکی چاکه کاربwoo، بـلای مالی مه‌سحیه‌کدا تیپه‌پی، چاوی که‌وت
به کچه‌که‌یان، پـنی سه‌رسام بـو، پـاشان خوشی ویست، ده‌ستیان کرد
به نیکا کورینه‌وه، تا واـی لـیـهـات دـلـی دـاـگـیرـکـرد، وـابـهـسـتـهـی بـوـو، کـهـوـتـهـ
نه‌وینـیـهـوـهـ تـاـگـهـیـشـتـهـ ئـوـ گـنـجـهـ لـهـ بـهـ رـخـاتـرـیـ ئـوـ کـچـهـ نـهـ خـوشـ
کـهـوـتـ.

چونکه نـیدـهـتوـانـیـ هـاوـسـهـرـگـیرـیـ لـهـ گـهـلـ بـکـاتـ، هـرـوـهـاـ ئـوـیـشـ
نهـخـوشـ کـاـوتـ چـونـکـهـ بـهـهـرـ هـؤـکـارـیـکـ هـبـیـتـ نـیدـهـتوـانـیـ
هـاوـسـهـرـگـیرـیـ بـکـنـ، لـهـ گـهـلـ ئـوـهـیـ مـسـولـمـانـ دـهـتـوـانـیـتـ هـاوـسـهـرـگـیرـیـ
لـهـ گـهـلـ ئـافـرـهـتـیـ مـهـسـحـیـ وـ جـوـولـهـکـ بـکـاتـ، بـهـ لـامـ بـهـهـؤـکـارـیـکـ بـهـیـکـ
نهـدـهـگـهـیـشـتـنـ، ئـمـ گـنـجـهـ هـینـدـهـ نـهـخـوشـیـهـکـهـیـ لـهـ سـهـرـیـ گـرـانـبـوـوـ لـهـ
جـیدـاـکـهـوـتـ، خـرـیـکـبـوـوـ دـهـمـرـدـ، نـانـ وـ ئـاوـیـ بـقـ نـهـدـهـخـورـ! ئـبوـ عـهـ بـدـوـلـلـاـ
دهـلـیـتـ: سـهـرـمـ لـیـداـ، بـقـ ئـوـهـیـ خـودـایـ بـهـ بـیـرـ بـهـیـنـمـهـوـهـ وـ، پـهـشـیـمـانـ
بـیـتـهـوـهـ، پـنـیـ وـتـمـ ئـهـیـ باـوـکـیـ عـهـ بـدـوـلـلـاـ!

وـتـمـ: بـهـلـنـ کـورـمـ.

وـتـیـ: دـهـزـانـیـ منـ خـوشـمـ دـهـوـیـتـ، تـازـهـ ئـوـمـ لـهـ دـنـیـاـ دـهـسـتـ نـهـکـهـوـتـ،
نـامـهـوـیـتـ لـهـ پـوـرـیـ دـوـایـشـ لـهـ دـهـسـتـیـ بـدـهـمـ.

وـتـمـ: جـاـ کـورـمـ ئـیـسـتاـ چـیـتـ دـهـوـیـتـ؟!

وـتـیـ: ئـوـ مـهـسـیـحـیـهـ! ئـوـهـ منـ شـایـهـتـیـ دـهـدـهـمـ بـپـوـامـ بـهـ دـینـیـ مـحـمـدـ
نـهـ ماـ!!

لەسەر دینى ئە و كچە دەمەرم !!

وتم: تو شىت بۇويت؟!

كەنچەكە هاوارى كرد و مەد !!

باوکى عەبدىللا وتى: ئەم رازم شاردىھو، بەلكو خودا لىنى خۇشىت.

دواى تىپەر بۇونى ماوهىك كچە مەسىحىيەكە بە ھۆى لە دەستدانى
هاورىكەيەوە زۇر دلتەنگ بۇو..

بەر لەوهى بەرىت...

ئەبو عەبدىللا رۇشت بۇ ئەوهى سەر لە كچەكە بەدا، و رېزگارى بکات.
دواى ليڭىز مسولىمان بىيت.

كاتىك كچە مەسىحىيەكە ئەبو عەبدىللاي بىنى وتى:

ئەى باوکى عەبدىللا!

دەزانى من و ئەو كورە چىن و چى ئايىنكمان ھەيە؟!

ئەبو عەبدىللا وتى: دەزانم.

وتى: من شايەتومان دەھىتىم لەسەر دینى ئەوم.

(أشهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً رَسُولَ اللَّهِ) لەسەر ئىسلام مەد

لە دنيا و دواپۇز لە يەك دابپان.

ھەميشە وادىندارى بکە تەنها لە پىتنا و خوداي پەروەردگار بىيت.

ئەمەكدارى بۇى:

خۇشەويىستى راستەقىنە:

هیچ مرؤفینک نییه لەم سەر زەھوییەدا خۆشت بويت و دلسوز نەبیت
بۇی، خۆشەویستى راستەقینە هەرگىز ناپاکى لى ناكەيت، پەنا بە خودا
ئەگەر ناپاکى لى بکەيت.

كاركىدىن:

((پەيمان پارىزى لە كردەوە چاکەكاندا بەردەوام بۇون لەسەر كردەوەي
پەسەند و چاک: گۈيىرايەلى، واز هيتنان لە خراپەكارى، واتە: تاوان،
چونكە ئەمە راستى پەيمان پارىزىيە بۇ خۆشەویست)).

پارانەوەي راست:

((خۆشەویستى نزاكرىنە، هەر لە بەر ئەمەيە پەيامبەر ﷺ دەفر مویت:
خودايە ئەي ئەو كەسەي دلەكان هەلدىھ سورپىنتىت دلەكانمان لەسەر
دېنى خۆت راوه ستاو بکە، هەروەها كاتىك كەسىك خۆشىدەویت
ھەميشە بە باشە ناوى دەبەيت، ئەگەر بەردەوام لەگەلت بىت تەنانەت
دوايىش لىپرسىنە وەت بکات ھەستت چۈن دەبىت بەرامبەرى؟!
نمۇونەي بالا بۇ خودايە، دەي لە بەر ئەوەي ھەميشە خودا لە دەندايە،
بەونزايە لىنى بىپارىزەوە.

قالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ إِنْذِرْهُمْ أَمْ لَا
تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴾ البقرة: ٦

پاک و بیگه‌ردی بق خودا!

هېشتا مرقۇ گەلىكى ياخى و پەنجىكىش ھەيە، لەم ئايىتەدا باسى
چىرۇك و ماجەرای ئەوانەمان بق دەكەت!

ئەم ئايىتە ئەوهى فيرکىردووم:

مرقۇقى زۇر ھەن كە ئىمە بەكردەوە و گوفتار چاكەى زۇرمان لەگەل
كردوون، بەلام ئەوان بپروايىان بە خۆشەويسىتىيە ئىمە نەكىد جا
ئەگەر بۇيان بىلەتىن يان نا ئەوان بپروا بە خۆشەويسىتى ئىمە
ناكەن.

مرۇقەكان جىاوازنى لە يەكدى، ھەندىكىيان زۇر دەمارگىرن، بۇيە
ئارخەيان بە، ھەركەس بپرواي بە خۆشەويسىتى نەكىد
وازى لييھىنە.

((بىگومان ئەوانەي كافرو بىن بروان يەك سانە لايان بىانتر سىنى يان
نەيانتر سىنى ئىمان ناھىيىن، باوھەرت پىن ناكەن. بە پىغەمبەرت نازانن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَنَبْلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْحَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصِ مِنَ
الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴾^{۱۰۵} ﴿الْبَرَّةُ: ۱۵۵﴾

((مزکینی بۆ ئەوانەی ھەمیشە ئارامگری و لەسەر خۆبیان لە کەلدايە،
ھەرچەند پیگا دووریت ھیوا لە دەست نادەن))

بەسە بۆ ئارامگران پەروەردگار دروودیان لەسەر دەدات بە ھۆی
ئارامگریان پلەيان بەرز دەکاتەوە.

ئارام بگە، دونیا خانەی ناھەمواری و تەنگانەیە، وەک خواى گەورە
دەفرمومیت: قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴾^{۱۷} ﴿الأعلى: ۱۷﴾

بەھەشت بە رەوشتەر زى پوپوش کراوه
ئەگەر گەيشتن بە بەھەشت کارىكى ئاسان بوايە
کاتىك دەرۋىينه ناوىيە ئەو چىزە خۆشەي نىيە
چونكە پىشتر چىزى زۇر شىتمان لە دنيا كردووه، بەلام نەگەيشتۇوين
بە چىزى راستى
بۆ ئەوهى خۆمان بۆ رۇزى دوايى ئامادەساز بکەين.
نەمۇونەيەكت بۆ دەھىنەوە:

ئەگەر كەسىك بە واسته زانكۇ تەواو بکات ئايا وەك ئەو كەسە چىز
لە بېۋانامەكەي دەبات كە بە توانا و كوششى خۆى بېۋانامە بە
دەست دەھىنەت؟!

نه خیرا! به دلنيا يه وه کوشش کاره که ئاسووده تر ده بيت، چونکه زور
ماندو بوبو و بوقه يشن بهو ساته زور کوششى كردووه.

هه رووهها ئوهی که زورتر به کوشش کردن ماندو ده بيت، هه رچى
خودا و په يامبه ره که فه رمانى پى بکەن دەيگات دەگات به
خۇشىوودى په روهردگار، پشتیوان به خودا هه رگىز بىئۇمېد نابىت.

پیویسته بروادار کوشش بگات و تاقى كردن وه ئەنجام برات بوقه
ئوهى بگات به بەھەشت، بە ئەندازە يەك ئاسووده ده بيت کە هه رگىز
نىگەرانى پووى تى ناکات، هه رگىز بە بىريدا نايەت کە بوقه ساتىكىش
تۇوشى تالى ژيان بۈوبىت.

پرسىار لە پىشەوا ئە حمەد كرا:

كەى پشۇ دەدەين؟!

وتى: ئەوكاتەي يەكم جار قاج دەخەينە ناو بەھەشتەوه.

دەي ئارامبە، چونکە پادشاي گەردوون ئەم مزگىتىيەت پىن دەدات!

((سويندىنى ئىمە ئىيە به تاقى دەكەينەو بە كەملىك تر سان لە دوژمنان و
بىرى بەلاو مو صىبەتى عادەتى ژيان وەكىو بر سىيايەتى و گرانى و قات و
قىرى و فەوتانى بە روبووم و له ناو چۈونى مولڭو دارايىتان، مردىنى كورۇ
كىچ و خاوشىز و خزم و كەس و كارتان واتە: وامەزانى مو سولمان بۇون و
چۈونە ناو ئى سلامتان بېيىتە هوى دەولەمەندى و زور بۇونى رېزق و رۇزى و
فراوان بۇونى سامانتان. بەلكوو ئە رووداوانە رwoo دەدەن بە گۈيرە داب و
نەرىتىك كە خودا لە بۇونە وەردا بوقه درو ستكراوانى خۇى دايىناون، مزگىتى
بىدە بەوانەي خاوهن صەبرن، لە كاتى تەنگانە و هاتنى بەلا دا خۇگىن)).

فَالْتَّعَالُ: ﴿ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمِّعًا ﴾ الفجر: ٢٠

هرچیت ههیه له دارایی و، ناو و، ناوبانگ و، تهندروستی و، جوانی:
تاقیکردنوهن بوت، خودا له میانهی نهوانهوه سهیرت دهکات بزانیت
چون بهسهربیان دهبهیت! نهمان بو پیزگرن و شکودارکردنی تو بهدی
نهینراون، یان بویه تو دیاری کراویت لای خودا پهسنهندتر بیت،
هزدهکهیت بزانیت نه و به چ شتیک خوشهویستانی خوی دهست
نیشان دهکات؟!

کاتیک ناشنات دهکات به بههرهمندی دین و راوهستاویشت دهکات
لهسهربی نیشانهی خوشهویستی نهوه بوق تو.

لهدنیادا خوای پهروهردگار هریهکهمانی به شیوهی تایبهتی خوی
تاقی کردووهتهوه،

ههندیک له خهکی به بهخشش تاقی کردووهتهوه، ههندیکیشی به
بهلاباری تاقیکردووهتهوه.

خوت بیناگا و سهرمهست نهکهیت! له هه باریکدا بورویت، له هه موو
ثان و ساتیکدا تو له ژیر تاقیکردنوهدايت..

به باشی دهركی نهوه بکه بوق نهوهی وهلامی شیاوت ههیت بوق!

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴾ ۸۸ ﴿إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ الشِّعْرَاءُ: ۸۸ - ۸۹

دلیکی ساغ..

ئەو دلهیه ئارەزۇرى شتىك ناکات خودا پىنى خۆشىنى بىت....
بپوا بە ھەوالىك ناکات دژايىتى لەگەل نىگاى پەروەردگار بکات..
تەنها بە حۆكمى پەروەردگار كاردەكەت و، جىڭە لە خوداى پەروەردگار
ھىچ پەرسىراوېتكى دىكە بە شىاوى پەرسىن نازانىت.

وەك سەعىدى كورپى موسەيىب دەلىت:

دلى ساغ دلى بپوادارە

چونكە دلى بىباوهە نەخۆشە، خوداى پەروەردگار دەفەرمۇيت:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ فَرَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرْضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴾ ۱۰ ﴿البقرة﴾: ۱۰

((لە دلۇو دەرۋۇنیاندا نەخۆ شى دوورپۇسى و فيلابازى ھەيە، ناتوانى يان
نایانەوى ئايىنى حەق بنا سن و شويىنى بکەون. بۇ پىر بەدبەختى و چارە
رەشىبيان خودا نەخۆشى دلۇو دەرۋۇنیانى بۇ دوو چەندانە و چەندانە
كىردونەوە، تا بەتمەواوى لە قوراوايى گومرپايدا سەرنگۈن بىن. بۇ ئەوان
سزاي بەئى شى دۆزدەخ ئامادەكراوه بەھۆى ئەھەدە: كە درۇو دوو روپىيان
لەگەل پىغەمبەر موسۇلماناندا كردووھە و بەردەوامن لەسەرى))).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿١٤﴾ بَلِ الْإِنْسَنُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٥﴾ القيامة: ١٤

ئەم ئايىتە مەزىنە ئەوەت فيردىكەت كەھىچ كەس هيىنەرى خۇت تو
ناناسىت!

ھەرچەند ستابىش بىكەن ئەگەر وانەبىت ھىچ تو گەورە ناكات
ھەرچەندىش بە خراب باست بىكەن ئەگەر تىاتدا نەبىت زيانى نىيە
ناخت شاراوه يە و، ويىزدانت نەبىنراوه، جە لە خوداي پەروەردگار و
خۇت ھىچ كەس نازانىت تو چى نەھىنى و مەبەستىكت لە دلدايە.

تو خۇت لەوان باشتىر دەناسىت

تو لەوان باشتىر خۇت دەناسىت

با بەدگۈيان ھەر دەربارەت بلىن، ستابىش خوانانىشىت ھەر بەرددەوامبىن،
تەنها خوداي پەروەردگار تو دەناسىت

گىنگىرىنى دەولەمەندىيە دونيابىيەكان

گىنگىرىن ساماندارى (دەولەمەندى خودىيە)

با ناخت دەولەمەند بىت.

ئەم چىرۇكەم بۆئىتىوه يە:

پەيامبەر (ص) زۇر كارى دەكىرد لەسەر ئەوھى ئەبوجەھل بىروا بەھىنەت
و زۇر تامەززۇبۇو بىتە ناو ئىسلامەوه، دايىك و باوکم بە قوربانى بىت

هەموو جاریک کە دەيدا بە لای ئەبوجەھلدا لەگەلی دەوهستا و بانگى دەكىد بۇ ئەوهى مسولمان بىيىت...

پۈزىك ئەبوجەھل بە پەيامبەرى (ﷺ) وىت: ئەى محمد ئايىا تو دەتهويت من لاي خوداکەت شايىتى بىدەم كە توبانگەوازەكەيت گەياندووھ بە من؟ پەيامبەر (ﷺ) فەرمۇى: ئەى باوکى حەكەم من دەمەويت بىيىت ناو ئىسلام.

ئەبوجەھل وىتى: ئەى محمد ئەگەر بىزانىيايە تو پەيامبەرى خودايت (ﷺ) شوينىت دەكەوتىم! بەلام دەلم:

تو درۆزنىت!

ئەو وتهىيە كارى لە پەيامبەر (ﷺ) كرد و نىگەران بۇو بە وتهى ئەبوجەھل.

پاشان نىگاي بۆھات و خوداي پەرورەدگار بە پەيامبەرەكى دەفەرمۇيىت:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ إِنَّهُمْ لَا يُكَبِّرُونَ كَمَا قَالَ رَبُّكَ عَلَيْهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ إِنَّمَا يَعِيشُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٣﴾ الأنعام: ٣٣

((ئىمە زانىومانە دەزانىن كە ئەو كافرو خوانەناسانە تو بە درۆ دەخەنەوەو پەيامەكەت رەت دەكەنەوە، ئەتؤش بەو ھەلوىستەيان دىلتەنگ دەبى و غەم و پەزارە داتدەگرى، چونكە تو دلا سۆزى ئەوانى و بەرژەوەندى ئەوات مەبە سىتە، بەلام ئەوان نەقام و گىل و تى نەگەيە شتۇون. سەر چاوهى ئەم ھەلوىست و بەدرۆ خستنەوەي كافرەكان بۇ تو شتىكى دەست ئەنقة سىتە و سەرپىي چى كەرنى بى بنەماو بى بناغەيە و بەلگەيان بە دە سىتەوە نىيە، ئەوانە لە را سىتىدا تو بە درۆزى نازانىن، ئەتؤ لە دىدى ئەوانەوە را سىتكۈو مەتھانە پى كراوى، لەوە پېش درۆيانلى نەبىي سىتۇوى و خيانەتىانلى

نېبىنيو، ھەموو كردارو گوفتارىكت لە ناوياندا ئەمانھەتو را سى بۇوه،
بەلكوو نەوانى ستمكارو سەر رەق بەربەركانى حەق و را سى دەكەن،
نىنكارى نيشانەكانى ئايەتكانى خودا دەكەن و بەلگەي تاك و تەنیاپى خوداو
را سى پەيامەكمت رەت دەكەنەوا لەبەر كورتە نامو سى و لەدەست نەدانى
بەرژەوندىيە تايىەتىيە تە سکەكەي خۇيان بىروات پى ناكەن و بەربەركانىت
دەكەن، ئەگىنا دەزانىن كە پىغەمبەرى و راست دەكەي!! تۆش ئەي پىغەمبەر
خەفت بەمە ھەلۋىستەي نەوان مەخۇ، پەرۋىش ئەوانىت نەبى، صەبرۇ ئارام
بىدە بە دلى خۇت و چاولە پىغەمبەرەكانى پىش خۇت بىكە! ئەوه سروشتى
ئادەمیزادە لە سەردىمى كۈن و نويىدا)).

كاتىك پەيامبەر (ﷺ) رۇشت ئەبوجەھل بەو كەسەي و ت كە لە
تەنېشىبىو: سويند بە خودا دەزانم ئەو راست دەكەت!
كاتىك ئەبوجەھل تۆمەتى درقىزنى دايەپال پەيامبەر (ﷺ) ئەمە بەلگە
نىيە كە ئەو راست دەكەت
ناچار نىن بەو وەسفەي ئەبوجەھل پەيامبەر بناسىن، بەلكوو ئەمە
شىزگىرى و لوتبەرزى و نەخۇشىبىو تووشى ئەبوجەھل بۇو بۇو.
سەرچاوهكەي لە: (تۇ! تۇ!) هاتبۇو.

قَالَ تَعَالَى : ﴿ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴾ ﴿ ٤٧ ﴾ سَبَا :

هر کاتیک چاکه یه ک ده که یت ئه مه له ناخی خوتدا دووباره بکه ره وه،
چاوه پوانی پاداشت و سوپاسی هیچ که سمه که، ئه و به باشترين و
جوانترين شیوه پاداشت ده داته وه.

((ئه من له پاساوی ئه م بانگه وازیمهم دا داوای کری و پاداشستان لى
ناکه م بەلکوو پاداش و کریی من لای خودایه، من داوای پاداش هەر لە
ئه و ده که، پەروەردگار زاناو ئاگاداره بەسەر ھەموو شتیک دا))

فَالْعَالَىٰ: ﴿۷﴾ وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَأْوِدَ مِنْا فَضْلًا يَجِبَالُ أَوْيَى

مَعَهُ وَالظَّرِيرُ ﴿۸﴾ وَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ﴿۹﴾ سِيَّارٌ: ۱۰

ئەگەر خودا پشتیوانت بیت سەرجەم بۇونەوەرت بۇ رام دەکات،
ئەگەر ئەمە لەدیدى تو

بەدەر لە ئاوهزت بیت، دەپارىمەوە ئەى خودايە ھەركەس دەيەۋىت
پشتى بىگە، چۈن ناپواڭ ئاوهزتەوە خودات بەس بیت،
بپوابۇن بەم راستىيە پېتىستە (واجب)، پرسىيار لە چەندى و چۈنىتى
مەكە، چونكە بەخشىنەكانى پەروەردگار
ئاوهزى مرۆڤ سەرسام دەکات.

((بىڭومان بەخشىمان بەداود لەلايەن خۆمانەوە فەچل و رىزى تايىەتى.
پلەو پايىھى پىغەمبەرىتى و ملکو سەلتەنەتى پاشايەتى، دەنگى خوشو
كارىگەر بەجۇرىگەر كاتىك تەسبىحاتى كىرىبى كىتوەكان و بالىندەكان
لەگەلىدا دەيانگوتەوە. ئىتمە ئاسىنمان بۇ داود نەرم كرد، بەئارەزۇى
خۆى شتى لىنى دروست دەكىد. بەبى ئەوهى چەكوشو ئاڭر
بەكاربىتى، بەلكۇو ئەو ئاسىنە رەق و پتەوەمان لەدەستىدا وەكۇو
داوەدەزو يان وەكۇو ھەويرو مىۋو رۇن و قورپى صەناعى نەرم و
بەيدەست كىرىبۇو، فەرمانمان پى كرد)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتِ
الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴾ ﴿الأنعام: ٥٩﴾

ئەی چۇن ئاگايى لە پېشىنى فرمىسىكە كانى چاوت نىيە؟!

ئەی چۇن ئاگايى لە دلىپۈزىنت نىيە؟!

ئەی چۇن ئاگايى لە ھەنىسىكى گريانت نىيە؟!

((لە ھەر شوينىنگى و لە ھەر كاتىكدا بەلكە گەلايەك لە دارىك ھەلۇمرى خودا
پىيى دەزانى ئاگايى لىيەتى، تەنانەت ئاگايى لە جولان و لەرىنەوهى ھەموو لا شە و
قەبارەيەكە، بەرد بىن يان دار بىن، بىن گيان بىن يان گياندار بىن، بەلكوو بۇ
گيانداران زياتر ئاگادارو چاودىرى ھەيە بە تايىبەتى بۇ ئەوانەمى كە موڭەلەف و
بەرپر سيارن لە ئەجىندەو لە ئادەمىزاد ھەموو حال و چۈنۈھەتىيەكى پەيوەند
پېيانەو بەپەرى زانىنەو دەزانى. ئەگەر دانەۋىلەيەك، دەنكە مىۋەيەك،
بەرە دارىك، بىكمەۋىتە ناو كونى درزى زەۋىيەوە، ك شتىيار ژىئر خاكى بىك، يان
بۇخۇي بىكمەۋىتە خوارى، خودا ئاگايى لىيەتى و پىيى دەزانى و لىيى بىن ئاگا نىيە،
و شىك بىن يان تەر بىن، گياندار بىن يان بىن گيان بىن، ب چۈوك بىن يان گەورە بىن،
بە نى سبەت زانىارى خوداوه چۈون يەكە و يەك سانە! ھەر بە جۆرە زانىارى
تەواوى ھەيە دەربارە ھەموو بۇونەوەر، ھەموو ئەو زاز سەت و زانىارىانەى كە
ھە يەتى بەرددەوام و گ شتى و نەگۆرە، ھەموو لە پەراوى يەزدانىيەيدا كە
لەوحولە حفظە چە سپاوه و دە سەت نى شان كراوه، ئەو لەوحولە حفظە
زانىارى دەربارە ھەموو شتىك تىدا رۇون كراوەتەوە، تەمەن و كات و شوين و
حال و چۈنۈھەتى ھەموو شتىكى تىدا شى كراوەتەوە)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدَّاً وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ
بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَيْرٌ ﴾ ۳۴ ﴿ لَقَمَانٌ : ۳۴

هەموو ئەوانەی تو لە ئايىنە دەترسىتن خويان سېھى چىيان
بەسەر دىت!

ئىدى چۈن نەيتى نەيتى تو و گۈزەرى جىهان دەزانى؟!
بە ئارامى بىزى و دوور بىكەوه لە دوودلى.

((هىچ كە سىك نازانى سېھىنىنچى دەكاو چى بە سەردى، نازانى ئەوهى بەيانى
دەيكا خىرە شەپە با شە خراپە، نازانى بەيانى تۇو شى نەخۇ شى دەبى يان
بەلە ش ساغى دەمەننەتەوە... هەندى. هىچ ئادەمىزادىك نازانى لمکۈ دەمرى، نازانى
نایا لە ولاتى خۆى دەمرى يان لە ولاتىكى تر سەردەننەتەوە. بىڭومان خودا زاناو
ئاگادارە نەك ھەر بەم پېنج شتانە بەلكۇو زانىارىيەكەمى ھەممۇ شتىكى كۆنترۇل
كردوھو ئا شىكراو نەيتى ھەممۇ شتىك بەنەوبەرى زانىنەوە دەزانى و ھىچ وردو
درشتىكى لىن پەنھان نىيە)).

قالَ تَعَالَى: ﴿فَإِنْ تَوَلَّا فَقُلْ حَسِيْنَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ﴾ التوبه: ١٢٩

ئەگەر خۇشەویستت لىت تورا (بلى حسىنى الله)
ئەگەر نزىكەكانت لىت دووركەوتىوه (بلى حسىنى الله)
ئەگەر ھەموو دونيات له دەست دەرچوو (بلى حسىنى الله)
تەنها خودات بەسە و بىتىزىت له ھەموو شتىك بۆيە بە ھەموو له
دەستچووهكانت بلى، ھىچم لە دەست نەچووه: ((چونكە خودام
لە دەست نەداوه)) ئەمە تەواوى ساماندار و، بى نيازىته له مەرقىف،
ئەپەرى دەستكەوتى مرقۇھ.

((ئەگەر ئەمە مو شىركانە ب شتىان ھەلگىردو روويان وەركىپا، گۈييان بۇ
پەيامەكەت نەگرت و ئىمانىيان نەھىيىناو بىرايان بەپىغەمبەرىيەتى تو نەكىردو
نەيانويسىت بەگۈيرەت شەرىعەتى خودايى ھەلس و كەوت بىھەن، ئەوه تو بلى:
من خودام بە سە، ئەمە ب شتىوانم بى، بە سەر دوزمناندا سەر دەكەمەم و
پىۋىدە سەتىم بەكە سى تر نىيە. ھەموو ھىزۇ تواناوا دە سەلاتىك ھى ئەوه
كە سېڭ پاشت بەئەم بېھە ستى حەۋىجەتى بەكە سى تر نىيە. ھىچ خودايەكى
حەق و شىاو بۇ پەر سەتن نىيە جىڭ لەزاتى پەروردىگار، ھىچ خودايەك نىيە
شىاوى ئەوه بى هاناي بۇ بىرى و بەندايەتى بۇ بىرى جىڭ لە خودا، من پاشتم
بەئەم بە ستەم كارى خۆم بەئەم سپاردووھە پاشت بەكە سى تر جىڭ لەئەم
نابە سەتم! ئەم خودا و خاوهنى عەر شى بەرىنە، گەورەتىرىن درو سەتكراو: كە
عەرسە، لەئىر دەسەلاتى ئەۋدايە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَّ الْعَظُمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ الرَّأْسُ
شَيْبَاً وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَفِيقًا ﴾ ① مريم: ٤

سکالات لای خودا دهربره، ههموو نههامهتی و نهداری و بیندهسه لاتی
و لاوازی و شکسته کانت لای ئه و هەلپڑه.. بۇی بەيانکە، ههموو
شتەکانت بە پەروەردگارى خوت بلى.

((ئەی خودایە! ئەمن ئىسىقانەکانم پۆلکاون، ھىزم تىدا نەماوه، پېرو
كەنەفت بۇوم، چونكە: ئىسىقان راگرو جىسرو كۆلەكەی جەستەيە، كە
ئەو پۆلکا ئىتىر ھەموو جەستە دەپۆلکى، ھىچ ئەندامىتىكى لەش ھىزو
تواناي تىدا نامىتى و ئەركى خۇيان ئەنجام نادەن ھەروەها موى سەرم
دەلىنى گىرى تىپەر بۇوه، زۇر بەخىراي رەشى مۇوى سەرم سېنى
ھەلدىگەرى و ھەر دەلىنى ئاگر بەربووهتە پۆش و پەلاش و پېتۈھ دەچى
رەشايى لەسەرم نەھىلى. خودایە! من ھىچ كاتى لەئاكامى پاپانەوھو
دوعا كردىمدا بۇلاي تو ناھومىد نەبۇوم، ھەرگىز رەنجلەرق نەبۇوم،
من لەوهېپىش لەكتى گەنجى و بەھىزو تونانىيمدا كە ھانام بۇ ھىتاۋى
فرىام كەوتۇوى، كارى گرانم بۇ ئاسان بۇوه، لەتەنگو چەلەمە
رزگارت كردىم. ئىستا كە پېرم بومو ئىسىقانم پۆلکاون، ھىزو تونانام
نەماوه، زىاتر جىڭىاي بەزهېيم و پىتر بەھىوای فريارەسى تۇم، زۇرتىر
پېۋىسىتىم بەرەحىمەت و يارمەتى تو ھەيە، ھيوادارم بەھانامەوھ بىيى و
نېعمەت و رەحمتى خۇتم بەسەردا بېرىزى!!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ﴾ البقرة: ۱۹۷

پاداشتى چاکە كانت لاي خوداي پەروھردگار پارىزراون، ئەگەر خەلک سوپاسىشى نەكەدىت...

تەنها نېھىيت پاكىزبەرەوە بۇ پەروھردگارت و، ئارخەيان بە.

((ھەر چى بىكەن لەكارى باش و خىر ئاواھر خودا دەھىزانى و پادا شى چاکە و سزاى خراپەتان دەداتەوە)).

قالَ تَعَالَى: ﴿أَلَّا يَعْلَمُ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى﴾ العَلْق: ١٤

خودا دهتبینیت، خودا چاودیره به سهرتوه، بیسنهره به وته کانت،
خودا دهزانیت چی به بیر و ئەندیشەتدا دیت..
وامەکە کەفریشته گیان کیشان زور به بیترخ سەیرت بکات.

((ئایا ئەو کافرە نازانى: كە خودا دهتبینى و ئاگايى لەھەلس و كەوتىھەتى و
نيازو مەبەستى دهزانى و لەوھو دوا پراو پې سزاي دەداتەوه؟ دەي
چۈن جورئەتى ئەوه دەكاو بە چ عەقلەك ھەلوىستى ئاوا دەنوينى؟))

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِذْ نُصْعِدُ رَبَّ وَلَا تَلُوْنَ رَبَّ عَلَيْهِ أَحَدٌ
 وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَى كُمْ فَأَتَبَكُمْ غَمَّا
 بِغَمٍ لَّكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا
 أَصْبَكُمْ وَاللَّهُ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴾ آل عمران: ۱۰۳

۱۵۳

پاکی و بیگه ردی بق په روهردگار! غه مگینیش پاداشتی له سهره! بروانه
 په روهردگار نهی فه رموو

خودا تووشتان دهکات، به لکوو ده فه رمویت خودا پادشتان پیده داته وه!
 ئهی خاوهن خه م و نیگه رانی خودا تووشی ئه و تاقیکردن وه تان دهکات
 بق ئه وهی پله و پایهی به رزتان پن ببه خشیت.

قالَ تَعَالَى: ﴿يَقُولُ يَنْلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاٰتِي ﴾ ۲۴ الفجر:

ئىستا ئەمە ئاواتى ھەموو مردووه كانە!

گەورەترين ئاواتى ژيانى بەرزەخ ئەوهىي بگەپىنه وە بۇ ژيانى دۇنيا

بۇ ئەوهى كردىوهەكانىيان پىش بخەن بۇ بۇزى دوايى...

ئاوات و خۆزگەكانىي مردوان لە بەردىستى تۇدان!

داواتلى دەكەم بەرلەوهى گىانت لە لاشە دەربچىت ئەنjamىيان بىدەيت.

حاتەم دەفەرمۇيىت:

((سەيرى خەلکم كرد ھەمووی خۆشەويسىتىكى ھەيە، كاتىك دەيان
گەياندە گۈرەكەي لە خۆشەويسىتەكەي جىا دەبۈويەوە، منىش
كردىوهەكانم كرده خۆشەويسىتى خۆم، بۇ ئەوهى لە گۈردا لەگەلم
بىت)).

﴿يَا حَيٌّ يَا قَيُومُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغْفِرُكَ أَصْلَحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ وَلَا
تَكْلِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ﴾

ئايەتىكى مەزن نزايدىكى پېشىكۈيە!

ھەميشە پەيامبەر ﷺ بەم نزايدە دەپارايەوە، دەيىھەرمۇو:
(ئەى نەمرى جاوىدانى، پەنا بۇ مىھەربانى تو دەبەم، ھەموو كار و
بارم پىك بخە، بۇ ساتىكىش مەمدە بە دەستى نەفسىمەوە))

پشت بە خودا بىستە، ئەو بە داناىى خۆى، ھەموو كاروبارەكانى ژيانى
پىك دەخات، بە گەورەيى خۆت سەرت دەخات لەو شىكتەت، بە
بەتوانابى و دەسەلاتى خۆى ھەموو نىگەرانىت لادەبات.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ
 دَعْوَةَ الْدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلَيْسَتْ حِجْبًا لِي وَلَيُؤْمِنُوا بِي
 لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴾ ١٨٦ ﴿ البقرة: ١٨٦

وشياربه هرگيز رهو نه که یته خه لک بق داوا کارييه کانت!

سويند به خودا ئه گهر بتزانيايه که خودا له سره رجهم بعونه و هر نزيکتره ليته و هئدي هرچي ئه و شتانه هي نيكه رانت ده کات پايده ماليت و ده روات..

پاز و نيازى خوت نه به یته لاي مر青海 کان، چونکه سينه يان زور بچووکه

شوينى هه نيسكە کانى توى تىا ناييته و ..

بق ئه و هى پهنا تنهها و تنهها به خودا به ريت

ئه و خوى بانگت ده کات: ﴿فَإِنِّي قَرِيبٌ﴾

پله بکه بق لاي په روهدگارت، به ديهينراوه کانيش بده دهستى به ديهينه ر.

ده رونت به و گوشاد بکه.

قالَ تَعَالَى: ﴿فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَ صَرِّ﴾ القمر: ۱۰

نوح سه‌لامی خوای له‌سهر بیت وای فه‌رموو
خودای په‌روه‌ردگاریش دلی نوحی ده‌ویست
دوایی ئه‌وه‌بwoo نوح ئم نزایه‌ی کرد!

له‌به‌ر خاتری ئه‌و خودا زه‌وی نگروی ئاوکردا!

له‌به‌ر خاتری نوح به‌دیهیتزاوه‌کانی دیکه‌ی له‌ناو برد!

(جگه له‌و که‌سانه‌ی له‌گه‌لی سواری که‌شتییه‌که بوون)

جا خوینه‌ری به‌ریز باش بزانه..

پادشای دلی تاکه مرؤفیک زه‌وی له به‌رخاتر نوقم کرد، زور دلی
له‌به‌رخاتری دلی ئه‌و

له‌ناو برد، چونکه ئه‌وه‌ی خودا خوشی ده‌ویست خوشیان نه‌ویست!

وهک چون په‌روه‌ردگار له فه‌رموده‌یه‌کی قودسیدا ده‌فه‌رمویت:

(هه‌رکه‌س دژایه‌تی پیاوچاکینکم بکات ئه‌وه جه‌نگی له‌گه‌ل من ساز
کردووه)

هۆشدارو ئاگادار به هه‌رگیز ئازاری بپرواداریک مەدها!

قالَ تَعَالَى: ﴿ قُتِلَ الْإِنْسَنُ مَا أَكَفَرَهُ ﴾ عبس: ١٧

له بەردەمت دەوھىسىت بە جەستەيەكى پىكھاتۇو لە دەيان تىلىقۇن خان
ھەر خانەيەك پىد و بەستەرە و كۆدى ئالۇزى تايىھەت بە خۆى ھەيە
لەگەل كۆدى بۇماوهىي تىايىدا!

بەو چاوانەي سەيرت دەكەت كە لە ئامىرىيەكى وردى وينەگرى بەدىقەي
سەرجەم رەنگەكان و، بە وردىيەكى سەرسورھىتەر بەدىھىتراو!
لەگەل ئامىرىيەكى پاشەكەوت كەدنى سەرجەم وينە و جوولە و
سرەوتەكان!

تەنانەت بە هۆى مېشىكىيە و بە كەمترىن سات تونانى شىكارى
وينەكانى ھەيە و راۋەيى تەواويان بۇ دەكەت!

بە جەستەيەكى پىكى پىكھاتۇو لە (٦٤٠) ماسولەكە بە پېتە وەستاواه!
دلېكى ھەيە، بۇ ماوهى بىست سالە يان زىاتر كار دەكەت..
شەو و رۆز!

جا نۇوستىپەت يان بىدارا!

بە بى چاكسازى و دەستكارى دەرەكى!
لە كۆتايىدا، زمانىيەكى بەهۆى (١٧) ماسولەكەوە پەيوەست بە
شەۋىلگەيە و دەجولىنىت!

بەزىرەكى خۆى لىم دەپرسىت!

بەلگە چىيە لەسەر بۇونى خودا!؟

منىش بەم فەرمۇودەي پەروەردگار وەلامى دەدەمەوە: ﴿قُتَلَ الْإِنْسَنُ مَا أَكَفَرَهُ﴾.

((ئەى پىغەمبەر ھەركاتى دەربارەى من بەندەكانم پرسىيات لى بکەن، تۇ پىيان رابگەيەنەو بۇيان روون بکەرەوە: كە پىويىستە لە ھەموو تاعەت و خوداپەرسىتىيەكدا ئىخلاص و دلسۇزى بەردىۋامىيان ھېبى، رووى نزاو پاپانەوە با تەنها ئاپاسىتەى من بکەن، كەس نەكەن بە ھاوبەش و بەرامبەرم، پىيان رابگەيەنە: كە من لىيانەوە نزىكىم، لە نىوان من و ئەواندا پەردىو نىوان نىيە. ھەموو دوعاو نزاو پاپانەوە سرتە و ورتەيلىييان دەبىسىم، كەس رايەي ناكەۋى جىڭ لە خۆم وەلاميان بىداتەوە، كەوابىن با ئەوان پابەندىن بە شەرىعەت و ياسام با ئەوان بەگۈيم بکەن ئىمانم بىن بھىتن، بەلكۇو رىنگايى حەق و راست بىدقۇزىنەوە بىيگىرنەبەر. واتە: كەمن لىيان نزىك بمو وەلامى نزاو پاپانەوەيان بىدەمەوە، با ئەوانىش بەدەنگ منهو بىن و كارىك بکەن شايىنى وەلام دانەوە بن، وەكۈو من خودايەكى بەرەحمو بەزەيىم بۇيان، با ئەوانىش بەندەرى راستال و بەئەدەب و گویرايەلا بن، پابەندى فەرمانەكانم بن. بەلكۇو ئەوانىش شارەزايى رىنگەي راست بن و بىزانن خوداپەرسىتى بەراستى چۈنە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ لِيُنْفِقُ دُوْسَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ فُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ
 فَلَيُنْفِقْ مِمَّا أَتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا أَتَاهَا سَيَجْعَلُ
 اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴾ ﴿ الطلاق: ٧﴾

خوینه‌ری به‌ریز..

بیربکره‌وه و لم ئایه‌ته مهزنه بپوانه..

خوای په‌روه‌ردگار له کوتایی ئایه‌ته‌که‌دا نووسیویه‌تی دوای ناخوشی خوشی هه‌یه.

واته:

کوتایی نیگه‌رانی ئاسووده‌ییه!

کوتایی ناخوشی خوشی‌ییه!

کوتایی کوشش و ماندووبون دهستکه‌وته!

کوتایی بینه‌شبوون به‌خششه!

کوتایی شکست متمانه‌یه!

کوتایی بیشومیدی هیواه!

هه‌رچه‌ند پوژه سه‌خته‌کان دریز بن بیگومان به له‌وهی تیده‌په‌رن!

سویند به‌وهی به‌دی هیناونین تیده‌په‌رن!

پوژیک ئاسووده ده‌بیت ئه‌مرقنا سبه‌ی.

ئه‌و خودایه‌ی بنه‌کانی تاقی ده‌کاته‌وه دلنيابه که پاداش تيشيان ده‌داته‌وه!

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ إِلَيْ رَبِّكَ الْرُّجْعَى﴾ العق: ٨

چی تاوان و هله یه ک دهکهیت بیکه!

دزی بکه!

واز له نویز بیته!

مالی هه تیوان بخو!

دلی دایک و باوک بره نجینه!

به لام بیرت بیت!

له کوتاییدا... ﴿إِنَّ إِلَيْ رَبِّكَ الْرُّجْعَى﴾

((بینگومان سه ره نجامو گه رانه وهی هه موو ۋادە مىزاد بۇ لای خودايىه، ئە و حىساب و لېكۆلىنە وەيان لە گەل دەگات، هه موو كەسىك پرسىيارى لى دەكىرى چۈن مال و سامانى كۆكىردى تەوهە و لە چىدا خەرجى كردووھ!))

قالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَيْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ﴾ الحجرات: ۱۰

کەسىك دەلىت:

پۇزىك گەنجىكىم بىنى پىاۋىكى پىرى كىرىبوو بە كۆلەوه، منىش دەست
خۇشىم ليكىد بە ھۆى چاكەمى بەرامبەر باوکى
گەنجهكە وتنى: بەلام ئەو باوکم نىيە و، تەنانەت خەلکى شارەكەمى
منىش نىيە!

وتنى: ئەى كىتىه؟!

وتنى: لە عەرەفە بىينىم كەسى لەگەل نەبۇو، منىش كىردىم بە كۆلەوه بۇ
موزىدەلىفە و، دواتر دەيىبەم بۇ مينا.

وتنى: لەبەر چى ئەمە دەكەيت؟

وتنى: پاڭ و بىنگەردى بۇ خودا!

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَوَةِ
 وَالْعِشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَقْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ
 الْحَيَاةِ الْدُنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلَنَا قَلْبَهُ وَعَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَانَهُ
 وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴾ ﴿ ٢٨ ﴾ الكهف: ٢٨

ئوهتا خوداي په روهردگار پىنمۇونىمان دەكتات كە ھاۋپىتىنى
 چاكەكاران بىكەين

بۇ ئوهى زياتر ئاين و بىير و باوهىمان بەھىزىر بىت..

ھاۋپىتى چاكان.. بوار نادات دلت لە يادى خودا خالى بىتهوه، ھاوكارت
 دەبىت بۇ

چاكەكردن، نەك تاوانىكىرىن!

بەلام ھاۋپىتى خراپ.. دلت لە يادى خودا خالى دەكتاهوه، ھاوكارت
 دەكتات بۇ خراپەكردن، نەك چاكەكردن!

عومەرى كورپى خەتاب دەفەرمۇيت:

((دواى ئىسلام باشترين ديارىيەك كە خودا بە بەندەمى داوه
 ھاۋپىتىنى چاكە، ھەركەسىتكى لە ئئيوه وەها ھاۋپىتىنى باشى ھەيە، با
 وابەستەي بىت بۇئەوهى لە دەستى نەدات)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ قَالَ رَبِّ فَانْظُرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُوتَ ٣٦ ﴾ ﴿ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ٣٧ ﴾ الحجر: ٣٦ - ٣٧

ئیبليس له خودا پارایه وه ئه ویش و هلامی دایه وه !!!
باشه تو گومان ده بیت خودا و هلامت نه داته وه، تو خوت را دهستی
ئه و کردو وه،
دانی پیا ده نیت که هاو به شی نییه، و هلامی فهرمانه کهی ده دهیت وه،
دهستی بق بەرز ده کهیت وه،
تهنها له و داوا ده کهیت؟!
نه خیتر، به خودای کە عبە.. وەک ئه و کە سانە گومانی خراپ نه بیت
که خودا بە دە میانه وه نایەت..
ھەرگیز خودا رېگە نادات سەرگە ردا ن بیت!

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ الْنِسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ
 وَأَخْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيوْتِهِنَّ وَلَا
 يَخْرُجُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ
 يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحَدِّثُ بَعْدَ
 ذَلِكَ أَمْرًا﴾ الطلاق: ۱

کارهکانت هه رچهند له سه گرانبیت خیرا بیزار مه به، هه لمهیه بوقئه و
 شاره خه مۆکبیهی بیر و هوشت وینای دهکات بوت،
 پهنا مه به بهر ئه و گورانیانهی باسى ئه م ساتهی تو دهکنه که
 نیگه رانیت!
 سویند به خودا ئه گهر تو له ناخوشترین و قولترین کیشه کاندا بیت
 بیر لەم ئایه ته بکەیته و...
 به خیرایی ئاگری سینه داده مرکیتە وه!
 ئهی خوینه ری خوشە ویست..
 دهزانیت کلیلی ئه م ئایه ته چییه?
 کلیله که له سه روو حه وت ئاسما نه و دیه..
 پادشای هه ردۇو جیهان هه والت بىن ده دات هه رچی کارهکانته و دک
 خویان تى ده پېرن،
 با بارودۇخى مرۇقە کان هه رچۇن بن!
 کى هەیه و تەکانى له و تەی پەروه دگار راستىر بىت؟!
 دلنىا و ئارخە يابىه..

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَرَوَّلَ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴾ ۲
الأحزاب: ۳

هرکەس پشت به خودا ببەستىت، بىزار نابىت، گومرا نابىت، سەرسۇر نابىت، كەم بايەخ نابىت.

((لەھەموو کارو بارىكتدا پشت به خودا ببەستە، ھەموو شتىكت به خودا بسپىرە، خودات بەسە بۆ پشت پى بەستن، ھەر كەسى پشت به خودا ببەستى و بۆ لاي خودا بگەپىته وە خوداي بەسە، ھەر خودا سود دەبەخشى و لە زيان دوور دەخاتە وە .)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ قَالَ سَعَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا
عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ
فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴾ ۴۳ هود:

هه رگیز و امه زانه ئاوه زی له سه روو تو انای خودا يه!

﴿ قَالَ سَعَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي ﴾

(ئه مه تو انای ئاوه زی مرؤفه)

﴿ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ ﴾

(ئه مه نیگای په رو هردگاره)

﴿ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴾ ۴۳

(ئه مه دهرئه نجامی کاری ئاوه ز و نیگایه)

هه رکاتیک ئاوه زت پیش خست به سه ر تو انای خودا و، دهقه پیروزه کانی قورئان و سوننه تی دروستدا، ئوه له دهريای نه زانی و تاريکی و ئاره ز ووبازی و داهي تراوه کان نغرق ده بيت.

هه رکه س به هۆی ئاوه ز يه وه په نای برده بهر دژايه تی شه رع هه رگیز ئیمان له ناو دلیدا. ئوقره ناگرت.

قالَ تَعَالَى: ﴿أَلْرَّ نَسْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ﴾ الشَّرِح: ١

مرۆف گەلەتىرى زۇر ھەن ئەگەر دەربارەمان بدوين پىتىمان دەلىن: (ئايا
برىندارمان نەكردىت!؟)

ئەمە راستىيە..

وازيان لى بەيتى، لەگەل ئەو كەسە بە بە پەيامبەر دەفەرمۇيىت:

﴿أَلْرَّ نَسْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ﴾

دواى ئەوهى برىنداريان كردىت با ھەميشە خاوهنى سىنەيەكى فراوان
و گوشاد و، بەرين و كراوه بىت..

بۇيە نىگەران مەبە.

قالَ تَعَالَى: ﴿مَا وَدَعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَّ﴾ (٢) الضَّحْيَ: ٣

گوتاریکی جوان له لایهن خودای جوانهوه..

خودا به سه‌رگه‌ردانی به‌جیت ناهیلیت، تا پیبه‌رت نه‌کات

خودا به گومپایی به‌جیت ناهیلیت، تا پینموونیت نه‌کات

خودا به برینداری به‌جیت ناهیلیت، تا تیمارت نه‌کات

خودا به شکسته‌وه به‌جیت ناهیلیت، تا سهرت نه‌خات

خودا به دلتهنگی به جیت ناهیلیت، تا دلخوشت نه‌کات.

بؤیه چاک بزانه؟!

هه‌رگیز، هه‌رگیز، هه‌رگیز خودا ده‌ستبه‌ردارت نابیت مادام له ژیر
سایه‌ی ئه‌و دایت..

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَهُزِّي إِلَيْكِ بِحِذْعٍ الْنَّخْلَةُ سَاقِطٌ عَلَيْكِ رُطْبًا
 جَنِيَا ⑤۰﴾ مريم: ۲۵

خدای پهروه ردگار دهتوانیت به بی دهست لیدان و هۆکاریک
 خورمای گهیشتوو
 بهربداتهوه!

بهلام خودای هۆکاره کان دهیه ویت مریم کوشش بکات بوقئه وهی
 چیز لە کوشش و ماندوو بوونه کەی ببینیت
 تووش چیز لە کوشش و ماندوو بوونه کەت ببینه..

پیویسته کوشش بکەیت و هەول بدهیت بوقئه وهی قوناغه گرانه کان
 ببریت

پیویسته پووبه پووی بارگرانی و بهربهسته ناخوشە کان ببیته وهی،
 چونکه ئەو بهربهستانه جگە لە خەیالات ھیچی دیکە نین!

بزانه لە کوتایدا چیز و خوشی سەرکەوتن به دهست دههینیت
 بزانه ئەو کەسەی کە لە ناو شوینى نووستنى خویەتى و پۇزى بوق
 دیت پاداشتى کەمترە

لای ئەو کەسەی کە کوششى بوق دەکریت.

پشت به خودا ببسته، پاشان دهست به هۆکاره کانه وه بگره.

فَالْعَالَىٰ: ﴿ أَمْ يَقُولُونَ آفَرَنَّهُ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ وَفَعَلَىٰ إِجْرَامِي
وَأَنَا بَرِئٌ ” مِمَّا تُجْرِمُونَ ﴾^{۳۵} هود: ۳۵

وابکه تو دهستت نه بیت و دووره په ریز بیت لهو: تاوان و خراپه کاری
و ناشه رعیانه له بهردہ می تو ده کریت و دهیان بینیت!

((بلکوو ئایا ئه و کافره سەرپەقو نەفامە قورپەيشیيانه دەلین:
موحەممەد بۆ خۆی قورئان ھەلده بەستى و ئەم چىرۆكەی (نووح) يش
کە بۆمان دەگىریتەوە بۆ خۆی دايناوه! پەروەردگار فەرمان دەکا
بەپىغەمبەر (درودى خوداي لەسەر بى) كە رەديان بىداتەوە
دەفرمۇى: ئەى موحەممەد! پېتىان بلى: ئەمن ئەگەر ئەم قورئانەم
ھەلبەستى وەکوو ئىۋە دەلین، ئەوە ئىۋە هيچتان لەسەر نىھەوچ
زيانىكتان پىن ناگا، بلکوو سزايى تاوانى خۆم خۆم دەيچىزم و بۆخۆم
بەرپرسىيارم! منىش بەرپرسىيار نىم لەتاوانى ئىۋە سزايى تاوانى خۆتان
لەسەر خۆتانە، حوكى خودا وايەو بېپيارى واداوه ھەموو كەسىك
بەگۈزىرەي كرددەوەي خۆى پاداش و سزا وەربگىتەوە)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَأَكْثَرَتْ جِدَالَنَا فَاتَّنَا بِمَا
تَعْذُنَآ إِنْ كُنْتَ مِنَ الْصَادِقِينَ﴾ هود: ٣٢

زور دهنجه دهنج لەگەل گومراکان مەکە
چونکە زیاتر خودپەسەند و لوتبەرز دەبن..

((قەومەکە نوح پىشىان گوت: ئەى نوح! بىڭومان زورت لەگەل گوتىن و
جەدل و مۇناقەشەئى زورت لەگەلا كردىن، لەسەنۇورت تىپەراند!
بەلگەيەك نەمايمەنە نەيەيىنى، شەتىك نەما لامان پىت بلەين، تاقەتمان
چوو، كاس بۇوىن، وەرەز بۇوىن لەلگە هيتنانەوە بەرپەرچدانەوە!!))

قَالَ تَعَالَى: ﴿ حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ الْنَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَأْتِيهَا
 الْنَّمْلُ أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانٌ وَجُنُودُهُ، وَهُمْ لَا
 يَشْعُرُونَ ﴾ النمل: ۱۸

خودا ده زانیت میزرووله یه کی می چی ده لیت!

وته کهی له ناو قورئانی پیروز تومار ده کات!

ئای خودای ئیتمه چهند مه زنه..

دوای هزاران سال وتهی میزرووله یه کی له بیر نه کرد

ئهی چون ئه و هه موو نزایانه مان ون ده کات به رده وام دهیکه ين؟!

ترسی ئه وی له ياد نه کرد

چون ترسی تو له ياد ده کات؟!

چون ده بیت بقت؟!

گومان ده بهیت گویی له نزا و پارانه وه کانت نه گریت؟!

پهنا به گهوره بی ئه و، خودای ئیتمه وانییه..

قَالَ تَعَالَى: ﴿الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ﴾ آل عمران: ۱۷

عومه‌ری کوری خه‌تاب دهه‌رمویت:

(ئەگەر ھەورە برو سکەيەك لە ئاسما‌نەوە بىت، بەر ئەو كەسانە
ناكەۋىت داواى لىخۇشبوون دەكەن!)

(دواى لىخۇشبوون پۆزش ھىنانەوەيە)

خودا بە بىن ھق بە تۆ نالىت داواى لىخۇشبوونى لى بىكەيت، بەلكو
تۆى ھەلبىزادوووه بۇ ئەوهى داواى لىخۇشبوونى لى بىكەيت،
ھەر ئىستا داواى لىخۇشبوون بکە.

((ئەو خوداپەرسستانە ئەو رەوشتانە يان تىدا كۆبۈتەوە كە ھەر
رەوشتەي پلەو پايىيەكى تايىبەتى ھەيە ئەو رەوشتانەش ئەمانەن:

1- صەبرو خۇرپاگىرييە، تەواوترين جۇرى صەبر ئەوهىي بەردەواام بىن
لەسەر كىردىنى گااعتات و واژه‌يتان لە خراپەكارى، ئەگەر نەفس و
شەھوەت جەختى ليكىد بۇ ئەنجامدانى تاوانىك ھىچ رىنگاچارە نىء
جگە لە صەبر، ھەر بە صەبرو خۇرپاگىرى، بېروا قايىم و پتەو دەبى،

ناهیلدری ناده میزاد له چوار چیوهی شـرـع دهربچن، هـرـ بهـهـزـی
صـهـبرـهـوـهـ ئـیـسـانـ دـهـتوـانـیـ شـهـرـهـفـیـ خـوـیـ بـپـارـیـزـیـ، تـهـنـانـهـتـ رـهـوـشـتـیـ
صـهـبـرـ رـهـوـشـتـیـکـهـ دـهـتوـانـرـیـ بـگـوـتـرـیـ هـهـمـوـوـ رـهـوـشـتـیـکـیـ باـشـهـ.

بـ- رـاـسـتـگـوـیـیـ: ئـهـمـهـشـ رـهـوـشـتـیـکـیـ هـهـرـهـ بـهـرـزـیـ ئـیـسـانـیـیـ!

جـ- بـهـرـدـهـوـامـ بـوـونـ لـهـسـهـرـ خـودـاـپـهـرـسـتـیـ وـ گـهـرـانـهـوـهـ بـؤـلـایـ خـوـداـ
وـبـرـایـ تـرـسـانـ لـهـ خـوـداـوـ گـهـرـدـنـکـهـ چـیـ بـؤـ زـاتـیـ پـاـکـیـ. لـهـخـوـدـاـتـرـسـانـیـشـ
کـاـکـلـهـیـ خـودـاـپـهـرـسـتـیـیـهـ وـ گـیـانـیـ عـبـیـادـهـتـهـ.

دـ- مـالـ بـهـخـشـینـ لـهـ هـهـمـوـوـ بـوـارـیـکـداـ کـهـ ئـایـینـ بـهـ باـشـیـ دـابـنـیـ، جـاـ
مالـبـهـخـشـینـکـهـ وـاجـبـ بـیـ يـانـ سـوـنـنـهـتـ بـیـ.

هـ- نـزاـکـرـدـنـ وـ پـاـپـانـهـوـهـیـ بـهـرـبـهـیـانـ، وـاـتـهـ: خـودـاـپـهـرـسـتـیـ لـهـ ئـاخـرـوـ
ئـؤـخـرـیـ شـهـوـگـارـدـاـ، چـونـکـهـ ئـهـوـ کـاتـهـ کـاتـیـکـیـ بـیـ گـهـرـدـهـ، دـلاـ مـهـشـغـوـوـلاـ
نـیـهـ بـهـ کـارـوـبـارـیـ دـوـنـیـاـیـیـهـوـهـ.)

قَالَ تَعَالَى: ﴿ * وَأَكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الْدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
 الْآخِرَةِ إِنَّا هُدُنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءَ
 وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُ لَهُمَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَلَوْلَوْنَ
 الْرَّكَوَةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِإِيمَانِنَا يُؤْمِنُونَ ﴾^{۱۰۷} ﴿ الأعراف: ۱۵۶

ته نانه ت ئه و ميهره بانيه هه موو ئه و كرده و ناشرين و خراب و تاوانه
 گهورانه ت توش ده گريته وها!

ته نانه ت ميهره باني ئه و دايكه به سوز و نرم و نيانه ش به راود
 ناکريت به ميهره باني په روهر دگار,

به راستي ميهره باني هه موو شتيك ده گريته وه
 دايکيشت شتيك له شته کان!

ئه گهр داوا له مروقى فاميده بكريت دايكت ليپرسينه و هت له گهل بکات
 يان خودا، ئه وه خودا هه لده بژيريت!

قَالَ تَعَالَى : ﴿فَضَرَبْنَا عَلَيْهِ أَذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ

عَدَّا ۚ﴾ الکھف: ۱۱

هاوهلانی ئەشكەوت نووستن

لهسەر ئەو نيازپاكىيەى بەرامبەر خوداييان ھەيانبۇو

پاشان لە خەو ھەستان

ھەموو جىهانى دەوروبەريان گۈرپابۇو

خوداي پەروەردگار پاراستنى و له خراپتىرىن مىلەتى پزگارى كردىن..

مادام توش گومانى باشت به خودا ھېيە، پشت بهو بىستە، به
ئارخەيانى بنوو..

ئەو كەسەى كە نەدەخەويت و نەونەوز دەدات دەتپارىزىت.

((خەويىكى قورسمان بەسەردا ھىنان و خەويانلى كەوت بەجۆرىك كە
ھىچيان گوئى لى نەبىن و بەھىچ دەنگىك خەبەريان نەبىتەوە چەند
سالىكى ژمیردار او نوستن)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ وَنَرَعَنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غِلٍ إِخْوَنَا عَلَىٰ سُرُرٍ

٤٧ الحجر: مُتَقَبِّلِينَ ﴿٤٧﴾

جوانی ژیانی دونیا خالی بیونی دله له رق و کینه و ئیره‌بی

چونکه يەکینک له جوانیبەکانی بهەشت پیشەکیشى رقه

بەوهى خودا پىنى داویت و بۇی دیارى كردۇويت ژیان بگوزھەرنە و
خۆشىوود بە

سوپاسگوزار و ستایشکارى سەرجەم ئەو بەھرانە به كە خودا پىنى
داویت

ئیره‌بی به كەس مەبه و، رقت له كەس نەبىت

تەنها سوپاسگوزارى ئەو بەھرانە به خودا پىنى داویت

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ
خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴾ ٩٤ ﴿ البقرة: ٩٤

خودا له خویه وه ئومید ناخاته دلته وها!

با له ژياندا ئامانجت هېبىت، دلنيابه خوداي پەروەردگار پىت
دەبەخشىت

خودا بىئۇمىدىت ناکات، ئەگەر تو له ژياندا ئومىدىكت هېبىت!

خوداي گەورە له ھەموو ھيوا يەتكان بىئۇمىدىت ناکات

چونكە بەخشنىدەبى پەروەردگار له خەيالىت بەرىنترە

خوداي پەروەردگار له پىتدا ويستىيەكانت گەورەتىرە، له ھيوا و
ئامانجەكانيشت بەرىنترە.

فَالْعَالَىٰ: ﴿ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَعْلَمُنِي ۚ وَالَّذِي هُوَ يُطِعِّمُنِي ۚ ۷۸﴾ وَيَسِّقِينِ ۚ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِي ۚ ۸۰ ﴾ الشَّعْرَاءُ: ۷۸ - ۸۰ ﴾

ئای لهو رهشت به رزیبه ئیبراھیم کاتیک باسى خودای په روهردگار

دهکات

ئیبراھیم به دیھینانی ده داته لای خودا

ده فه رمویت: ﴿ خَلَقَنِي ۚ ۶﴾

سەرچاوھی پۇزى ده داته پال په روهردگار، ده فه رمویت: ﴿ يُطِعِّمُنِي ۚ ۶﴾

ته نەخۆشىيە كەھى نە بىت ئەو بە سەرچاوھی نادىار دەيلەت

ده فه رمویت: (نەخۆشك بکەوم) نەي فەرمۇو: (كە نە خشم دە خەيت)

ھەميشە و بەردەواام رهشت به رز بىت بەرامبەر په روهردگارت.

فَالْعَالَىٰ: ﴿٤٢﴾ وَهِيَ نَجْرِى بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ
 أَبْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنُى أَرْكَ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ
 الْكَفِرِينَ ﴿٤٣﴾ هود: ٤٢

لهگەل ئەوهى بى باوهەربۇو بە باوكى
 لهگەل ئەوهى لووتېرز و سەرىپىچى و تەكانى باوكى كرد
 لهگەل ئەوهى ھەموو خراپەكارى و بىرەھوشتىيەى بەرامبەرى دەيکرد
 بەلام گوتارى نوح بۇ كورپەكەى: ﴿يَبْنُى﴾ بۇو
 لهگەل ئەوهى دەشى زانى كورپەكەى سزا دەدرىت، لهگەل گەل
 تاوانبارەكە تىيا دەچىت،
 بەلام ھەرچى بى ئەوه دلى باوكە.
 خودايە توانامان پى بدهىت دلى دايىك و باوكمان ۋابگىرىن، بىانخەيتە
 ناو سۆز و مىھەربانى خۆتەوه.

فَالْعَالَىٰ: ﴿ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلَنَا مَعَ نُوچَ إِنَّهُ وَكَانَ عَبْدًا
شَكُورًا ﴾ ﴿الإِسْرَاءٌ: ٣﴾

شه عراوى دهلىت:

ماناى سوپاسگوزارى ئوهىيە هەرچى بخويت يان بپوشىت سوپاس و
ستايىشى پەروەردگارى لەسەر بکەيت..

ئەگەر خواردىنىكت خوارد سوپاسى خوداي لەسەر بکە
ئەگەر خواردىنهوهىيەكت خواردەوە سوپاسى خوداي لەسەر بکە
ئەگەر پۇشاكتىكت پۇشى سوپاسى خوداي لەسەر بکە
ھەندىتك لە پېتشىن فەرمۇويانە:

((باسكردىنى بەھەرمەندىيەكان خۆشەویست خودا لە دلدا دەچىتىت)).

بىه بە بەندىيەكى سوپاسگوزار بزانە خوداي پەروەردگار بەندە
سوپاسگوزارەكانى لە ياد ناكات، بەلكوو لە پەيامەكەيدا باسى
كردوون.

خودايە هاوكارمانبە بۇ سوپاسكردن و يادكردن و پەرسىتىشەكانمان
بۇت خودا ناز و بەخشى ستايىشكىركەننى بەھەركانت بەسەرمانەوە پى
بېخشە، وامان لى بکە ھەمىشە خەرىكى كارى چاك بىن، ئەي
پەروەردگارى جىهانيان.

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ وَلَقَدْ نَادَنَا نُوحٌ فَلَمِنْعَمَ الْمُجِبُونَ ﴾ ۷۰

الصفات: ۷۵

له کاتی ناخوشیه کاندا بزانه هاوار له کن دهکهیت!
هموو که س دهنگی تو نابیستیت..
بکهوه سه ره ژنتو و بلی: خودای!
خودای په روهردگار ده فه رمیت: فه رموو به نده که م!
خودای په روهردگار فه رموم لی دهکات بق به دهمهوه هاتنی کیشه که ت!
بزانه سه رکه و تنت له پارانه وه و نزاکانتدایه.

((سویند بی بی گومان نوح هاواری لی کردین و لیمان پارایه وه، دوعای
فه و تانی له نه ته وه کهی کرد، و تی: (نوح: ۲۶) ئه مه دوای ئه وهی
ماوهیه کی زور دریز له ناو گله کهیدا مایه وه و بانگه وازیی کردن بق
ئیمانه هینان، ئه وانیش به در قیان خسته وه و دهستیان کرد به ئه زیه تدانی و
هه ولی کوشتنیان دا، که میکیش نه بیئیمانیان بی نه هینا، ئیمه زور
به باشی به پیر داوا که یانه وه چوین)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقَرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ
وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ﴾ (٣٨)
البقرة: ٢٦٨

بۇنى بىتۇمىدى و بىن ھيوابۇن و رەشىبىنى و خەمۆكى لە ئىبلىس
دىت نەك بۇنى تۇ!
پەنا بەخوا بىگە لىنى..

((شەيتان دوژمنى ئىۋەيە، ختوكەي دلتان دەداو ھەلتان دەنلى بۇ
رژدى و چروكى و دەتاتىرسىنى لە ھەزارى و نەدارايى، ئەوه دەخانە
دلتanhو كە ئەگەر مال و دارايى خۇتان بېھەخشن، لە شتى باش بەشى
ھەزاران بىدەن، خۇتان ھەزار دەبن، وېپاى ئەوهەش فەرمانتان بىن دەكا
بە خراپەكارىيى، ئەوهەتان دەخاتە دلەوە كە نەچن لە ترسى ھەزارى و
شتى تر كچ زىنده بەچال بىكەن، ھەلپە ھەلپى مال و سامان كۆكىرىدەن و
بىكەن، سوودو رىبىا بخۇن و گۈئ نەدەنە حەلال و حەرام و ھەر
خەريکى سامان كۆكىرىدەن و بىن، ترسى ھەزاريتان ھەبىن، ئەمانە
ھەمووييان بە فاحىشە دەزمىزىرىن! پەروەردگار بەلىتى لىخۇشبوونى
خۇيتان - بەھۇى پېغەمبەرەوە - بىن را دەگەيەنى، لەپاداشى
مالبەخشىن و چاكەكاريتاندا گوناھتان رەش دەكتەوە، زىياد لەوهەش لە
دونيادا مال و داراييتان بۇ زىياد دەكاو لە شويىنى مالە بەخىراوەكە ھى
ترتان دەداتى، پەروەردگار خەزىنەي رەحمەت و بەزەبىي فراوانە، ج
بەلىتىك بىدا ئەنجامى دەدا، زاناو ئاگادارە بەو شتەي دەبىبەخشىن و
پاداشى باشتان دەداتەوە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِئَایَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ
 عَلَيْكُمْ كُتُبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ
 مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَنَّمَ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ وَ
 غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾ ﴿ ﴾ الأنعام: ٥٤

خودا چهند به بهزهبيه!

خودا چهند جوانه!

جگه له بهزهبي خوداي په روهردگار هيچی له سهر خوي به پيويسن
نه کردوه و نهی نووسیوه بقیه توش ئارخهيان به.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ
الَّذِي أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴾ ﴿ الأنفال: ٦٢ ﴾

هیچ کات، شوین، ههروهها مرؤوف بهس نییه بق تو، بهلکوو پادشای
جیهانیان بهسه بوقت
له ههموو کهستیک
له ههموو کاتیک
له ههموو شوینیک
هر ئه و خودایه.

((ئهگەر بیانەوی لەریگەی بانگەوازى بق ئاشتىيەوە فيلاتانلى بکەن و
خويان بەھېز بکەن و خويان ئامادەو تەيار بکەن بق لىدانلى ئەوە تو
ئەي پىغەمبەر! خودات بەسەو چاودىرىت دەكاو يارمەتىت دەداو زالت
دەكا بەسىريان دا، هەر خودا بۇو كە لەوهپىش يارمەتى داي و
ھۆكاري مادى و مەعنەوی بق خولقاندى بق ئەوهى موسولمانان
بەكۆچكارو يارىدەدەرانەوە دلىان قايم بى و يەك بگرن و لەزىز ئالاي
ئىسلام داو لەزىز فەرماندەيى تۇدا جىهاد بکەن!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ يَبْنَى أَذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا
تَأْسُوا مِنْ رَّوْحَ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِيْسُ مِنْ رَّوْحَ اللَّهِ إِلَّا
الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴾ ﴿ ٨٧ ﴾ يُوسُف: ۸۷

کاتیک خودای پهروه درگار هه والت پین ده دات که نائومید بعون له
(کوفره!) دوه یه ئه مه گهوره ترین به لکه و، گهوره ترین جه ختکردن وه یه
له سه رئوه هی ده روازه ری پزگار بعون دیت!
بویه ده روازه ری پزگاری بق هه موو بپرواداریک بریاری له سه در او
و گومانی تیانیه.

له به رئوه ...

ثارخه یان به.

((نهی کوره خوش و یسته کانم! بچنه وه بق ولاطی میصر و له گه ل بر
گهوره که تان یه کدی بگرن وه، به هیدی و هیمنی به وردی و کار امامیسی وه
له یوسفو بونیامینی برای بگهربین و هه ولی دوزینه وه و رزگار کردنیان
بدهن، مه هیلن که س پیتان بزانی، به شیوه کی نهینی و له سه ره خویی
س قراغیان بکه ن له ده رو لیکردن وه خودا ناهومید مه بن، هه میشه
گه شین و دل پر هیوا بن، به ته مای ره حمه ت و پارمه تی خودا بن، هیوا
بر او مه بن بین گومان شهئن و حال وايه: که س له ده رو لیکردن وه و به هانا
هاتنی خودا ناهومید نابی مه گه ر که سانیک که له گرقوه و تاقمی بن
بر پوایان بن، جگه له زیانکاران و سه رپیچیکاران که سی تر له ره حمه تی
خودا هیوا بر او نابی)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ * نَبِيٌّ عَبَادِى أَنِّى أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴾

الحجر: ٤٩

هه رگیز له سوْز و میهره بانی خودای میهره بان نائومید مه به، ئەگر تاوانه کانت پې يەك دۆلۈ گەورە بىت لىت دەبورىت چونکە ئەو بە دەقى قورئان بە تو دەلىت: ﴿ نَبِيٌّ عَبَادِى ﴾.

((ئەی موحەممەد! ھەوال بە بەندە کاتم بده، پىستان بلى: من خاوهنى لىخۇشبوون و رەحمەتى بە رفراوانم، ھەركەسى بىمەوى لىتى خوش بىم لىتى خوش دەبىم كەس نىھ بتوانى بە رەھەلسەتىم بكا. سوْزو بە زەبىم زۆرە، بەشى ھەموويان دەكاو زىاترىش! لەھەمان كاتدا)).

فَالْتَّعَالَ: ﴿عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَرَحَمَكُمْ وَإِنْ عُذْتُمْ عُذْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَفِيرِينَ حَصِيرًا﴾ الإسراء: ٨

ئەگەر كەمته رخەمیت كرد بەرامبەر ھەركارىيکى چاڭ لەگەل لە بىرچونەوەي
ھەر كارىيک چاڭ يان كەمته رخەم بۇويت بەرامبەرى، يەكەسەر ئەم پىستەيە
لە ناختدا دووبارە بىكەرەوە: ﴿عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَرَحَمَكُمْ﴾

((ئەي نەته وەي ئىسرايىل! لەوانە يە خودا رەحمو بەزەبىي پېتىان دا بىتەوە،
دواي ئەۋەي لەجارى دووھەمدا بەو بەلاو موصىيە تانە لەبۇتەي دان و
تۆلەيلىكى سەتانىن و تەمبى خواردۇي كردىن، ئەگەر توبە بىكەن و واز
لەتاوان و سەتمەن بىتنىن، ئەو زەللىلى و ژىردىھەستەيىھە تان لەسەر لابەرى؛
بىنگومان خودا وەفاي بەواھەي خۆى كرد، دواي زەللىلى شان و شىكۈزى پىن
بەخشىنەوە، مولۇك و سەلتەنەتى پىن بەخشىنەوە، پىغەمبەرى تىدا
ناردىنەوە، چەند پىغەمبەرىان تىدا ھەلکەوتەوە، سەرلەنۈي لەزىدو
نىشتمانى خۆيان دا ژيانيان بەئارامى و سەربەستى بەسەر بىردىو! ئەي
نەته وەي ئىسرايىل! ھەر كاتى ئىتىھ پاش ئەم جارى دووھەم؛ پاش ئەۋەي
لەجارى دوھەمدا رىزگار بۇونەوە ئارامىتىان تىكەوتەوە كەوتەوە
خۆشى و ھەرزانىيەوە. ئەما جار بۇ سىيەھە ماجار گەرانەوە بۇ سەر رەھوشتى
نابارى و خراپەكارىتىان دەستت پىكىردىو، ئاشۇوب و فيتنەيىتىان
ھەلگىرسانىدەوە، ئىمەيىش دەگەپرىيەنەوە بۇ سەر داب و نەپىتى خۆمان و
ياسا ئەزەللىيەكەي خۆمان ئەوانەدا ناپاكو ئاشۇوبگىزىن.. ئەم
قارو غەزەبى خۆمان دەپىزىن بەسەر ئەوانەدا ناپاكو ئاشۇوبگىزىن.. ئەم
جۇرە سازادانەي كە باسەمان كرد هي دۇنيايان بۇ رۆزى قىامەتىش
دۆزەخمان كردوھ بەشۇوبىن و جىڭايان و لەھەموو لايمەكەوە ئاڭر دەورى
كافرو بى بىرپايان دەدا، فيتنەو ئاشۇوبگىزان دادەگرى و كەسىان ناتوانى
لە شوراو پەرژىنە بچىتە دەرى!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَكُوْسَى﴾ طه: ٣٦

خودای پهروه ردگار حهوت دواکاری گهورهی بوق موسا بهدى هینا
ههمووی خودا به یهک نزا و هلامی دایهوه! تو چووزانیت له هر
ساتیک له ساته کاندا پیت نه فهرومیت: ﴿قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ﴾

((پهروه ردگار فهرومیو: ههموو دواکاریه کانت پی دران، ههر چی داوات
کرد ئهوا دهست به جی پیم به خشی.))

قَالَ نَعَالِيٌّ: ﴿أَنِ اقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلَيُلْقِهِ الْيَمُ
 يَا لِسَاحِلِ يَأْخُذُهُ عَدُوُّ لَهُ وَالْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مُّمِّي
 وَلَتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي﴾ طه: ۳۹

خودای په روهردگار ئەمەی لە سەرروو حەوت ئاسماňەوە بە بەندەيەکى
 لاوازى خۆى وت لە سەر زەۋى!

خودای په روهردگارى خاوهنى جىهانيان ئەمەی بە بەندەيەکى لاوازى
 چاولەدەست فەرمۇو

ئەمە تۇ بۇ ئەم ھەستە دەشارىتەوە و، بە ھاوشييە مەرقەكانت نالىيەت:
 (خۇشم دەۋىيەت)؟!

ئامازەيەکى گەورەيە، ھەوالىتكى مەزنە لە خودای په روهردگارەوە..
 توش ئەم وشە بەو كەسانە بلى كە خۇشت دەۋىن، تەنها بە ھاپرى
 خۇشەويىستەكەت يان ھاوسەرت مەللى!

بەلكۇو ھەركەست خۇشىدەويىت لە خزمان، براادەران، براکانت، پېيان
 بلى.

پېيان بلى: خۇشم دەۋىن بە بىن بەرژەوەندى و پىيوىستى و مەبەستىك
 بۇ ئەوهى ھەست بە ئاسودەبى بىكەن.

قَالَ تَعَالَى: ﴿غَافِرُ الذَّنْبِ وَقَابِلُ التَّوْبِ شَدِيدُ الْعِقَابِ ذِي الظَّلَّمَاتِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ غافر: ۳

خوت خاوهن بپیاریت، خوت سه‌رپشکیت، تو ئوهیت ئاینده خوت دیاری دەکەیت، کرۇکى ئایندهت ئوهیه کە خوت ھلت بزاردووه. نەک لە خۆوە! زور پىداگر بە لهسەر ئوهی کە بزاردەکەت دروست بیت له‌گەل خودا.

((بىگومان نەو خودايەي قورئانى نازل كردووه نەو له تاوانى بەندەكانى خوش دەبى ئەگەر تۆبەي لى بىمن، قەمبولى تۆبەو پە شىمانى دەكا، تۈلە و عىقابى بە شىددەته، كە سىكى پەناداو لمتاوانى خوش بۇو، دەيخاتە نازو نىعمەتى بەھە شتى رازاودوه، كە سىكىش بىرى و بىھوئ سزاي بىدا، عەزابى بەزىبرە، خاوهنى نازو نىعمەتى ھەمې شە نەبراودىيە، بىن ئاتاجە، پىنۋە سى بەكەس نىيە، بەمەح ضى ئىبح سان و چاكەكارى خۆى دەبەخ شىو نازو نىعمەت دەدا. ھېيج خودا نىن جىگە لە نەو، ھەر نەو خودايەو گەرانەوە ھەموو كەس ھەر بۇلائى نەو)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَبِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ
 بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنفُسِهِمْ مِنْ
 بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَأَعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ
 بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ (١٠٩) البقرة: ١٠٩

به خته و هر له لیبورده بیوه له دایک ده بیت و، خوشندی ده رونی لى
 په یدا ده بیت، کاتیک لیبورده ده بیت و چاپوشه ده کهیت ئازاد ده بیت
 له هستی بریندارکه و ئازار بە خش.

لیبورده بە بۆ ئەوهی پشوو بدھیت..

خودا لهو کەسە خوشبوو کە (۱۰۰) کەسی کوشتوووه!

خودا بەھۆی ئاوپىدانى سەگىك له داۋىن پىسىك خوشبوو!

خوداي پەروھردگار له ئادەم خوشبوو پاش ئەوهى سەرپىچى
 فەرمانەكەي كرد!

خوداي پەروھردگار له پىاويىكى بەنى ئىسراييل خوشبوو له کاتىكدا
 پىاويىكى زور خراپەكار و بەدكار بۇو، ماوهى چل سال سەرپىچى
 خوداي دەكىد، پاشان دواي ئەوه پەشىمان بۇوييەوە و توبەي كرد،
 گەپايەوە بۆ لاي پەروھردگار، خوداش لىنى خوشبوو!

خودای پهروه ردگار له که سینکی دیکه‌ی به‌نی ئیسرائیل خوشبوو و، به
وهۇی ئەوهى ئەم بەندەیە پەشیمان بۇویەوە و بۇلای خوا گەرایەوە
بارانى باراند!

بېھخشە بېھخشە..

بۇيە ئىتمە مرۆغىن پاستمان ھەيە و ھەلەشمان ھەيە
ئەگەر (الله) خودامان بىت لەھەلەمان خوشدەبىت و،
تاوانەكانمان دەپۈشىت و، كەوتەكانمان راست دەكاتەوە،
كاتىك داواى ليخۇشـبۇونمان لىتكىد، چونكە ئىتمە بەندەی بچووکى
ئەوين..

باشە ئىدى ئىتمە مەرۆف بۇچى لە مەرۆقى ھاوشىۋە خۆمان خۆش
نابىن؟!

بە تايىبەت ئەگەر ئەو كەسە يەكىك بىت لە خۆشەویستانمان، ماوەيەكى
زۇر بەيەكەوە بۇوين!

بەداخەوە تو ئىستا واز لە كەسىك دەھىنەت كە خۇشت وىستۇو، بە
ھۇى ئەوهى لەدەستى دەرچووھ ھەلەيەكى بەرامبەرت كردووھ ئەو
رۇزە خۆشانەي بەيەكەوە بەسەرتان بىردووھ، دواى ئەوه ھەست بە
تاوانى خۆى دەكەت و بە پەشیمانى دەگەرىتەوە بۇلات و
پاشان داواى ليبوردىنىشتلى دەكەت كەچى تو ھىچ گوئى پىنادەيت!

بىرەت بىت.. بىزانە ئەو كەسەي كە دەمرىت ھەموو يادگارىيە جوانەكانى
كە لەگەلى بۇويت بە بىرەتدا دىت، بەلام ھەلە و خراپەكانى لە ياد
دەكەيت! ئاوات دەخوازىت بگەرىتەوە بۇلات بۇ ئەوهى بىبۇورىت،
بەلام ئەگەر ئەو كەسە بىتەوە بۇلات لىتى دەبۇورىت!
زۇر دلىنابە وادەبىت.

فَالْعَالَمُ: ﴿يَأَبْتَ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمْسَكَ عَذَابًا مِّنَ الْرَّحْمَنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَنِ وَلِيَّا ﴾ ٤٥ مريم:

خوشویستی ئەوهى بترسیت لهوهى نەکەويته ناو سزاي خوداي
پەروهەردگارەو..

((ئەوهى هىچ گرنگى به دواپۇرى نەدات له راستىدا ئەويش گرنگيان
پى نادات!))

((ئەى باوگى خۇ شەوي سىتما ئەمن تر سى ئەوەم ھەيە: كە له خوداوه
سزايىھى سەختتلى بکەوى، مەتر سى ئەوەتلى دەكەم له سەر ئەم
بىتپەر سەتىيەت خوداي خاودەن رەحم و بەزەيى تۈو شى سزايىھى
سەختت بكا)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَالَ بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبَرْ ۚ
جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ ۚ
الْحَكِيمُ ﴾ ۸۳ یوسف:

به ههموو ئاواتهکان بلى.. به ههموو خەونەکانت بلى.. به ههموو
خواستەکانت بلى.. به ههموو ويستەکانت بلى..
((پشتیوان به خودا ههموويان بهدى دىن)).

((فەرمۇسى: نەخىئەمە شتان فرت و فىلىتى ترەو بۇ خۆتان رېھەكتان خ سىۋەتە
ناو بارى بوزيامىنەو بۇ نەوهى بەگرتى بەدەن، بەلكوو نەمەش پىلانىڭە
لەنەفس و دەروونۇتاندا داتانىرى شتووە بۇ نەوهى بوزيامىنىش وەکوو يو سە
لەناوبەرن و خۆتانى لى رىزگار بىكەن، نەگەر بۇ خۆتان بەدەمى خۆتان فتوا نەدەن
بۇ عەزىزى مى صىر: كە هەر كە سىك رېھەكتى لەبارەكتىدا دۆزرايەوە دەگىرى و
دەكىرىتە كۆيەلە، عەزىزى مى صىركۈرى منى نەدەگرت و گلى نەددادا يەوە برا
گەورەكە شتان لەمىي صىرەلەوگىر نەدەبۇوا حال و وەزىعى من لەئاكامى نەم
مو صىبەتائىدا خۆگرى و دان بەخۆدا گىتنە، نە ئاخ و ئۆف دەكەم، نە شەكايەت و
سکالام بۇ لاي كەس دەبەم! رازىم بەقەزاو قەدەرى پەروەردگار، سکالام بەس بۇ
بارەگاي خودا دەبەم، ھەر وەها نە و كە سى بىتكە سانە، ھەر نە و پەنای بۇ دەبىرى و
ھاوارى لى دەكىرى، ھەرگىز لەرە حەممەتى خودا نائۇمىد نابىم ھومىدەوارم خودا
ھەرسىك كورەكانم بۇ بىكىرىتەوە (يوسفو بونىامىن و روبييل) چاومۇانى بېرىارى
خودا دەكەم دەربارەيان، ئاواتە خوازم خودا ھەرسىك كورەكانم بۇ بىنېرىتەوە
(بەئىلەام نەوهى دەزانى كە يوسف نەمردۇوە). بىتكومان خودا بۇخۇى زاناو ناگادارە
بەحالى تمذىيەيى من و فەوتانى كورەكانم و غەم و نارە حەمتى من بۇيان، داناو
كاراما يە لەكىرىمەكانىدا، ھەرجى دەپىكا، ئەنچامى بىن ھۇ و حىكمەت نىيە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَمَّا أَنْ جَاءَتِ رُسُلُنَا لُوكَا سِعَةٌ بِهِمْ وَضَافَ
بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخْفَ وَلَا تَخْرُجْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ
إِلَّا امْرَاتِكَ كَانَتْ مِنَ الْغَيْرِينَ ﴾ ﴿ العنكبوت: ٣٣ ﴾

مهترسه لهوانهی به شه و به رؤژ له که میندان بوت، نیگهران مه به
پیشان.. خودا باشترين پشتیوانه و، چاکترین پاریزهره خودا ئه وهی له
تو دهويت که تنهها: ﴿ لَا تَخْفَ وَلَا تَخْرُجْ ﴾ دهرئهنجامی کوتایی:
﴿ إِنَّا مُنْجُوكَ ﴾

((که ئەم کۆمەله فريشته فروستادانەی ئىيمە هاتنە مالى لوط لهشىوهو
روخسارى كورى لاوى جوانخاصدا، حەزرەتى لوط تەنگەتاو بۇو، ترسى
لەنى نىشت گەلەكەي پېيان بىزانن و دەستدرېزى بىكەنە سەريان! و تىيان:
تۇ خەمى ئىيمەت نەبى و لهوھ مەتر سە ئەوانە بتوانن ئەزىيەتى ئىيمە بىدەن!
خەمى ئەھوھ شت نەبى: کە ئىيمە چىيان پى دەكەين و چۈن لهناويان
دەبەين! ئىيمە هاتووين بۇ لهناو بردىيان بە عەزابى بە شىددەت ئىيمە
خۇت و شويىنکە وتواتت رزگار دەكەين و ئەھە عەزابە نايانگرىتەوھ جەڭ
لەئەنەكەت، ئەھە لەپىرى لهناو چوانە، چونكە ئەھە لەگەل ئەواندا
هارىكارو ھەمناھەنگە. داكۇكىييان لەنى دەكاو رازىيە بە گەردەوە
ناشىرىنەكانىيان!)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَلَا تُطِعُ الْكَفَرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَنَهُمْ
وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴾ ﴿٤٨﴾ الأحزاب: ٤٨

واز بىتنه له بىزارى و وەرسبوون له خوت به دوورخە، پشۇو دەدەيت!
واز لە ناخۇشى بھىتنە و لە خوتى به دوورخە، پشۇو دەدەيت!
واز لە ناپەھەتىيەكان بھىتنە و لە خوتى به دوورخە، پشۇو دەدەيت!
وەلامى ئازارەكان مەدەرەوە، جا ئەو ئازارە لە كەسىكەوە بىت يان
شتى دىكە..
وامەبە لە ئازار پىك بىت، بەلكۇو وەك خودا ھەوالى پىداویت لە ناوى
بە و
پشت بەو بېھستە
چونكە تو بەندەي ئەويت.. بەسە ئەو پاشتىوانىت بىت.

قَالَ نَعَالَ: ﴿ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذَا أَخْرَجَهُ
 الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانَى أُثْنَيْنِ إِذَا هُمَا فِي الْفَارِ إِذَا يَقُولُ
 لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
 عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا أَسْفَلَ وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْأَعْلَى وَاللَّهُ عَزِيزٌ
 حَكِيمٌ ﴾ التوبه: ٤٠

زور جار هندیک کار ئەنجام دەدەيت:

هندیکيان ((خوا پیت پیدەکەنیت))

هندیکيان ((خودا شەرمەت لىدەکات))

هندیکيان ((خودا شانا زىت پىتوھ دەکات))

بىرت بىت كە..

نيگەرانىت لە كاتى بۇونى نىگەرانىيەكە لە ناو دەچىت،

چونكە خودا لە دلە..

قَالَ تَعَالَى: ﴿ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَثِيرًا إِلَّا شَرِيفًا وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا لَلَّهُمَّ إِنَّ
 رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْسَاكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذَا
 أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا
 آتَقَنَ ﴾ ۳۲ ﴿ النَّجْمُ:

بئر له پهنجا هزار سال دروستگاردنی بوونه و هران په روهر دگار
 پینووسی به دی هینا، به پینووسی و ت: ((بنووسه)).

ههموو ئو شستانه‌ی نووسی که ددیکه‌یت!
 ههموو ئو شستانه‌ی نووسی که دین ((له پوزى و پاراستن))
 ئارخه‌یان بـ..

خودا بئر له بوونت له خوت باشترا ده تناسیت، ئو باشترا ده زانیت
 چى بـ تو باشه بئر له هاتنت..

ئى بـندەکانى، ئوه خودايە، پشتيوان به خودا ههموو شتىك وەك
 خۆى دەگۈزھرىت.

قالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْنَا لَا تَخْفِ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعَلَى ﴾ ﴿٦٨﴾ طه: ٦٨

خودایه ناخم گر ده گریت

﴿ قُلْنَا لَا تَخْفِ ﴾

خودایه غمه کانم زور زورن

﴿ قُلْنَا لَا تَخْفِ ﴾

خودایه بیستمان و گویرایه لین

ناترسم، چونکه بهندهی توم.

((وتمان مهتر سه بیگومان تو سهرکه و توی. نه تو حهقت له گه لدایه و ئهوان
له سهر بەتالن، نه تو بیرو باوهرت له گه لدایه و ئهوان چاوبه ستەگى و ده ست
سووکى، نه تو خودات له گه لدایه و ئهوان فیرعەونى ملهورى ستەمكار
له پشتیانه)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الْنَّبِيِّ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا صَلَوْا عَلَيْهِ وَسَلَّمُوا شَسِيلًا ⑥﴾ الأحزاب: ٥٦

ئېبنو تەيمىيە دەفەرمۇتى:

((سەلاوات و دروود لە سەر پەيامبەر بەر لە نزاکردن و، لەناو
نزاکردن و، پاش نزاکردن لە باشتىرىن ئەو ھۆكارانەن كە ئومىد
بەخشن خودا نزاکانت گىرا بىات)).

((واتە: پەرومدىڭار رەحمەت و رەزامەندى خۇى دەپىزى بە سەر پىيغەمبەرى
خۇىدا، فرىشته دوعاي بۇ دەكەن بەلىخۇ شبۇن و پلەو پايەى بەرز، كەواتە:
ئىوهىش ئەى مو سولەمانىنە دوعاو پارانەوەى رۈزى رەحمەت بۇ سەر
پىيغەمبەر بىكەن داواى بەرزبۇونەوەى پلەو پايە و شىۋەمەندى بۇ بىكەن)).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا إِمَّا يَبْلُغُنَّ عِنْدَكُمْ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كُلَّهُمَا فَلَا تَقْلِيلٌ لَهُمَا أُفِّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾ الإسراء: ٢٣

له شافیعیان پرسی:

((ئایا مرۆڤ ئەتوانیت دژی دایبابی بیت؟))

وتي: ((نه خیتر تهنانهت بۇی نییه دژی نەعلەكانیشان بیت))

تهنانهت ئەگەر تو له سەر پاستى بیت و ئەوانى له سەر شتى پاستىش نەبن، چونكە دەبیت لە دنیادا بە باشى له کەلیان بجولىتىھەوھ..

خوداي پەروەردگار دەفەرمۇیت:

﴿وَإِنْ جَاهَكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَأَتَيْعُ سَبِيلَ مَنْ أَنْابَ إِلَى ثُمَّ إِلَى مَرْجِعُكُمْ فَلَنِئِنْ كُوْرُ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ لقمان: ١٥

تەفسىرى سورەتى لوقمان ئايەتى ١٥:

((فەرمانمان بەئادەمیزاد كردوھ لە سەرمان پىۋىي سەت كردوھ: كە گوېرایەنلىق فەرمانى باوک و دايىكى بى، چاکە يان لە گەل بىكاو مافى باو كايدىتى و دايىكايەتىيان بىداتى ئەركى سەر شانى خۆى بەرامبەريان جى بەجى بىا.

بمتایبەتی چاکه لهگەن دایکىدا بكا، كە بەزەحەمەت و نازەحەتى بەپېش سى
سەك نۇ مانگ و نۇ رۆز و زياتر ھەلى گرتۇوە، ئەمجار بە و ھەممو ئىش و
نازارە بەوهەلەدى ھىنناوه، پا شان شىر پىدان و لە شىربىرىنەوە لەماوهى دوو
سالداو بەخىوکردنى بە شەوو بەررۆز و شەونخۇنى بە سەرىيەوە تا پىرى
كەياندووه دەست و دووی خۆى پى ناسىوە. بەرا سى ئەو فيداكارىيە دايىك
بۇ رۆلەي خۆى دەيىكا ھەر بەدايك دەكىي و ھەر لەخۆى دى، ئەو ھەممو
ئەرك و ماندوبۇونەي پىيە دەكىي شى و سات لەدواي ساتىش پەر ئامادەبا شى
تىدايە بۇ ئەو فيداكارى و شەونخۇنىيە. بەدلى پەر سۆزى بەدە سى ئەرمى
بەباوه شى گەرمى بەوزمو تواناي لەبن نەھاتووی ھەمەي شە خەرىكى
بەخىوکردن و پىڭمياندىيەتى، سات دواي ساتىش ھە سى بەبەختەوەرى
خۆى دەكاو و ا دەزانى دەستكەوتى دەست كەوتۇوھ سوپاسى نىعەمەتكانى من
بکە، كە وجودم پى بەخ شىوىو ئەو ھەممو نىعەمەتە جۇراو جۇرانەم پى
بەخشىوي ھەروەھا سوپاسى باوک و دايىكت بکە چۈنكە ھۆكاري روالفەتىن بۇ
پەيدا بۇونت، لەدواي پەروردىگار ئەوان سەرچاوهى چاکەكرىنن لەگەن تۇ!
سەرنجام بۇ لاي ئىمە دەگەرپىيەوە، لە سەر كەردمەتكانت سزاو پادا شت
دەدەمەوە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا
 الَّذِينَ فُضِّلُواٰ بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكُوكَ أَيْمَنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ
 سَوَاءٌ أَفْنِيْعَمَةُ اللَّهِ يَحْجَدُونَ﴾ النحل: ٧١

تهنتاوی دهلىت:

هیچ کهس ناتوانیت پروری تو بیات، هیچ کهسیک ناتوانیت
 پروری کهسی دیکه بوق تو بهینیت، هرچی بوق توبیت هرچهند بی
 دهسه لاتیش بیت دهیبهیت، هرچیش بوق کهسی دیکه بیت هرچهند
 بهیزیش بیت ناتوانیت بیبهت بوق خوت!
 تو مارهکه کوکراوهتهوه و، پینووسهکه چارهی نوسیووه.

قَالَ رَبُّكَمْلًا: ﴿ۚۖ وَمَا مِنْ دَآبَةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا
وَيَعْلَمُ مُسْتَقْرَهَا وَمَسْتَوَدَعَهَا كُلُّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴾۶﴾

هود: ۶

رُوزی من و پُوزی تو یەکلایی بوروه‌ته‌وه.. تهناهت نه و میرووله‌یهی
له‌سەر بەردینکە بهو لوازییە خۇی پُوزی براوه‌ته‌وه، خودای
پەروەردگارمان هەتا پُوزی مردنی پُوزی بق دیارى کردووه..
نارخەیان بـ...

((ھېچ بېرۇو خشۇڭو بالندەو نازەللىك نىيە لە سەر زەموى مەگەر خودا رزقو رُوزى
دەداو بىزىوی لە سەر پەروەردگارە، نەمە وىنە يەكى تەرە لهۇيىنە كانى زانىيارى
پەروەردگار، كە عەقل تىيىدا سەرسامو ھەستو شعور لەبەرامبەرىدا داماودا! نەم
ھەموو بېرۇو زىندەمەرانە، ھەر چى لە سەر زەموى گيانى تىيدايەو دىو دە چى،
نادەمیزادە، نازەلە، خ شۇكە، پەلەمەرە، بالندەيە، ھەر چى لەم زىندەمەرانە كە
سەرزەوبىيان پېرىگىدوھ، لەناو سكى زەھىدا خۇيان حەشارداوھ، لەكونو كەلەبەرىدا
خۇيان شاردۇتمەوھ، نەم ھەموو زىندەمەرانە: كە ھەر خودا بۇخۇي ژمارەو
جۇريان دەزانىو زان سىئى ئىيمە پەبىيان بىن نابا، لاي پەروەردگار زانىيارى تەواوو
وردو را ست دەربارەيان ھەمە، رزقو رُوزى شىيان لە سەر ئەھەمە ئەم بىزىوپىيان دەدا،
نەك ھەر ئەھەنە بەلكۈو دەزانى لەكۆئ دەھەۋىتمەوھ لەكۆئەھاتۇونو بۇ كۆئ
دە چى، دەزانى تا لەزىياندان جىڭىيان كۆيىيەو پاش مردىيان بۇ كۆئ دەرۇن
ھەزىيەكى لەم زىندەمەرە گىانلە بەرلانە لەنىو زان سىئى رەھاو بىن سنۇورى
پەروەردگاردا تۈماڭ كراونو كۆنترۆل كراون. ھەممۇو زىندەمەرە گىانلە بەرىك
چۈنىيەتى و چەندىيەتى، تەمەن و شىوازو روخ سارى، ژيانو مردنى بەئەوبەرى
وردى و ليزاني و ئاكالىبۇونەوه لەلەوحولە حفظ دا چەمسىپىندرابون و نوسراون!

قَالَ تَعَالَى: ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشَهِّدُ
أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴾٦٥﴿ يس: ٦٥

په یامبه‌رى خودا (﴿خودا﴾) ده فه‌رمويت:

((هه‌ر پۆزىك بەسەر مرۆڤدا دىت هەموو ئەندامەكانى جەستەى داوا
لە زمان دەكەن: لە خوا بىرسە تۈوشى سزامان مەكە، ئىمە بە تۈوه
بەندىن، ئەگەر تو راست بىكەيت ئەوه هەموومان راست دەبىن، ئەگەر
تو لار بىت هەموو مان لار دەبىن)).

خۇت بۇ ئەو نمايشە ئامادە بىك!

خوداي پەروەردگار پرسىيارى هەموو وشەكانت لىدەكەت، يان هەر
دەستەوازە و دىرىپىك نۇوسىيۇتە..

خۇت رېزگار بىك، ئەگىنا لەناو دەچىت!

قَالَ تَعَالَى: ﴿أَفَمَنْ زِينَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَأَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ
 مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذَهَّبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٌ إِنَّ
 اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ﴾ فاطر: ۸

و هک ئه وه وايه خوداي په روهردگار بفه رمويت:

کاته کانتان به بى هووده به سهه مه بهن!

خوتان له پىتناو شتى بى هووده مه پهنجىن و داخى بق مه خون!

ئه گهه به باشه به سههت برد ووه ئه وه باشتىه و، به پوشتنى هىچ
نىگه ران مه به، گيان وو دهروننت ئارخه يان بکه، کاته کانت هه مووي به
حه سرهت و ئاهه هلکىشانه وه به سهه مه به...

تو ژيانى تايىهت به خوت هه يه، ده رونىشىت مافى به سهه ته وه هه يه..

ژيانىكى ئاسووده به سهه بره، سووود له کاته کانت و هربگره، کاريک
بکه سوودى بق ده رونىشىت هه بىت و

خوت سهه قال بکه به کارگەلىكە وه بىتىه هوى خوشنوودى
په روهردگارت، چونكە خوشنوودى ئه و

ئامانجى ژيانته، ئه مه خالى جه و هېرى وو بنچينهى سهه كى هوكارى
بونى توپىه له

دنيارا.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمْ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴾ ﴿١٠﴾ الْبَقَرَةُ:

زور سهيره!

چون توانای ئوهيان هەيە به ناشرينترين شىوه ئو دلانە بکشىن كە
پۈزۈك
خۇشىان ويستوون؟!

ئىىبنو قەيم دەفرمۇيت:

((دۇورترىن دل لە پەروەردگارەوە دلى مىرقى بىن بەزەيىھ)).

((لە دل و دەرۋۆزىاندا نەخۇ شى دوورپۇيى و فىلبازى هەيە، ناتوانى يان
نایانەوى ئايىنى حەق بنا سن و شويىنى بکەون. بۇ پەز بەدبەختى و چارە
رەشىيان خودا نەخۆشى دل و دەرۋۆنیانى بۇ دوو چەندانە و چەند چەندانە
كردونەوە، تا بەتەواوى لە قوراوايى گومرايىدا سەرنگۈن بىن. بۇ ئەوان
سزاي بەئى شى دۆزەخ ئامادەكراوه بەھۆى ئەھۆھە: كە درۇو دوو روپىان
لەكەل پىيغەمبەر موسۇلماناندا كردووه و بەرددەوانە لەمسەرى!)).

﴿ قُلْ هَلْ نُنِئِكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَلًا ﴾^{١٣} ﴿ الكهف: ١٠٣﴾

خودایه ئەوانە کىن؟!

﴿ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُوَ يَخْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُخْسِنُونَ صُنْعًا ﴾^{١٤} ﴿ الكهف: ١٠٤﴾

((ئەی موحەممەد! بەو كافرە سەر رەقانە بلى: ئايا من هەوالىنان نەدەمى
بەخە سارقەندىرىن كە سانىك لەكردەوەكانياندا؟ نەلىم: كى لەھەمۇ
كەس زىاتر بەھەلە چوووه؟ ئەو كە سانەتان بۇ دە ست نى شان نەكەم: كە
خۆيان ما ندو كردۇ لە كارو كردەوە يەڭداو بەھىوای پاداش و جەزا
وەرگىرنەوەن كەچى بەھىلاك چون و ئاكام بەپىچەوانەى مەبەستو ھىوایان
بوو. پىتەن بلىم: ئەو كەسانە كىن؟

نەوانە كۆمەلىكىن بەھەلە چون، هەلخەلەتاون و رېڭايان لى تىك چوووه
گومپابون و كردوكۈيان بىيەودەيەو مايە پو چن، لە حالىڭدا بۇ خۆيان وا
دەزانن كردەوەكانيان باشەو سودبەخشە بؤيان!))

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ
وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْؤُلًا﴾ الإسراء: ٣٦

سەرهاتاي چىرقىكەكە: ئەگەر گويىدىرىزەكەي خانەواھى خەتاب
مسۇلمان بىيت، عومەر موسۇلمان ناپىت!

كوتايى چىرقىكەكە: لە تەنيشتى پەيامبەر (ﷺ) ئەسپەردەي خاك كرا.
بۇيە.. بىزچۈونت بەرامبەر ھەر شتىك ناکىرىت ھەلنى وەشىتەوه.

((نزيك مال و سامانى هەتيو مەكمەونەوه بەممە بە ستى خواردنى يان
فەوتاندىنى، ئاگادارى خۆى و مال و سامانەكەي بن، تە صەروف لەمالى
ھەتيواندا مەگەن مەگەر بەجۇرىيەك لەبەرژەوەندىي ھەتيوهكەن بىن، كاتىك
تە صەروف لەمالى ھەتيودا بىكەن بەئا شىكرا بەرژەوەندى ئەوى تىدا بىن، بەم
جۇرە بىخەنە مامەلەوه و پارىزگارى بىكەن گە شەى پى بىكەن، تا ھەتيوەكە
پى دەگاو عەقل و ھۆش پەيدا دەگاو رە سىدە دەبى و دەبىتە پىاواو دەتوانى
مال و سامانى خۆى رەدام بىننى و سەروكاري بىكا. پابەندى وادەو بەنلىنى
خۇتان بىن، ئە و عەھد و پەيمانەي بەيەكتى دەمدەن، ئە و سەودا و مامەلەنەي
دايان دەبەستن و لە سەر خۇتانىيان پېۋىست دەكەن وەكۈو كېرىن و فرۇشتن و
ئىجارەو رەھن...ھەندىلىييان پاشگەز مەبنەوه)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَى فَأَعْتَزِلُوا
 النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ إِنَّمَا تَطْهَرُ
 فَأُولُو هُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمُ اللَّهُ أَنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْتَّوَّبَينَ وَيُحِبُّ
 الْمُتَطَهِّرِينَ ﴾٢٢٢﴾ الْبَقْرَةُ: ٢٢٢

خودای په روره دگار هینده توبه کارانی خوشده ویت.. ئەگەر تاوانباران
 بیان زانیبا هەرگیز تاوانیان نەدەکرددەوە!

ئەگەر بزانن خاوهنى جىهانيان چۇن پىتشوازى لە توبه کاران دەكات و،
 دەرگایان بۇ له سەر پشت دەنیت، تەنها بۇ ئەوه بىرى كە ئەو دىمهنى
 بىيىت!

ئەو خوشە ويستمانە، ھاۋرا زمانە، دلخۇشكارمانە، پەروھاشىارمانە.
 و تراوه كە پەيامبەرى خودا ﴿رَبُّكَمْ نَزَّيْكَهُى حَهْفَتَا جَارِيٌّ﴾
 پەشيمانى و توبەى بۇ پەروره دگار دەربېرىيە، كە پەيامبەرىشە!
 ئەى تو لە رۆزىكدا چەند جار پەشيمانى دەردەبرپىت؟!

فَالْعَالَمُ: ﴿رِبِّ اللَّهِ أَن يُخْفِقَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَنُ

ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ النساء: ۲۸

ئەی خوینەر بزانە ئەوهى خودا لىيمانى دەۋىت زۇر ئاسانە بلام
ئەوهى كە ئىنە داواى دەكەين و دەمانەۋىت زۇر گرانە، ئەگەر بگەينە
تەنگانە ئەوه ھاوار دەكەين خودايە ئاسانتىر و ئاسانتىرى بکە
لەسەرمان..

بۇيە.. ھەرچەند بەلا و مەينەتى لەسەرت گرانبىت و، نەمامەتى دنيا لە
سەرت كەلەكە بىيت، خودا دەتگەينەت بە خۇشگۈزەرانى! ئەمەش
راستى ئەو فەرمۇودەيەيە: ﴿رِبِّ اللَّهِ أَن يُخْفِقَ﴾

((پەروەردگار بە ناردىن و دانانى ئەو حوكمانى، بەھو فەرمان و نەھى و
نامۆزگارىييانە، دەھىھە ئەرگى سەر شانتان سوووك بكا! لە كاتى ناتاجى و
پىيۈ سەتىدا مارەكىرىنى كەنېزەكى بۇ حەلائى كردوون، ھەندىنەك دەلىن: مانى
ئايەتەكە ئەوهىيە: كە پەروەردگار ھەممو نەركىتى بۇ سوووك كردوون و لە
ئايىندا شتى قورسى لى داوا نەكىردوون، ئادەمیزاز دروست كراوه بە جۈرىتكى
وا كە زەبۈون و لَاوازە لەبەرامبەر ھەواو ھەمەدە سدا خۇرانەڭىرە، بە تايىبەتى
لەبەرامبەر ئافرەتدا زوو دەست لە خۇ بەرەددە، عەقلى لەلای خۇى نامىنى و
دلى لى دەستىندرى و ناتوانى بەرنگارى ھەواو ھەمىسى خۇى بكا!!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ * قَالُوا إِنَّ يَسْرِقَ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ
 قَبْلٍ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَدِّلْهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ
 شَرُّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴾ ۷۷ ﴿ يُوسُف: ۷۷

شاردنەوە و ئىش و ئازار پۇوختەی پەيامبەرن بۇون! كاتىك
 تۇوشى ئازاربۇويت بە دوای ئازارەكە خۆشىنۇود بە، بەرامبەر
 ئازارەكان لېبوردە بە، چونكە خوداي مىھەرەبان پاداشتت دەداتەوە،
 بەزىرتىت دەكاتەوە.

((وقىان: شتىكى سەرسۈرھىنەر نىيە كە ئەم برا باوکىيەمان دزى بكا چونكە¹
 دايىكى جودايىه، جا ئەگەر ئەمپۇ ئەم دزى كردىي و دزى بكا ئەوه عەجايمب
 نىيە چونكە لەھەپىش برايەكى ترى هەبۇو ئەھۋىش ھەر وا دزى كرد، ئەم
 سروشىتەيان لەدايىكىيانەوە بۇ ماوھەتەوە، حەزىزەتى يۇسۇف وەلامى ئەم قىسە
 نا شىرىنەي نەدانەوە، لېيانى نەگىرت و پېناخۇ شبۇونى خۆى بەرامبەر
 دەرنەبېرى و بەدرۇي نەخستىنەوە، لەكاتىكدا لېي مەعلۇوم بۇو كە خۆيىش و
 بۇنيامىنى براشى لەتاوانى دزى دوورن، ئەوان بۇختانىيان پى دەكەن، بەلكوو
 لەدى خۆيدا بەلكوو ئىيۇ بەم درۆھەلبە ستن و بۇختانكىردىنەتان لاي خودا
 پله و پايە خراپتان ھەمە، بۇختانكەر زۇر لەبۇختان پېڭراو خراپتە، ئىيۇ
 خۆشەۋىستەين جەڭەر گۆشەتەن لەباوكتان دزى و بەممەبەستى لەناو بىردى
 خ ستانە بىرى كەنعاوە، ئەمچار درۇي ئەھۋەتەن ھەلبە سەت گوایە گورك
 خواردویەتى، خودا لەھەمۇو كەس زانا ترە بە و تاوانەي بەناحەق وەپائى
 من و بۇنيامىنى برامى دەدەن!).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يُبُوْلُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِحْرِيقٌ﴾ البروج: ۱۰

حەسەنى بەسىرى دەفەرمۇيىت:

((سەيرى ئەم ھەموو لىبودھىي و بەخىندەيىھ بکە، پياوچاكان و بپواداران تۇوشى كىشە دەبن، دواتر بانگيان دەكەت بۇ ئەوهى پەشىمانى دەربېن و پاشگەز بىنەوه)).

((بىڭومان ئەوانەى پياوو ئافرهتاني موسولمانيان خستە ناو ئاگرەوە لىيان نەگەران بە ئازادى پەيرەھى ئايىنى خۆيان بکەن، زەختىيانلى كىدەن: كە ئەگەر لە ئايىنى مە سىجى پە شىمان نەبىنەوە، دەبىن بىچنە ناو ئاگرەوە. ئىتىر خوداپەر ستهكان لە ئايىنى خۆيان پە شىمان نەبۇونەوە، پا شاي كافرو دارو دە ستهى سته مكارى خ ستيانە ناو ئاگرى ھەلگىر ساوهو، ئەوانەو ھەمۇو كافرىكى تر: كە تۆبە يان نەكىرىدىي و تۆبە نە كەن، عەزابى دۆزەخيان بۇ ئامادە كراوه، بە ئاگرى سوتىئەر دەيىاز سوتىئىن. چونكە سزا بە گويىرى كردەوەيە)).

فَالْمُعَالِ: ﴿ * يَبْنَىَ إَدَمَ حُذُوا زِينَتُكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُّوا
وَأَشْرِبُوا وَلَا شُرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ ﴿ ٢١ ﴾ الأعراف: ۲۱

هەندىك لە پىشىن خۇيان بە جوانلىرىن شىيىھ دەپازاندەوە لە كاتى نويخويىندىدا، دەيان وت: خودا لە پىشى ھەموو شتىكەوە بۆ ئەوهى خۆت بۆ بېرازىنىتەوە..

بۇيە..

گرنگى بە بۇنخۇشى و، پاكىزى پۇشاکەكەت و خۆت بده..

ئىبىنۇ كەسىر دەفەرمۇيىت:

((سوننەتە مرۆف بۆ نويىزەكانى خۇى بېرازىنىتەوە، بە تايىبەت بۆ رۇزى ھەينى و رۇزى جەزىن)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴾ ﴿ الإِسْرَاءٌ: ٣٧﴾

خاکیبه له روشتندا!

((بهفیزو خوبه زلزانینه وه به سهر زهوي دا هات و چو مهکه، چونکه تو
بوخوت درو ستکراویکی زهبون و لاوازی، چهندیک به خوت بنازی و خوت
به به هیز بزانی هی شتا درو ستکراوی له تو به هیز ترو گهور هتر زورن و تو
له چاویان دا همر هیج نی، بروانه له ژیرقا چتدا زهوي همه یه به و همه مو
پان و پوریه وه، سهیری ئەم لاو ئەولای خوت بکه چەند کیوی بلندو
زهبللاح ده بینی ئە تو چهندیک زل و به هیز بی ناتوانی زهوي شەق بکەی،
بە ئەندازەی کیوە کانیش بە رزو بلندو سەركەش نی! دەی کەوابى ئە و
تەکەببور و خوبه زلزانینه ت له چى يە؟ بۇ وەندە به خوت دەنمازی و له خوت
رازى؟ چهندیک خوت بە قۆزو ئازا و زیرەك و ھەلکە و توو بزانی، زۆر كەس
لەوانەی ئىستا له ژير خاکدان له و رو شتانەدا له تو له پى شتر بون و
شکۆمەندىر بۇون. كاتىكىان بە خۇزانىيە سلاربۇونە وە چۈونە تۈونى
نەمانە وە، هاکا رۇزىكىش مەرگ يە خەى پى گرتى و خوستە لى بېرى!!!)).

فَالْعَالَمُ: ﴿ وَقَصِيدٌ فِي مَشِيكَ وَأَعْضُضٌ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ
 الْأَصْوَاتِ لَصَوْتِ الْحَمِيرِ ﴾ ١٩ لقمان: ١٩

به سووکی و له سه رخویی بدوى!

((به رویی شتنيکی مام ناوندی بهريگادا برق، وا مهرق: که به عا ستهم
 بجولییه وه، وايش مهرق که مهیله و راکردن بی. له شوینیکدا که پیوی سه
 به دهنگ بهرز کردن هونیه دهنگ بهرز مه که ره وه، له ئاخاوتن و گفت و گؤدا
 دهنگ نه وی بکه، چونکه دهنگ بهرز کردن هونه وه نه ره نه رکردن ئامیری
 بی ستنی خه لک نه زیه ت دهدا، نی شانهی له خو بایی بون و به خو نازین و
 بمسوکزانین و گرنگی نه دانه به که سانی دیکه، دهنگ بهرز کردن هونه وه نه ره
 ده شوبهیته زه ره گویدریز و ناخوشترین دهنگیش زه ره گویدریزه)).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَلَا تَمْدَنَ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ رَّزْرَةً
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتَنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقٌ رِّيكَ حَيْرٌ وَأَبْقَى﴾ طه: ۱۳۱

ئاگات له تېروانىنىڭ كەنەت بىت، چاو زۇر مەگىزە!

((چاو مەبىر ئەوهى لەلاي مو شريىكە كان ھە يە لەنیع مەمت و
خۇ شگۈزەرانى، لەمال و سامان و كالاي جۇراو جۇر، لە ش ساغى و
تەندىرو سىتى، ئەوه گولىكە و زوو سىس دەبى و ھەلدىمەرى، خۇ شىمەكى
كاتى يە و پايىه دار نىيە، ئەوه بۇ بەتاقى كردىنە و دەل سەنگاندىيانە، تا
دەربكە وى ھەلۋىستىان چۆنە و كرداريان چىيە)).

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّمَا يَأْتِيهَا الْأَذْنَانُ مَنْ أَجْتَبَنَا مَنْ كَثَرَ عَنِ الظَّنِّ إِنَّمَا يَأْكُلُ لَحْمَ أَخِيهِ وَلَا يَجْسَسُوا وَلَا يَغْتَبُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُّحُثُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَنْ يَأْتِي فَكَرِهَتُمُوهُ وَأَتَقْوَا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَابُ رَحِيمٌ» (١٢) الحجرات:

ئاگات له چاو و گویت بیت!

((نهی نهوانهی ئیمانتان به تاك و تمنهای خودا هیناوهو شوین په يامى نې سلام))
 كەوتۇون و محمد ﷺ بەپېغەمبەر دەزانن، خۆتان لەزور شڭو گومان بىپارىزىن،
 لە خۇتانەوە بەبىن بەلگەي بەھىز گومانى خراب بەمۇ سولمانان مەبەن، وەن گومانى
 خراب بىردىن بەكمسانى خراب و رەشت ناشىرىن دروستە بۇ نەوهى خۆى لى بىپارىزى،
 بەلام نابىن لەسەر نەو گومانە قىسى ناراستەنەلچنى و غەمىبەت و بوختان ئەنجام بىدا،
 چۈنكە ھەندى لەگومان تاوانەو لەكەدار كردىن مو سولمانە دەبىتە هوى لى
 ۋەنچانى پەروردىگار، جا سوو سى بە سەر يەكتەوە مەكەن و لەعەمېب و عارى يەكتى
 مەكۇلەوە، ھەول مەدەن نەھىنى و كەم و كورى براکانتان بەخەنەپۇو، گويتەن ھەلمەخەن
 بۇڭھەنەوە كەسانى دىكە كە پېيان ناخۆشە گوييان لى بىرگەن با ھىچ كەس لەمئۇ
 باسى خرابەي كەسانى تر لەمئۇ نەكا، جا باسکردنە كە بەراستەمەخۇ بىن يان ناراستە
 خۆ بىن، با سى خودى خۆى يا با سى مندال و خىزانى بىن، يان ھەر شتىك پەيۈندى
 بەمەدەن بەبىن چۈنكە با سكىردىن كە سانى دىكە بە خرابە دەبىتە هوى دلىنچانى
 با سكراوەكەو حىقدۇ كىنە لەدىياندا بەمدى دېنى. ئەمچار پەروردىگار غەيىبەت كردىن
 شوبەنەوە بە خواردىن گۇشتى بىرای مردووی بۇ نەوهى مو سولمانان را چەلەكىنى و
 قىزىان لە غەمېبەتكەرن بىتەم، چۈنكە خواردىن گۇشتى ئادەمیزاد تەبىعەتى سەلەم
 قىزى لى دەكانەوە ج جايى بە مردوبيش و جىڭە لەوهى كە لە شەرعىيەدا حەرامە !!
 تەھۋاى خوداتان ھەبىن و بىر سن لەبىن گويى فەرمان و جەمەگىرىيەكانى، خۇتان لە سزاو
 تۈلە بىپارىزىن قىزىتەن لەغەيىبەت بىن و توخنى نەكەون، بىن گومان خودا تۆبە و مەردمىرى و
 بەزەپى دېتەوە بەمەنەي لەتاوان دەگەپىنەوە و پشت بەخوا دەبەستن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ * يَبْنِيَ إَادَمَ حُذُوا زِينَتُكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَأَشْرُبُوا وَلَا تُشْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴾ (٣١) ﴿ الأعراف: ٣١﴾

خواردن و خواردنەوەت پىك بخە!

((ئەي كۆمەلى ئادەمیزادا جوانى و شۆخ و شەنگى خۆتان لە كاتى ئەنجامدانى ھەموو تاعەتىك بنويىن لە كاتى نويىز يان لە كاتى تەواFDA پۇ شاكى خۆتان لەبەر بىكەن. مەبە سەت بە (زینە) پۇ شاكى جوانە، كەمترىن پۇ شاك ئەمۇمىيە شەرمىگا دابپۇشى، داپۇشىنى شەرمىگا لە نويىز و تەواFDA واجب و پىيوىستە جىڭە لە داپۇشىنى شەرمىگا داپۇشىنى شويىنەكانى ترى جەستە سوننەتە، شەرمىگاي پىاو وەکوو لە پىشەوه گوترا: نىوان ناۋوک و ئەزىزىيە. جەستە ئافرەت ھەمۈمى شەرمىگايە جىڭە لە دوو دەست و دەم و چاول. ئەي كۆمەلى ئادەمیزادا بۇ ھەر يەكىك لە ئىيۇرەتىنە خواردن و خواردنەوەت پاك و خاۋىن بخواو بخواتەوە، دەي ئىيۇرەتىنە خواردن و خواردنەوەت پاك و بەتام و لەززەت بخۇن و بخۇنەوە و زېدەھەرەوى مەكەن، بەلگۇو بە شىيەكى مام ناوهندى و مىيانەرەوى كەلگىيان لى وەربىگەن، نە ئەوهندە كەم بخۇن كە پىداوە سەتى جە سەتەتان دابىن نەكا، نە ئەوهندەش زۆر بخۇن كە زيان بە جە سەتە و بىر و ھۆشتان بگەيەنى، رەزدۇ بەخىل مەبن بەجۇرىك دلتان نەمە بە گۆپەرە پىيوىست لە مالى خۆتان بخۇن، ئەوهندەش دەست بلاو و موسىرىپ مەبن زىياد لە پىيوى سەت مال و دارايى خۆتان خەرج بىكەن! دلتىيا بن خودا ئەوانەي خۆش ناوى كە زىادەرەوى دەكەن لە خواردن و خواردنەوەدا واتە سزايان دەداو تۈلەيان لى دەستىيىن(1)).

قالَ قَعْدَىٰ: ﴿ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَقَ بَنِي إِسْرَاءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهُ وَبِالْوَالَّدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنَا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَوَةَ ثُمَّ تَوَلَّتُمُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ ﴾ (٨٣) البقرة: ٨٣

وشه و دهربپنه کانت ریک بخه!

((نهوه بيري خوتان بیننهوه که واده و بهلینمان له نهوهی ئى سرائيل و مرگرت و پیمان گوتن: جگه له خودا که سى تر مەپەرسن بهندايەتى و گەردن که چىي بىس بو خودا بکەن. له گەل باوك و دايىك دا چاكە كاربن يارمهتى و هاريكارى خزم و كەس و كارتان بن به زەپەيتان به ھەتيواندا بېتەوهە دەستى يارمهتى و سۈزۈيان بۇ درېئىز بکەن. چاوتان له فەقىرو ھەۋاران بى و دالىدەيان بدەن، ئەممەجەر قىسى جوان و شىرىن به خەلک بلىن و بەبا شى له گەللىياندا بجولىنهوه. نويىزەكاننان بكمۇن و به رېك و پېكى و به ئىخلا صەوه ئەنجامىيان بدەن. زەكات له مال و دارابى خوتان دەربىكەن و مافى فەقىرو ھەۋاران پېشىل مەكەن: کە چى ئىوهى جوولەكە له جياتى ئەوهى پابەندى ئامۆزگارىيەكان بن. پاش ئەم ھەموو فەرمان و ئامۆزگارى كردە ئىوه پ شستان ھەلگردو، پابەندى وادە و بهلینەكاننان نەبوون چەند کە سېكى كەمتان نەبى - وەكىو عەبدوللەللى كورى سەلام و ھاوريكاني پابەندى ئەو پەيمانان بۇون و پەيرەوى تەوراتىيان كرد، كاتىكىش ئى سلام ھات يەك سەر ئىمانيان هىتا ئەگىنا زۇرينهتان پ شستان ھەلگردد، پابەندى فەرمان و نەھىيەكانى ئايىن نەبوون ئىوه ئەى نەتهوهى ئى سرائيل ئىوه پ شستان ھەلگردد، ھەموو پەيمان و بهلینەكاننان پې شىل كردن و له ناخەوه بېيارى ئەوه شستاندا بۇ ھەتا ھەتايە لمبىر خوتانس بەرنەوه)).

فَالْمَهَاجِرَاتُ
 يَتَأْبِيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِنَّمَا
 وَلَا تَجْسِسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيْحُبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ
 مَمِّا فَكَرِهَتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَابُ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾ الحجرات: ۱۲

ئاگات له کور و کوبونه و کانتان بیت!

((ئەی نەوانەی ئىمانىتان بەتاك و تەنھايى خودا ھىناوهو شوين پەيامى ئى سلام
 كەوتۇون و محمد ﷺ بەپېغەمبەر دەزانىن، خۇتان لەزۇر شك و گومان بىپارىزىن،
 لەخۇتانەوه بەبىن بەلكەى بەھىز گومانى خراب بەمۇ سولمانان مەبەن، وەن
 گومانى خراب بىردىن بەكە سانى خراب و روشت ناشىرىن دروستە بۇ نەوهى خۆى
 لى سى بىپارىزى، بەلام نابىن لە سەر نەو گومانە قىسى ناراستە لەچنى و غەبىمەت و
 بوختان نەنجام بىدا، چۈنكە ھەندى لە گومان تاوانە و لەككەدار كەردىنى موسولمانە و
 دەبىيەتە هوى لى سى رەنجانى پەروردىگار. جا سوو سى بە سەر يەكتەدە مەكەن
 و لە عەيب و عارى يەكتى مەكۈلەنەوه، ھەول مەدەن نەينى و كەم و کورى براکانتان
 بەخەنەپپو، گوپتىن ھەلمەخەن بۇ گفتۇرگۇزى كە سانى دىكە كە پېيان ناخوشە گوپتىن
 لى سى بىگرن با هىچ كەس لەئىو با سى خرابەي كە سانى تر لەئىو نەكى، جا
 با سەركەنەكە بەرلا سته و خۇ بىن يان نارا سته و خۇ بىن، با سى خودى خۆى يان با سى
 مندال و خىزانى بىن، يان ھەر شتىك پەيوەندى بەرەددەن ھەبىن چۈنكە با سەركەن
 كە سانى دىكە بە خرابە دەبىيەتە هوى دلىنەنجانى با سەركاوە كە و حىقدو كىيە
 لە دلىاندا بەدى دىئىن. ئەمعجار پەروردىگار غەبىمەت كەردىنى شوبەندەدە بە خواردىنى
 گۇشتى بىرای مردووى بۇ نەوهى مو سولمانان را چەلەكىننى و قىزىيان لە غەبىمەتكەن
 بىيەوه، چۈنكە خواردىنى گۇشتى ئادەمیزەد تەبىعەتى سەلەيم قىزى لى سى دەكەنەوه
 ج جايى بە مردوبيش و جىڭە لەھەدە كە لە شەرەعى شدا حەرامە !! تەقواي خوداتان
 ھەبىن و بىر سن لە بىن گوپتى فەرمان و جەلە و گىرىپىيەكانى، خۇتان لە سزا و تۆلە بىپارىزىن
 قىزىتان لە غەبىمەت بىن و توختى نەكەن، بىن گومان خودا تۆبە و مردەگىر و بەزەپىن
 دىيەوه بەوانەي لە تاوان دەگەرپىنه وەو پشت بە خوا دەبەستن)).

فَالْعَالَمُ: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَلَمْ يَرْجِعُوا بَيْنَ أَخْوَيْهِمْ وَأَتَقْرَأُوا
الْأَنْبَاءَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ﴾ الحجرات: ۱۰

ئەو نىۋەندانەي تىكىت داوه يان كەسانى دىكە تىكى داوه چاكى
بىكەرەوە هىچ كەس مەرنجىنە!

ئەوھى لە دەرۈونى براکەتدا تىكىت داوه چاكى بىكەرەوە، ھەرگىز
دووزمانى نەكەيت و نەبىتە پەيامبەرى شەيتان!

بېھ بە پەيامبەرىك لە پەيامبەرەكانى خودا و پەيامبەرەكەى ((عليه السلام)), ئەو
شىتەي تو و براکەت لە سەر كىشەتىن ھەيە چاكى بىكەرەوە، ھەمۇو
بىرۋاداران لە دىنى خوداي پەرورىدگاردا براى يەكىن.

((مو سولمانان براى ئايىنى يەكترن، پەيوهندى ئايىن بەيەكىھوھ بە ستۇون و
كۆى گردوونەتەوھ، كەواتە سولھى نىوان براكانتان بىكەن و رېكىان بىخەنەوھ،
لەھەمۇو ھەلا سوکەوتىكىي شستان دا تەقوای خودا بىكەن و لايمەنلىرى زامەندىي
خوداتان لە ياد بىن، پابەندى ھەق و عەدالەت بىن ناو بىزى كردن و نىوان
كردىنغان عەدالەتكارانە بىن، مافى هىچ لايمەنلىك بۇ لايمەنەكەى تر پىن شىبل
مەكەن، پابەندى فەرمان و جلھەو گىرييەكانى خودا بىن بۇ ئەوھى رەحمتان بىن
بىكىي)).

قَالَ تَعَالَى: «وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالْأَيْمَنِ هِيَ أَحْسَنُ حَيَّةٍ يَجْلُغُ
أَشْدَادَهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا ﴿٣٤﴾» الإسراء: ٣٤

له هەموو شتىكدا سەر راست بە چونكە ئەم ئايىته بە ترساندن و
ھەرھەسى مەترسىدار تەواو دەبىت!

﴿إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا﴾

ھەركىز ناپاڭى لە ئەسپاردى خەلک نەكەيت!

نزيك مال و سامانى ھەتيو مەكەونەوە بەممەبەستى خواردى يان فەوتاندى،
ناگادارى خۆى و مال و سامانەكەى بن، تە صەروف لەمالى ھەتيواندا مەكەن
مەگەر بەجۇرىك لەبەرژەوەندىي ھەتيوهكەن بى، كاتىك تە صەروف لەمالى
ھەتيودا بکەن بەئا شىرا بەرژەوەندى ئەوى تىدا بى، بەم جۇرە بىخەنە
مامەلەوەو پارىزگارى بکەن گە شەى بى بکەن، تا ھەتيوهكە بى دەگاو
عەقل و ھۆش پەيدا دەگاو رە سىدە دەبى و دەبىتە پىاوو دەتوانى مال و
سامانى خۆى رەدام بىنى و سەروكاري بكا. پابەندى وادەو بەلىنى خۆتان بن،
ئەو عەهدو پەيمانەي بەيەكتى دەدەن، ئەو سەوداو مامەلەنەي دايىان
دەبە ستن و لە سەر خۆتانيان پىوي سەتكەن وەكۈو كېرىن و فرۇ شتن و
ئىجارەو رەهن...ھەندىلىيان پاشگەز مەبنەوە).

فَالْتَّعَالِ: ﴿ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنْقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّخْسُورًا ﴾ ﴿٢٩﴾ الإِسْرَاء: ۲۹

خودای پهروه ردگار یه کسانی و هاوشهنگی و نیوهندگیری و دانایی و
دادپهروه ری له هموو کاریکدا خوشده ویت..
بویه کاره کانت هاوشهنگ بکه، بق نهوهی ژینت بپازیته وه.

((ده سنت به گمردن ته وه شهته ک مهده، واته: نهونده رژدو چروک مه به،
خوت دوور بخمهیته وه له خیرو خیرات و به جیهیه نانی یا سای خزمایه تی و
پیاوه تی و به خ شندیه بی جو ریک سودت بؤ خوت و خزم و کم و کار و
ناتاجان نه بی، صیلهی رهم بجهی نه هیئی و هی چت لئه هنه و هری!
همروهها نهوندهش دهست بلاو و به خشنده مه به زیاد له توانای دارایی خوت
بی، نهونده دهست بلاو بی هیچ له دهستی خوتدا نه هیلیت وه.. به کورتی و
پوختی بنه مای مالیه خ شین بریتیه له میانه رهه وی له بواره کانی ژیان دا،
میانه رهه وی له مالیه خشین دا، به بی دهست قوچاندن و دهست بلاو کردن؛ رژدی
زیده رهه ویه له خوگرته وه له بله خشین، دهست بلاویش بریتیه له زیده رهه وی
له بله خ شین دا، همروه کیان ناپه سندن، با شترین کار نهوهیه مامناونه دی
بیت)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ
وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ﴾ ﴿الإِسْرَاءٌ: ٣٧﴾

خاکی به.. به رو شستن خوت به سه رزوه کیشه به سه رسام
بوون به خوت وه کیوه کان ریشه کیش مهکه و امهکه به بسته کانی
دهست شاخه به رزه کان بچووک بکه یته وه، ئیبنو عومه ر پیاویکی بینی
زور به لووتبه رزیبه وه به ریگادا ده روشت، پئی و ت: ((شەیتان برای
هه یه)).

((بەفیزو خۆبەزلزانینه وه به سەر زھویدا هاتو چۈمەکە، چونکە تو
بۇ خوت درو ستكراویکی زەبۇن و لاوازى، چەندىك بە خوت بنازى و خوت
بە بەھىز بزانى ھىشىتا درو ستكراوى لە تۆ بەھىز ترو گەورەنر زۇرن و تو
لە چاپياندا ھەر ھېچ نى، بىرۋانە لەھېزىر قا چىتا زەھى ھەمە بەھەمە
پان و پۇرىيە وە، سەيرى ئەم لاو ئەھولى خوت بکە چەند كىنىي بلندو
زەبەلاخ دەبىنى ئەم تو چەندىك زل و بەھىز بى ناتوانى زەھى شەق بکە،
بە ئەندازە کیوه کانىش بەرزو بلندو سەركەش نى! دەي كەوابىن نە و
تەمکەببور و خۆبەزلزانى نەت لە چى يە؟ بۇ وەندە بە خوت دەنزاى و لە خوت
رازى؟ چەندىك خوت بە قۇزو ئازا و زېرەك و ھەلکە و تۆ و بزانى، زۇر كەمس
لەوانە ئىشى ستا لەھېزىر خاکدان لە و رەو شتائەدا لە تۆ لەھېزىش شەر بون و
شەرمەنلىرى بوون. كاتىكىيان بە خۆ زانىوھ سلاربۇونە وە چۈونە توونى
نەمانە وە، ھاكا رۇزىكىش مەرك يە خەمى بى گرتى و خوستى لە بېرى!!!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الْمُبَدِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطِينِ وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا﴾ ﴿٢٧﴾ الإِسْرَاءُ

زیاده رؤیی و مآل به فیرودان دوو په وشتی شهیتانین، بؤیه مه به ب
برا و هاو به شی شهیتان!

((بیگومان ئهوانهی مال و سامانی خویان له تاوانکارىدا ده به خ شن، له پینتاو
ره زامه ندی خودادا نایبه خ شن؛ ئهوانه پیرو تاقمی شهیتان، هاولو
هاونشینی شهیاتینی يە کان، واته: شهیتان نیعمه تە کانی خودای له بەر چا و
نه بwoo، پییان کافربوو، سوپا سی ئه و نیعمه تانهی خودای نه کرد، سېلمبى
نواند، فەرمانی خودای شکاندو روی کرده خراپە کارى و سەرپىچى کردن
خوی تەرخان کرد بۇ نەنجامدانی تاوان و بلا و گردنەوهى فە ساد له سەر
زمۇ و گومرا کردنى خەلک)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَثِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴾^{٣٧} الشورى: ٣٧

له سه رخو بـ..

((له سه رخوی و ئارامى له په وشتىه رزى و نهريتى جوانه کانه)).

خوداي په روهر گارمان هيمنه له سه رخوياني خوشده ويت بؤييه دان به خودا بگره، تنهما به په وشتى باش و هلامى هه موو به دكاران و په وشتى ناشرينه کان بدەرەوە ليبورده به بزانه پاداشت به رامبه رئو کاره يه دې يكەيت ليبوردە به بۇ ئوهى خوداي ليبورده بت به خشىت.

((ئه خاوهن باوھرانەي خويان دەپاريزىن له تاوانى گەورەي وەکوو ھاوه لدانان بۇ خوداو گوشتى نادەم يىزاد به ناھەق و ئەزىيەتدانى باوک و دايىك، ھرومە خويان دەپاريزىن لەكارى فاھىي شە ئاميىزى وەکوو زىناو درۆزنى و غەيمەت و دزى و چەته يى و نازاوه نانەوە له سەر زەۋى، ئەگەر خراپەيەكىان لە گەمل كرا رقيان ھەلساو دەسەلاتيان بۇو تۈلە بسىن رقى خويان دەخۇنەوە، ليبوردن رەچاو دەكەن لە بەرخاترى خودا تاوانكار عەفوو دەكەن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
 فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّيْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَيَضْرِبَنَّ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ
 جُمُوْرِهِنَّ وَلَا يُبَدِّيْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعْلَتِهِنَّ أَوْ إَبَاءِهِنَّ أَوْ إَبَاءَ
 بُعْلَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءَهِنَّ أَوْ إِخْوَانَهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْرَاجِهِنَّ أَوْ
 بَنِي أَخَوَتِهِنَّ أَوْ نِسَاءِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ الْتَّتِيْعَيْنَ عَيْرَ أُولَئِ
 الِّإِرَبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الْطِفْلِ الَّذِيْنَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوَرَاتِ الْأَنْسَاءِ
 وَلَا يَضْرِبَنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ
 جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنَاتِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ ٣١ ﴿ النور: ٣١

تهوبه کانت با زور و به ردوامین، هرگیز له توبه کردن و هرس مهبه،
 په شیمانیت له توانه کان
 نیشانه چاکه یه تیاتدا!

ئەمە ویژدانیکی زیندووه و خودا له ناختدا چاندوویه تى بۇ ئەوهى
 رېگەی بەھەشت بگريته بەر،
 ھیوادارم خوتى لى بىئاگا نەکەيت و، به رده وام بىت لەسەرى.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَيُلْ لِلْمُطْفَفِينَ ① ﴾ المطففين: ١

نهکهی هرگیز دهست دریژی بکهیته سه‌ر دارایی خه‌لکی!

((شیوی ناخوشی پر عه‌زابی دوزه‌خ بۆ ئه‌وانه‌ی له کرپین و فروشتندا ته‌رازو
بازی ده‌که‌ن. ربه‌و ق سناغ کیلۆو حقوقه ته‌غاریان که‌م وزیادی تی‌دایه.
ئەمچار په‌روندگار بۆ خۆی ته‌فسیری)))

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ① ﴾ الهمزة: ۱

نهکیت هرگیز دهستدریزی بکهیته سهر کهسیتی خهک!

((رد سوایی و عهذابی دوزخ بؤ ههموو ئهوانهی پاشمله با سی
ئاده میزادانی تر دەکەن بە شیوه‌یەکی نا شیرین و لەریز داگرتنيان، بان
پوبەپوو تانهيان لى دەدەن))

قَالَ تَعَالَى : ﴿ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴾ ﴿ الْقَلْمَنْ : ٤

په روهردگارت ئهو كه سه يه په روهردهي كردوويت
له ئامينزى پىنمۇونى كردن چاودىرى كردوويت
پاک و بىنگەردى بق ئهو كه سه يى لافاوى چاكەي به سەردا رشتوويت
ئهو چاكەي جگە لە تو نەداوه بە مرۆڤ و جنۇكە
لە جوانترىن و بەرزىرىن شىوھ بە دى هىننایت
جوانييەكت تىدايە، جكە لە تو لە كەسدا نىيە
پاک و بىنگەردى بق ئهو كه سه يى پەيامى پىدىايت
لە هەردوو جىهاندا پىنمۇونى خۆت پى بەخشىن
خۆشەویست لە پۇزى پەسلاندا تکاي دا بەدەستەوە
تو ستابىش كراويت ئهو تەنها بە تۈيە
خودا توى بق مىھەبانى نارد بۇمان
ھەرگىز يەك ھەنگاوى ھەلەت نەنا لە ھەنگاوه كانت
ئىقە لە گىۋاوى تارىكىدا بۇين، دونيات پۇوناڭ كردهوھ
خۇرى پىنما، بە ستايىشى تو دۇنيا ھەمووی درەوشايەوە...

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَّ أَعْظَمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلُ أَرَأْسُ
شَيْبَاً وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيقَةً ﴾ مریم: ٤٣

زهکه‌ریا چون خودای پهروه‌ردگاری بانگ کرد و له‌گهله‌لی دوا!
به نزمی و دهنگیکی شاراوه خودای پهروه‌ردگار و به‌دیهینه‌ری هه‌موو
بوونه‌وهرانی بانگ کرد بهلام هرگیز دهنگی به‌نده‌یه‌کی لاواز و
بریندار لای خودای بیسهر شاراوه نابیت، خودا و‌لامی دایه‌وه و
داواکه‌ی پتبه‌خشی.

((نهی خودایه! ئەمن ئىسىقانه‌کام پۇلگاون، ھېزم تىدا نەماوه، پېرو كەنەفت
بۇوم، چونكە: ئىسىقان راگرو جىسىرو كۆلەكەی جەستەيە، كە ئەو پۇلگا ئىز
ھەموو جە سته دەپۇلگى، ھىچ ئەندامىيکى لەش ھېزو تووانى تىدا نامىنى و
ئەركى خۆيان ئەنجام نادەن ھەروەھا موى سەرم دەلىي گېرى تىبەر بۇوە،
زۇر بەخىراي رە شى مۇوى سەرم سېپى ھەلەگەمەرىو ھەر دەلىي ئاگر
بەربووھتە پۇش و پەلاش و پىۋە دەچى رەشاىي لەسەرم نەھىللى. خودایه! من
ھىچ كاتى لە ئاكامى پاپانەوە دوغا كەنەتمەدا بۇلای تۇ ناھومىد نەبۇوم،
ھەرگىز رەنچەرۇ نەبۇوم، من لەوەپىش لەكاتى گەنجى و بەھېزى تونانىيەمدا
كە ھانام بۇ ھىنناوى فريام كەوتۈو، كارى گرانم بۇ ئا سان بۇوە، لەتەنگو
چەلەمە رىزگارت كەردىم. ئىستا كە پېرم بومو ئىسىقانم پۇلگاون، ھېزو تونانام
نە ماوه، ز ياتر جىڭىز بەزھىيم و پەتر بەھىوای فر يارە سى تۆم، زۇرنى
پىۋىد سەتىم بەره حەمت و يارمەتى تۇ ھەيە، ھىۋادارم بەھانا مەوه بىۋى
نیعمەت و رەحمەت خۇتم بەسەردا بىرېزى!!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَسِيقَ الَّذِينَ أَتَقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زَمَرًا حَتَّىٰ
 إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنُهَا سَلَامٌ
 عَلَيْكُمْ طَبَّتْمُ فَادْخُلُوهَا خَلِيلِينَ ﴾ ٧٣ الزمر: ٧٣

ئىينو قەيم بەم شىتوھىيە راۋەھى ئەم ئايەتەي كردووە:
 ((خوداي پەروردگار ناھىلىت بىرواداران بە يەك يەك بىرقۇنە بەھەشت،
 بەلكۇو ھەمووی لەگەل ھاواھەكەي دەرقۇنە بەھەشت)).
 بۇيە داوا لە خوداي بالادەست و بە توانا دەكەم من و ئىتوھ بخاتە ناو
 فيردەوسى بالا.

((ئەوانەي لەزىيانى دونياياندا خوداپەر سەت بۇون لە لاپەن فرى شىتمەكانەوە
 بەرىزىو حورمەتەوە بەرەو بەھە شت بەرې دەكىرىن، كۆمەل كۆمەل و يەك
 بەدوايەكدا بەگۈيرەي پلەو پايدەي ناو بەھە شتىيان بەرې دەكىرىن، پىرې
 بىغەمبەران ئەمجار را ستكۈيان و لەدواي ئەوان شەھىدان و بەدواياندا
 زانىيانى ئايىنى، هەر تاقمەو بەجىا دەنىردىن! ھەتا بە سەر پىرى سيراط
 دا تىپەپىن و گەيشتنە بەرددەم دەرگاكانى بەھەشت دەرگاكانىان بۇ كراوەتەوە
 بەرىزەوە پىشىش شوازىيان لى دەكىرى. بەرپىرس و دەرگەوانانى بەھە شت بەخودا
 پەر سтан دەبىيژن سلاۋوتان لى بىن، لەھەمۇو ناخۇ شىو غەم و بەزارىيەك
 بەدورن، چاكتان كرد لەدنيادا خوداپەرسى و يەكتا پەرسىتىان كرد، ھاولە و
 ھاوبە شтан بۇ خودا بەرەوا نەزانى، بەقسىز و بەكردەوە خوداپەر سەت و گۈزى
 رايەل بۇون، پاداشتان باشە و لىتى رازى دەبن)).

قَالَ رَبُّكُمْ: ﴿وَلَا خِفْضٌ لَهُمَا جَنَاحٌ أَذْلَلُ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ
أَرْحَمُهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا﴾ (الإسراء: ٢٤)

له جوانترین ئەو يادەوەريانەي مندالى كە تىايىدا ڈيام: له ھولى
مالەوەدابۇو، له خەوەلدەستام و، من لەناو جىڭەي خەوەدابۇوم!
خودايە ھەركىز دەستى دايىك و باوك ئاگرىيان بەرنەكەۋىت.

((بەكىردىوه پ چوکى خۇتىيان بۇ بنوينە، بالى بەندايەتى و خزمەت چىھەتى
خۇتىيان بۇ بكمەرەوه، بەدل خزمەتكارىيان بەو لەناخەوه رىزىيان بىگە. نەك
لەبەر لۆمە و رەخنە ئەم و ئەو. داواى رەحمەت و بەزەپلى خوداييان بۇ بکە،
بۇ يان بەپارىيە، لە كاتى پېرى و لەدوا مردىيان دو عاو پارا نەوه يان بۇ
لەپەروردىگار بکە، بلى: خودايە! رەحمىيان پى بکە، خودايە! بەرە حەمەت و
چاكەي خۇت دايانپۇ شە، وەكىو چۈن ئەوان لەكاتى مندالىيمدا چاكەيان
لەگەل كردىم، بەخىييان كردىم، پېيان گەياندوم، خودايە لەتاوانىيان خوش
بە، خىر و خۇ شىيان لە چارە بنوو سە، بىانخەرە بەر بارانى رەحمەتى
خۇت)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ﴾ البروج: ۱۳

خوشی و دلخوشی دهگه‌رینه‌وه، ئاسووده‌ی و خنه‌نده‌کان دهگه‌رینه‌وه،
بهخته‌وری ون دووباره دهبیته‌وه، ناخوشیه‌کان دهبن به خوشی،
همموو ئه‌و په‌یوهندیانه پچراون دهگه‌رینه‌وه، هه‌موو شتیک وهک خۆی
لیدیته‌وه وهک ئه‌وی هیچ پروی نه‌دابیت، هه‌مووی به دهستی خودایه.

((بیگومان خودا خاوەنی ده سەلاتی رەھایە، ھەرئەو سەرهتا بەدیھینەرە،
ئەۋئادەمیزازى لە دونيادا دروست كردۇ، دواي مردن جاريتكى دى زيندويان
دهكاتەوه)).

فَالْعَالَمُ
 قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجَكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ
 الْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبُنَّ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَلِيْهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَنَّ
 فَلَا يُؤْذِنُونَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ (٥٩) الأحزاب: ٥٩

باشترين ژنى جييان! ئەوانەن جەستەيان دادەپقۇشى! دەوروبەر بە
 شىوهى كى شەرم و شکۇوه سەيرى دەكەن، بە تەمەنە كانىش ھەميشە
 نزا بې خۇى و ئەوهى پەروەددەي كردۇوه دەكەن.

((ئەپىغەمبەرى خۇ شەۋىد سىت! فەرمان بەھاوا سەردەكانت و ك چەكانىت و
 ئافرەتنى مو سولمان بکەو پېيان بلۇ: با پە چەو چار شىوهكانيان بە سەر
 خۇياندا بىدەن و دايىدەنەوە بەسەر دەم و چاواو گەردن و ملىاندا، چونكە ئەم
 شىوه نزىكتە بەود: كە ئەوانە بنا سرین و بىزاندرى كىن و ج كە سن، دۇرۇو
 شەقاودو چاوبرسى و داوىن پىسەكان تىېڭەن: كە ئەوانە ئافرەتنى روسرۇو
 خاودەن حەياو داۋىنپاڭ و خاودەن رېزىن، لەو ئافرەتەنە نىن سەھرىيىان لە
 بىگىرە و تەماعى بى ردو شتىييان لە بىكىرى. ئىت لېيان دوور دەكەونەوە
 ئافرەتە كان بەق سەى نا شىرىن و نابەجى ئازار نادىرىن، پەروردىگار
 لەكەمتەرخەمى لەودپىشيان خۇش دەبى: كە بەباشى پە چەو چار شىۋى
 خۇيان دانەداوەتەوەو پاشگوئىيان خىستووە، ھەرودەلە لىخۇشبووە بۇ ئەوانەى
 پابەندى فەرمانى پەروردىگارن دەربارە پە چەو چارشىۋى، وەل لى بەھەلە و
 رى دەكەوى كەمتەرخەمى تىدا دەكەن، رەحمەت و مىھەربانى خودا وا سىع و
 بەرفراوانە)).

قَالَ نَعَّالَ: ﴿ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلَةِ قُلْ هُنَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ
 وَالْحَجَّ وَلَيْسَ اللَّهُ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ
 اللَّهَ مِنْ أَتَقَىٰ وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبُوئِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴾ ۱۸۹ البقرة: ﴿

خوشکم..

ریویه فلیبازه کان فریوت نه دهن!

به وتهی:

(ژماره که تم بدھری ئەمە ویت بتخوازم)

بیین به ھاوردی!

ئەگەر راست دەکات، با له دەرگای مالە وەتان بىتە پىشەوھ..

بە دەربېینى خوشەویستى فریوت نه دهن، داوىن پاکىت له دەست
بەدھىت!

پابەندى داوىن پاکى خوت به، سەيرى خاتۇو عائىشە دايىت بکە، به
دوایدا پابکە، ھەرگىز پىشتى تى نەكەيت، به دواى ریویه وىلە کاندا
سەرگەردان نەبىت!..

ئاي چەند جوانن ئەو ئافرهەتە بىروادارانە پابەندى دىنن، دەستىان
بە دىنى پاکى خوداوه گىتووه و بۇ ساتىكىش نابزوتن.

فَالْعَالَمُ: ﴿هُوَ اللَّهُ أَلَّا ذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ
 الْسَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمُ الْعَزِيزُ الْجَبَارُ الْمُتَكَبِّرُ
 سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ الحشر: ۲۳

هەردۇو زاناي بەرزى فەرمۇودە بوخارى و موسالىم لە پەرتۇو كەكانىياندا فەرمۇدە كىيان گىپراوه تەوه لە پەيامبەرى خوداوه (:

((خودا نەوەد و تو ناوى ھەيە ھەركەس لەبەريان بکات دەرواتە بەھەشتەوه)).

بە باشى لەبەريان بکە، لە ماناڭانىان رابىيىنە، بىزانە مەبەست لىيان چىيە، خۆت بخە ناو ئەم دەست پېشىخەرىيە گەورەيە.

((خودا خودايىكە بە دىيەننەر و ئەندازە كىشى مەخلوقاتە، ھەرجى دروستى دەكا بە گۈيرەدى داخوازى و وىستى خۆيەتى، چۈنى بوي ئاوا دروستى دەكاو دەيھىنېتە وجود، وىنەي ھەمو و مەخلوقاتى دەكى شى لە سەر شىوهى پېۋىستو بە گۈيرەدى حىكمەت، ناوى جوان و صىفاتى جوانى ھەن، كەس ھاو شانى ناكاوا رايەن ناكەۋى ھاو شانى بكا لە و ناوە جوان و صىفاتە جوانانەدا، چونكە عەزىز و بالادەستە پاكە لە ھەمو و عەيىب و لەكە و كەم و كورپىيەك . بۆيە ھەر چى لەناسمانە كان و زموىدا ھەيە بە زوبانى حال يان بەزو بانى گوتۇن، تە سېيھاتى زاتى بېرۋىزى دەكەن و بە تاك و تەنەھا دەناسن)).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَأَسْرُوا قَوْلَكُمْ أَوْ أَجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ وَعَلِيمٌ بِذَاتِ
الْأَصْدُورِ﴾ الْمَلِك: ۱۳

ئەو شارەزايە بە خورپەي ناو دلەكانتان، چونكە دەزانىت تو بە چى
بارودقىخىكدا گۈزەر دەكەيت
ناتوانىت ھەمووی ئەوهى لە ناختايە لە نزاكتىدا بىاڭلىت!
پاك و بىنگەردى بۇ ئەو خودايە كە لە خۆت شارەزاترە،
بۇ تو لە خۆت بە بەزەبى ترە..
بۇ تو لە خۆت مىھەرباترە..
ئارخەيان بە..

((ئەى بەندەكانم يەك سانە ئىيۇھ ۋ سەكانتان بەنهىنى بىكەن يان بەننا شىرا،
خودا ئاگادارەو دەزانى چى دەلىن و نيازو مەبەستتانا چىيە، نەك ھەر ئەوه
بەلكۇو خودا ئاگاى لە خەتمەراتى دلەو ھىچى لى گوم نابى)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَّهَدِينَ﴾ الصافات: ۹۹

منداله کان نهگر سکالایه کان هه بینت چون ده‌رفون بۆ لای دایکیان بۆ
نهوهی بیکەن توش به همان شیوه نهگر سکالات هه بوو ھاو شیوهی
نهو منداله سکالای خوت بۆ په روهردگار دهربرە نموونهی بالا بۆ
په روهردگار..

((وَتَسْأَلُنَا عَنْ أَنَّا مَنْ أَنْجَانَا مِنَ الظُّلْمِ فَنَّجَانَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَكَانَ لَنَا مِنْ حَمْلِ الْأَرْضِ مَا يُحِلُّ لِعَبْدٍ إِلَّا أَنْ جَاءَهُ رَبُّهُ بِهِ وَلَا يَرَى مَا يَنْهَا هُنَّ مُنْذَهُونَ))
نمته و هو خزمانه به جى دىلم که سورن له سەر بىپەر سى و ئىمان به
خوداي تاك و نمهنها ناهىنن، من له ناو كۆمەلگە يەكدا نامىنەمەوە پەيامى
خودا بە درۆ بزانن و نەزىمەتى پىغەمبەرى بدەن و باڭگەوازىي حق رەت
بىگەنەوە. دەرۆم بۆ ولاتىك خودا بۇم ديارى دەكاو بىتوانم خودا پەر سى تىدا
بىکەم، دلىيام خودا ھيدايمەتم دەدا بۆ ھەر شتىك بەرژەوەندىيى دىن و
دونيامى تىدا بى)).

قَالَ قَعَدَ: ﴿إِنَّ عَبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَنٌ وَكَفَى
بِرِّئَكَ وَكِيلًا﴾ (الإسراء: ٦٥)

شەيتان هىچ دەسەلاتىكى ئەوتۇى بەسەر بەندەكاندا نىيە، ئارخەيان
بە، دەسەلاتى ئەو تەنھا دروست كردنى گومان و فريودانە.. ئەوهى
زانى شەيتان زالبۇوه بەسەريدا با پىداچوونەوه بە پەرسىتشەكاندا
بکات..

((بىگومان بەندە را ستابەكانى من پارىزراون، تو ئەم شەيتان! ناتوانى
ئەوانە له خشتەبەرى، دەسەلاتت بەسەرياندا ناشكى، كەسىك دلى پەيوەست
بى بە خوداوه، روپەكتە خودا، دە ستى خۆى بە (عورومتولۇڭقا) وە بىگىز،
كە سىك نەفحە يەزدانى ناو دلى روناك كربىيەتەوه ھەركىز شەيتان
ناتوانى كارى لى بکاو ھەلى خەلەتىنى، چونكە ئەو دلە روناكى نۇرى ئىمانى
تىدىا يە. كىفايەتە: كە خوداى تو پارىزەر و چاودىير بى، يارمەتى موسولمانان
بىدا نەھىلى شەيتان له خشتەيان بەرى، بىيان پارىزى، خودا بەمتوانايە فرت و
فېلى شەيتان پۈوچەل دەكتەوه)).

فَالْعَالَمُ: ﴿ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتَنَا لَقَدْ كِدَّ تَرَكْنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا

﴿ الْإِسْرَاءُ: ٧٤ ﴾

خودای په روهردگار بهرامبه ر په يامبه ر ئمه دهليت!
گوماني تيا نبيه په يامبه ر باشترين و کاملترین مرؤفه..
نه گهر خودای په روهردگار په يامبه ری پاوه ستاو نه کردايه ئوه ترس
له سه ر په يامبه ر (ﷺ) دروست ده بwoo!
نه چي دهرباره ه خوت دهليت؟!
بويه توش په رستشه کهت له خوت نه گوریت
داوای جيگيربوون و خوراگري له په روهردگار بکه
بلی: ((خودايه ئم خاوهنى گورانکاري دله كان دلم له سه ر دينه که
خوت جيگير بکه)).

((نه گهر ئيمه دلى تؤمان له سه ر بیرو باوهري را سته قينه ه خوت
دا مهزراو نه کردايه بیرو باوهريت به په يامى خوت توكمه و پته و
نه بوايەن بىگومان نزىكبۇوى له ودى كەمى بەلاپاندا مەيل بکەي، وات
بە باش بزانيايە: كە كەمى لەدا خوازىيە كانيان جى بە جى بکەي!!)).

قَالَ نَعَالَىٰ: ﴿سُّبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ
شَيْءٍ إِلَّا يُسْبِحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنَ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ وَكَانَ
حَلِيمًا غَفُورًا ﴾ ﴿الإِسْرَاءٌ: ٤٤﴾

پرسیار و ولام: بوقچی خودای پهروه ردگار ئەم ئايەتەی بەم دوو
ناوهی خوت کوتای هيتناده!

۱- ئارام: چونکە بەربەستى داناوه لهوهى كە ئىئمە تەسىخات و
زىكىرى بۇونەوەران بىيىستىن، ئەگەر وانەبوايە و بمان بىستايە ئەوه
بەرگەيمان نەدەگرت!

۲- بەخشەر: مرۆڤ كەم تەرخەم و بىن ئاگان لە يادى خوداي
پەروه ردگار، ئەگەر سەيرى يادى مرۆڤ و بۇونەوەرانى دىكە بىكەيت
دەبىنيت ھەمبان يان بەتالە!!

بەلام خودا بەخشەر و بەخشىندەيە، بە ئاوهز و گوفتار، ئىئمەي
بەھەرمەند كەدووھ.

فَالْمَعْالِيٰ: ﴿وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَنَّ مَا كُنْتُ وَأَوْصَلْنِي بِالصَّلَوةِ
وَالزَّكَوَةِ مَا دُمْتُ حَيًّا﴾ مریم: ۳۱

نه گه هر يه کيكمان به شينکي بچووکي به هه شتمان بدияيه پشتمان له نويژگردندا ده چه ماندهوه! نه مه بؤ بینيني به هه شهت، نه گه خودا بینين ده بيت چي بکهين؟! بؤ يه هر گيز واز له نويژه کانت مه هينه مادام له ڙيانديت بؤ نه وهى به هه شتى نه براوه و بینيني رووي جوانى خوداي په روهردگار به نسيب بيت.

((په رومردگار وای لى کرdom که سوود به خش بم بؤ ناده ميزاد، فيرى چاكه و شت به سووديان بکه، شاره زايان بکه، بؤ رى بازى نه جات و سه رفرازى لمهر شويئنېک بم. په رومردگار بؤ چه سپاندنى ئەم صيفاتانه صيفه ى فيعلى ما ضى به کار هيئنا، تا ناماژه بى که نه و کرده وانه لمداهاتوودا دىئنه جزا و گو مان له په يدابوند ياندا نديه. خوداي خۆم فەرمانى پى کردوm به بجهىھىنانى نويژ: که پەيوهندى قايم و پته وي نیوان به نده خودايه و پاک كمرهوهى دل و دهروونه. ناهىلى خراپه کاري و کاري فەح شاناميز ئەنجام بدا. همروهها فەرمانى پى کردوm به ده رگردنى زەكات لە مال و سامان: که ده بيته هوئ پاک بونه ووهى ماله كمه و يارمه تيدانى فەقير و هەزار، فەرمانى پۇ کردوm که پابهندى به جيھىنانى ئەم ئەركانه بم تا گيام تىدابى!)).

قَالَ رَبُّكَمَا: ﴿سُبْحَانَ اللَّهِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَرَّكَنَا حَوْلَهُ، لِرُبِّيْهِ وَمِنْ ءَايَتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (الإسراء: ١)

کی ده زانیت؟! ره نگه شـهـوـیـک به خـهـیـالـی شـتـیـکـه وـه بـخـهـوـیـت وـکـه بـیـوـمـیـد بـوـوـبـیـت لـیـیـ... خـودـای پـهـرـوـدـگـار دـوـای ئـهـوـه بـهـ خـوـشـیـ بـهـخـبـهـرـت بـهـیـنـیـت وـهـکـ ئـهـوـهـیـ لـهـگـهـلـ پـهـیـامـبـهـرـکـهـیـ (عـلـیـهـیـ) لـهـ شـهـوـیـدا ئـهـنـجـامـیدـا وـهـوـ گـهـشـتـهـیـ دـلـخـوشـیـ کـرـدـ.

((پـاـکـوـ مـوـنـهـزـهـوـ بـیـ عـهـیـبـوـ بـیـ هـاوـهـلـوـ هـاـوـ شـانـهـ ئـهـوـ خـودـاـ بـهـدـهـ سـهـلـاتـهـیـ: کـهـ لـهـبـهـ شـیـکـیـ شـهـوـدـاـ شـهـوـرـهـوـیـ بـهـبـهـنـدـهـیـ خـوـیـ؛ مـوـحـهـمـمـدـ (عـلـیـهـیـ) کـرـدـ، لـهـمـزـگـهـوـتـیـ کـهـعـبـهـوـ بـوـ مـزـگـهـوـتـیـ قـوـدـسـ: کـهـ بـهـگـوـیرـهـیـ وـهـسـانـیـلـ هـاـتـوـجـوـیـ ئـهـوـ رـوـزـگـارـهـ جـلـ فـوـنـاغـهـ رـیـ لـیـکـ دـوـورـ بـوـونـ، ئـهـمـ ئـیـ سـرـاـوـ مـیـعـرـاجـهـ سـالـیـکـ پـیـشـ کـوـ چـکـرـدـنـ بـوـوـهـ. نـیـبـنـ وـ سـهـعـدـ لـهـکـتـیـبـیـ (الـطـبـقـاتـ) دـاـ دـهـلـیـ؛ شـهـوـرـهـوـیـ کـرـدـنـیـ پـیـغـمـبـرـ هـمـزـدـهـ مـانـگـ پـیـشـ کـوـ چـکـرـدـنـ بـوـوـهـ. شـهـوـرـهـوـیـمـانـ بـهـبـهـنـدـهـیـ خـوـمـانـ کـرـدـ لـهـمـمـکـمـوـهـ بـوـ مـزـگـهـوـتـیـ قـوـدـسـ، ئـهـوـ مـزـگـهـوـتـهـیـ کـهـ دـهـوـرـوـ بـهـرـهـکـهـیـمـانـ کـرـدـؤـتـهـ خـیـرـوـ بـمـرـهـکـمـتـ بـوـ دـانـیـ شـتـوـانـیـ، زـیـانـ وـ رـزـقـ وـ رـوـزـیـ وـ کـیـلـگـهـ وـ دـارـوـ درـهـخـتـیـ نـاـوـوـ هـهـوـاـوـ بـمـرـوـبـوـوـمـ هـمـموـوـیـ هـمـرـ خـیـرـوـ بـهـرـهـکـهـتـهـ. شـهـوـرـهـوـیـمـانـ پـیـکـرـدـ بـوـ ئـهـوـهـیـ بـهـلـگـهـیـ تـاـکـ وـ تـهـنـهـاـیـ وـ خـودـاـیـهـتـیـ خـوـمـانـ نـیـشـانـ بـهـبـهـنـدـهـیـ بـهـرـیـزـمـانـ بـدـهـیـنـ. بـهـلـگـهـیـ بـهـنـیـزـوـ بـیـزـ لـهـ سـهـرـ بـهـتـوـانـیـ وـ دـهـ سـهـلـاتـیـ بـیـ سـنـوـورـیـ خـوـمـانـیـ ئـیـ شـانـ بـدـهـیـنـ! بـیـنـگـوـمـانـ ئـهـوـ خـودـاـیـهـیـ شـهـوـرـهـوـیـ بـهـبـهـنـدـهـیـ خـوـیـ کـرـدـ، شـنـهـوـایـهـ بـهـوـهـ سـهـوـهـ سـهـلـوـکـانـهـیـ مـوـ شـرـیـکـهـکـانـیـ مـهـکـکـهـ دـهـرـبـارـهـیـ ئـیـ سـرـاـوـ مـیـعـرـاجـیـ پـیـغـمـبـرـ دـهـیـکـمـنـ، بـیـنـایـهـ بـهـکـرـدارـهـکـانـیـانـ وـ لـهـ سـهـرـ زـهـوـیـ وـ لـهـنـاسـمـانـهـکـانـ دـاـ هـیـ چـیـ لـ گـوـمـ نـابـیـ وـ نـاـگـادـارـیـ هـمـموـوـ هـمـلـسـ وـ کـهـوـتـیـکـیـانـهـ، هـمـموـوـ زـاـنـیـارـیـهـکـیـ دـهـرـبـارـهـیـانـ هـهـیـ وـ بـهـهـمـوـوـ جـوـرـیـکـ کـوـنـتـرـوـلـیـ کـرـدـوـنـ وـ هـمـموـوـ شـتـیـکـیـانـ لـهـ سـهـرـ تـؤـمـارـ دـهـکـاوـ سـزاـوـ پـاـداـ شـیـانـ (بـهـراـوـ بـهـ دـهـدـاـتـهـوـهـ)).

قالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَغْضُبُونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ أَمْتَحَنَ اللَّهَ فُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ
عَظِيمٌ﴾ الحجرات: ۳

له سهربابه تىك نامە يەكىان بۇ عومەرى كورى خەتاب نوسىبىوو:

كاميان باشتىن لەم دوانە:

پياوينىك كە ئارەزۇوبازى بە خەيالىدا نەيەت و بىريشى لى نەكاتەوه؟!
بەلام پياوينىك ئارەزۇوى زۆر بىت، بەلام لە پىتتاو خودا وازى لى
بەھىنېت؟!

عومەر نووسى:

ئەوهى كە ئارەزۇوى تاوان دەكتات، بەلام لە پىتتاو خودا وازى لى
دەھىنېت:

﴿الَّذِينَ أَمْتَحَنَ اللَّهَ فُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾

قَالَ تَعَالَى: ﴿بَلٌ مَنْ أَوْفَ بِعَهْدِهِ وَأَتَقَىٰ فِإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُتَّقِينَ﴾ آل عمران: ۷۶

ئىپىنۇ عوسقىمىن دەفەرمۇيىت:

خوداى پەروەردگار سەرناسىيەكى وەھاى داوه بە پارىزىكاران، تەنها
بە بىيىنى كەسەكان دەزانىت ئەو كەسە راست دەكات يان درق دەكات،
پياوينى باشە يان نا.

((بەلىنى بۇ چۈونەكەتان ھەلەيمە، ھەلۈزى سىتەكەتان نارەوايىھە، ھەركە سى
وەقا بە وادھى خۆى بىكاو تەقواي خودا بىكا، ئەوه خۆ پارىزەرە،
خوداش تەقواكارانى خوش دەۋىن، كەوابۇو نابى ئىيۇھە بە نارەوا مالى نا
جولەكە و عەرەب و ناعەرەب بخۇن)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَآخِرِينَ ﴾ ﴿ غَافِرٌ : ٦٠ ﴾

پرسیار له پیاوچاکیک کرا:
پیاویک دهناسیت که نزاو پارانه و هکانی گیرابیت؟
فرمومی: نه خیتر، بهلام ئه و کەسە دهناسیم که وەلامی پارانه و هکان
دهداته وە!
دلت وابهسته بکه به بهدیهینه رهوه نهک بهدیهینز او.

((ئهی بهندەکانم ھاوارم لى بکەن، لىم بپارپىنه وە دوعاتان گیرا دەکەم، چونکە دوعا و پارانه وە بۇ خۆی عیبادەتە، بەلكوو کاكلەی عیبادەتە، دوعا برىتىبىه لهوهى لە خودا بپارپىيە وە بۇ ھىننانى سوودو لابردنى زيان، بۇ سەرفرازى دونيا و قيامەت، بۇ بهەمراز گەي شتن و شاد بۇون به بەھە شت، ئەوھىشمان لە ياد نه چى پارانه وە لە غەيزى خودا بى سوودو بى بايەخە تەنیا خودا دەتوانى دوعا قبۇول بکاو مەبەست بىنېتە جى....)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ
الْمُرْسَلِينَ ﴾ ﴿٦٥﴾ القصص: ٦٥

نه له گورپدا نه له رپڑی قیامهت بوق ناسینت: پرسیاری نه زاد و هوز و
عه شیرهت و حیزبت لیناکریت، به لکوو پیت دهوتریت: ﴿ مَاذَا أَجَبْتُمُ
الْمُرْسَلِينَ ﴾

((نهی مو حه ممهدا! یادی نه و روژه بکهرهوه: که پهروهد گار بانگی
مو شریکه کان دهکاو پییان دهفه رموی: نه رئ چیتان و هلامی پیغه مبهره کان
دا یهوه؟ چون تان هه لس و کهوت له گهله کردن؟ چون به پر
بانگه وزییه که یانه وه چون؟)).

فَالْمَعْالِمُ: (وَيَوْمَ تَبَعَّثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبَيَّنَ كُلُّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ) النحل: ٨٩

نه‌گه‌ر نه‌هامه‌تیبه‌ک دابه‌زیبه سه‌رت برق له قورثان ده‌بینیت:

- ۱- هفکاره‌کانی.
- ۲- پروداوه‌که (ده‌بینی واده‌زانیت ئه و ئایه‌ته بۇ ئه و کینشه‌یه دابه‌زیوه).
- ۳- ناخ و کەسیتى ئه‌وانه‌ی له دهور و بهرت و ئه و کاره‌یان کردووه.
- ۴- چاره‌سه‌ر.
- ۵- خۇ پاریزى لىنى.

((نه‌پىغەمبەر! با سى تەنگانه‌ئه و رۆزه بىكە ئه و باس بىكە و بەخەلگەگەي
رابگە يە نه: كە پەروەرد گار لەرۆزى قىيا مەتدا پىغەمبەرى ھەممو گەل و
نەتەوەيەك دەكاتە شايەد بە سەر گەل و نەتەوەكەيداۋ بەرىنک و پېڭى شايەتىبيان
لى دەدا، بەلگە و بىيانويان بەدە سەتەوە ناھىيلى، بەلگەيان لە سەر را سەت دەكتەوە،
قورپىان بەدەمدا دەداو بۆپىان دەدا توش دىئىن ئەمەن مۇھەممەد! دەتكەينە شايەد و
گەواھىدەر بەسەر ئۆممەتەكەتدا، شايەتىبيانلى دەدىاي چىبيان کردووه، چىبيان وەلام
داويتەوە، جۇن لەگەل پەيامەكەي توۋدا ھەلس و كەوتىيان کردووه، جا تو ئە و كاتە
رىزۇ نرخى خۇت دەزانى و بۇت دەرددە كەوى چەند لاي خودا رېزدارى. نەم
پىغەمبەر! ئىيمە قورئانمان بۇ سەر تو نازل کردووه رونكەرەوە ھەممو شىنىكە،
ھەر چى ئادەم مىزاد پىيوى سەتىيان بى لەزىيانياندا لەرىئىمونى و رېكخ سەتنى كۆمەل و
چۈنىيەتى ھەلس و كەوتىيان لەگەل يەكتىدا لەم كەتىبە پېرۇز دەدا بەيان گراوه، نەم
كورئانە رىئىمونى و رەحمەت و فەر و مزگىننېيە بۇ مو سولمان بۇ ئەوانه‌ي بېرىۋاي
پى دەگەن و بەپى ئە و بەرنامەيە ھەلس و كەوت دەگەن)).

فَالْتَّعَالَ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ
يُلْقَى فِي النَّارِ حَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِيءَ اِيمَانًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَلُوا مَا شَاءُتُمْ إِنَّهُو
يَمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ فصلت: ٤٠

په یامیک بتو هه موو ئه و که سانه‌ی مولحیدن! لهم ئایه‌ته را بمنین و لئی
تیگهن ئه م به لئنه مه ترسیبیه‌ی له لایه‌ن په روهر دگاره‌وه دله‌کان ده کات
به ئاو! له کوتایدا ده لیت... ﴿أَعْمَلُوا مَا شَاءُتُمْ إِنَّهُو يَمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾

((بیگومان ئهوانه‌ی روو له حهق و هرده‌گیرن، قورئان له پله و پایه‌ی خوی
داده‌به‌زینن و گورانکاری تیدا ده‌کهن، برپا به حیکمه‌ت و ده سه‌لاتی خودا
له بونه‌و هردا ناکهن، ئهوانه له ئیمه شاراوه نین، پییان ده‌زانین: ئاگامان
له هه‌لس و که‌وتیيانه، توله‌یان لى ده ستیین، ناهیلین ئاوا بؤیان سه‌رب جن.
ئه‌معجار حبوری توله‌ستاندنه‌که و سزادانه‌که‌یان دیاری ده‌کاو ده‌فرمومی: ئایا
که سئ روزی قیامه‌ت به‌تۆپزی تور بدریت‌ه ناو دۆزه خه‌وه و له‌توله‌ی
به‌درۆخ ستنه‌وهی پیغه‌مبه‌ردا سزا بدری، حالی با شتره‌یان ئه و که سه‌ی
رۆزی قیامه‌ت دیت‌ه سارای مه‌ح شه‌ره‌وه و دل‌نیایه‌له سه‌رنجامي خوی و
ئه‌مینه له‌عهزاب؟ بیگومان چون يه‌ک نین و ناخريئنه تای تهرازوی يه‌کت‌وه!
دهی که‌وابی به‌وهی ستی خوتان چی ده‌کهن بیکهن، دل‌نیابن خودا به‌کردار و
رەفتار‌تان ئاگادارو بینایه‌وه‌هی چی لى گوم نابی، به‌گویره‌ی کرده‌وه‌کانتان
پاداش و سزا و هرده‌گرن‌وه، چاکه به‌چاکه خراپه به‌خرابه)).

قالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا أُخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعْدًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرُ
بِإِيمَانِهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ ۱۹ ﴿آل عمران: ۱۹﴾

ئىسلام پىك ھاتووه له:

پاستگوئى، ئارامگرى، چاكە كارى، دلسۆزى ، شڭق ، ھىز پاراستن،
پەلە نەكىردن، لېبوردن، ھاوكارى، شەرم، كاركىردن، سۇز، نەرمى، ھىوا
بوون، داۋىن پاكى، سوپاسگۈزارى.

خاڭى بوون، ئەمەك، نەينى پارىز، دادگەرى، خۇشەويىستى، خۇ
نەويىستى، ئاشتى ويىست، خۇشىنۇدى، بەخشىندەبى.

چاكەكىردن.

دلسۆزى.

شڭقەندى ، ھىز.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۚ ۝ إِلَهُ الْصَّمَدُ ۚ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ
يُوْلَدْ ۚ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ ۚ ۝ ﴾ الإخلاص: ۱ - ۴

بوخارى و موسليم ده گتريته وه که پياوينک هېبوو هېميشە سورەتى
(الخلاص)ى دەخويىند.

لىيان پرسى: بۇ وادەكەيت!

وتى: چونكە ئەو باسى سىفەتى خوداي پەروەردگار دەكات، منىش
حەز دەكەم بىخويىنم.

پەيامبەر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ) فەرمۇى: پىيى بلىن خوداي پەروەردگارىش ئەوى
خۆشىدەۋىت.

قَالَ تَعَالَى : ﴿ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أُرْزِغَنِيْ أَنْ أَشْكُرْ
نِعْمَتَكَ الَّتِيْ أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالدَّىْ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَهُ
وَأَذْخِلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ۚ ۱۹﴾ النَّعْمَانُ

دهته ویت رهوشتیکی سوله یمانی په یام بهرت تیا بیت؟
ئازاری هەستى هېچ مېروولەیە کىش مەدە! تىنەگەیت؟!

زەردە خەمنىيەكى له خۇ شىيان ھاتى، خىرا ئەم دىمەن و رو داوانە ناخيان جولاند و
له خۇ شىيان وەلەرزە كەوت. دلى گەرايەوه بۇ لاي ئەو خودايەي ئەو نىعمەتانەي
پى به خ شىوه، نىعمەتىك: كە خۆى له خۆى دا موعجىز دىھ. پەردى لابرىنىھە لەنىوان
ھەزىزەتى سولەيمان لەھەنە نەو عالەمە دابراوانە له خەلگى تر، بۇ يە له ناخەود روى
كىردى پەروردگارو لىپى پارايە وەو. وتى: خودايە! ھەممۇو ھە ستم ئاما ذېكە،
ھەممۇو نەندامەكانم رام بکە بۇ ئەوهى بىتوانم سوپاسى نىعمەتەكانت بکەم، خودايە
زوبان و دلەم، ھە سەت و دەرروونم، و شەو رستەو كارو كرددەوەم بىر و بۇ چونم، ھەممۇو
ھېزىز تو انام سەرەتاو كۆتايى ئەوهەل و ئاخىرى ھەممۇو سەرگەرمى سوپاس و
ستايىشى نىعمەتى تىڭەمىيەشتىن لەزمانى بالىندەو گىانلە بەرانى تر بن. سوپاس ئەو
نىعمەتەو نىعمەتەكاني ترى زاتى بىي چۈنت بکەم: كە بە منت بە خ شىيون، ھەر روا
ئەو نىعمەتە جۇراو جۇرانەي بە خ شىوتىن بە باوكم. كە لەھەممۇو نىعمەتە كان
بەر زىترو گەرنگەر نىعمەتى ئىيمان و ئىسلامە. خودايە تۈفيقىم بىدە بۇ ئەوهى بىتوانم
كىرددەوەي پەسىنى دا باكەم تۇ پىي رازى بى. خودايە بە فەضل و گەورەيى خوت لەو
دونيا دا بىخەرە ناو بەھە شى رازا وە خوت و لەپىرە پىياو چاكان و پىغەمبەران و
خۆشە ويستانى خوت تۈمارم بکە!

قالَ تَعَالَى: ((أَقْرَأْ كِتَابَ كُفَنِ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا))^{١٤}
الإِسْرَاء: ١٤

هەندىك لە پېشىن دەلىن:

گەورەترين دادگەرىيە كاتىك خۆت دەكەيتە بەرپرسى لىپرسىنەوە لە^{١٥}
كردەوەكانت.

((دە تۆمارى كردەوەكانى ژيانى دونيات بخويىنەوە، بزانە: فرى شىتكانى
لاي راستو لاي چەپت چىيان بۇ نوو سىوى و چىيان لە سەر تۆمار
كردوى. بۇ خۆت داد گايى خۆت بىكە، جا كە ئادەمىزاز بۇ خۆى
بەپرسىياربى لەكىردىوەكانى خۆى)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَالَ هَلْ إِمَانُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمْسَكْتُكُمْ عَلَىٰ أَخْيَهِ
مِنْ قَبْلُ فَإِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرَحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴾ ٦٤ ﴿ يُوسُفُ ﴾

((مرۆڤى بىروادار لە كونىكدا دووجار مار نايگەزىت)).

ئېز حمزىتى يە عقووب كۈنه بىرىنى كولانە وە سەر لەنۇي يو سەپى بىر كەوتە وە، فەرمۇسى: من ئەگەر ئەمە تان بە قىسە بىكەم شىتىكى سەپىرە، دلىنابىن حال وە زىعى من ئە و كاتەي لېتەن ئەمېن دەبىم دەربارەي برااكە تان وە كەو ئە و حال وە زىعەم وايە: كە كاتى خۆى دەربارەي يو سە لېتەن ئەمېن بۇوم بىردى تان و ئىوارە گەرانە وە وتتەن: گورك خواردويەتى!! دەي چۈن ئىستا دەربارەي بۇنيامىن لېتەن ئەمېن بىم؟! من خودام بە سە بۇ پارىزگارى كورەكەم؟ ئە و با شتىن پارىزەر و چاودىرى كارە، خودا لەھەمەم و كەس بە رەحم ترە، سۆز و بەزەيى زۆر لەمە فراوانى تە كە باش ئە و ناخۇشىيە بەھۆى يو سەپە و تو شەم بۇو، تۇو شى ناخۇشىيە كى ترى لە و جۆرم بکاتە وە، من تەواوى بىتمانەم بە خوداي خۆمە و پېشت و پەنام ھەر ئە وە كارى خۆم بە ئە و دە سېرىم؟ ھەر ئە و بەزەيى بە جەرگى ھەلقر چاوم دادى و رەحمم پى دەكاو بە سەلامەتى بۆم دېنىتە وە! ئەمە نېشانە ئە وەيە: كە حەزىرتى يە عقووب لە بەر ناعىلاجى و پىۋىي سەتىان بە خواردەمەنى رازى بۇو بە ناردى بۇنيامىن لە گەلەندا، بە تايىبەتى كە هېيج دىاردە و نى شانە يە كى واى ھە سەت پى نە كەرد برااكان رق و كىنەيان لە گەل بۇنيامىن دا ھە بى؟!

قَالَ تَعَالَى : ﴿فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ الشرح: ٥

خودای په روهردگار فهربمووی لهگه‌ل (مع) نهی فهربموو (بعد) دواي،
خوشهویستان بیر لهم ئايده‌ته بکه‌رهوه و لىنى رابميئنه!
ئەم ناخوشىيە ئىستا تىايidan ئاويتە و بهستراوه‌تەوه به خوشىيەك..
دللىابه که باش دەبىت.

((بيگومان لهگه‌ل ئەو تەنكانه و ناخۇشى شيانەي لهەپېش هاتوونە پېت
فەرهەحى و خوشى ھەيە، لهدا تەنكانه، ئازادى و خوشى ھەمەيە. بىگومان
لهدا ناخوشى خوشى ھەيە)).

فَالْعَالَمُ: ﴿ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ وَيَحِىَّ وَأَصْلَحْنَا
لَهُ وَزَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَرِّعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَا
رَغْبًا وَرَهْبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴾ (٩٠) الأنبياء: ٩٠

یه کیک له هؤکاره کانی خوشی دوای نه هامه تی ئهم ئایه ته که پیت
دهلىت

پهله بکهن له پیشخستنى چاکه کان بق خوشنوود کردنی خودای ئاسمان
و زهوي..

بزانه دهستکهوت وو پاشکهوتت له کاتى خوشیدا سودى بق تەنگانه ت
دهبىت

په يامبه رى خودا (﴿ ﴾ ده فه رمويت: "له خوشیدا خودا بناسه، خوداش
له کاتى تەنگانه دا تو ده پارىزىت".

هه روھا په يامبه ر (﴿ ﴾ ده فه رمويت:

"ھركەس پى خوشە خودا له کاتى تەنگانه دا به فريايى بکه ويت، با
له کاتى خوشیدا زور نزا بکات".

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَالْتَّقِ أَحْصَنَتْ فَرَجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ
رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آءَيَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴾ ۱۱

الأنبياء: ۹۱

خودای پهروه ردگار زور باسی مریه‌می کرد و او، یه‌که سه‌ر که خه‌لک ناوی ده‌بیستیت ده‌لین ئه و داوین پاکه، بؤیه داوین پاکی گه‌وره‌بیه بؤ ئافره‌ت و هیز و شکومه‌ندی و سه‌ربه‌زیی پئی ده‌به‌خشیت.

((نه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ چیرۆکی مه‌ریه‌م بؤ گه‌له‌که‌ت بگیزه‌وه، نه‌و مه‌ریه‌مه‌ی خۆی له‌هه‌موو پیاویک پارا ست، نه‌به‌حه‌لائی و نه‌به‌حه‌رامی نه‌یه‌ی شت پیاو لیی نزیک ببیته‌وه، له‌گیانی خۆمان گیانمان به‌بهر عی سادا کرد له‌ناو سکی دایکی دا. واته له‌و گیانه‌ی: که‌ته‌نیا به‌فه‌رمانی ئیمه‌په‌یدا بووه‌و له‌ناو درو سترکراوه‌کانماندا زیاتر تایبەتمەندی و په‌یوه‌ندی به‌ئیمه‌وه هه‌یه. ئیمه خاتو مه‌ریه‌م و عی‌سای کوریمان کرد به‌موعجیزه و نیشانه‌ی به‌ده سه‌لائی بؤ هه‌موو عاقلمه‌ندانی بوونه‌وهر. نیشانه‌ی نه‌وه‌یه: که‌خودا ده سه‌لائی به‌سه‌ر هه‌موو شتیک دا هه‌یه: هه‌رچی بیه‌وی بیه‌دی، هیچی لی عاسی نابی.)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَالْقَنِيَ فِي الْأَرْضِ
 رَوَسَيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنَزَلَنَا مِنَ
 السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتَنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٌ ﴾ هَذَا خَلْقُ
 اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الظِّنَّ مِنْ دُونِهِ بَلِ الظَّالِمُونَ فِي
 ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿ ١١ - ١٠ ﴾ لَقَمَان: ١٠ - ١١

يهکیک له سووده کانی تیپامان و ورد بوونهوه له به دیهیتراوه کانی
 خودا دانایی ده به خشیت به مرقف، باوه‌پی زیاد ده کات، ئارامی
 په روهردگار بال به سه‌ریدا ده کیشیت، ئه م په رستشه پیی ده و ترینت
 په رستشی بیدهنگ، به نده به ئهنجامدانی پاداشت و هریده‌گریت، ده رگای
 زانست و زانیاری بچ ده کریتهوه.

قَالَ نَعَّالٌ: ﴿ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيرَةُ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ ^{٦٨} الفصل: ٦٨

عومه‌ری کوری خه‌تاب ده‌فرمودیت: هه‌موو چاکه و خیریک له خوشنوودیدایه، هه‌تا بوت ده‌کریت خوشنوود به، ئه‌گه‌ر نه‌ت توانی نارام بگره.

((واته: با ناده‌میزاد بوق خوی بهراوردیک بکا، بابوی ده‌بکه‌وی و بزانی، نهوهی لای خودایه و په سندهو با شه نهوه هه‌لبزییری و نهوه ته‌رجیح بدا به سهر نازو نیعمه‌ت و کالای دونیایی‌دا. چونیه‌تی بهراوردیه‌که به م جوړه، نایا که سیک نیمانی بهنامه‌ی خودا هیناوه و برروای به‌واده و به‌لینی خودا همه‌ه و دلنیایه: که خودا به‌فه‌ضل و ګه‌ورهی خوی له‌پاداشی ګردده‌وی چاکی‌دا نازو نیعمه‌تی به‌هه شتی پن دده، نایا و مکوو که سیک وایه کافرو ماومیه‌کی کورت له‌ززه‌ت و خو شی ده چیزی و دوایی روژی قیامه‌ت له‌پیېری سزادراوان ده‌بیج و له‌ناو ناگری دؤزه‌خدا ده‌سوتیندری)).

فَالْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَقِيرَتُ
 الْصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٦﴾ الْكَهْفُ: ٦

چاکه بەردەوامەكان:

سُبْخَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ

بویه بە ناوە ناوە نزاوە (باقیات الصالحات) چونکە

پاداشتى زور گەورەي نەبراوەي ھەيە

خودايە زمانمان بە ناوە جوانانە پاراو بکە.

((ماں و سامان و کورو نمهو زینمت و جوانی ژیانی دوندیان و زینمەت و
 شەوكمىتى ژیانى قیامەت نىن، ژیانى دونيا كەمەخایەن و زوو بە سەر چووە،
 كەواتە ماھى نەمەيان نىھ بىرىنە ئامانج و مەبەست و پشتىان پى بىھ سەرتى
 بەغايە و ناكام ح سىب بىرىن! هەر چەندە ئايىنى ئىسلام جله و گىرى لەوه
 ناكات كە لە چوار چىوهى را ستو رەوادا خۇش بوي سەرتىن و گرنگىان پى
 بىرى، وەن ھەر شتى بەردهوام نەبى و زوو بە سەر بچى و بەزۈۋىي تىپەرى
 نابى گرنگى پى بىرى و بىرىتە مەبەست و ئامانجى سەرەكى! نە و كەردهوانەي
 با شن و پە سەندن و پادا شت و بەرھەمیان دەمىنەتەوە و بۇ ھەتا ھەتا يە
 سووبەخ شن نەوانە لاي خودا با شن و لەرۋىزى دوايى دا پادا شتىان ھەيە،
 نەوانە شوېنى هيوان و خاونەكانىيان سوپىان لى دەپىن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَيَوْمَ نُسِرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴾ ﴿ الكَهْفُ: ٤٧ ﴾

واگومان ده بهیت توانای نییه ئاواته کانت به دی بهینیت؟!

ئەمە لە دەسەلاتی خودا دوورە

گومان ده بهیت ناتوانیت وەلامی داواکارییە کانت به دی بهینیت و،
ناتوانیت ئەو تەنگانە یەت لە سەر لابەریت،

تکاکانت به دی ناھینیت؟!

بەلی دە توانیت!

ھوشیار بن

ئەوە بە دی یەنە رە

ئەی بەندە کانی (الله)!

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَرُوْضَهُ الْكِتَبُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ
 وَقُولُونَ يَوْلِلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا
 أَخْصَنَهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴾ (الكهف: ٩، ١٦)

هه موو ئوهى كردووته، ئوهشى هيشتا نه تكردوووه و ده يكەيت له
 پۇزى دوايىدا دەيىينىتەوە! كردهوهى باش ئەنجام بدهن! بۇ ئوهى له
 پۇزى دوايىدا ئەنجامى جوانتان دەست بکەۋىت! خودا دادپەروھەر و
 سىتم له هىچ بەندەيەكى ناكات.

((دەفتەر و نامەى كردهوهەكانىنان بە سەردا دابەش دەكىرى و ئەھى خوابەر ستو
 كردار باش بۇوه نامەى عەمەلى دەخربىتە دە سى را ستييەوه، ئەھى بىدىن و
 كافريش بۇو بىن نامەكەى دەخربىتە دە سى چەپىيەوه، چىيان گردوه له چاکە و
 خرابە لەكىردهوهى گەورە و پ چۈك دېتەوه رىيگايان و بە چاوى خۇيان ئاكامى
 كردارە كانىيان دەبىين! ئەتۇ دەبىنى تاوانبارە كان دەتر سن لەھى نۇو سراوه
 لەنامەكانىيان داۋ بەترس و لەرزەوه سەميرى دەكەن و بەنا چارى دەيىخۇيىنەوه،
 هاواريان لى ھەلەستى و دەلىن؛ ئەھى هاوار بۇ خۆمان و مالۇيىران خۆمان ئەھى چې
 ئەم كېتىيە؟ ئەم دەفتەر و نامەى عەمەلە هىچ تاوانىيىكى گەورە و پ چۈكى پا شىگۇي
 نەخ ستووه، هىچ كردارىيىكى دونيای ئىيمەى نەبواردوه، هەممۇويانى تۆمار كردوه!
 هەرجى گۇتۇومانە، هەرجى كردوومانە تىيىدا نووسراوه و شى كراوەتەوه. هەرجى
 لەدونيادا كردويانە بەوردۇ درشتى يەوه لەنامەكەدا لەبەرەمياندا ئامادە و حازرە،
 كەس ناتوانى ئىن كارىيە يان لى بىكا، كەس ئەملاو ئەولاي بۇ ناکىرى، ددان
 بەتاوانە كانىياندا دەنلىن و سزاي عادلانەى كردهوهەكانىيان پراو پە وەردەگەنەوه
 خوداى تۇ سىتم لەكەس ناكا، هەممۇ كەس بەپىي كردهوهەكانىيان سزاو پادا شيان
 دەدرىتەوه! حۆكم و بېرىارى پەروردىگار هىچ سىتمەيىكى تىيىدا نىيە)).

فَالْتَّعَالَ: ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرَتِ إِلَّا ذِي خَلْقَكَ

مِنْ تُرَابٍ فُرِّ مِنْ نُظْفَةٍ ثُمَّ سَوَّلَكَ رَجُلًا﴾ الکھف: ۳۷

هر جاریک خوت به گهوره زانی و شانازیت به خوت‌هود کرد و خوت
له خلکی دیکه به گهوره دانا. بیر لهم ئایه‌ته بکه‌رهوه لهم ساته به
دو اوه نه م دیره له ناختدا دووباره بکه‌رهوه:
((هر گیز له خوبایی نام و خوم به گهوره نازانم؟!)).

((هاوەله خودا ناسەکەی له حالەتى گفت و گۇ له گەل كردندا پېنى گوت و نامۆژگارى
كردو سەرزەد شتى كرد وتنى: مالۇيران! تۈ بۇ واز له و بىر و باوھە پو چەپ خوت
ناھىنى و نايە سەر رىبازى هيدايەت و خوداپەر ستى؟ نەوه چۈن تۈ رىگە به خوت
دەندە بىرۇ به و خودايە نەكەی كە له گەل باوکى تۆى بە دىھىنەواه؟ بىنەماي ئىۋوھ كە
باوه نادەمە له گەل درو ستى كردو، نەمەجار چىن له دواى چىن نادەمەمىزادى لى
كەوتۇونەواه! هەروەھا خۇراکى ئىۋوھ ئازەل و گىانلەبەرانى بەگ شتى له دانەۋىلە
پەيدا دەپى، بىزىوی درەخت و روھىكىش له گەل و ئاو دە سەتەبەر دەپى! نەمەجار نەم
خۇراکە دەپىتە خۇيىن و بەشىتكى دەپىتە تۆماوو مندالى لى بەدى دەھىنەرى، نەمەجار
ورده ورده گە شەت پى دەكا پېت دەگەيەنلى تا دەتكاتە پىاۋىڭى رىڭو پېڭو
ئەندام تەواوو بى عەبيب. نەم شىۋە جوانەت پى دەبەخ شى! دەي ئىۋوھ چۈن
ئىزىكارى ھەبۈونى خودايەك دە كەن كە بە دىھىنەر و پەروردگارى ئىۋوھ يە؟
نې شانەكانى درو سەبۈونى ئىۋوھ بە لگەي ھەبۈونى ئەوه، ھەر كە سېڭ بەوردى
لە خۇى و نادەمەمىزادانى تر ورد بېتەوه بە ئاش سانى خوداى خۇى دەنا سى و بىرۇ
بەھەبۈون و بە دەسەلات و زانايى و دانايى نە و زاتە دەكا)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا فُرْqَةَ ۝ ۲۹ ﴾

إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَنَ أَنَا أَقْلَ مِنْكَ مَا لَا وَلَدًا ﴾ الْكَهْفُ:

هرشستیک بینی سهنجی پاکیشایت بلی: (پاک و بیگهردی بتو دهسهه لاتی خودا). هیچ زیانیک ناکهیت ئه گەر جوانییەکی پەروەردگار ببینیت و نزای پیت و بەرهکەتی بق بکەیت.. چاوچنۇك مەبە، چاوچنۇکى ئازاربەخشە بق خوت و، زیان بە برا مسولمانەکەت دەگەیەنیت.

((ئەوه بقچى کاتىك چويە ناو باغەكتەوهە لەدىمەنەكانت روانى سوپاسى خودات نەكرد؟ با ئەو كاتەي چويتە ناو باغەكتەوهە بتگۈوتايە ھەر شىنى خودا مەيلى لى بىن ھەر ئەوه دەبىي و ئىش ئەوه يە خودا بىكى، هیچ ھېزى تووانايەك نىيە جىگە لەھېزى تووانى خودا ... واتە: ئىعترافت بەوه بىردايە: كە ھەر چى ھەته لەمال و سامان و باخ و ك شت و كالى جوان و درەختى تىك چىزلاوو كازياوو جۆگا و جۆبار، ھەممۇسى لەخوداوه يە و ئەو پىي بهخىسيوبي و سوپاست بىردايە!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَحِيطَ بِشَمَرِوهٖ فَأَصْبَحَ يُقْلِبُ كَفَيْهٖ عَلَى مَا
أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَّةٌ عَلَى عُرُوشَهَا وَيَقُولُ يَنَاهِتَنِي لَمْ أَشْرِكْ
بِرَبِّي أَحَدًا ﴾ (١٢) الْكَهْفُ: ٢

گهوره‌ترین زیان، بیزراوت‌ترین تاوانی مهزن، گهوره‌ترین گوناه،
نزمترین کار، بریتیبه له:

((هاوبه‌شی دانان بق خودای بهده‌سنه‌لات))

هاوه‌لدانان بق په‌روه‌ردگار بنچینه‌ی هه‌موو شستیکه، یه‌کتاپه‌رسنی
بنه‌مای ناردنی په‌یامی مروفاشه‌تیبه، تاجی سه‌ری سه‌ری مروفاشه‌تیبه،
کوله‌که‌ی هه‌موو چاکه و باشه‌یه‌که.

قالَ تَعَالَى: ﴿وَلَمْ تَكُنْ لَهُ وِفَعَةٌ يَنْصُرُونَهُ وَمِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ

مُنْتَصِرًا﴾ الکھف: ۴۳

تهنها هزگری خودا به

تهنها ئەو سەرخەرە

ئەگەر بە تهنها بۇويت لەگەل ئەو دەبىتە كۆمەل

ئەگەر ئەوت نەبىت كۆمەلىش بىت ھەر بە تنهایت

تهنها ئەو كاتە تو بەھىزىت كە لەگەل خودا بىت.

((ھىچ تاقمۇ گۈۋەھىك نەبىوو جىڭە لەخودا يارمەتى بىدەن، كورۇ خزمەتكارو
ھۆزۈ دە سەت و پېۋەند بەقىرىاي نەكەوتىن، وەكۈو بەتەمابىوو وادىرنە چۈو،
كەس بەھانايىھە نەھات، كەس نەبىوو نەھىيأ ح باخەكانى وىران بىن!
بۇخۇشى دە سەلەتى نەوهى نەبىوو تۈلەتى خودا بىگىرىتە وە بەرگرى لەخۇي
بىكەت)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَضْرِبْ لَهُم مَثَلَ الْحَيَاةِ الْدُنْيَا كَمَا إِنَّا نَزَّلْنَاهُ مِنَ
الْسَّمَاءِ فَأَخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذَرُّوهُ الْرِّيحُ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴾ ﴿٤٥﴾ الكهف: ٤٥

بۇچى خودا ژيانى دونىيى بە ئاو چواندوووه؟! چونكە ئاو لە يەك
جىكەدا نامىتىتەوە! دونىاش لەسەر يەك حال و شىيوه نامىتىتەوە. پاك
و بىنگەردى بۇ پەروەردگار ئەگەر نموونەيەكمان بە شتىك بۇ
بېتىتىتەوە بە وردىرىن و جوانترىن شىيوه بۇمان باس دەكات.

((ئەمە موحەممەد! بەنمۇونە و مەثل پەندىتى تر بۇ مو شرىكەكانى قورەيش و
خەلکانى تريش لى بده، پەندو مەثل بۇ ئەوانە بىنەرەوە: كە شانازى بەمال و
مندال و عە شىرىت و بنەمالە خۆيان بە سەر مو سولمانىھەمزايدىكاندا دەكەن،
نۇونەمەكىان بۇ بىنەرەوە هىچ و پۇ چى دونىياو كەمەخايەنى و زۇو بە سەر چۈونى
رۇون بەكتەوە، پەندو مەثل بە شتىك بىنەرەوە و مکوو ژيانى دونىيا جوان و
شىرىن و كەمەخايەن بىنى، ئە و نۇونە و مەثلەش و مکوو شىوهى بارانىك و مەھايە
لەبەرزايى يەوە دەينىرىنە خوارى، پاش ماۋەپەك ئە و ھەمۇ روھك و گۈزگىيەي
زەوي پى دەرۋى و تىك دە چېرڙى دىمەنېتىكى جوان و قە شەنگ پىك دەھىن، ئەمچار
زۇر بەخىزايى نە و ھەمۇ گىا و گۇرۇمەنەش و مەھايەن دەھىن
پوش و پەلاش و شك هەندىگەرپىن، دەبنە قانگەلا شك و پل و پوش و با بىلەپان
دەكتەمۇه. پەروەردگار بەمتوانا و دە سەلاتە بۇ بەدى ھېنان و فەوتاندىن، دەتوانى
ھەمۇ حاڭىز بخۇلقىنى، حاڭىتى سەوزى و گە شى بۇ گىا و گۇرۇمەنەش و مەھايەن
حاڭىتى و شك كەردن و لەناوبىرىنى ئە و دىمەنە جوانە!).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِيْنَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَوْةِ
 وَالْعَشِيْنَ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعُدْ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ
 الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلَنَا قَلْبَهُ وَعَنْ ذِكْرِنَا وَأَتَبَعَ هَوَانَهُ
 وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴾ ﴿ ٢٨ ﴾ الْكَهْفُ: ۲۸

هاورپی خەلکانیک مەکە كە سەرگەردانن..

لەگەل براادەریت دادەنیشیت ھەمیشە خەریکى باسکردنى پۇشاڭ و
 گەشت و سەیران و پېشە و كارەكانى خۆ دەكات، واى دادەنا باشترين
 شتى دونيا قازانكردنى مادىيە!

لەم ساتەوە بىرېكەرەوە كە ھاورپیتى كى دەكەيت..

بزانە لەم ساتەوە ئەوھى ھاورپىتى دەكەيت ئەوھى خۆتە!

مەمانەي پى بکەيت و تو لەو ھەموو شت يان ھەندىك شت وەربگرىت..
 بقىيە..

ھاورپیتى قورئانخويىن بکە وەك ئەوان قورئان دەخويىتىوھ.

ھاورپیتى خويىنر بکە وەك ئەو دەخويىتىوھ..

ھاورپى ھەلگرانى سوننەت بکە، دەست دەكەيت بەزىندۇو كردنەوەي
 سوننەتكان..

ھاورپیتى زانست خوازان بکە، وەك ئەwant لىدىت..

ماوریتیه‌تی داهینه‌ران بکه و هک ئهوان داهینه‌ر دهیت..

ماوریتیه‌تی گهشیبان بکه، گهشین دهیت..

ماوریتیه‌تی خاوهن چاکه و باشه و سوودبه‌خشان بکه شیوه‌ی ئهوان
دهکه‌یت.. تنه‌ها له‌گه‌ل که‌سه چاکه‌کان دانیش، ړاویز به ژیرمه‌ندان و
زانایان بکه.

((به صمیرو نارام به‌له‌گه‌ل هاوه‌لآنی هه‌زارتد، خوت رام بیئنه له سهر
هه‌لگردن له‌گه‌ل هه‌زارانی و مکوو عه‌مماری کوری یاسرو صوه‌هیب و بیلال و
نیبن و مه سعوودو هاو وینه‌کانیان؛ له‌وانه‌ی نیواره و به‌یانی و هه‌موو کات و
ساتیک سهرگمرمی خودا په‌ر ستین و خه‌ریکی ذیکرو یادی خودان! له‌گه‌ل
نهوان دانیش و کوره و مه‌جلیس ببه‌سته! نه‌ی موحه‌ممد! چاو له‌هاوه‌لانت
لامه‌دهو چاو مه‌بره له‌کوبونه‌دهو مه‌جلیس گرتن له‌گه‌ل دهوله‌مه‌نده
مله‌وره‌کان، هه‌مول و ته‌قه‌للای نه‌ده: واز له مان بیئنی و نهوان رازی
بکمی! به‌هیوای نه‌وهی نیمان بھینن! وریا به و نه‌که‌ی ئیطاعه‌ی نهوانه
بکمی: که دلیانمان غافل کردوه له‌یادی خومن. نه‌که‌ی به‌ق سه‌ی نهوان،
مو سولمانه هه‌زاره‌کان تمه‌ره بکمی! نهوانه به‌هی کردوه‌ی نا شیرینی
خویانه‌دهو به‌هی ستی خویان ریگای گومراپییان گرتووهو سوورن له سهر
بهرده‌هام بوون له‌سهری! به‌هی دونیاوه ڇاگایان له‌نایین و خوداپه‌رسنی نیه.
زیده‌هی دهکهن له‌کردوهو هه‌لسو و که‌وتیان، شوین هه‌واو ئاره‌زؤی خویان
کمتوون، به‌جوانی و راز اوهی دونیا هه‌لخه‌لہتاون، مال و سامان و له‌شساغی و
قسه روییشتوبی بؤغرای کردون!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةٍ رَّيْكَ الْعَزِيزِ الْوَهَابِ﴾ ص: ۹

کنهنجينه خوداي گوره و ميهرهبان لهبن نايهت!
هرچهند داواكاريه كانت زوربن لاي خودا که من
به ناوه كانى: بهخشند و خوشويست (الوهاب، عزيز) بانگي بکه و
هاوارى لى بکه تکاي ليتكه، چونكه
همو داواكاريه كان لاي خوشويست بهدهست دههينزيت، هرچي له
به خشهرت بویت ئاسانى دهکات بوتان!
هميشه بلئى: (يا عزيز، يا وهاب).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَعَلَى الْفَلَاثَةِ الَّذِينَ حُلِّفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُوا أَنَّ لَا مَلْجَأً مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ تُرْتَبَ عَلَيْهِمْ لِسْتُو بِهِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَابُ الْحَمِيمُ﴾ التوبه: ۱۱۸

ئەم ئايىته باسى حالى زورينه ئىتمە دهکات، وەك ئەوه وايه بۇ ئەوان
دابەزىوه و هاتووه بۇ ئەوهى بىرىنەكانمان تىمار بکات و مەينەتى
پۇزگارمان لهسەر ئاسان بکات...

ئارامىبە.. خودا دەتناسىت، ئەوهتا خوداي ميهرهبان باسى حالى تو
دهکات، ئەگەر تو نىكەرانىت

تهنها پەنا بۇ ئەوه بەرە

ئەوه چارەسەرە

خودا نۆشدارمانە.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَا تَسْمَنُوا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ عَلَى بَعْضِكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا أَكَتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا أَكَتَسَبْنَ وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴾ ^(۲۲) النساء: ۳۲

سوفیانی کوری عوینه دهه رمویت: ((داوای هرشتیکم کردووه پی داوم)). خودایه ئیمه داوی چاکت له گنجینه‌ی له بن نهاتوو لى دەکەین.

((ناوته خوازی نهود مەبن کە نهود مال و سامانه‌ی خودا داویمتسی به همندی کەس بىرايە به ئیوه، چونکە نهود حە سوودى و به خىلیيە، نهود مال و رىزە کە دراوه به بىرى كەس دابەشکەرنىكى خودايىيە به دانايى و زانايى خۆى دايناوه بۆھەر كەسىك به شى شياوى خۆى بۇ داناوه، ھەركە سە به گۈيرە شان و شکۈ خۆى مال و سامان و رىزۇ شکۈمەندى داوهنى. پياوان به شى خۆيان ھەمە لەوه کە بىرەنچى شان و عمرەقى ناو چەوان پەيداي دەكەن، ئافرەتانيش به گۈيرە ھمول و تىكۇ شانيان به شى ديارى خۆيان ھەمە، ھەردوولايادان لە بەروبوومى خەبات و تىكۇ شانى خۆيان دەخۇن. داوا لە پەرومەردىگار بىكەن ئىچ سان و نىعمەتى خۆيتان بە سەردا بېرىزى، چىتان دەۋى داوا لى بىكەن، نەڭمەر مەيلى لى بى دەتائىدان، گەنجىنەي خودا پېرە و ھىچ كاتى خالى نابى، ناوته خوازى نهود مەبن بىش و بارى خەلگى تر بىرى بە ئىيە و حە سوودى بەكەس مەبەن. بىنگومان پەرومەردىگار زان او ناگادارە بە سەر ھەموو شتىكىدا، دەزانى كى شياوى نەوەمە مال و سامان و پله و پايەي دۇنياى بىرىتى، كى شياوى نەوەمە ھەزار بىن، كى شياوى نەوەمە كە پله و پايەي قىامەتى بىرىتى رام بىكى بۇ كاركىدن بۇ بەده ست ھېنانس پله و پايەي قىامەت، كى شياوى نەوەمە رىسوا بىكى و ھمول و تەمەللى كارى خىبر نەدا.

قَالَ قَعَالٌ: ﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ

يَهْدِيَنِي سَوَاءً أُلْسَيْلِ﴾^{۲۲} القصص: ۲۲

((نزای موسایه له پهروه ردگار بق ئوهی پینموونی بکات بق دین و دونیا، خودای بهخشنده هه رچی ویست پئیی بهخشی، کردیه به یه کیک له پهیامبه ره هه ره گهوره کان، بؤیه تووش دهست به ئاوه زی خوتنه و بگره و جگه له خودا له هیچ که سی دیکه مه پاریزه و تنه نهدا له داوا بکه، دینداری به پاکی و دلسوزی بق ئهنجام بده، ئه سته مه کانت بق به دی ده هینریت)).

((کاتیک موسا پیغمبر پیگای مه دیه نی گرتە به رو پایتە ختنی فیرعهونی به جی هیشت، و تی: هیوادارم خودا به فه ضلی خۆی پیگای راست و کورت و ئە مینم نیشان بدا، لە نیوان سی پیگادا پیگای ناومە راستی هەلبزاردو دریزه و بەرە وی خۆی داو جار جار پر سیاری پیگای لە هەندی کەس دەکرد، کەتوو شیان دەبwoo...).

فَالْعَالَىٰ: ﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَذَرَتَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيَ أَنْ
يَهْدِيَنِي سَوَاءَ الْسَّبِيلُ﴾ القصص: ۲۲

له قولایی ئەو دەريادا کاتىك شەپولە بەرزەكان بە راست و چەپيدا
دەبرد، بەرھو ناو دەسەلاتى سەتكارى فېرۇھۇن!

خوداي گەورە گەراندىھوھ بۇ ئامىزى.. گەشتەھوھ بەردهم لىدانى دلى
دايىكى!

تۇ لەھە گەورەتر تاقى كراويتەتەھوھ؟!

بىزانه..

ھەر كىشە و نەھامەتىيەكت ھەبوو بە دلىيابىھوھ خودا لاي دەبات.

قَالَ رَبِّيْهِ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِيُعِقِّبَنَا وَكَلَمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّيْهِ
 أَرِنِّي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ
 فَإِنِّي أَسْتَقِرُّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَنِي فَلَمَّا تَحَلَّ رَبُّهُ وَالْجَبَلِ
 جَعَلَهُ دَائِيَا وَخَرَّ مُوسَى صَاعِدًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ
 بُتْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾ الْأَعْرَافُ: ١٤٣

دانا يی خودای په روره دگار بتو به نده کانی ئوهیه هه رشتیکی پی نهدا
 چاکیه بتو به نده کان، چونکه

ئمهش له میهره بانی په رووه ردگاره بتوی، بیبه شکردنی به نده کانی
 له ههندیک به هره ههندی لابردنی ههندیک خراپهیه بتوی، ئمهش
 به خشندهیی خودایه که دهیه ویت

خراپه و شه رانگیزییه کان له به نده کهی دوور بخاته وه و به باشت
 قه ره ببووی بکاته وه.

بتویه به موسا ده فه رمویت:

﴿ قَالَ يَنْمُوسَى إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكُلِّي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ
 وَكُنْ مِّنَ الْمُسَكِّرِينَ ﴾ ﴿١٤٤﴾ الْأَعْرَافُ: ١٤٤

قه ره ببوویه کی زور گه ورہیه !!

فَالْتَّعَالَ: ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحِبُّ وَيُحِبُّهُ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ الحَدِيد: ٢

به باشی بیبخوننه وه و هه موو پوژیک له دلتا دووباره بکره وه...
چونکه دلنيابه هه موو ئه وه که داواي ده كهيت له سه
په روهر دگار زور زور ئاسانه و گرانى تيا نىي...
بويه ئارامبه..

((همه بۇ خودايە خاوهنىتى و فەرمانلىرى ھوايى ئاسماڭەكان و زەۋى، بەھۇي سەتى
خۆى ھەلەيان دە سورىنى و گۈرپانلىرى يان تىيىدا دەكا، دە سەلاتى رەھا و
بى سنورى ھەيە، كەس نىيە ھاولۇ و ھاوشانى بىن، كەس ناتوانى تەگەرە
بەخاتە ئىش و كارىيە وە، فەرمانى رەوايە و دەبىن بېتە جى، جىگە لەمۇي سەتى ئەمۇ
ھىچى تر نايەته دى، ژيان دەبەخشى و زىندوان دەمەرىنى، ژيان دەخولقىنى و
مردن وەدى دىيىن، ئەندازەدى ژيان و تەمنەن بۇ ھەممۇو زىندەھەر يىك دەكا،
كانتى مردن بۇ ھەممۇو گىياندار يىك تەقىرىز دەكا. ئەۋ زاتە بە سەر ھەممۇو
شىيىكدا بەتوانو بەدەسەلاتە. ھەرچى بىيەۋى بىيە دەبىن، ھەرجى نەمەۋى
ئابىن)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَنَا أَخْتَرُكَ فَأَسْتَمِعُ لِمَا يُوحَى ﴾ ۱۳ طه:

ئەی ئەوانەی سەرقالن بە قورئانەوە..

ئەم کارەی تو کارىڭى سەرپىشى كىرىنى، خودا ھەمووى كۆ دەكاتەوە
بۇت

سوپاسى ئەو بەھەرەمەندىيە ناوازەيە پىنى بەخشىويت..

خۆشەویستان پىويىستە لە قورئان رابمىتىن..

سەيرى چواردەورى خۆت بىكە!

ھىننە بە دونيا سەرقال بۇون قورئانىيان لە بىر چۈوهەوە!

ھىننە دونيا مەدھۇشى كىردوون بۇونەتە بەندەي دار و دۇلار!

ھەندىكى دىكە سەرگەرمى بىتدارى شەوان و رابواردن و بەدكىدارىيە!
بەلام تۇ؟!

بەردەوام چاوت لەسەر قورئانەكەتە، ئايەتەكانى دووبارە دەكەيتەوە تا
لە ناو سنگدا پەگ دابىكتىت!

ئەم ئايەت لە بىر بىت: ﴿ وَأَنَا أَخْتَرُكَ فَأَسْتَمِعُ لِمَا يُوحَى ﴾ ۱۳.

سوپاسى خودا بىكە لەسەر ئەو بەخشىش و بەھەرەمەندىيە، كارى
لەسەر بىكە، بەسە خودا پاشتىيونات بىت.

قَالَ نَعَالَىٰ: ﴿ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمَنَاتِ جَنَّتٍ بَخْرِيٍّ مِّنْ نَعْتِهَا
 مِنَ الْأَنْهَرِ وَخَلِيلِنَّ فِيهَا وَمَسَكِينَ طَبِيعَةً فِي جَنَّتٍ عَدْنَ وَرِضْوَانٌ
 مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴾ ﴿ ٧٢﴾ التوبه: ٧٢

هیچ شتیک هیندهی خوشنوودی په روهردگار گورهتر نیه، تهناهت
 روشته به هه شتیش،
 چونکه به خشش و جوانیه کانی به هه شتیش که م و کورتی تیابه: (أهل
 علیکم رضوانی)

خودای په روهردگار بانگی به هه شتیش کان دهکات!
 ده لین: له خزمه تداین ئهی په روهردگار مان!
 ده فه رمویت: ئایا خوشنوود بیوون؟!

ده لین: چون خوشنوود نه بین، ئه ونهت به ئیمه به خشیوه به هیچ
 به ندهیه کی دیکهت نه به خشیوه؟!

خودا ده فه ویت: من له وه باشتريان ده دهمنی؟!
 ئه وانی ده لین: چی له وه باشتريه؟!

ده فه رمویت: خوشنوودی خومتان پی ده به خشم، له دواي ئه م ساته وه
 هه رگیز توره نام لیتان.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَجْتَبَنُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ
 بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَحْسَسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَئْبَحَ
 أَهْدَكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيَتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ
 إِنَّ اللَّهَ تَوَابٌ رَّحِيمٌ ﴾ الحجرات: ۱۲

ئاگادار به هرگیز تومهت به کەس نەکەيت!

مهکھود دەگىپىتەوه:

پياوېكم بىنى نويىزى دەكرد

ھەرجارەی دەچووه رکوعەوه

يان سوژدەی دەبرد دەگریا!

وتم ئەوه پۇپامايى دەكات!!

بۇ ماوهى يەك سال نەم دەتوانى بىرىم.

قال تعالی: ﴿ قَالَ رَبُّ أَشْرَحَ لِي صَدْرِي ﴾^{۲۵} طه: ۲۵

پیشه‌وا شافیعی ده‌لیت:

زور جار خودا که‌سیک تاقی ده‌کاته‌وه
ته‌نها لای خودا ده‌رگای ده‌رباز بونوی هه‌یه
کاتیک باسی نه‌هامه‌تیبه‌کانی ده‌کات کوتایی نایه‌ت
به‌لام له کاتیکدا پزگاری ده‌بیت که گومانت وابووه پزگاری نایت
خوش‌ویستم گه‌شبین به
چونکه خودا چاکه‌ی بق تو ده‌ویت..
بؤیه توش ئارام به..

((موسا صلی اللہ علیہ و آله و سلم ووتی؛ خودایه؛ سینگم فراوان بکه دل و دهروونم به‌هیز که بق
وهرگرن و هملگرن و گه یاندنی نه و په یا مه، به دلیکی فراوانمه و به
برپاییه کی پته‌وده بتوانم نه و په‌یام و سروشه بگهیم. بیکومان نه و نمرکه
نمرکیکی هورس و کاریکی گه‌ورهیه پیویستی به‌یارمه‌تی تو همیه)).

قَالَ نَعَالِيٌّ ﴿أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مُرِيضًا أَوْ
 عَلَى سَفَرٍ فِعْدَةً﴾ مِنْ أَيَّامٍ أُخْرَى وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ
 طَعَامٌ مِسْكِينٌ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَإِنْ تَصُومُوا خَيْرٌ
 لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ الْبَقْرَةُ: ١٨٤

هەركەس كەمتەرخەمى بکات تىايىدا وەك ئەوه وايە چەند مانگىك
 ژياوه
 بەلام تىايىاندا مانگىكى زۆر پىرۇز و پىر بەرەكەتى تىايى
 پۇزەكانى زۆر كەمن و كاتەكانى زۆر كورتن
 بۇيە كوششى خۆتى تىدا بده
 پەلە بکە و دەستىپىشخەرى بکە بۇ بەرەكەوتىنى لىخۇشبوونى
 پەروەردگارت
 ئەوهى چاكەكارە با لەو مانگەدا زىاتر چاكە بکات
 داواى چاكە زىاتر لە دەروونتان بکەن بۇ خودا
 مانگىكە زۆر گەنجىنەي چاكەي تىايى
 چەندىن شەوى پىر بەهايان تىايى
 شەوى قەدر پاداشتى ھەزار مانگى ھەيە
 دەستكەوتىكى باشه بۇ ھەركەس تىايىدا بىزى

ئەمە دەرفەتىكە و لە دەستى خۇتى مەدە، خۇت سەرقال بکە بەو
چاكانەي لە خوداي پەزۇرەردگارت نزىك دەكتەوە...
داواي سەركەوتن لە خودا بکە و، پشت بەو بىبەستە، ھيوات بەو بىت،
ھىچ پەنايەك نىيە
جىڭ لە پەناي پەزۇرەردگار.

((رۆزانى رەمەزان كە فەرزىراوه لە سەرتان تىيىاندا بەرۋۇزۇو بن، چەند
رۆزىكى دىيارى كراون، ڙ ماره يان دەزاندرى، پەزۇرەردگار لەرپۇرى رەحم و
بەزەيى خۆيەوە ھەممۇ رۆزۈھەكانى سال يان زۇربەيانى لە سەر واجب
نەكىدووين، بۇئەوەي بىتوانىن فەرمانەكەي جىبەجى بکەين. ئەگەر يەكىك
لەئىوە نەخۇش بۇو يان لەسەفەردا بۇو، نەيتوانى بەرۋۇزۇو بىو رۆزۈھەكەي
شەكەند ئەوە پىيىو سته دواي چاكبۇونەوەي لەنەخۇشى يان گەپانەوەي لە
سەفەرەكەي رۆزۈھە خوراوهەكانى بىگىتەوە، نەخۇشى و سەفەر دەبنە عوزرو
بىيانوو بۇئەوەي موسولىمان تىيىاندا بەرۋۇزۇو نەبى)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلُّا مِنْ سَعَيْهِ وَكَانَ

اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴾ ١٣٠ ﴿ النساء: ١٣٠ ﴾

تهنانت له جیابونه وهد! له زیان پینگه شتند!

بلی: رهنگه خیریکی تیابیت، تو چوزانیت، رهنگه خودا شتی باشتری ودهای له چاره نووسیبیت تو هرگیز پیش بینیت نه کردووه و، له بهرnameیشتدا نه بوروه، دانایی خودای پهروه ردگار زور گهوره تره له دانایی مرؤف، ئه وهی خودا بؤی داناویت ئه وه باشتره له وهی گومانت هه بورو، ئه وهی که پیت ده به خشیت له سه رو و ئه و شتانه وهی که ویتنات کردووه، دوو دل مهبه، ئه وه پهروه ردگاره، بؤیه ئارام به..

((نه گهر لیک جیابونه وه، نه ئافره ته که واژی له بپری مال و دارایی خوی هینا نه پیاودهش له هه لوی ستی خوی ژیوان بوروه و کار گمی شته ئه وهی ده ست لیک بهردهن ئه وه دلتنیا بن هیج لایان پهکی ناکهوهی به لکوو پهروه ردگار هه رهکهیان لهوی تریان بنی ۋاتاج دهکا، به لوطفو کەرەمی خوی بؤ پیاوەکه ئافرهتیکی با شتر دەرەخ سینى، بؤ ژنه کەمش مېرىدىکی چاکتر پهیدا دەبى، له بارەی بېزیوو مال و دارایی شەوه خودا هەردوو لایان بن ئىحتاج دهکا! پهروه ردگار رزق و رۆزى دەرى ھەممو گیانلە بهریکە گەنجینەی فراوانە و هەرگیز كۆتاپى نايە. دانایە له ئىش و کارە گانىدا، له ھەممو روويە كەوه له بارەی درو ست كردن و ده ست رەنگىنى و شهرىعەت دانان و ھەلسۈراندى بۇونەوەر و پاداش دانەوە و تۆلە سەندنەوە)).

فَالْعَالَمُ: ﴿ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴾ ۶۹ القمر:

کاتیک مرۆڤ تۇوشى شىكست دەبىت دەيداتە پال قەزا و قەدەر...
بەلام کاتیک سەردەکەون يان دەيىبهنەوە يان شتىكى ئەستەم بەدى
دەھىنەن، زور لەوانە بپروایان وايە

ئەو توانيویەتى ئەو شتە ئەستەمە بەدى بھىنېت و، ئەو تاكە كەسىكە
كە ئەستەمى

لا نىيە!

ئەمانە چۈن پىگە بە خۇيان دەدەن بەو شىوه يە بىر بىكەنەوە!
چۈن بىر لە سوپاسگۈزارى پەروەردگار ناكەنەوە!
ئەگەر شتىكى ئەستەمت ئەنجامدا ئەوە بلى ھىچ شتىك بۇ خودا
ئەستەم نىيە، نەك ھىچ شتىك بۇ من

ئەستەم نىيە!

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمِنْ إِيمَانِهِ أَنَّ خَلَقَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
 لِتَسْتَعْنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي
 ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴾ ٦١ الرُّوم: ٦١

خوشبویستی واته: وابهسته بونی دل بهو په یوهستانمه یه و هرچهند
 ماوهیه کی زوریش تیپه ریبیت...

خوشبویستی واته: مانه وهی دل له سه ر پاراستنی یاده و هریه
 جوانه کان هرچهند

نیوهندیشیان زور بیت..

خوشبویستی واته: مانه وهی دل له سه ر دلسویزی هرچهند چهندین
 پووخسار و شیوهی مرقف هاتیته به رد هستمان..

خوشبویستی واته: ناوی خوشبویسته که ت له سه ر دلت هملکولیت تا
 ئه و کاتهی له لیدان ده که ویت،

له گهل ئه و که سه زیندوو بیته وه که خوشت ده ویت.

ده زانیت؟!

قَالَ تَعَالَى: ﴿ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخْفِفَ عَنْكُمْ وَخُلُقَ الْإِنْسَنِ ﴾
ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ النساء: ۲۸

مرؤف له بهردەم ئافرهتاندا لاوازە، ئاراميان لهسەر ناگرن.. پیاو زورتر پیویستى بە ژنانە، بەلام ژن وانىيە.

وهكىعى كورپى جەراح دەلىت:

ئافرهتان ئاوهزى پیاوان دەبەن، باشە ئىدى لەمە لاوازىر چىيە!

((پەروەردگار بە ناردن و دانانى ئەو حوكمانە، بەو فەرمان و نەھى و
ئامۇزىگارىيىانە، دەمەھەنگى سەرشانتان سوووك بکا! لە كاتى ئاتاجى و
پېيوپە سەرىپىدا مارەكىرىنى كەنیزەكى بۇ حەللىن كردوون، ھەندىك دەلىن:
مانانى ئايەتكە ئەوهەيە: كە پەروەردگار ھەممۇ ھەركىيىكى بۇ سوووك
كردوون و لە ئايىندا شتى قورسى لى داوا نەكردون، ئادەمیزەد دروست
كراوه بە جۆرىيەكى وا كە زەبۈون و لاوازە لەبەرامبەر ھەواو ھەوا
خۇزانەگەرە، بە تايىېتى لەبەرامبەر ئافرهتىدا زوو دە سەت لە خۇ
بەرددە، عەقلى لەلائى خۇى نامىيىنچى و دلى لى دە سەتىندرى و ناتوانى
بەرەنگارى ھەواو ھەۋەسى خۇى بکا!)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبُهُمَا فِي الْدُّنْيَا مَعْرُوفٌ وَأَتَيْعَ
سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَإِنِّي أَعْلَمُ بِمَا
كُنْتُ تَعْمَلُونَ ﴾ (١٥) لقمان: ١٥

سەعیدی کورى موسەبب دەلىت:

(ئەوهى چاك بىت بۇ دايىك و باوکى بە خراپى نامىت)

خودايدى بىانىگىزىرە بەو كەسانەيى كە چاكەكارن بەرامبەر دايىك و
باوکىيان.

((ئەگەر بەئىلەحاجەوە داوايان لى ى كىرىدى: كە ھاوېھىش بۇ من دابنىيى و شتىنەك:
كە شىاوى خودايدىتى نىيە تۆ بەخوداى بىزانى، زۆر داوايان لى ى كىرىدى و لېيان
تابىلا كىرىدىيەوە: كە بەنەقامى شوين بىرۇ باوھەرى ئەوان بىكەھىوي، بەگۈييان
مەكە، لېيان قبول مەكەو ئەو فەرمانەيان رەت بىكەھەو، بە چاكە لەزىيانى
دونيادا ھەلس و كەوتىان لەگەن بىكە، ئەگەر بېتىۋى سەتىان بۇو بەمال و سامان
كۆمەگىيان پى بىكە، بۇ شاك و بېرىييان بۇ دابىن بىكە، لەكاتى نەخۇ شىدا ھەمول
بىدە چارە سەريان بۇ بىدوزەوە، ئازارەكەيان لەسەر سوك بىكە، ئاگات لەخۇت بىن
لەبوارى ئايىندا مەبدەنىيە، رېبازى مو سولمانانى را ستال بىگەبەر و پەيرەھى
شەرىعەت بىكە، شوين كوفرو بىدىنە ئەوان نەكەھىوي! پا شان لەقىامەتدا
ئەتۆش و ئەوان بۇ لاي من دەگەپىنەوە، پادا شى ئىيمان و باوھەرى تۆۋو سزاي
كوفرو ھاوهەدانانى ئەوانىش دەدەينەوە، ھەوالاتان دەدەينى بەوهى كردوتانە
لەخىرۇ لەشەر و پاداش و سزاي لەسەر وەردەگرنەوە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيَسْ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضْعَنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ
يَسْتَعْفِفْنَ حَيْثُ لَهُنَّۚ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (٦٠) النور: ٦٠

مهبست له چه مکی شەرم و شکو تەنها پۇشاڭ ناگىرىتەوه! دەنكىش
شەرمى تىايىھ.. پىكەنىنىش شەرمى تىايىھ.. كىدارەكانى شەرمى تىايىھ..
پەوشىتكانت شەرم و شکۇمەندى تىايىھ. ئەى ئافرەتان دەست بىرىن
بە شەرمى خۇتانەوه و، پىيداگرى لەسەر بىكەن..

((وەکوو زانىمان لەۋەپىش فەرمانى كرد بەوهى ئافرەتان زىنەتى خۇيان بىشارنەوه
بۇ ئەوهى قىيتىنەو شەھەوات نەورۇژىن. نەمعار لىرەدا دەگەپىتەوه سەر
بەيانىرىنى حۆكمى ئەوه، كەنەو ئافرەتانەپىرو پەلۇ بۇونو ج حەزو نارەزۆى
پىاوانىيان نەماوه، لەش و لارىيان چىچ و لۇچ بۇوهو ج جوانىيەكىيان پېيۈھ دىار نىيە،
ئەو جۆرە پىرەزنانە ج خراپەيەكىيان لە سەر نىيە، كەلەمناو مال دا كەمىن لەپۇ شاكى
خۇيان كەم بىكەنەوه واتە، بۇ شاكى دەرەودىيان دا بىكەن، بەمەرجى عەورەتىيان
بەدر نەكەۋى و كە شفى زىنەتى خۇيان نەكەن. بەلام نەگەر بۇ شاكى دەرەوەميان
بە سەر خۇيانەوه بىلەن و دايىنەكەن و بەو بۇ شاكە پان و پۇرە دابۇ شەرەوه لەمان
دابىنىش باشتە بۇيان. ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ پەرەردەكار شەوايە بەقسە و گفتوكۇى
ئەو پىرەزنانە لەگەل پىاوان دا، زاناو ناگادارە بەگوفت و گۆى ئەو پىرەزنانە لەگەل
ئەوان دا، زاناو ناگادارى مەبەست و نيازىيانە، ھىچى لى گوم نابى)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْفَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا
 تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
 لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَسْفَلَ ۖ وَكَلِمَةُ اللَّهِ
 هِيَ الْعُلِيَّا ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۚ ④٠ ﴾ التوبه: ٤٠

وترواه:

ئەگەر نەبىتە پشتىوانى براکەت
 كاتىك ھەلىٰ كرد پاستى بىكەيتەوە
 ئەگەر بىرىندار بۇو تىمارى بىكەيت
 بىرى بىخەيتەوە ئەگەر لەبىرى چۈوهەوە
 لە ھەموو نشۇوستىكدا پشتىوانى بىت
 كەواتە تو چى شتىكى براکەتىت؟!

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاةَ وَسُكُونَ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ ﴾ ١٦٢ ﴿ الأنعام:

- بیستووته چى به سەر فلاندا ھاتووه؟

- نا نەم بیستووھا!

- بىنیت فلان چى ليھات؟

- نا نەم بىنیوھا!

- بیستووته چى بە فلان و تراوه؟

- نا نەم بیستووھا!

- تو له کوي دەزىت؟

- من له ژيانى خۆمدام، ژيانىك بۇ خودا، نەك بۇ خەلک بېزىم.

دەزانىت؟!

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَدْ نَرَى تَقْلِبَ وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّنَّكَ قِبْلَةً
 تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطَرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
 كُنْتُمْ قَوْلُوا وُجُوهَكُمْ شَطَرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أَوْقَوْا الْكِتَابَ
 لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴾ ١٤٤

البقرة: ١٤٤

دهتبینیت هاوار دهکهیت: خودایه!

دهتبینیت تو به چاویک نیگهران سهیری ئاسمان دهکهیت..
 ئارام به.. خودای پهروه ردگار دهتبینیت، زور لیته وه نزیکه، هرگیز له
 ناوهینان و هاوار بۆکردنی مەوهسته
 بانگی بکه.. خودایه!

قَالَ تَعَالَى : ﴿فَإِذَا بَلَغُنَّ أَجْلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ
 بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَدَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ
 يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
 يَجْعَلُ اللَّهُ مَحْرَجًا ﴾ ﴿الطلاق: ۲﴾

ئىينو مەسعود دەلىت:

خوداي پەروەردگار ئەمەي فەرمۇوه، ھەر ئەو دەتوانىت بىھىشىت و،
 ھەر ئەويش دەگرىتىوه و، ھەر ئەويش تاقى دەكاتهوه و، سىزادەر،
 ھەر ئەو دەتوانىت خراپەكانىت لى دوور بخاتهوه.

الواقعة: ٧٩ ﴿ قَالَ تَعَالَى: لَا يَمْسُهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴾

ئىنۇ تەيمىيە دەفەرمۇىت:

ئەگەر ئەمە دەربارەي پەرە كاغەزەكەن بىت: ﴿ لَا يَمْسُهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ ﴾

ماناي وايە تەنھا پېتىمۇونى ئەو دلانە دەكتە كە پاكن!

((بىگومان ئەو نامەيە بۇ تو بەنىگا نىرداواه قورئانىتى گەورەو پېرۋەز،
پەرە لەفەر و بەرەكەت، سودو بەھاي زۇرە، ھىدايەت و زانىارى و حىكمەت و
رەھنومايى بۇ بەدەست ھىنانى بەختەوھرىيى دونياو قىامەت بىشمارە)).

فَالْقَاتَلُ: ﴿ وَكَذَّالِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعِلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
وَيُسِّمُ نِعْمَتَهُ وَعَلَيَّ إِلَّا يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبْوَيْكَ مِنْ قَبْلُ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴾ ① ﴿ يُوسُفُ: ٦

گهوره‌ترین نیشانه‌کانی به هر همه‌ندبوون (زانسته).

((نهی کوری خوش‌ویستم) و مکوو چون پهروم‌ردگار له خهودا ناوا نه‌ستیره و خورو
مانگی نه شان داوی سوزدیان بؤ بردوی، خودای خوت هه‌لت ده‌بزیری و ده ست
نه شانت دهکا بؤ پیغه‌مبهرا‌یه‌تی و پله‌و پایه‌ی ریزو نی‌حترامت به سه‌ردا ده‌بزیری و
جوړه‌ها به‌هرمو سه‌روه‌ریت پئ ده‌به‌خ شی! له‌لایهن خویه‌وه زانیاری خمون
لیدانه‌وخت فیر دهکا، واته: زانیاری تایبمته خویت فیر دهکا، ده‌توانی مانای خمون
لن بدھیه‌وه بزانی چون دیته جی و ناکام چی ده‌بی. هه‌روه‌ها په‌روم‌ردگار نی‌عهمتی
خوی له سه‌ر تؤ ته‌واو دهکا، بهو جوړه ده‌تکاته پیغه‌مبهرو رهوانه‌ت دهکا بؤ
بانګه‌وازیکردن، هه‌روه‌ها نی‌عهمتی خوی به سه‌ر یه‌عقووبو بنه‌ماله‌که شی‌دا ته‌واو
دهکا، بهم جوړه هه‌لیان بؤ ده‌رخسینی که له‌لادیوه بیته ناو شاری می‌صرو جیگه و
ریگه‌ی با شیان بداتی و پا شان زنجیره‌ی پیغه‌مبهران لهم بنه‌ماله‌یه‌دا بؤ ماوه‌یه‌کی
زور به‌ردہ‌وام بی. هه‌روه‌کوو چون له‌وه‌پیش نی‌عهمتی خوی رژاند به سه‌ر باپیرت و
باوکی باپیرتدا. که نه سحاق و نیبراهیم بوون.. له‌ئایه‌ته که‌دا نیبراهیمی پیش
خ سست چونکه پله‌و پایه‌ی ئه و به‌رز تره و به‌باوکی پیغه‌مبهرانو (خلیل الله)
نا سراوه. بیکومان خودای تؤ زاناو دانایه بهو که سانه‌ی هه‌لیان ده‌بزیری بؤ
پیغه‌مبهرا‌یه‌تی و ده‌زانی کی شیاوی فه ضل و نی‌عهمت و ریزلینانه، هوکاری بؤ
ده‌رخسینی بؤ ئه‌وهی بگاته نامانجی خوی و ناواته‌کانی به‌دی بیین. هه‌ر چی ده‌یکا
له‌زانیاری و داناییه‌وه‌دیه، نیشی نابه‌جی ناکاو کاری خراپی لی ناوه‌شیت‌وه)).

قالَ تَعَالَى: ﴿فَاصِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۚ وَمِنْ ءَانَاءِ الْيَلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
لَعَلَّكَ تَرَضَىٰ﴾ طه: ۱۳۰

ئىيىنۇ تەيمىيە دەفەرمۇيت:

ھەركەس خۆى راپھىنېت لە سەر ئەوهى بەر لە نۇو سىتن وىردىكەن
بخويىنېت، كە ھەستا رۇزىكى پېزە و چالاکى دەست دەكەۋىت.

((بە صەبرو ئارام بە لە بەرامبەر پشت ھەلگىرىنى و گۈئى پى نەدانى ئەوان بە¹
پەيامەكمەت و بە درۇ خىستنەوهى ئاياتى خودا و گائىتە كردىن و بوختان كردىيان
بەتۇ: كەپىت دەيەڙن ساھىرو درۆزىنە، يان شىتى و دەستتلىن وە شاوه، يان
شاعىرە، يان قوتابى فللان كاھىن و فللان جندوگە يە... هەندى. گۈئى مەدھىرى
گرنگىيان پى مەددە، چونكە بۇ عەزاب و سزايان كاتىكى دىاريىكراو ھەيە،
پاش و پىش ناكا... ئەو نويىزانە فە رەضن و ئەركى سەر شانتە لە كاتى
خۆياندا ئەنجامىيان بىدە، نويىزى بەيانى لە كاتى پىش خۆر ھەلاتن دا، نويىزى
نیوەرۇ عە صرىش لەپىش خۆر ئاوا بۇون دا، لە كاتەكانى شەودا نويىزى
شىوان و عىشاو لەدوا كاتەكانى شەودا شەو نويىزى لە سەرەتاو كۆتايى رۇزدا
نويىزى بەيانى و نويىزى شىوان ئەنجام بىدە، بەلكۇ خودا ئەوهەندەت نازو
نیعمەت پى بېھەخسىن راىزى بى)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمْ أَخْيَرٌ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴾ ٦٨ ﴿ القصص: ٦٨

خۆشەویستانم بە باشى لەم ڈايەتە را بىتىن.. بزانە خواى پەروەردگار نايەوېت تو نىگەران بکات، بەلكۇو ئەو دەزانىت چى شىتىك بۇ تۈدىيارى بکات.. تەنانەت ئەگەر ئەو شىتەشت بە دل نەبىت! ھەموو شىتەكان نېتىنى و پەنهانى خۆى ھەيە كە بۇت دەركەوت لە خۆشىدا پىتى سەرسام دەبىت!! رەنگە بە ھۆى ئاشكرا بۇونىان لە خۆشىدا ھاوار بکەيت و، نەزانىت چۈن خۆشىيەكان دەربىت.

((خوداي تو ئەى مو حەممەد، ھەروەھا خوداي ھەموو بى سەرىئە! تاك و تەنهاو بى شەرىكە لمزاتو لە صىفاتىدا، بەدىھىئەنەر و ھەلبىزىرە، كەس نىھ بەر بەرە كانى بكا، چى بوى دەيكاو چۈنى بوى ئاوا دېتە دى. كاروبار ھەمووى بە چاڭ و خراپىيەو بە دەستى ئەمەن بۇ ئەو دەگەرپىتەو، بە ويستى خۆى كە سانىك ھەلەلبىزىر بۇ پىغەمبەر اىيەتى، دەيانكاتە فەستادەي خۆى، ھەروەھا لەمفرى شتەو ئادەم مىزاد ھەندىك ھەلەلبىزىر بۇ ئەنجامدانى كارە تاي بەتىيە كان. پاك و مونەزەھى و بەر زى و پىر قۇزى بۇ خودا يە لە ھەموو ھاولۇن و نەنگى و كەم و كورىيەك: كە مو شەرىكە كان بۇ خوداي بەرھوا دەزان، زۇر بەر زترە لەھى كە سىك بە توانى بەر بەرەكانى بكا و رەخنە لەئى شەكانى بگرى، مە به سەت ئەمەن يە: خودا بۇ خۆى مەخلۇوقاتى خۆى دەنا سى و نېختىيارى مو طلەقى ھە يە بۇ بەر زگەرن و نەمەن كەرن، بۇ زەللىل كەرن و عەزىز كەرن)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَصْبِرْ وَمَا صَبَرْكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ
وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴾ (١٢٧) النَّحْل: ١٢٧

وتراوه:

هرکس ویستی له ژیانت دهربچیت کونی دهگاکه شت بیینید
دهروات...

نهوهشی بیهودت بیته ناو ژیانتهوه ئەگەر له دیواردکه دهگای
دروست کردبینت دیته ژوورهوه.

((به صهبرو ئارامو پشۇو درېز بە لمبەرامبەر ئەزىمەتدانى خەلکدا، دلىاش
بە بە صهبرو ئارامىت لەخوداوهى، ئەگەر يارمەتى و تۈفيقى خودا نەبىن
ئەتۇ ناتوانى بە صەپەرىنى، كەوابىن داوا لەخودا بکە صەپەرى ئارامت بىن
بېھ خىشى تا بتowanى پەرە بەمبەرنامەكە خۆت بىھىو ئەركى سەر شانت
بەئەنجام بىگەيمىنى! ئەتۇ ئەپىغەمبەر! بەپەشتەنگىنەن مو شەپەرىنى
لەپەيامەكەت دلىمنگ مەبە، گۆئى مەدرە ھەلۈزى سەتى نا شىرىن و بەدرە
خ سەتكەنە پىغەمبەر ايەتىيەكەت. ئەوه تەقىدىرى خودايە و واى بىريار داودا!
يان ئەتۇ دلىگەن مەبە بۇ شەھيدانى نوحود، بە صەپەرى ئارام بە. دلىمنگ
مەبە لە فەرت و فەيلانە ئە و مو شەپەرىنى ئەنچامى دەددەن، بەتىكۈ شانى
بەردىۋامىان بۇ دژايەتى كەنگەتى تەنگەتىو مەبە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ * قُلْ يَعْبُدِي الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا
 تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا
 إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّجِيمُ ﴾ ﴿٥٣﴾ الزمر: ٥٣

تهناهت ئەو تاوانانەی کە گومانت وايە خودا ھەرگىز لىيان خوش
 نابىت و چاپۇشىتلىنى ناكات ئەوانەش دەشواتەوھ پاكو بىنگەردى بۇ
 تو خوايە چەند مىھەربانىت!

((ئەى پېغەمبەر! بەو خەلکە بلى: ئەى بەندە كانى خودا ئەوانەى
 زىدەرەويىان كردووه لهتاوانىكىرىن و سەربىچىكارى فەرمانى خودا، ھەرگىزاو
 ھەرگىز له رەحمەتى خودا نائومىد مەبن، ئەى تاوانباران له لىخۇ شبوونى
 خوا نائومىد مەبن. چونكە بىڭۈمان خودا له ھەممو تاوانىك خوش دەبى.
 مەگەر ھاوهەدانان بۇ خوداو لىشى ژیوان نەبىتهوھ)).

قَالَ نَعَالَ: ﴿ فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِرُوا بِهِ فَتَحَنَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ
 كُلِّ شَيْءٍ حَقًّا إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخْذَنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ
 مُبْلِسُونَ ﴾ (٤٤) الأنعام:

ئایا خودا تولهیان لى دەکاتەوه؟!

ئایا خودا بە چاوترۆکانىك لهناویان دەبات؟!

نەخىرا!

﴿فَتَحَنَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ﴾

دارايى و، جوانى و، ناو بانگ و، ھەموو خوشىيەكانى دونيا

وەك ئەوه وايە كە خوا وازى لى هيتنابىن!

تا کاتى خۇى دىت

کاتى تاقى كردىنهوه!

ئەوكات بەھەشت و بەھەمنىيەكانى له دەست دەدەن..

قالَ تَعَالَى: ﴿وَقَالُواْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحُزْنَ ۖ إِنَّ
رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ فاطر: ٣٤

ئەوانە كىن؟!

ئەوانە ئەو كەسانەن لە دونيادا تاقى كراونەتەوه و ئارامگر بۇون..

كاتىك دەرقەنە بەھەشت لە لووتىكەي خۇشىدان

دەلىن: سوپاس بق ئەو خودايىخى خەم و پەزارەي لە كۆل كەدىنەوە!

ئەمەش لە خۇشى و جوانى بەھەشت كە لە هەندىك گىراوەتەوه..

پلهو پايەيان، پىنگە و شويىنى تايىېتىان لە بەھەشتدا ھەيە، چوکە ئەمانە
لە دونيادا لەسەر تاقى كەدىنەوەكان

ئارامگربۇون و، بەشمەنەتى بە رۇخساريانەوە دىياربۇو!

بەلام كاتىك چاويان كەوت بە بەھەشت، ھەموو ناخۇشى و
خەمۆكىيەكانيان لەبىر دەچىتەوه..

يەكىكىان دەلىت: ھەركىز تۈوشى ناخۇشى و ناھەموارى نەبووينەتەوه!

قالَ تَعَالَى: ﴿فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِلَالَ تَمْسُونَ وَحِلَالَ تُصْبِحُونَ﴾ الروم: ١٧

قالَ نَعَالٌ: ﴿ وَأَعْذِنَا مُوسَى ثَلَاثَتَ لَيْلَةَ وَأَتَمَّنَهَا بِعَشْرِ فَتَرَ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَزْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَرُونَ أَخْلُفُنِي فِي قَوْمٍ وَأَصْلِحُهُ لَا تَتَّبِعْ سَيِّلَ الْمُفْسِدِينَ ﴾^{۱۶۵} ﴿ الأعراف: ۱۴۲﴾

((په یامبه رينک، ئامۇزگارى پەيامبه رينکى دىكە دەكت، بۆيە بۆ ساتىكىش بىر لهو نەكەيتەوە كە تو پىويىستت بە ئامۇزگارى نىيە، دىن ھەمووئ ئامۇزگارىيە، گەورەترين چاکە لە بازنهى ئامۇزگارىدا دەسۈورپىتەوە)).

پەروەردگار وادى گفتوكۇ كىردىنى لەگەلن مووسا دا دواى تەواو بۇونى (سى) شەو، فەرمانى پى كرد كە نەو سى رۆزە بەررۆزۇو بى، نەوېش بەررۆزۇو بۇو، سى رۆزەكە لەمانگى (ذىلقة عيدة) دا بۇو، كە تەواو بۇو موو سا بۇنى دەمى خۆى پى ناخوش بۇو بەلاقەدار يىك سىواكى كرد، پەروەردگار فەرمانى پى كرد كەدە رۆزى تر لەمانگى (ذىلحىجحة) بەررۆزۇو بى، كاتى ئاخاوتىن و گفتوكۇ كىردىنى لەگەلن پەروەردگار دا بەررۆزۇو بى. ئىت كاتى گفتوكۇكە كەوتە كۆتاينى تەواو بۇونى چىل شەوهەكە. حەزرەتى مووسا كاتىكى ويستى بۇ گفتوكۇ كىردىنى پەيام بېروا بۇ سەر كىتىو (طور) بەحەزرەتى ھارۇنى براى گوت كە لەتەمەن دا بالاتر بۇو، نەي براى خۆشەويىستم بې بەجىند شىنم و تا دىيمەوە لە شويىنى من كاروبارى قەومەكەم بەرىۋەبەرە، ھەر پرسىارو كاروبارىكى ئايىنى هاتە پېشستان بۇيان رون بکەرەوە و شتى نارپىك و پېتكىان بۇ راست بکەرەوە، ئاگات لەخۆت بى و وريابە شويىن رېبازى ئا شوبكىپان مەكەوە لەخراپەكارى و فىتنە جۇپى دا ھاوبەشىيان مەكە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِن تُبْدِوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمًا هِيَ ۚ وَإِن
 تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ
 وَيُكَفِّرُ عَنْكُم مِن سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
 تَعْمَلُونَ حَمِيرٌ﴾ البقرة: ٢٧١

قورتوبى دەلىت:

ئەوهى تاوانى زورە با ئاو بىدات بە خەلک، خوداي پەروەردگار بە
 ھۇى ئاودانى سەگىك لە ئافرهەتىك خۆشبوو، ئەى چۈن لەو كەسە
 خوش نابىت كە ئاو بىدات بە بىروادار؟!

((ئەگەر بە ئاشكرا مال بەخشىن و خىر و خېرات بىكەن بەو مەبەستەي كە
 بىن بەسەر مەشق و خەلکى تر چاوتانلى بىكا، شويىنتان بىكەۋى ئەوه كارىيکى
 باشەو پەسەندە، خۇ ئەگەر بە نەيىنى ئەو كارە ئەنجام بىدەن و جىڭە لە خودا
 كەسى تر ئاگاى لە مالىبەخشىنەكەتان نەبى و بەشى ھەزاران بىدەن، ئەوه زۇر
 با شترە بۇ ئىيەو خودا بىرى لە گوناھەكانتانى پى رەش دەكتەوهە لە
 تاوانەكانتان خوش دەبىن خودا ئاگادارو بىينايە بە ھەموو كىدارىكتان و
 ھەموو نەيىنييەك دەزانى، بىگەر لە (نەيىنى) يش نەيىنى تر دەزانى و ئاگاى
 لىيەتى، پاداشى كىردىھەكانتان دەداتەوه)). .

فَالْعَالَىٰ: ﴿ قُلِ اللَّهُ يُنْجِىكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَبِيرٍ ثُمَّ أَنْتُمْ

تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ الأنعام: ٦٤

ئەگەر خودا بىھویت كارىكت بۇ ئاسان بکات لە جىيگە يەكەوە كارسازى دەكەت كە هەركىز بپروات نەدەكرد و چاوه پوانىش نەبوویت لەوئىوھ بىت.. مەمانەت بە خواھ بىت، پەنا تەنها بۇ ئەو بەرە، خودا بەخشىندەترە لەوھى تىق داواى دەكەيت و دەتهویت.

((بلى خوداي بالاده سىت چەند جار لەم تەنكىو چەلەمانەوھى تىريش رېزگارى كردن و رېزگارتان دەكا، كە چى لەگەل نەوه شدا سەربارى ئەو ھەممۇو چاكەو رەحمو بەزھىيە خودا، ئىۋە كە رېزگارتان بۇو ھەلدىگەمرىنەوھو شەرىك بۇ خودا دادھنىن و وادھو بەلىتى خۆتان نابەنە سەر، خيانەت لە عەھدو پەيمانى خۆتان دەكەن، سوپىندى جەخت لە سەر كراوى خۆتان لە بىر دەچىتمەوھو پاشگەز دەبنەوھو ھەرروھك نەباتان دىبىي و نە باران!! بەمەش سېلەمىي و ناكمس بەچەبى خۆتان دووپات دەكەنەوھ...)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّهَا ⑥ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا ⑦ ﴾

الشمس: ٩ - ١٠

شەپى ويسىتەمەننېيەكان لە دنيادا جەنگىتكى بەرددەوامە..

ئەو جەنگىيە كە هەتا گيانت مابىيت و ، دەگەپىتەوە بۇلاي بەدىھىتەرى كوتايى نايەت، ئەو مىملاننېيە لە كەل دەررووندا دەيكەيت!

يان ئەوهىي بەسەركەوتتۇويى لىنى دەردەچىت و، دەستكەوتى كەورە بە دەست دەھىتىت..

يان ئەوهىي بە شىكىست خواردووپى لىنى دەردەچىت تاوانى زورت لە ئەستق دەبىت.

((بىكومان رزگارى بۇو بەختەوەر بۇو ئەو نەف سەى خودا پاكى كردوو،
بەپاكى دروستى كرد، رىسوا بۇو ئەو نەفسەى خودا بەكافرى دروستى كرد،
يان ھەممو ئاواتەكانى ھاتنە دى و بەمراز گمپى شت كە سىك نەف سى خۆى
لەبىدىنى و پاك كردهو و بەتەقماو خوداپەر ستى كە شەى پى كرد،
خەسارەتمەند بۇو كە سىك نەفسى خۆى گۈمۈپا كردو بەخراپى پەرومەدەي
كىد، رامى نەكىد بۇ خوداپەرسى و كردهوەي چاك)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ جَهَدُوا فِي نَا لَنَهَدِي نَهْرٌ سُبْلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ

لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾ العنكبوت: ٦٩

خودا هەرگىز ئەو ساتەي بىر ناچىته وە كە تو مىملانىت لەگەل تاواندا دەكىد.. هەرگىز ئەو ساتەش لە ياد ناكات كە تۈوشى كەوتىن و شىكست بۇويت.. هەرگىز ئەو ساتەش لە ياد ناكات دواي تاوان چەند ئازارت چەشت.. بەلكوو دىت بە هوى ئەوهى كە دەگەرىيتكەن بە پاداشت و چاکەي زور قەرهبۇوت دەكتەوە، پىگاي گەيشتن بە كۆشكى پىنمۇونىت بۇ گول رېئىز دەكتات تەنها بلى: اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَذِهِتْ.

((ئەوانەي لەپىناو ئايىنى ئىيمەدا جىيەدو كۆ شش دەكەن دژى ئەو سېلەم و مو شرىك و كافرانە دەجەنگىن، بەتىكۆ شان و جىيەدەكە شىيان مەبە سەتىان بەرز بۇونەوهى و شەى، ئىيمە زىاتر شارەزايىان دەكەين بۇ رىبازى خىرو چاکە تۈفيقىيان دەددەين بۇ پەيرەو كەرنى رىبازىك بىانگەيەننى بەبەھەشت و بەختەوەرى ھەردو جىيەنیيان بۇ دەستەبەر بىي، بىڭومان پەروەردگار لەگەل ئەوانەدا يە كردى و دەكەن چاکە و چاکەخوازان، يارمەتى ئايىنييان داوه، جىيەد لەگەل ئەھلى كوفرو شىرك دەكەن، بەپىر بانگەوازى پىغەمبەرەكەيەوه دەچن، پەيامەكمى قبۇول دەكەن)).

فَالْتَّهَانِي: ﴿مَنْ كَانَ رُبِّيْدُ الْعِزَّةَ فَلَلَّهُ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعُدُ الْكَافِرُ الظَّالِمُ
وَالْعَمَلُ الْصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ أَسْيَاطَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَكْرُ أَوْلَئِكَ هُوَ يَبُورُ ﴾ ﴿فاطر: ۱۰﴾

سەعدى دەفر مویىت:

وشەى جوان و گوفتارى جوان لە قورئان خويىندنەوە و ستايىشىرىدىن
و تەھلىكە و يادى پەروەردگار و، ھەموو وشەيەكى ناوازە و
خوشگۇرى دەگۈرىتەوە، خوداي پەروەردگار بەرزى دەكاتەوە بۇ لاي
خوى و، لە ناو كۆمەلى بالا لە فريشته كان ستايىشى دەكات.

(كەسىك بىھەۋى شەرەفو شۆرمەندىي بەدەست بىيىنى، با لە رىنگەي بەمندايمەتىكىرىدىن
بۇ خودا وەدەستى بىيىنى، با ھەر لە خودا داواي عىززەت و شۆرمەندىي بىكا، چونكە
سەر چاوهى عىززەت و تواناو بالادەستى بۇ خوداي مەزىنە، ھەر ئەم شۆرمەندىي و
بەخت و ئىقپال دەبەخىشى بە كەسانىك بىھەۋى پېيان بىھەخىش، ئەگەر ئىۋە خودا
نابىنن و ناگەنە لاي، ئەوه باش بىزانن خودا ئاخاوتىنى ئىۋە دەبى سەن، ق سەمى
پاكو خاونىن وەردىگىرى، يەكتاپەر سەن و نىكرو تە سېيھات و فەرمان بە چاکەو
نەھى لە خراپە و پارانەوە لە خودا و قورئان خويىندىن پە سەند دەكاو قبۇولە لاي.
وتنى لە گەورەترين جۇرى ذىكرو تە سېيھاتەكانە، كەردهوهى باش و پەسەند وشەى
باش بەرزا دەكاتەوە بۇ لاي خوى! ئەوانە پېلانى خراپە و سەرپىچى كەردىنى خودا
دادرېزىن، كەردهوهى خراپ و بەد، ئەنجام دەدەن، وەكoo ئەوانە پېلانى كو شتنى
پېغەمبەريان دارشت، ھەرودە ئەوانە ھەولى لاوازبۇونى ئايىنى ئىسلام دەدەن و
لەمپەر درو سەت دەكەن بۇ ئەوهى خەلتكى مۇ سۈلمان نەبى، وايش نى شان دەدەن:
كە ئەوان عىبادەتى خودا دەكەن و كارىك ئەنجام دەدەن خودا لىنى رازىيە، ئائەوانە
عەزابى بە ئىش و سامناكىيان بۇ داندراوه، پېلان و ھەولۇ تېڭۈ شانى شيان
ھەلۇمشاشەوە بى ئاكامن، رەنچ بە خەسارو كەردهوه پوجەن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشَدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
 رُحْمَةً بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَعاً سُجَّداً يَتَغَوَّنَ فَضْلًا مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
 سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثْرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ
 وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطَأَهُ فَازَرَهُ فَأَسْتَغْلَظَ
 فَأَسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعِجِّبُ الْزُّرَاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارُ وَعَدَ اللَّهُ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا
 عَظِيمًا﴾ الفتح: ۲۹

په سنیکی مه زنه!

مه به سنیکی مه زنه!

چهند به بهختن ئهوانەی شوینى دەكەون!

((موحەممەد رهوانەکراوی خوايمەو، خودا ھەلبىزىاردوهو رهوانەی كردۇوه بۇ
 ئەوهى ئادەمىيزاد لە تارىكى كوفرو بىدىنى رىزگاربىكا. ئهوانەی لە گەن ئەم
 پېغەمبەرەدان و شوینى كەوتۇون، جوانەمەردن خاودەنی ھەلۋىستى مەرداھەن:

له گهله کافرو دوزمناذیان توندو تیژو رهق و سمر سهختن، تۆز قالایك
مو ساوهمه و ساز شیان نیه، همگه سیک هاوەل بۇ خودا دابنی و کافر بى و
زیان بەنایین و مو سولغانان بگەيمەن ئەوان دژی دەجهنگىن و بەدە سەتى
پۇلاپىن زەبرى گور چىپرى لى حى دەدەن. لەناو خۇ شیان رەحمىان بەمېكىز
ھەمە و بەنمەرم و نیانى مامەلە له گهله يەكىز دەكەن، رېز بۇ يەكىزى دادەنین و
ھەماھەنگ و ھارىكارى يەكترن و وەکوو چىنى دیوار يەكىان گرتۇوھو يەكىان
پەتمو كردۇوھ، وەکوو ئەذ.. دامى ج.. مەستەيەك وان دەيىانبىنى ئەوانە زۆر
نوپۈزدەكەن و دلأسۆزن بۇ ئايىن زۇربەي كاتىيان لمپکوع و سوجىددان، ھەولۇ
تەھللاى پاداش و رەزامەندىي خودايانە، بەته ما ئەوەن خودا لېيان رازى
بى و بەھە شتىان بداتى. لەناكامى زۆر سوپىزى بىردىيان نى شانە و دروشمىيان
بەدەم و چاوهە دىيارە، رەنگى نورانى و ھەيپەت و ويقارو رېز و حورەتىيان
لى حى دەتكى، جوانەردىن و پياوەتىيان تىدا بەرجە سەتە بۇوە. ئەم وەصف و
ئەمانا پەسىنیيەتىيەندا ئەلەن، كەباسكرا ھەمان وەصف و پەسىنیيە كە لەتهورات و
ئىنجىل دا راگەيەندىراوە .. ئەم ھاوهەلەن لە سەرتادا كەم و بى ھېزبۇون و
ورده ورده ز ياد يان گردو بەھېزبۇون و پەل و پۇيان ھاۋى شت، وەکوو
كشتوكالىيىك، لەسەرتادا زەبۇون و بى وەج بەلام وورده وورده رەگ دادەكوتى و
گەش و نما دەكتات و خۇھەلەپەيچى، واى لى حى دى كشتىيارەكە پىيى سەرسام
دەبى و سەرنجى كىش دەڭا، ھاوهەلەنىش لەسەرتادا كەم و بى ھېز بۇون گەمشو
نما يان گردو ھېزى توانا يان ز يادبۇو بۇ ئەمەن كافره كان دلەنمەنگ بىن و
خەفتى بى بخۇن! پەروردەگار وادەي بەم ئادەمیزادانە داوه كەنیيەمانىيان
بەخوداو بەپېغەمبەرى ھېناؤھ، وېرپاي ئەمەش كردهەر چاڭ ئەنچام دەدەن،
وادەي پىداون كە لېيان خوش بى و تاوانىيان سېپۈش بىكا، پاداشتى چاكەيان
زۇربىكاو بىيانخاتە ناو بەھەشتەوە).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ يَبْنَى لَا تَقْصُصْ رُءَيَاكَ عَلَى إِخْوَتَكَ فَيَكِيدُوا
لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلنَّاسِ عَدُوٌ مُّبِينٌ﴾ يُوسُف: ٥

ئيرهبي بردنى كەسە نزىكەكان زور مەترسىدارە..
ئەوانەى كە پەيوەندىيەكتان بە يەكەوه ھەيءە زياترە لە خەلکانى دىكە..
با ھەميشە كاروبارە كانت بەشاراوهبي بەمينىتەوە باشتە.

((وتى: ئەى كۈرى پە چۈلەو خۇ شەۋى سىتما خەونەكەت بۇ برا كانت
مەگىرەوه، نەوهكۈو حە سوودىت پى بەرن و پىلانى وات بۇ دابىرىڭىن تۇو شى
ناخۇ شى و چەرمە سەرىيت بىكەن، چونكە بىيگومان شەيتان دوزمنى
سەر سەختى ئادەمیزادە، بەئا شىكرا دوزمنايەتى خۆى لەگەن بەرەي
ئادەمیزاددا راگەياندوھ، نەكەى با سى خەونەكەت لاي برا كانت بىرىكىنى،
بىز سە لەھەي شەيتان بە چىتە بن كلىشەي برا كانتەوەو ھەلىان خەلەتىنى و
دەنە دەنەيان بىدا بۇ ئەھەي زياتتى پى بگەيەنن، دابو نەپىتى شەيتان
ئەھەيە: كە ناكۈكى و دۈزايەتى بخاتە نىّوان ئادەمیزادانەوە)).

فَالْتَّعَالَ: ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ وَلَدٌ
لَّتَصِحُّونَ﴾ یوسف: ۱۱

لیکولینه وه و ورده کاری بکه لهوانه خویان به راستگو داده نین:
بوجی بروامان پی ناکه يت؟!

نه وه تا برآکانی یوسف نه مهیان به یه عقوبی باوکیان و ت، که چی
ناپاکییان به په یمانه که یان کرد!

((وَتِيَانَ: ثُهِيْ بَاوَكِي بَهْرِيْزِ مَانِ! نَهُوهْ تَوْ چِيَّتِه لَهْئِيْمِه دَلَّذِيَانِي
دَهْرِبارِهِيْ يُو سَفِ؟ دَهْتَرِ سِيْ لِيْمَانِ تَوَوْ شِيْ نَهْزِيَهِتِيْ بَكَهِيْنِ؟ نَيْمِه
خُوْشِمَانِ دَهْوِيْ، دَلَّسْوَزِيْنِ بُوْيِيْ، دَهْمَانِهِوَيِيْ لَهْخِيَرِو خُوْشِيْ دَا بِيْ، بَهْ دَلَّو
بَهْ گِيَانِ نَهِيْ صِيَحَهِتِو نَامَوْزِيْ گَارِيْ دَهْ كَهِيْنِ، وَهْ كَوَوْ چَاوِيْ خُوْ مَانِ
دَهْ بَيْپَارِيْزِيْنِ،!)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ قَالُوا يَا بَنَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ وَ

لَتَصِحُونَ ﴾ ۱۱ ﴿ یوسف:

براکانی یوسف وايان نیشاندا که دهیانه ویت ئامۆژگاری یوسف بکەن
و و سەر پاستیشین بۇی ، چونکە دهیان زانی ئامۆژگاریکاریش
ھەرگىز ئازارى بەرامبەر نادات..

ئەگەر پارىز بەندىت دەویت دواى خوداي پەروھەردگار، پشت بە مرقۇنى
پاستىگو و سەرپاست بىبەستە.

لَحَفِظُونَ ﴿١٢﴾ يُوسُف: قَالَ تَعَالَى: أَرْسَلْهُ مَعَنَا غَدَّاً يَرْتَعُ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُ و

پر اکانی یوسف فیلیکیان لہ ڈین سہر دایو و...
...

بے باوکیان وت: ﴿أَرْسَلَهُ مَعَنَا غَدًا﴾

هر کاتینک که سیک له پریکدا گورا له گهلهدا و خوشبویستی بوق
دبربریت هوشدار به په رامبه ری!

((جا و ائمہ و هکوو دابو نه پیتی خۆمان بەیانی ده چین بۆ سهیران.
بۆ یاری و رابواردن، جەنابیشت بەدلنیاییه و یوسفمان لەگەل بنیرە، با
بۆخۆی بەثارەزوی خۆی لهو ده شتو سارایه، لهو کیوو کەزه بەروبوم
بخوا، لەگەل ئیمەشدا یاری بکاو پیشبرگی و تۆپین و سى بازىن نەنjam
بداء، ئیمە پاریزگاری دەکەین ناھىلین تتو شى هېيج ناخو شىيەك بېن،
ھەر لەبەر خاتری تو وەکوو چاوى خۆمان دەپاریزىن!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ إِنِّي لَيَحْرُنُّنِي أَنْ تَذَهَّبُوا إِلَيْهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ
الْذِئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ﴾ يوسف: ١٣

یەکەم راز و مەترسى بە دلتا دىت پشتگۇنى مەکە!
چونكە زور پووداۋ ھېيە سەرەتا بە مەترسىيەك يان بە خەون
دەبىيىنت.

((وْتى: هە ست دەكەم بەغەم و نارەحەتى و دلتەنگ دەبىم ئەگەر يو سف لىم
دۇور كەويىتەوه، ئەگەر ئىيۇھ لەگەن خۆتان بىبەن بۇ دەشتىو دەر من بى ئەو
ھەللىنا كەم، دەتر سەرەتى بىدەم لەگەن خۆتانى بەرنو لەبىيا باشلىقى
كەم تەرخەم بىن و گورگ بىخوا، دەتر سەرەتى بىدەم لەبىيا باشلىقى
خۆتان بىن و ئاگاتان لەيۈسۈف نەمىيىن و گورگ پەلامارى بىداو بىخوا))

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَجَاءُوْرَ أَبَاهُمْ عِشَاءَ يَبْكُونَ﴾^(۱۶) یوسف: ۱۶

دوای نهوهی براکانی یوسف ناپاکیان بهرامبه ر باوکی و براکهیان
کرد.. به درق و نواندن فرمیسکی دهستکردهوه هاتن بؤلای باوکیان
(فرمیسکی تیمساحاوی) بتو نهوهی گومانی باوکیان لهسر خویا
لابهرن! چون دهزانیت کهسيک به راستی دهگری و؟ کهسيک به درقوه
دهگری؟! سهیری پابردووی بکه! واز لهو گریانهی نیستای بهینه!

((نیواره درهنگانیک کاتی عی شاء هاتنهوه بؤ لای باوکیان، خویان بهغه مبارو
دلتهنگ نیشان دهداو شین و رؤرفیان دهکردو دادو فیغان و برا رؤیان بوو!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَرَكَنَّا يُوسُفَ
عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الْذِئْبُ وَمَا أَنَّا بِمُؤْمِنِ لَنَا وَلَوْكُنَا
صَدِيقِينَ﴾ يوسف: ١٧

پۆزى پىشىو يەعقوب بە براکانى يوسفى وت ئەترىم گورگ بىخوات،
بەلام بۇ پۆزى دواتر براکانى بە باوکيان وت: ﴿فَأَكَلَهُ الْذِئْبُ﴾
ئەمرق بۇون بە تۈمىھتىبار! بۇيە.. سەرەنجامى درق زۇر كورتە!! ئەمرق
سېھى دەردەكەۋىت.

((وتىان: ئەى باوکى بەرىزمان! چىتلىق وە شىرىن ئىمە چوين بۇ يارى و
پىشىرىنى بازبازىن يو سەفمان لاي كەل و پەلەكانمان داناپۇو گورك خواردى،
ئىمە لىنى دور بۇوين و سەرگەرمى يارى و رەمبازى خۇمان بۇوين، ئىمە
دەزانىن: ئەتىپ بروامان پىناكەمى با ئىمە راستىگۇو جىڭىز بىتمانەي جەنابات
بىن! چۈن تۇ گومانى خرالپ بەئىمە دەبىمىي و پىت وايىھ ئىمە راست ناكەمەن؟
بەھەر حال لەممەدا جەنابات بىيانووت ھەمە چونكە روداومەكە ھىنندە غەربىبە
نا چىتە عەقلەوە شتى وا رويدا؟! ئەتىپ دويىنى لەم كارە ساتە تر سانلىقىن و
ئىمە رەدمان دايىھە، بەلام وا كارەسات رويداو شتەكە قەوماوه!!)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَجَاءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِ بِدَمِ رَكْذَبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ
لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبَرُ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا
تَصِفُونَ ﴾ (يوسف: ۱۸)

ئاگات لهو كەسە بىت كە بەلگە و نىشانە دەخاتە پۇو بەر لەھەيلىنى داوا بىكەيت .. ئەمە بەلگە نىيە كە راست دەگات، بەلكوو بۇ شىتواندىنى راستىيەكانە.

((ھەر بۇ چەواشەكارى و چەسپاندىنى فيلەكەھى خۆيان، ئاسكىكىان سەربرى و بەدرو خويىنى ئا سکەكەيان لەكرا سى يو سف هەلا سوو بەناپىڭو پېتى كرا سەكەيان خويىناوى كردو وايان نى شان دا: كە ئەم كرا سە ئەھمىيە: كە گورگە كە يو سفى تىيىدا خواردووه، بەلام وى ستى خودا وابوو: كە دەبى شويىندە ستى تاوانەكەيان دەربەكەوى، فيلەكەمەيان ئاشكرا بىيى، ئەھەيان لەمبىر چوو كە ھەندىيەك كرا سەكە بىشىۋىن، بىدرېن، بىيەنچىن، چۈنكە ئەگەر گورك بىخواردايە دەبوايە كرا سەكە بىرىايە و نىجىز ونجىز ببوايە: بەلام مەيدانى درۇ كورتەو زۇر ناخايىنلى. يەعقوبى باوکىيان پىيى گوتىن بەلكوو ئەھە دلۇ دەرەوونى ناپاكتان ئەمەي پى كردون و كارىتكى واناپە سندى پى ئەنچام داون، ئەھەي دەيلەن لەراستىيەوە دوورەو عەقل وەرى ناگىرى! صەبر دەگرم، صەبرى جوان و پە سند بۇمان باشەو ئەھە چەكى خاوهن باومراھە و ئارام دەگرم، پە شت بە خودا دەبە سەتم، چاودەپوانى دەرەوونى رەھىمەت، خودا يارمەتىدەرمە لە سەر ئەھەي با سى دەكەن و بۇمى دەگىپنەوە لەم ھەواڭ دەلمىزىنە)).

فَالْتَّمَانِ: ﴿قَالَ بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبَرْ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ (۸۳) یوسف:

یه عقوبی په یامبه ر زور ژیر و بلیمهت بیو! چون یوسف مردووه و نهسته کانی دیکه هینشتا سوژدهیان بیو نه بردووه؟! یه عقوب متمانه ی زور بهو مزگینیه ای په روهردگار هه بیو لهو خوین و فرمیسکانه نیستا ده بینیت!

((فرموده: نه خیر نه مه شتان فرت و فیلیکی تره و بیو خوتان ربمه که تان خسته ناو باری بوزیامینه و بیو نهوهی به گرتی بدنه، به لکوو نه مهش پیلانیکه له نهفس و دهروونه تاندا داتانه شتووه بیو نهوهی بوزیامینیش وهکوو یو سف له ناو بمن و خوتانی لی رزگار بکنه، نه گهر بیو خوتان بهدهمی خوتان فتوا نه دهن بیو عهزیزی می صر: که هر که سیک ربمه که له باره که ایدا دوزرا یه و ده گیری و ده گردته کویله، عهزیزی می صر کوری منی نه ده گرت و گلی نه ده دا یه و برا گهوره که شتان لهمی صر هله و گیر نه ده بیو! حال و و هز عی من له ناکامی نه م مو صیبه تانه دا خوگری و دان به خوادا گرتنه، نه ئاخ و ئوف ده که م، نه شکایه ت و سکالم بیو لای که س ده بهم! رازیم به قمزاو قه ده ری په روهردگار، سکالم به س بیو باره گای خودا ده بهم، هه رووهها نه و که سی بیکه سانه، هه ر نه و په نای بیو ده بری و هاواری لی ده کری، هه رگیز له ره حمه تی خودا نائومید نابم هوم یه ده وارم خودا هه سیک کوره کانم بیو بگیریت و (یوسف و بونیامین و رو بیل) چاوه روانی بپیاری خودا ده که م ده باره یان، ئاواته خوازم خودا هه ر سیک کوره کانم بیو بنیریت و (بئیلهام نهوهی ده زانی که یوسف نه مردوه). بیکومان خودا بیو خوی زاناو ئاگاداره به حالی ته ذیایی من و فه و تانی کوره کانم و غمه و ناره حمه تی من بیو یان، داناو کار اما یه له کرده و هکانی دا، هه رچی دهیکا، نه نجامی بی هه و حیکم هت نیه)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَجَاءَهُ وَعَلَىٰ قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوْلَتْ
لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبَرْ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا

تصفوت ﴿١٨﴾ یوسف:

دابران ئازار بەخشە! دوورى پرسوئىه! بەلام چەند رۇزىكى جوان
چاوهەپوانە كە ناخوشىيان لەبار دەبات! تەنها پىويستە ئارام بگريت تا
دىت ئەمە دروشمى يەعقوب بۇو سەلامى خواي لەسەر بىت: ﴿فَصَبَرْ
جَمِيلٌ﴾ ئارامى گرت، پاشان بىنى ئەوهتا كورەكەي بۇوە بە سەرقى
وەزيرانى ولايىكى گەورە بىن ئومىت مەبە، ئارامگەر بە..

ھەر بۇ چەواشەكارى و چەسپاندىنى فىلەكەي خۇيان، ناسكىكىان سەربىرى و بەدرۇ
خويىنى ئا سكەكەيان لەكرا سى يو سفھەل سوو بەناپىڭو پېتى كرا سەكمىان
خويىناوى كردو وايان نى شان دا: كە ئەم كرا سە نەوەيە: كە گورگەكە يو سفن تىدا
خواردووه، بەلام ويستى خودا وابۇو: كە دەبىن شويىندهستى تاوانەكەيان دەركەمەي،
فىلەكەيان ئا شىكرا بىنى، نەوەيان لەبىر چوو كە ھەندىڭ كرا سەكە بە شىۋىن،
بىدرىئىن، بىيەنچىن، چونكە نەگەر گورك بىخواردايە دەبوايە كرا سەكە بىرىايە
ونجىز ونجر ببوايە: بەلام مەيدانى درۇ كورتە و زۇر ناخايەنى، يەعقوبى باوكىيان
پېتى كوتىن بەلكوو نەوه دلى و دەررونى ناپاكتان نەمەي بىن كردونو كارىكى و
نەپە سندى بىن نەنجام داون، نەوهى دەيلەن لەرا سەتىيەوە دوورەوە عەقل وەرى
ناگىرى! صەبر دەگرم، صەبرى جوان و پە سند بۆمان با شەو نەوه چەكى خاون
باومەنەو ئارام دەگرم، پشت بە خودا دەبەستم، چاوهەپوانى دەررووى رەحەممەت، خودا
پارەتىدەرمە لەسەر نەوهى باسى دەكەن و بۆمى دەگىزىنەوە لەم ھەوالة دەلمىزىنە.

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَرَأَدْتُهُ أُلَّيْ هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقْتُ
الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَادَ أَلَّهُ إِنَّهُ وَرَبِّيْ أَحَسَنَ
مَشَائِيْ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ یوسف: ۲۳

ئەگەر بىنىت دەركاكان داخراون، ئەوه بىزانە ئافرهەتىك بە شويىنتەوهىيە!

شەيتانەكان ھەميشە بە دەورتەوهەن!

ھۆشدارى خۇت وەربىگە..

ئەگەر دەركاكانىت داخسەت و بە تەنها مايىتەوه ئارەزووى زۇر خراب
ھېرىشت بىق دەكتات!

پەنكە ئەوه ئارەزووانە فرييودەرى دارايى يان پىلان دانانى نەگرىيس يان
داوين پىسى... هەندى.

بە چاوكراوهىيى مامەلە بىكە...

((داوای دە سەت تىکەلگىنى لمىو سەف كرد ئەمۇ خانمەي كە يو سەف
لەمالە كەپدا ژيانى بە سەردىبىرد، بەلى زولەيغا (ژنى عەزىزىن) كە ئاغا ژۇن و
گەورەي يو سەف بۇو داوای لمىو سەف كرد كە دە سەتى لەگەن تىكەللاو بىكا.
خەوت دەركاى بالەخانەي داخ سەتن، فەرمانى دابۇو كەنیزەكە كارەكمەرو
خزمەتچى لەمە مالەمدا نەمېتىن، بەكىرىدەمە هەممۇو شتىكى مادى ئامادە كەدو

حمزو نارهزوی گهیه شته ئا ستيك پمردھي حميا بىرتو به شىوه فهرمان روپكاهه حمزرهتى يو سف، به ئا شكرا داواى لى بكا ئارهزوی جىن سى دېمەركىنىڭ تەوه پېي گوت، دھى خۇت ئامادە بىكمە وەرە پېي شەھە دەس بەكاربەم دوامە كەمودو خىرابە! حمزرهتى يو سف فەرمۇسى: پەنا دەگرم بەخودا هاناي بۇ دەبەم لەھە: كە من شتى ئاوا بىكمە! ھەر خودا دەم پارىزى لەھە: كە من ب چەمە پېرى نەقامانەھە، من ھەرگىز نەھە تۇ داوام لى دەكەم و دەتمەئى نەنجامى بىدەم توختى ناكەم، نەھە خيانەتەم بىن وەقاپىمە ناكەس بە چەبىيە من داۋىنپى سى لەگەل تۇدا بىكمە، چونكە تۇ خىزانى عەزىزى مى صرى نەھەش خاوهنى مەھە گەورە مەھە ئەمن بەملکايەتى هى نەوم ماھەلەى لەگەلە زۆر پياوانە بۈوه رېزى لى گىرتووم، وەكەو كورى خۆى حسېب كردووم، تەنانەت ئامۇزگارى تۆشى كرد: كە رېزم بىرى! بىنگومان سەھەمكاران سەھەكتەن دەبن، خودا سەھەمكاران سەھەنداخا: نەوانەھە سەھەم لەخۇيان دەكەن و سەھەم لەخەلکى تر دەكەن خەيانەتىان لى دەكەن، دەستدرېزى دەكەن سەھە نامووسىان، نەلەدونيا سەھەكتەن دەبن و دەگەنە مەرامى خۇيان نەلەقىامەتدا رەزامەندى خودايىان دە سەھەمە و دەجىنە بەھەشتەمە((!)).

قَالَ نَعَّالَ: ﴿وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَقَتْ
 الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّ الْحَسَنَ مَثَوَّاً
 إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ يوسف: ٢٣

هەندىك پىاو ببورە (ئىبر) كەمەرخە مىيان ھېي!
 وا دەزانىن نەگەر قىسى خوش بۇ كچان بىكەن، يان دەستىيانلى بىدەن،
 يان سەرجىيان لەگەل بىكەن

ئەوە پىنى دەوتىرىت لووتىكەي پىاوەتى!
 ئەمە نىزەتىرىن ئاستى نىرىينە بىيە نەك پىاوەتىش!
 بەلام ئەو پىاوە داۋىن پاكانەي لەبەر خاترى خودا لە ئافرەتان ھەلدىن،
 دەلىن: (پەنا بەخودا) كېيىنە دەتانە وىت شىتىك بىكەم كە خودا ياساغى
 كردووە، ئەمە لە لووتىكەي پىاوەتىيە، لووتىكەي داۋىن پاكى و كەسىتىيە.
 بۇ نا؟!

خودايى گەورە ئەو كەسى خۇى لە ئافرەتان لادەدات بە يەكىن لەو
 حەوت كەسە داناوه كە لە ژىر سېبەرى عەرشدان..
 خۇشەويستان بىزانن..

كەسى داۋىن پاك و بەرەوشت شەرمىگەيى ناكاتە دروشىم و دەرى
 بخات بەلكۈو لە ھەموو نەنگى و خراپەيەك دەيششارىتەوە زۇر
 جىاوازان ئەوانەيى ھەمىشە ئافرەتان دەلاۋىنن و ئەوانەيى كە خۇيان لە¹
 لاۋاندىنەوەي كچان دوور دەگىرن خودايى دامىتىمان بىپارىزە، مەمانكە
 بەوانەيى كە داۋىن پىسىن..

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَأَسْبَقَ الْبَابَ وَقَدَّ قَمِصَهُ وَمِنْ دُبْرٍ وَالْفَيَا
سَيِّدَهَا لَدَّا الْبَابِ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا
أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابُ الْيَمِّ ﴾ ۲۵ ﴿ يُوسُفُ ﴾

ئەگەر ئارەزوو پايىرىد بۇت..

تۇش بەرەو دەرگاكە ھەلبى.

((ھەردووكىيان بەرەو دەرگائى دەرەوە رايان كرد؛ يو سف لەپى شەوەو زولەيخا
بەدواوه، يوسف دەيە ويست بگاتە دەرگائى حەوشەو دەرچى، زولەيخا بەدوايدا
رادەيىكەد دەيە ويست نەھىلىن لەدەرگا دەر چى، لەكتى يەكتى راونانەكەدا
زولەيخا لەدواوه لەيو سف نزىك كەوتەوە كرا سى يو سفى گرتۇ دېاندى،
ۋە ستى لەدواوه يەخەى كرا سەكەى بىگرى تو بۇ دواوه بىكىرىتەوەو نەھىلىن
دەربارز بىبى، يەخەى كراس دېاو لەو كاتە نا سكەداو بەو حالمە سەرنج
راكىشە موقاجەئەيەكى سەمير قەوما چونكە ھەردووكىيان، يو سفو زولەيخا
لوتىان بەلۇتى عەزىزەوە ھەلاتەقىيەوە لە ناو دەرگا كەدا بەرھورۇنى
بۈونەۋەئىت زولەيخا ھەولۇدا تاوان لەخۆى دووربختەوە وەتى: نەوە سزاى
ئەو كەسە چىيە: كە بىيەۋى دەستدرېزى بگاتە سەر خېزانى تۆ؟ مەڭمەر بەند
بىكى، يان داركارىيەكى باش بىكى تو سزايدەكى بەئىش بىلەي)).

﴿قَالَ هِيَ رَأْوَدَتِيفُ عَنْ نَفْسِي وَشَهَدَ شَاهِدٌ مِنْ
أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ فُدَّ مِنْ قُبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنْ
آلِكَذِيْنَ ﴾ (٦) یوسف: ٢٦

مهترسه لهو کراسهی له بهرت دهدري، نهگهر خۇپارىز بىت بهرامبه
ياساكانى خوداي پەروردگار خودا پوشاكى شکومەندىت له بهر
دهكات، بىن نياز ده بىت له ھەموو کراسىتكى دىكە!

((حەزرەتى يو سف فەرمۇسى، نەخىر وانىھەو من ھىچ دە سىدرىئىزىيەكەم
نەكىردىتە سەر نەم ئافرەتە بەلكۇو نەو ھەولى دا بەممەكرو حىلە بازى
لەخ شتەم بەرى، ھەلەم خەلەتىنى نەو وى سىتى من كەممەندكىش يكاو من
بەقسەم نەكىد، كېشەيان تىكەوتو ھەرىيەكمەيان نەھەنلىق تۈرى تاوانبار دەكىدو
بەلكەي لە سەر بىن تاوانى خۆى دەھىنایەوە، ھەمتا كار گەمەيىشتە نەمەنە پەكىك
لەخزمەكانى زولەيەخا شايەتى دا وقى، سەپەر بەھەن و بىزانن نەڭمەن كراسەكەمى
يو سف لەپىش شەھە دادراوه، نەھە زولەيەخا را سەت دەكىاو يو سف لەپىش
درۆزنانە)).

قَالَ قَالَ هِيَ رَأَوْدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
 أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ وَقُدَّ مِنْ قُبْلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنْ
 الْكَذِيبِينَ ﴿٢٦﴾ يُوسُفُ:

مرقۇى بىتاوان تورپە نابىت و ھەلناچىت بەرامبەر رووداوهكى!
 بىتاوان دەنگ بەرز ناكاتەوە بىق ئەوهى بىروا بە بەرامبەر بکات!
 بىتاوان ھەمېشە لەسەر خۆيە
 ھىندە مەمانەي بەخۆيەتى پەنا ناباتە بەر سوپىند و قورئان!

يُوسُفُ بە لەسەر خۆيى و تى: ﴿ھِيَ رَأَوْدَتْنِي﴾
 تەواو!

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ وَدَخَلَ مَعَهُ الْسِّجْنَ فَتَيَانٌ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَنِي أَعْصِرُ
خَمْرًا وَقَالَ أَلَا تَرَأَسُ أَهْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الظَّيْرَ
مِنْهُ نِدَّتْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴾ ۳۶ ﴿ يُوسُفُ :

خهوي راست له خوداي په روهر دگاره و هي
ئهگهه مرزگىتىت بق هات ئهوه نزىكى په روهر دگاره و، تىمارى
برىندارانه.

((واته: كاتى وي ستىان يو سف بهند بکەن و بهندىيان كرد، وېرىاي حەبس
كردى يو سف دوو خزمەتكارى پا شا شيان بهند كردن. ئەمەش رىكەوت
نەبۇو بەلكوو تەقدىرى خودا وا بۇو. ئەم دوو خزمەتچىيانه بەتاوانى ئهوه
زىندانى كران گوايىه: ويستووپيانه پاشا دەرمانخواردوو بکەن! يەكىكىان وتى:
لەخەوما دىم ترىم دەگو شى و دەمكىدە شەراب بۇ پا شا ئەھۋىتىيان وتى:
لەخەوما دىم نام لە سەر سەرم داناوهو بالىنە دائىھبارىن بە سەرمماو لەو
نانەيان دەخواردا وتيان: دەمانەھۆى مەعنای ئەم خەونانەمان پى بىھرمۇسى:
بزانىن چى دەگەيەن بىڭومان ئىمە وادەزانىن جەنابت مەرقۇتىكى ليزان و
لەپېرى پېباو چاكانى و لەتەعېرى خەوندا زۆر شارەزاو كارامە. پېباۋىتىكى
مرۇف دۆستى و خېرىو چاكە ئادەمیزادانت دەھۆى)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالُوا أَضْغَاثُ أَحَلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحَلَمِ
يَعْلَمُونَ﴾ يُوسف: ٤٤

دانان به نه زانیندا ئازايەتىيە!

پىتويسىتە شتىكتە نه زانى نه پۇيىتە ناو بابەتكە و وازى لى بەھىتىت.

((ھەموويان وتيان: ئەمە جۇرىكە لە خەونو خەيالى تىكەل و پىكەل و بى
سەرو بەرە پېرو پۇوج، نو ستوو لەلا شعورى خۆىدا دەيانبىنى و مانا نادەن
بەدەستەوە، لەناكامى نارېكى ھەزمىكردن و تىكچۈونى مەعىدەو ماندووبۇونى
گيان پەيدا دەبى. ئىمە ماناي خەونى ئاودەها بى بناغە و پۇپۇوج نازانىن
چونكە حەقىقەتى ذىيە! تا ئىستا سى خەون بىنراو و ھەولى مانا
لىدانەوە يان درا، جا كە خەونى پا شا بەمانا لى نەدراروھىي مايەوە و بووه
مو شكىلەي ناو قە صەرۇپا شا پىيى تەنگەتاو بوو، دە سىتو پىوھىند كەوتە
ھەولۇ تەقەللەللى تەعبىرى خەونەكە)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ مَا حَطَبُكُنَّ إِذْ رَأَوْدُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ فُلْنَ حَشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتْ أُمُّ رَأْوَدْنَ الْعَزِيزُ أَنَّكَ حَصَحَصَ الْحُقُّ أَنَا رَأَوْدُنَّ وَعَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لِمَنَ الصَّدِيقَنَ ﴾ ۵۰ ﴿ يُوسُفُ: ۱۵

ئارامبگره له سەر ھەموو ئەو تۆمەوت و وتى و تى و درقىيەى له سەرت دەكريت لە كۆتايدا پاستى دەردەكەۋىت!

((وتى: مەبە سستان چى بwoo ئەو رۆژە: كە دەوري يو سفتان دابوو له مالى عەزىزى مى صرو دەتائەۋى سەت يو سف لەخ شتە بەرن و رامى بىكەن بۇ ژنى عەزىز، ئايى يو سف ھاتە سەر مەبە سەتى ئىيەو بەلىنى دا داخوازىيەكەتان جى بەجى بكا!! ئەوانىش ھەموو و تيان: نەوەللا حا شا ئىيمە هىچ رەفتارو ھەلس و كەوتىكى ناپەسەندمان لەيۈسۈف نەدىوە، نە لەسەرەتاوە نەلەكۆتاينى دا هىچ خراپەيەكمان لى نەدىوە!! ژنى عەزىز كەوتە قىسىم و تى: ئىستا حەق دەردەكەۋى و خۆى دەنويىنى، چىتان لى ب شىرمەوه، ئەم ژنانە پەيوەندىييان بەقەزىيە يو سفهود نىيە، من ھەولىم لەگەل داوهو وى ستوومە بۇ خۆمى رام بىكەم، زۇرم ئەملاو ئەولا لەگەلدا كردو ھەولۇ تەقلالا مدا بۇ ئەوهى سازى بىكەم و بۇ خۆمى بگونجىنەم، بەلام ئەو ملى نەداو بەق سەى نەكىدمۇ نەھاتە سەرخەت. بەرا سەتى يو سف داوىنپاڭەوبىڭومان ئەو لەگۇفتارو ھەلۋىستادا راستو راستخوازە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ * وَمَا أَبْرِئُ نَفْسَيْ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا
مَا رَجَحَ رَيْتَ إِنَّ رَبَّيْ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾ ﴿٥٣﴾ يُوسُف: ٥٣

مەلۇن: من مەمانەم بە خۇم ھەيە، زۇر دلىيام ھەرگىز ھەلە ناكەم!

((ھەلبەته من پاکانە بۇ نەف سى خۇم ناكەم، من نالىتم ھەلمى نەكىرىدۇوھ و
نەخلىسقاوه، چونكە نەفس بە سەروشت نارەزۆى شەھوەت و خۇش رابواردىنى
ھەمەھەيە و فەرمان دەڭا بە خرایپە و داخوازى كارى نا شىرىينە، جەڭ لەكە سانىڭ
كە خودا رەحمى پىن كردون و لە خرا پە كارى و مە يىل بۇ تاوانىكىردىن
پاراستوونى! بەلام من لەرە حەممەتى خودا ناھومىد نىم و نابىم چونكە خوداي
من زۇر لېبوردو لىخۇشبووھ بەزەھىي بەمبەندەكانىدا دېتەھوھ)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخْنُهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
كَيْدَ الْخَابِرِينَ ﴾ ٥٢ ﴿ يُوسُفُ ﴾

شکوی ناپاکان دهشکنیت!

چونکه تهنا خودا پینموونی کاره، خودای پهروه ردگار له تله کهی
ناپاکان دوورت بخاتهوه.

((ئەم دان پیانانەم ئاوا بەنا شکراو بى منجه منج و شايەتىدانم بەرا سىڭقىي و بى
تاوانى يوسف بۇ ئەوهىيە: كە يوسف بىزانى من لەو كاتانەدا كە ئەو لەبەندىنخانەدا
بۇھو خيانەتم لى نەكىردوھ، تانھو تە شەرم لە شەرەفو داۋىنپاکى و نەفس بەرزى
ئەو نەداوه، تەنانەت كە ژنه كانى شەم باڭ كردن بۇ مالى خۇمۇ خواردەمەنى و
كىردىم دانە دەستو يوسقىم ھىنایە سەريان و لەعمىبەتاو لەتىوا دەستى خۆيان بىرى،
بەناگادارى ئەوان دانم بەھو دانا: كە من ھەولۇم داوه لەخ شتەي بەرمۇ بۇخۇمى
كەھى كەم و كولى دلى خۇمۇ بىن دامەركىتىم! بەلام يو سف بەيدە سەت نەبۇو، خۆى
گرتۇ بۇم رام نەبۇو. زومەخ شەرى دەھەرمۇي: ر ستەي وى دە چى لەئاخاوتى
ھەزەرتى يو سف بىن و پەيوه سەت بى بەوتەكەى بېشى شۇوى كە فەرمۇوى ئەو كاتە
مانى ر ستەي بەم جۈرە دەبىن: من كە داواي ئەم لىكۈتىنەمەم كردو و سەت پا شا
ئەنجامى بىدا بۇ ئەھو بۇو: كە عەزىز (مېرىدى زولە يخا) بىزانى و دلىنيا بىن من
خيانەتم لى نەكىردوھ، لەمال نەبۇونى ئەھم بەھەل نەزانىيە دە سەت لەگەن
خىزانەكەيدا تىكەلاؤ بىكەم! با ھەمەو كەس بىزانى و دلىنيا بىن كە خودا فەرتۇ فېلى
خائىنەن جى بەجى ناكا سەركەم تووپىان ناكا بەلگۇو بەتالىان دەكاتەوه)).

قالَ نَعَالٌ: ﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَحْدَةً
كَذَلِكَ لِنُثِّتَ بِهِ فُوَادَكَ وَرَتَّلَنَاهُ تَرْتِيلًا ﴾ ﴿ الفرقان: ٣٢ ﴾

ئەگەر تۇوشى ھەلە و كەوتىن بۇويت، بىگەپىزەوە بۇ قورئان.

((كافرەكان و تىيان، نەوهە، بۇ چى قورئان بەيەكىجارو بەكۆممەل بۇ موحەممەد
نايەته خوارى؟ نەم چىكە چىبە هەر رۆزە ئايەتىكى بۇ دى و هەر رۆزە
سورەتىكى بۇ دېتە خوارى؟ بۇ چى وەكۈو تەورات كەبەيەك چەل بۇ
موسالەتلىكە ھاتە خوارى، يان ئىنجىل بۇ عىساو زەبۇور بۇ داود كە بەيەكىجار
نازل بۇون، نەميش ناوا نازل نابى؟ بۇ وەلامى نەو رەخنە يە دەفەرمۇسى:
ئىمە بۇيە بەو جۇرە قورئان بۇ تۇ رەوانە دەكەين، بەشىمەش و پارچەپارچە
دەينىرىنە خوارى بۇ نەوهى دلت بەو قورئانە پتە و بكمىن، بتوانى لەبەرى
بکەيەو فىرى بىبى و تەنفيذى بکەي، ھەربەشىكى بۇت دى بەتمەواوى لمدىت دا
جىڭىرىبىي و مو سولمانەكان پىوهى رابىن و نەحڪامەكانى بەجوانى ھەزم
بکەن)).

فَالْعَالَمُ: ﴿ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ الْأَيَّلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ
أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ﴾ الفرقان: ٦٢

له عومه‌ری کوری خه‌تاب پیشه‌وای ئیمانداران ړابمینه:
پوژیک نویژی چیشت هنگاوی زور دریژکرددهو
پیی وترا: هرگیز وهک ئه‌مرق نویژی چیشت هنگاوت دریژ نه‌بوو!
هیچ شتیک نه‌بوو له‌سه‌رم له‌وه خوشتر بیت که به‌رده‌وام بومایه
له‌سه‌ری..

پاشان ئه‌م ئایه‌ته‌ی خوینددهو:

﴿ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ الْأَيَّلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ
شُكُورًا ﴾

((په روهدگار خودایه‌کی و هایه شه‌وو روزی به‌دیهی‌ناون یهک به‌دوای یهک
په‌یدادهبن، روز ته‌واو ده‌بی شه‌و دیتہ جیگای شه‌و ده‌پواو روز دیتہ شوینی،
هه‌ریه‌که‌یان ده‌بیتہ جیز شینی ئه‌ویتیریان، که سیک به‌روز نی شی روزی بو
ته‌واو نه‌کرا ده‌توانی به‌شه‌و ئه‌نجامی بدا، ڈ ۵۴ هر شه‌و ئیشی شه‌وی بو
ته‌واو نه‌کرا ده‌توانی به‌روز قه‌رمه‌بوي بکاته‌وه)).

قالَ تَعَالَى: ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ وَثُمَّ يَسْتَغْفِرِ
اللَّهَ يَجِدُ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴾ النساء: ١١٠

سەعدى دەفەرمويىت:

بۇيىه وتراوه (ستەمى دەرروون) چونكە مرۆف خاوهنى نەفس و گيانى
خۆى نىيە، بەلكو خودا بە ئەسپاردەبىي لاي بەندە دايىاوە.

((كە سىك تاوانىتى كرد زيانى بەكە سىك گەمياند، دزى لى كرد لىيى دا، پاش
ملە بەخراپە با سى كرد يان تاوانىتى كرد زيانى بەخۆى گەمياندو سىتمى
لەخودى خۆى كرد، وەكىو ئەوه سوينى بەدرۆي خوارد، دوايى پە شىمان
بېيىتەوه و تۆ بە بىكاو داواي لىخۇ شبۇون لەخودا بىكا دەبىئى خودا لە
گۇناھەكانى خۆش دەبى، بە بەزەبى و بەرەحەمەتى خۆى عەيىب و لەكەكانى
دادەپۇ شى؟ ئەمەش لەرۇوو فە ضلۇ ئىيە سانى بى شمارى نەك واجب بى
لەسمىرى)).

قالَ تَعَالَى: ﴿فُلَّا أَهِبُّو مِنْهَا جِمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِينَكُمْ مِّنْ هُدَى فَمَنْ
تَّبَعَ هُدَائِي فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ البقرة: ٣٨

تهنها له خودای پهروه ردگار داوهی پیتموونی بکه ئەگەر پیتموونی
کردیت بزانه هەلبیزارد دوویت.

((فەرمانمان بە ئادەم و حەوا کەردو گوتمان بېرۇنە خوارى بۇ سەر زھۆى و
دەست بکەن بە ئاودانلىرىنىڭ زھۆى و ھەموو كاتى چاومروان و بەئاگابىن
ھەركاتىيەك پەيامىيەك، بېرىغەمبەرىيەك ھات بۇ ناوتان گۈپۈرادىرىيان بنو بە
قەسەيان بکەن. چونكە ھەركە سېيىك شوپىن پەيامى من بکەھۆى ھېچ تر سى
پۇزى دوايىيان لەسەر نىيە داخو خەفتى ژيانى راپوردوشيان ناخۆن، پەرۋىشى
مال و خېزانى دواي خۇيان نىيە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الْذِكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَنُ لِلإِنْسَنِ خَذُولًا ﴾ الفرقان: ٢٩

ئەگەر وەلامى داواکارىيەكانى شەيتانت دايەوە، ئىستا كاتى ئەوهىيە كە
بىھويتە ناو داوهەكەيەوە و، پاشان شەيتانىش پاكانه له خۇى دەكتە،
تو ناناسىت و تۈوشىت دەكتە و خۇى دەردەچىت.

((بىگومان ئەو ھاوه لە خراپەم رېگەى لىتىكدام، گومرای گردم، لە يادى
خوداو قورئان لاي دام، پاش ئەوهى قورئانم پىگەيشت ويسىتم شۇينى بىموم
سەرى لى تىكدام و نەيەي شت ئىمانى پىبهىنم، لىم بۇو بە شەيتان و
لەخ شتهى بردم! ئەمجا پەروەردگار دەفەرمۇى: بىگومان شەيتان بۇ
نادەمېزىد رې سواڭەرە، ھەر دەھەۋى ئادەمېزىد لەخ شتەمەرى او رە سوای بىكا،
لەحەق و راستى لايىدا بىخاتە زەلكاوى گومرایبىيەوە دوامى خۇى لى بەرى
بىكاو لەكاتى تەنگانەدا ھىچ دادى نەد((!)).

قالَ تَعَالَى: ﴿ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴾ الشَّرْح: ٤

ئىيىنۇ قەيم دەفەرمۇيت:

شويىن كەوتۇوانى پەيامبەرى خودا (ﷺ) بەشىكىيان لەم بەخىشى
بەردەكەۋىت.

واتە ناويان بە بلندى دەھىلىنىه وھ..

بانگخوازانى پىنگەى خودا، شويىن كەوتۇوانى سوننەتى محمد، خودا لە^ن
ناو ملىقىناندا ھەلیان دەبىزىرىت، ئەوان بانگخوازى ئەون، ئەى چقۇن
ئەو ناويان بە بەرزى ناھىلىتىه وھ؟!

تۇ مامەلە لەگەل خودايەكى بەخىشىدە مىھرەبان دەكەيت.

((ناوى تۆمان بەرز كىردى، لە دونياو لە قىامەتدا ناوت بەرزو پېرۋەز بەھۆى
روتىبەي پېنځەمبەرىتى و سەرمۇركەرنى زنجىرەي پېنځەمبەران بەرھوانە
كەرنى تۆ، بويىتە سەردارى پېنځەمبەران و پەيامى ھەممۇ نامە ناسمانىيەمکان
لەپەيامى تۆدا رەنگى داوهەمەوە)).

قَالَ نَمَانٌ ۝ قَالَ هَلْ إِمْنَثُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمْنَثْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ
مِنْ قَبْلِ فَأَنَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَزَحَمُ الرَّاجِحِينَ ۝ ۶۴ ۝ يُوسُفُ:

گلیم لى مەکە کە بروام پى نەکردىت! پېشىر دروت لەگەل كردووم.
پۇچەكان يەكەم وىنەى بەرگەوتىنى من و تو دەگرن و، بۇ ھەمىشەيى
لە ناخى خويدا دەپىارىزىت.

((فِمْ رَمَوْوِيِّ، مِنْ نَمَگَرْ نَمَمَتَانْ بِهْ قَسَهْ بِكَمْ شَتِيْكِيِّ سَمِيرَهْ، دَلْنِيابِنْ حَالَ و
وَزْعِيِّ مِنْ نَهْ وَ كَاتِمِيِّ لَيْتَانْ نَمَمَيِّنْ دَهْ بَارَهْ بِرَاكَهْ تَانْ وَهَكَوْ نَهْ و
حَالَ وَهَزْعَمْ وَايَهْ، كَهْ كَاتِيِّ خَوْيِي دَهْ بَارَهْ يُو سَفْ لَيْتَانْ نَمَمَيِّنْ بَوْوَمْ
بَرَدَتَانْ وَ نَيْوَارَهْ گَمِرَانَمَوْهْ وَتَنَانْ، گُورَكْ خَوارِدَوْيَمَتِيِّ! دَهْ جَوْنِ نَيْ سَتَا
دَهْ بَارَهْ بُونِيامِينْ لَيْتَانْ نَمَمَيِّنْ بَمْ؟! مِنْ خَوْدَامْ بَهْ سَهْ بُو پَارِيزْ كَارِي
كُورِهْ كَمَهْ نَهْ وَ با شَتِرِينْ پَارِيزْ مَرَوْ چَاوِدَيْرِي كَارَهْ، خَودَا لَهَهَمَوْ كَهْ س
بَهْرَهْ حَمَّ تَرَهْ، سَوْزَوْ بَهْزَهْيِي زُورْ لَمَوْهْ فَرَاوَانَتَهْ كَهْ پَاشْ نَهْ وَ نَاخْوْ شَيْيَهْيِي
بَهْهَوْيِي يُوسَفَمَوْهْ تَوْشَمْ بَوْوَ، تَوْوَشِي نَاخْوْ شَيْيَهْكِي تَرِي لَهْ وَ جَوْرَهْ بَكَاتِمَوْهْ،
مِنْ تَهْواوِي بَتَعَانَهْ بَهْ خَوْدَايِ خَوْمَهْ وَ پَ شَتِ وَ بَهْنَامْ هَمَرْ نَهْ وَهَوْهَوْ كَارِي خَوْمَ
بَهْنَهْ وَ دَهْ سَبِيرَمَا هَمَرْ نَهْ وَ بَهْزَهْيِي بَهْجَمَرْكِي هَهَلَقَرْ چَاوَمْ دَادَيْ وَ رَهْ حَمَمْ بَهْ
دَهْكَاوْ بَهْ سَهَلَامَتِي بُؤْمَ دَلْنِييَتَمَوْهَا نَهَمَهْ نَيْ شَانَهِيِّ نَهَوْهِيَهْ، كَهْ حَمَزَرَهْتِي
بَهْعَقَوْوبْ لَهَمَرْ نَاعِيلَاجِي وَ پَيْوِي سَتِيَانْ بَهْ خَوارِدَهَمَنِي رَازِي بَوْ بَهْنَارِدَنِي
بُونِيامِينْ لَمَگَهْلِيَانِدا، بَهْتَايِبَهْتِي كَهْ هَيْجَ دَيَارِدَهْ وَ نَيْ شَانَهِيَهْكِي وَايْ هَهْ سَت
لَهْ نَهَكَرَدْ بَرَاكَانْ رَقْ وَ كَيْنِمَيَانْ لَمَگَهْلْ بُونِيامِينَدا هَمَبِيِّ!)).

فَالْتَّعَالَىٰ ۖ قَالُوا إِنَّ يَسِيرِقَ فَقَدْ سَرَقَ أَخَّ لَهُ وَمِنْ قَبْلِ
 فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبَدِّلْهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شُرُّ مَكَانًا
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ يوسف: ٧٧

وتهیه کی بېرلاو ھیه زور ھەلەیه: (ئەوهى لهناو دلمە لهسەر زمانىشىمە) ھەرچى بە خەيالدا بىت ناوترىت! ئەوهتا يۈسۈف ئەو نەيتىھى لە براکانى شاردهو، چونكە ئەو زور زىرەك و ئازابۇو، دەيزانى كەی دەدویت و، كەی بىدەنگ دەبىت...

((وتىان: شتىكى سەرسورھېتىمر نىيە كە ئەم برا باوگىيەمان دزى بكا چونكە دايىكى جودايىه، جا ئەگەر ئەمپۇ ئەم دزى گىرىبى و دزى بكا ئەوه عەجايمب نىيە چونكە لەوھېيش برايەكى ترى ھەبوو ئەويش ھەر وا دزى گرد، ئەم سرو شتەيان لەدایىكىيانەوە بۇ ماوەتەوە، حەززەتى يۈسۈف وەلامى ئەم قىسە نا شىرىنەي نەدانەوە، لېيانى نەگرت و پېناخۇ شبۇونى خۆى بەرامبەر دەرنەبرى و بەدرۆى نەخستنەوە، لەكاتىكىدا لېيى مەعلۇوم بۇو كە خۆيىشى و بۇنيامىنى براشى لەتاوانى دزى دوورن، ئەوان بوختانيان پىن دەكەن، بەلكۇو لەدى خۆيدا بەلكۇو ئىيۇ بەم درۆھەلبە ستن و بوختانكىردنەتان لاي خودا پلە و پايەي خراپتەن ھەيە، بوختانكەر زۇر لەبوختان پېكراو خراپتە، ئىيۇ خۆشەويىستەن جەڭر گۆشەتەن لەباوكتان دزى و بەمەبەستى لهناو بىردى خ ستانە بىرى كەمنغانەوە، ئەمچار درۆى ئەوھەتەن ھەلبە سەت گوايە گورك خواردویەتى، خودا لەھەمموو كەس زانا ترە بە و تاوانەي بەناھەق وەپالى من و بۇنيامىنى برامى دەدەن!).

﴿قَالَ بَلْ سَوْلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبِّرْ جَمِيلٌ عَسَى
اللَّهُ أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾^(۸۲) یوسف: ۸۳

یەعقوب سەلامى خواى لەسەر بىت زور دلىابۇ كە بنىامىن و یوسف و لاويشى بۆ دەگەرىتەوە ھەموويان گەرانەوە بۇيە، ئەوهى پۇشتۇرە و لىت دوورە دەگەرىتەوە! تەنها پېتىستە نزا بىكىت، بە دلىابىيەوە وەلامت دەدىرىتەوە... ئارام بە.

((فەرمۇسى: نەخىر نەمە شىستان فرت و ھىلىيکى ترە و بۇ خۇتان رېمەكتان خىستۇتە ناوا بارى بوزىامىنەوە بۇ نەوهى بەگىرتى بىدەن، بەلكوو نەمش پېلانىيەكە لەنەفس و دەرۋونتانا داتانىز شتۇوە بۇ نەوهى بوزىامىنىش وەكۈو يو سەلەناوبەرن و خۇتانى لى رىزگار بىكەن، نەگەر بۇ خۇتان بەدەمى خۇتان فتۇا نەمەن بۇ عەزىزى مىي صر: كە ھەر كە سىئىك رىبەكەي لەبارەكەيدا دۆزرايمەدەن دەگىرىتە كۈپلە، عەزىزى مىي صر كورى منى نەدەگىرت و گلى نەدەدايمەدەن برا گەورەكە شىستان لەمىي صر ھەلەوگىر نەدەبۇوا حال و وزۇعى من لەئاكامى نەم مو سىيەتانەدا خۆگىرى و دان بەخۇدا گىرتە، نە ئاخ و ئۆف دەكەم، نە شاكايىت و سکالام بۇ لای كەس دەبەم! رازىم بەقەزاو قەدەرى پەرومۇنگار، سکالام بەس بۇ بارەگاي خودا دەبەم، ھەروەھا نەو كە سى بىكە سانە، ھەر نەو پەنائى بۇ دەبرى و ھاوارى لى دەگىز، ھەرگىز لەرە حەمەتى خودا نائومىيد نابىم ھومىنەوارم خونا ھەرسىئىك كورەكانم بۇ بىگىرىتەوە (يوسف و بونىامىن و روپىل) چاومۇۋانى بېرىارى خودا دەكەم دەربارەيان، ئاواتە خوازم خودا ھەر سىئىك كورەكانم بۇ بىنېرىتەوە (بەئىلەام نەوهى دەزانى كە یوسف نەمردۇو). بىگومان خودا بۇخۇزى زافاو ئاگادارە بەحالى تەذىيابى من و فەوتانى كورەكانم و غەم و نارە حەمىت من بۇيان، داناو كارامايە لەكىرىدەمەكаниدا ھەرجى دەيىكا، نەنجامى بىن ھۇ و حېكىمت نېبە)).

فَالْمَعَانِي: ﴿ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولَئِكَ مَا كَانَ حَدِيثًا
يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴾ ﴿ ١١١ ﴾ يُوسُف: ۱۱۱

چیزی که کانی قورئان باشترین و بهتر خترین چیزی کن!

و ادهزانی خهیالین!

به لام پاستین..

هر کسیک ئەگەر سەیری قورئانی کرد و هیچ پەندی وەرنەگرت، با
خوبیندنەوە یەک بۇ

ئاوهزی بکات!

بزانە هەرگیز رۇوناکى و پىنیشاندەرى نادۆزىنەوە تا ئەو کاتەی بپروا
بە خودا نەھىنیت و، شوين پەیامبەرە کەی نەکەویت، ئاشتى و مىھرى
خودا بۇ سەر گیانى پاکى ئەوانە شوين ھيدايەت و پىنمۇونى
کەوتۇون.

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَآبَةٍ إِلَّا
هُوَ أَخْذُ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبَّي عَلَى صِرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ ﴾^{۵۶} هود: ۵۶

هرکه س خودا له سه دین پاوه ستاوی بکات، هاوکاری خاوهن
پاستیبه کان دهکات به سه رئوه انه پوچگه ران، چونکه دهستیان به
پاستیبه و گرتووه و، پشتیان به خودا به ستووه.. دهست به
دینه که ته وه بگره، و هک ئوهی فهرمانت پیکراوه برق، خودای گوره
سهرت دهخات، به سه رئوه سه که و تووه به سه رتدا.

((من ب شتم به خودای خوّم قایمه و ته و هک کولم له سمر پهروم دگاره، نه و
خاوهنی ئیشو کاری من و ئیوه شه، ئاگاداری ههلوی ستي من و ههلوی ستي
ئیوه شه، ئهوم به سه، پیلانی ئیوه دهپو چینیتله و هو هیج شتیک نیه بتوانی
نه هیلخ خودا یارمه تیم بدا، خودا توانی به سه هه موو شتیکدا همه. هیج
گیانله به ریک نیه له سمر زهوي و شوینی تریش ئیلا جلموی هه سوپان و
کاروباری به دهست خودایه و نه و خاوهنیه تی، چونی بوی ئاوا ره دامیان دینى.
بیکو مان کردده کانی خودای من به گویره هی حق و داد پهروم هی نجام
دهدرین، سته مو سته مکاری تیدا ذیه، داب و نه پیتی خودا وا هاتووه
موسولمانانی راستا یارمه تی دهد او کافرانی ناشوبگیر لەناو دهبا)).

فَالْمَسَاءِ: ﴿فَإِنْ تَوَلَّا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخِلُّ رَبِّي
قَوْمًا عَيْرَكُوكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ وَشَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ﴾ هود: ۵۷

پیویسته بانگخواز په یامی راست به مرقف بگهیه نیت، ئه گهر هەندیکیان پشتیان ھەلکرد لىنى، ئەمە سوننەتى خودايە بەرامبەر ئەوانەی کە پشت ھەل دەکەن و بىروا ناهىتن.

((ئەی نەتهوهەکەم! ئەگەر رو لە پەيامە كەم وەربىگىرنو گوي بۇ نامۆزگارى و نەسيحەتكەنام نەگىرن، پشت ھەلبەن لەو نىگاو سروشەپىستان رادەگەيەنم، ھەلۋى سستان نەگۈرنو ھەر بەدرۇم بخەنەوە، نەوه من خەتا بارنابىم، چونكە ئەو پەيامو سرو شەپى نىرداوم گەياندو مەو پېيم راگە ياندۇون، كەمەرخەميم نەكردۇھ لە بەجىھىنلىنى نەركى سەرشانم، ئىۋەش بۇخۇتان دانى پىدا دەنلىن: كە من بانگەوازىم كەدوونو داوم لى كەدوون تەنها خودا بېھرستن و ھاوهلى بۇ دامەنلىن. ئەوا من پەيامى خۆم گەياندو بۇو بەھەلگە لە سەر نىۋەو بىانووتان نەما، موستەحەقى سزاو عەزاب بۇون. خودا بەھىلاكتان دەباو گەل و نەتهوهەيەگى تر دىننەتە گۈرىو دەبنە جىنى شىنى ئىۋەو مال و نى شەمانتان بەميراتى دەكمەۋىتە دە سەت ئەوان. ئىۋە بەپ شەت ھەلگەننەن لە پەيامى خودا، بە سور بۇونتان لە سەر كوفرو بىتەپر سەتى ھىچ زيانىك بە خودا ناگەيەن، بەلكوو زيانى ئەوه لە سەر خۇتانەو بۇخۇتان تۇو شى دەردى سەرى و كىي شەھەكىي شەم دەبن. بىڭومان خوداى من بە سەر ھەمەو شەنەندا ئاگادارو چاودىرە، ھىچ شتى لە كەردهە ئىۋەتى ھون نابى و غافل نىھ لەتولە لى ستاندەن ئەگەر ماوهەيەكىش مۇلەمتان بىدا دلىابىن پاشگوپتەن ناخا)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِنْ تَوَلُّاً فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ
 وَيَسْتَخِلْفُ رَبِّيْ قَوْمًا عَيْرَكُمْ وَلَا نَضْرُونَهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّيْ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ حَفِظٌ﴾ هود: ۵۷

خودا خوی دوستانی سه‌رده‌خات له بهر ئەمە ھەمیشە بلىن:
 ((خودایه پشم بگره له وەی کە دەیکەم و پام دەسپیریت)).
 چونکە ئەگەر خودا پشتى گرتىت ئەوه پارىزراو دەبىت.

قَالَ تَعَالَى: ﴿ قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنَتْ فِينَا مَرْجُوا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَنَا أَنْ
نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ إَبَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ ۚ ۶۲ ﴾

مُرِيزٌ ﴿٦٢﴾ هود:

هرکام له پیبازی په یامبه ران هه لبژیریت بق ئوهی بانگهوازی بى
بکهیت، تووشى ههندیک دژایهتى ده بیت، يان ههندیک به پووتدا
هه لدهگزین، هه رچهند له ناو هۆزه کەشتدا زور به پیز و شکومهند بیت
و، خاوهن پهش و کرداری به رز بیت..

((وتيان: ئهی صالح! تو له وهپيش له ناو ئىممەدا شويىنى هو مىد بووی! له ناو
دلماندا رىزو تەقدىرمان بق دانابووی، هيومان پىت بوو بەتهما بووين ببىه
گەورەو تەگبىركەمرو رىش سېيمان، چونكە زيرەكى و بلىمەتى و عاقلەمندى و
بىرتىزى و ليھاتووبىيمان پىوه دەبىنى، ئىستا تو ئىممەت ناھومىد كرد، هەمۇو
ئاواتىكت بىرين، سەدەخابن ئىمە بەتهما بووين ببىه پا شاو گەورەمان بەلام
وا ئىستا هيوا براوت كردىن. ئهوه جەلەوگىرىيەن لهوه لى دەكەي: كە ئهوهى
باۋى و باپىرانمان پەر ستوييانه ئىممەش بىپەرسىن؟ دەتهوى واز له پەرسىن
ئهوبتانە بىتىن كە باۋى و باپىرانمان پەر ستوييانو له سەرى راھاتوون؟
ئىمە گومانى زۇرمان ھەيە دەربارەي بانگهوازىيە كەت: كە بانگمان دەكەي
بق يەكتاپەرسى، بەراسلى ئەمە جىڭىاي گومانەو دلمان لى پىس كردو)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ۚۖ وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرَ مَجْدُوذٍ ﴾^{۱۸۰} هود: ۱۰۸

مژدهت لیتیت برای ئیماندار.. مژدهت لیتیت خوشکی ئیماندار.. ئەگەر خۇتان پاراستووه لهۋى تۇوشى داۋىتن پىسى نەبن و، خۇتان گرتۇوهتهوه، مژدهى چىڭ و خوشىيە بىتكوتا و بىسـنۇرەكانى بەھەشتان لیتیت.

((ئەھلى سەعادەت: كە شوينكەوتۇوی پېغەمبەرانىن، ئەوانە شوين و ماۋايان بەھە شتمو بۇ ھەتا ھەتابە تىيىدا دەمىننەمۇ، ھەتا ئاسمانى بەھە شتىيان بەسەرەوە بىن و زەھى بەھەشتىيان لەزېرەوە بىن بەپۈستۈ نىرادە خودا تىيىدا دەمىننەمۇ، ئەم بەھەشته بۇ ئەوان بەخىشىتى نەپرەوە ناپاساغە، بۇ ھەتا ھەتابەمە(()).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ قَالُوا بَشَرٌ نَّا كَمَا لَحِقَ فَلَا تَكُن مِّنَ

الْقَنْطَرِينَ ﴾ ﴿ الحجر: ٥٥

ئەگەر لە لای خودای پەروەردگارەوە خەوی دروستت بىنى، ئەوە
مزگىتىيە بۇ تو..

بۇيە پىويىستە گەشىپىن بىت، گومانى باش بە پەروەردگارت بېھىت،
خەونى راست لە
پەيامبەرانەوەيە.

وەك پەيامبەرى خودا (ﷺ) دەفرەرمۇيت: " خەوی راست بەشىكە لە
چىل و شەش بەشى پەيامبەرىتى ".

ئەگەر مزگىتىت لە پىنگەى خەوەوە بۇ ھات ئەوە وەك راستى وايە..
چونكە ئەو خەوە سەرچاوهى راستىيە و بى بنەما نىيە...

((وتىان: ئىمە موژىدەمان بىن داوى بەشتىكى حەق و واقىع و چەسپاۋ، ئەمە
مزگىتىيمان بىن داي وىستى خودايىه بەلىنى خودايىه و با شەمىزبۇونەمەن نىيە،
نەتو نەي ئىبراھىم! لەپىرى ئەوانە مەبە: كە لەفە ضل و رەحمەتى خودا
ناھومىيد دەبن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا
الظَّالُونَ﴾ الحجر: ٥٦

میهر و سوْزی په روهردگار زور بهرين و فراونه بؤیه ئەم ياسایه
و هر بگره:

((ئەوهی گومانی ھەبیت بەر میهرهبانی خودا دەکەویت ئەوه دەستى
دەکەویت ئەوهشى گومانی ھەبیت كە بەر میهرهبانی خودا ناكەویت
ئەوه ئەوه بەردەکەویت كە گومانی پېيەتى))

خوداي په روهردگار لە فەرمۇودەيەكى قودسىدا دەفرمۇیت: من
لەگەل گومانى بەندەكانىدام، ئەگەر گومانى باشىم پى ببات ئەوهى
دەست دەکەویت، ئەوهى گومانى خراپىم پى ببات ئەوهى بەردەکەویت.
ھەرگىز نائومىد مەبە لە سۆز و میهرهبانى په روهردگار.

((وتنى: كى لەرە حەمەتى خودا نائومىد دەبى؟ كەس لەرە حەمەتى خودا
ناھومىد نابىن جە لەوانەي رىبازى را ستو حەقىان گوم كردوه، ئەمن
يەقىنى تەۋاوم بەوه ھەيە ھەر شتىڭ خودا بىھوي بىتە دى دېتە دى، ھىچ
شتىڭ لە خودا ياخى نابى، چى بوئى و چۈنى بوئى و كەي بىھوي ئاوا دېتە
دى)).

فَالْتَّمَاعُ ﴿٨٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيهَا فَاصْفَحْ الصَّفَحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٦﴾ الحجر: ٨٥

نهو بهنده يهی که خاوه‌نى سینه‌یه کى تەندروسته هەر نەوه دەتوانىت
بېھشىت و چاپۇشى بکات، چونكە نەوه لە برنامەی ئىتمەدا نىيە کە
لىبوردە نەبىت و چاوى لە تولەبىت سینه سافان ھەرگىز بق و كىنە لە
خويان ناگرن، لىبوردە بە وەك نەوهى هيچ پرووى نەدابىت.

((ئىمە ناسمانمکان و زەھى و نەھەنە لەناویاندا ھەمیه بە حەق نەبىن دروستمان
نەگىدوون. كە بەدىغان ھېنارون بە حەق و را ستى درو سەمان كردون،
بە عەدالەت و حىكمەت و زانلىق و دانلىق ھېنارومانە گۈرەپانى بۇونەوەرەوە،
بە شىوه سەممكارو بەتال و بىھودە نەمان خستوونە پۇوا بۆيەمان دروست
كىدوون خەتكەكە سەرگەرمى عىبادەت و تەقاو او يەكتابەرسى بن. بىنگومان
رۇزى قىامىت دى و هيچ شىك و گومان لەھاتنەكمى دا نىيە، جا نە و كاتە خودا
تولە لەۋەنە دەستىنىن كە شىاواي سزاو توڭىن، پاداش و بەخشى خۆى دەدا
بە وەكە مەنھى شىاواي پادا شى بەھە شتى رازاوهن. ئەمە پېيغەمبەرى
خۇشىو بەغۇرۇخ مەنھۇيان بە شوو درىز بە، خۇڭرىپە، بەرھو شتى جوان و
بەرۇڭ ئەنگەلەيان بەمۇ ھەلس و كەوتىيان لە گەل دا بىكە، ئامۇزگارىيەن بىكە،
بىلەنرىسىنە بەڭىرۇ بەخۇياندا بچەنەوە و بىنە سەر رېڭىرى راست و ولز لەكوفر
بىنن(()).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَسَيِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴾ ﴿١٥﴾ الأحزاب: ٤

ئەگەر خۇر ھەلھات بە يادى خودا پېشوازى بکە..

ئەگەر خۇر ئاوابۇو بە يادى خودا مال ئاوايى لېتىكە..

ئەوە دەبىتە چاودىرى پەروەردگار لەھەمۇو پۆژەكتىدا...

چاودىرى دلت دەكتات لە پەراكەنده و ماندوو بۇون.

((ئەى نەو كە سانەي ئىمامىتان ھىئناوهو بىرواتان بەتاك و تەمنايى خوداو را سى پىغەمبەرايمەتى پىغەمبەرەكەي ھىئناوه، بەدل و بەزوبان يادى خودا بکەن، بەجۈرۈك ئەو ذىكرو يادە ھەست و شعورتان داپوشى، بەھەمۇو حال و وزعىكتان لە سەرتىاي رۆز و ئىوارەدا، لەھەمۇو كات و شوينىكدا تر سى خوداتان ھەبى، نويزەكانىتان بەرىيەك و بېكى ئەنجام بىدەن. خوداي مەزن لەھەمۇو عەبيب و كەم و كورىيەك بەدۇور بىگەن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلِيلِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفَ فَلَا يُؤْذِنُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ (٥٩) الأحزاب: ٥٩

ئەی بەندەی خودا... ئەگەر تو ئەتەویت فەرمان بە چاكە بکەيت و رېڭرى لە خراپە بکەيت، ئەوه لە خانەواھە و خزمە نزىكە كاتەوە دەست بىن بکە... چونكە ئەوان لە پىشىتىرىن خەلکانىكىن گىنگىان بىن بىدەيت و ئامۇرۇڭارىان بکەيت.

((ئەی پىغەمبەرى خۆ شەۋىپ سەت! فەرمان بەھاو سەرەكانت و ك چەكانىت و ئافرەتانى مو سولىمان بکەو پىيان بلى؛ با پە چەو چار شىۋەكانىيان بە سەر خۇياندا بىدەن و دايىدەنەوە بەسەر دەم و چاواو گەردن و ملىاندا، چونكە ئەم شىۋە نزىكتە بەوە: كە ئەوانە بنا سرىن و بىزاندرى كىن و ج كە سن، دورۇو شەقاوەو چاوبرسى و داۋىن پىسەكان تىېگەن: كە ئەوانە ئافرەتانى رو سورۇ خاوهەن حەمیا و داۋىنپاڭ و خاوهەن رېزىن، لەو ئافرەتانە نىن سەرمىيىان لە حى بىگىرۇ و تەماعى بىن رەو شتىيان لە بىرى. ئىتلىييان دوور دەكەونەوە و ئافرەتە كان بەق سەى نا شىرىن و نابەجى نازار نادىرىن، پەروەردگار لە كەمەتەرخەمى لە وەپەشىيان خۇش دەبى: كە بەباشى پە چەو چار شىۋى خۇيان دانەدا وەتەوە و پاشگۈيىان خىستووە، هەروەھا لىخۇشبووە بۇ ئەوانە ئەپەندى فەرمانى پەروەردگارن دەربارە پە چەو چارشىۋ، وەلە حى بەھەلە و رى دەكەوى كەمەتەرخەمى تىدا دەكەن، رەحمەت و مىھەربانى خودا وا سىع و بەرفراوانە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿نَحْنُ نَصْصُ عَلَيْكَ أَخْسَنَ الْفَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾^(۲)
يوسف: ۳

((خودای په روهردگار باشترين چيرۆک بۆ په يامبهر (﴿) و هاوەلە
به پیزەکان دەگیریتەوە! توش بپرواداران بىن بەش مەکە لهەی کە
چيرۆک و پەند و ئامۆژگارى و وتهى پەند ئاميزەکانى چيرۆکى
په يامبهران بۆ خەلک باس بکەيت.

دەزانىت بۆچى؟!

چونکە چيرۆک دل نەرم دەکات و دەست لە دلەکان دەدات و، دەبىتە
هاودەمى خەمەکان.

لاوازەکان بەھىز دەکات، كەوتۇوهکان دەردەچىنىت،
شىكسىتخاردووهکان سەركەوتۇو دەکات، كەمتەرخەمەکان
دەگەرپىنىتەوە بۆ لاى خودا، چاکەكاران چاکتر دەکات)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿ وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنِ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا عَنِ
السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴾ ﴿٢٥﴾ الشوری: ۲۵

برای ئیماندار..

خوشکی ئیماندار..

دەستپېشخەرى بىكەن و، پەلە بىكەن بۇ پەشيمان بۇونەوە ... خوداي
پەروەردگار زورى پىتىخۇشە تو پەشيمانى دەربېرىت، وەك چۈن تو لە^{١٥}
مردن پزگارت بىبىت خۆشحال دەبىت .. لەو كەسە نەدارە زىاتر
خۆشحالىڭ دەبىت كە لە پېنىكا ناز و گۈزىكى زورى دونىاي دەست
بىكەۋىت.

((پەروەردگار تۆبە و پە شيمانى لە بەندە گوناھبارەكانى و مردىگەرنى
لەتاوانى رابوردويان خۆش دەبى، دەزانى چى دەكەن لەخىر و شەم)).

قالَ تَعَالَى: ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِعَيْنِتَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ﴾
الزخرف: ٤٧

گالته‌کردنی پووجگه‌را و سه‌رگه‌ردانه‌کان به یه‌كتاپه‌رسنی شتیکی
سید و نوی نیه!

میچ په‌یامبه‌رینک نه‌بووه که هوزه‌که‌ی گالته‌ی ہن نه‌کرديست!
له‌سر راستی نارامگر و، خوراگر به..

خودای په‌روه‌ردگار راستی سه‌رده‌خات و لوتی نه‌ياران و
پووجگه‌رایان ده‌شکنیست.

راستی به‌رز راده‌گریت، به‌لا و مهینه‌تی له‌سر هه‌موو په‌یامبه‌رانی لا
دهبات.

((کاتیک حمزه‌تی موو سا نه‌هو موعجیزانه‌ی نه شاندان یه‌ک سهر فیرعهون و
جه ماعه‌ته که‌ی پیکمنیزیان پی هاتن و گالته‌یان ہن کردن و به‌درؤیان
خستمهوه، سهر رهقیبیان نیشاندا)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ هَذَا أَخْيَ لَهُرِّisْتُمْ وَتَسْعُونَ نَجْهَةً وَلِنَجْهَةً وَجَدَهُ
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّزَنِي فِي الْخِطَابِ﴾ ص: ٢٣

چهند گوتاریکی جوانه!

چهند گلهیه کی جوانه!

خودا له هلهیه ک خوش ده بینت بھر له وھی له هؤکاره کھی بپرسیت!

چهند میهره بانیت!

خودایه گیان چهند جوانیت!

قالَ تَعَالَى: ﴿وَأَمْلِ لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ﴾ الاعراف: ۱۸۳

ئەی پەيامبەر (ص)

ئارخەيان بە..

فېل و تەلەكەي نەيارانى دين ھەرچەند گەورە بىت، تو دلىابە ك
بەرپەرچدانەوهى خودا

زۇر گەورەترە لە تەلەكەيان..

((مۇلتى نمو گرۇھە بەدرۇ خەمرەوانە دەدەم، تەممىيان درېز دەكمەم، ھۆكاري
زىانىيان بۇ زۇر دەكەم، مال و سامانىيان دەدەمى، بەلام بىنگومان نەخ شەم
تەكبيرى من بۇ لەناو بىردىن و تۈلە لى ستانلىقىيان بەھىزى و تۈكۈمىمە)).

قالَ تَعَالَى: ﴿فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالْدِينِ﴾ التین: ٧

مرؤفه کان...

چی وای لیکردوویت که په یامبه ران و پوژی لیپرسینه وه و
و هرگرته وه پاداشت به درق بزانیت؟!

خودای په روهردگار توی له نه بونه وه به دی هیناوه و، به جوانترین
شیوه دروستی کردوویت، هر که س بت بینیت ستایشی خودا ده کات
له و به دی هینانه و، له و توانا بی کوتایه له دروستکردن تدا..

ئه وه ده سه لاتی خودای گوره یه...

((وېپای ئەم ھەموو بەلگە و دەلیلانە لە سەر دە سەلەتی خودا بە سەر ھەمموو
شتىكدا، چى وا لە تۆ دەکا ئەی ئادەمیزاد كە ھاتنى قيامەت بە درق بخميەمۇ؟
ئەی ئادەمیزاد ئە تۆ بە چاوى خوت دە بىنى سەرەتاي ئادەمیزاد چۈنە و چۈن
پى دە گا و ھىزى توانا پە يدا دە گا و دوايى چۈن پىر دە بى و ھىزى توanaxى
نامىنى، دە كە سىك بە توانى ئادەمیزاد لە نە بونه وه بىنیتە وجودو ئە و
ھەموو گۈرانكارىييانە بە سەر ژيانيدا بىنى، بىگومان دە توانى دواي مردىنىشى
جارىكى تر زىندى بکاتە وە كە شى بکا بۇ ساراي مەح شەرو حى ساب و
لىكۈلەنە وە لە گەل بکا، كەوابىن دە بى ج شتىك ھەمبى تۆ ھەلنى بۇ ئەمۇ
بپوا بە رابوونى قيامەت نە كەمى؟)).

قال تعالیٰ: ﴿فَإِذَا فَرَغْتَ فَأُنْصَبْ ۚ وَإِلَى رِيْكَ فَأُرْعَبْ ۚ﴾ الشرح:

٨ - ٧

هرگیز پشت به مرؤفه کان مه به سته تنهها هاوار بؤ خودای تاک و تنهها و خاوهن ده سه لات ببه له هه موو کاروباره کانی دونیا و دوا پر قژدا تنهها داوا له خودا بکه.

((هر کاتیک له راگه یاندنی بانگه واژی بویته وه، یان جیهادو تیکو شان و کاروباری خوت ئەنجام دا، رووبکه ره عیبادت کردن و له خودا پارانه وه و داوا له خودا بکه کاره کانت بؤ هەلسورینی، به راستالی و دلسوزی رووبکمراه خودا و نیازو مه به ستت پاک و خاوین بکه ره وه. رووبکمراه خودا و هه موو نیازو مه به ستیکت ئارا ستھی خودای خوت بکه، نزا بؤ خودا بکه و لیئی بپارپیره و تر ست له دۆزه خبی و به ته ما به هه شتی پاز اووه به، پادا شی ماندو بون و هەولو تەقەللای بەردە وامت هەر له خودا داوا بکه)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿قُلْ يَتَأْيِهَا الْكَافِرُونَ ①﴾ الكافرون: ۱

ئىبىنۇ عەباس دەفەرمۇيت:

((ھېچ سورەتىك نىيە ئىپلىس ھىندەسى سورەتى (كافرون) دەقى لىنى بىت لە قورئاندا، چونكە يەكتاپەرسىتى تەواو و، پشت كردە ھاوېشى دانانى تىايە)).

((ئەمەن بەكەفەرەكانى قۇرۇشىش بىلۇ: ئەمەن بىن بېرىۋەپىنە، ئەمەن ھاوېشى دانەران بۇ خودا، من ھەرگىزماو ھەرگىز عىبادەتى نەمە بىت و صەنەمانە ناكەم: كە ئىۋە دەيانپەر ستن، بەھېچ شىۋەيەك بەندايەتى نەمە خۇدە درۈزنانە ناكەم)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ الإخلاص: ١

یه کتابه رستی ته واو له ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ دایه.

خودای په روهردگار تاک و تنهایه له بالادهستی و سیفه ته کانی، هیچ کم و کورتی و ناریکی تیا نییه..

گهوره ترین یاد و وہ بیره تینانه وه گوتهی: ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ یه.

چونکه ئه مه و شهی یه کتابه رستی و بن هاو به شییه، یه کتابه رستیش و اته هاو شییوه و هاو چه شنی نییه.. خودای په روهردگار تاکه په رستراوی پاستییه، هیچ شتیک هاو شانی خودای په روهردگار نییه، ئه و تنهایا و بن هاو له...

((ئهی محمد! بهو که سانه بلی: که پر سیارت لی دهکهن خودای تو چونه و چیه؟ بلی: خه بھری راست و واقع ئه و میه ئه و خودایه که (واجب الوجود)^۵، بیونی پیوی سته و نه بیونی نابی، ناوی (الله) یه و تاک و تنهایه لمزات و سیفاتیدا، که س هاو دلی نیه و بن نموونه و هاو شانه، و اته: ئه و خودایه ئیوه دھینا سن و دان به و دا دھنین، که به دیھینه ری ناسمانه کان و زهوبیه ئیوه شی به دیھینا وه یه که و تاک و تنهایه له خودایه تیدا. که س هاو شانی نیه له خودایه تیدا، له هه مو و رویه که وه تاک و تنهایه))).

قالَ تَعَالَى: ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾ الإخلاص: ٢

((همر ئەللا داواي لى دەكىرى بۇ دابىن گردىنى پىيوى سى، بۇ ھەممۇو ڪارىك داوا لە دەكىرى، چونكە هەر ئە دەتوانى بەھاناي ئاتا جانەوە بىن، واتە (الله) ئە خودا يە ھەممۇو درو ستكراويىك پەناي بۇ دەبا، كەس بىن ئە خودا يە ھەممۇو كەس موحتجى ئەوە)).

پەناپىتىگىراو ناوىكە بەر لە جەستە دەلەكان ھەلەلەر زىت بە ھۆى شىكىر و جوانىيەوە پەناپىتىگىراو ھەممۇو بەندەيەك پەناي بۇ دەبات ھەممۇو تاكىك ھاوارى تى دەكات

داواي پزگار بۇونى لى دەكات

بەدى ھېنزاو زۇرتىر پىويىستى بە كەسىكە پشتى بىگرىت، بەسە خوداى نەمر لە پشتى بىت.

بۇيە...

پەنا بۇ خودا بىبە، لە كاتى ناخوشىدا تۈى لە بىرە، بە ئەندازەي پەنا پىيگىرتىت توانا و ھيمەتت بەرز دەبىتەوە، غەم و پەزارەكەش لا دەبات..

پاشان خودای په روهردگار، پاک و بینکه رده له خسلهت و ناوه
پیروزه کانی، ده رگا نه ک تنهها به رووی

دوسته کانی، به لکوو به رووی هه موو بوونه و هردا ده کاته وه،
ئه مهش له سفز و میهر و به خشنده بی خودای په روهردگاره بـ
به نده کانی ...

ئه وه بیباوه رانن کاتنک توروشی ناخوشیه ک ده بن، يه کسهر دهیانه ویت
بمرن و

پهنا بـ خوکوژی ده بـ نه وه ..

پهنا بـ بینیازی تاک و تنهها به ره ...

هاواری لـ بـ کـه: خودایه! خودایه!

بو رزگار بـ وون ..

خوای په روهردگار ده فه رمویت: قـالـ تـعـالـ: ﴿فَإِذَا رَكَبُوا فِي الْفُلُكِ دَعَوْا اللَّهَ
مُحْلِصِينَ لَهُ الْلَّدِينَ فَلَمَّا نَجَّهُمْ إِلَى الْأَرْضِ إِذَا هُمْ يُسْرِكُونَ ﴾ ﴿العنکبوت: ٦٥﴾

ئه و موشریکانه دانیان نابوو به وهی که (الله) خودایانه، به لام به هقی
لووت به رزی و ملهوپ بوونیان يه کتابه رست نه بـ وون.

بـ ویه ئه مانه په نایان نه ده بـ د بـ په روهردگار تـا ئـهـ وـ کـاتـهـیـ خـوـیـانـ
وـیـسـتـیـانـ نـهـ بـ وـ بـیـتـ،ـ وـ اـتـهـ لـهـ کـاتـیـ بـوـونـیـ زـیـانـداـ پـهـ نـایـانـ دـهـ بـ دـ بـیـ.

پـیـوـیـسـتـهـ ئـارـخـهـ يـانـ بـیـتـ ..

خـودـایـ گـهـ وـ رـهـ لـهـ کـاتـیـ نـاـچـارـیدـاـ وـ لـامـیـ بـیـباـوـهـ رـانـ دـهـ دـاـتـهـ وـهـ ..

ئـهـیـ چـیـ دـهـ لـیـتـ دـهـ بـارـهـیـ ئـهـ وـ بـهـ نـدـانـهـیـ دـانـیـانـ نـاوـهـ بـ يـهـ کـاتـیـ خـودـاـ
وـ،ـ مـحـمـدـ نـیـرـدـراـوـیـ خـودـایـهـ؟ـ!

بۇ ساتىكىش خۇت دلگران مەكە، ئەوهى پەنای بۇ دەبەيت ھەرگىز بى
ئۇمىد و، دەستبەردات نابىنت.

يېرىت يېت چاوهروانى سەركەوتن پەرسىتشىكى زۇر گەورەيە پېتىستە
چىزى لى بىبىنەت...

لە سوننەنى ئەبۇ داودا ھاتووه..

پەيامبەری خودا (ﷺ) رۇشتە ناو مىزگەوت گۈنى لىبۇو پىاولىك
دەبىت:

((اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا اللَّهَ يَا أَنْكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ، الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
كُفُواً أَحَدٌ، أَنْ تَغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْفَقُورُ الرَّجِيمُ))

پەيامبەر (ﷺ) فەرمۇى: «بە راستى لىخۇشبوونى بەدەست ھينا
سېجار ئەمەي دووبارە كرددوه.

لە گىزانەوهىكى دىكەدا ھاتووه: «بە راستى بە ناونىك داوابى لە خودا
كرد داوابى ھەرچى بکات بەو ناوانە پىنى دەبەخشىت».

ئەو تاكە پەرسىتراوينكە كە ناوهكاني ھاوتاي ماناکەيەتى و، ھەموو
ناچارەكان پەنای بۇ دەبەن و، ھاودەمى وىزدانە بىكەسەكانە.

خودايە ئەى تاكى پەنا بۇ ھېنزاو.. داوابى فيردىھوسى بالا دەكەين و،
ھەرچى بە كرددوه و وته لە بەھەشىمان نزىك دەكاتەوە، پەنا دەگرىن
بە ئاڭر و، ھەرچى لە وته لە كرددوه كە لە ئاڭرمان نزىك دەكاتەوە.

قالَ تَعَالَى: ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ﴾ الإخلاص: ٣

پهنا به خودا ئهو تاكه و
هیچ هاودهم و مندالى نيه
ئهو گهورهيه و تهواوى ماناي گهورهبي تيابه
خاوهن شکويه و تهواوى شکومهندى تيابه
مهزنه و تهواوى مهزنى لهو دايىه
لهسەرخويه و تهواوى لهسەرخويى هەيە
بىتنياز له هەموو شىتىك
بە راستى ئەم تايىبەتمەندىيانە تەنها له پەروەردگاردا ھەيە..
خوداي پەروەردگار هيچ ناخوات و هيچ ناخواتەوھ..
ئەو خۆي پۇزىدەر و پۇزى گەرەھەيە لە بەندەكانى.
ئەو پادشاي هەموو جىهانيانە و خاوهنى دەسەلاتە.

((مندالى لى نەبووه، لەكە سىش نەبووه، نە مندالى ھەمېھ نە باوک و دايىك
ھەيە، چۈنكە زاتىكە لەكەس نا چى، قەدىمە و سەرەتاي بۇونى نيه، كاتىك
نەبووه ئەو نەبووبىن، قەبارە و مادە نيه)).

فَالْقَوْمَ: ﴿ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُلُّ فُؤَادٍ أَحَدٌ ﴾ ﴿ الإِخْلَاصُ: ٤

بهنده‌یه کی به دیهینراوی لاواز گهوره مهکهن و، پشت بکنه دهسه‌لاتی خودای پهروه ردگار، له کاتینکدا دهزانن ئوهدهی یهکه میان سه رئه نجام ده بیت‌وھ خول و، دهسه‌لاتی دووه‌میان به هیچ هیز و دهسه‌لاتینک به راورد ناکریت و همرگیز له بن نایه‌ت،

ته‌نها ئه و ده مینیت‌وھ، هه مووان کاروانچین..

پاک و بینگه‌ردی بزو ئه و خودایه‌ی له رۆژیک هه موو بوونه‌وران ده مرینیت و، ئرز و ئاسمان وەک نامه ده پیچیت‌وھ و ده فه‌رمونیت:
من خاوه‌ن ده سه‌لاتم!
من خاوه‌ن ده سه‌لاتم!
من خاوه‌ن ده سه‌لاتم!

((کەس نیه هاو شانی ئه و بى، نه له حەقىقەتى بوونىدا، نه له حەقىقەتى فەرمان و گرده‌وهيدا، خودایه‌کە بەبى ئىزىن و مە شىئەتى ئه و هىچ كارىك ئەنجام نادرى)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَنَذَرْتَنِهُ مِنْ جَانِبِ الظُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْتَنِهُ نِحْيَا﴾
مریم: ۵۲

نه‌گه‌ر نه‌ته‌وینت نزیک بیت له په روهردکاره‌وه..
پیویسته زور نزا و پارانه‌وه نه‌نجام بدھیت.

((له‌لای را ستی کیوی طوره‌وه بانگمان لهمو سا کردو ئاخاوتنمان له‌گه‌لدا
ئه‌نجامدا، واته: له شوینه‌وه: که که‌وتبوه ده سته راستی مووسا لهو کاته‌دا
که له (مه‌دیه‌ن) وه ده‌گه‌رایه‌وه بؤ میصر نیمه نیگامان بؤ کردو هه‌والمان پی
دا: که کردو و مانه به‌پیغه‌مبه‌رو رابه‌ری نه‌ته‌وهی ئی سرائیل. لهو کاته‌وه
بووه‌ته (کلیم الله) و فرو ستداده نه مجار دوای خنکانی فیر عهون و دارو
ده سته‌که‌ی واده‌مان پی‌دا بؤ سه‌رکیوی طوورو له‌وهی ته‌وراتمان بؤ نارده
خواری. پله‌و پایه‌ی ئه‌ومان له‌خو نزیک کرده‌وه، ریزو شکومه‌ندیمان پی‌دا،
له‌کاتیک‌دا راسته‌و خو و بی ناوه‌ند به‌نه‌یتی گوفتو گوی له‌گه‌ل کردین، واته:
ریزو شه‌رد فیکمان پی به‌خ شی گه‌یی شته ئه و پله‌و پایه: که ئاخاوتنمان
له‌گه‌ل‌دا کردو کردمانه قسه له‌گه‌ل کراوی خۆمان، له‌عاله‌می ئه‌رواح‌دا پله‌و
پایه‌مان ئه‌وه‌نده به‌رز کرده‌وه، وه‌کووئه‌وه قسه له‌گه‌ل که سینکی نزیک‌دا بکا
بەشیووه‌ی چپه کردن!).

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۚ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ

رَاضِيَةٍ﴾ الْقَارُونَ: ٦-٧

چی پیوانه‌ی کرده‌وهکان قورس دهکات؟!

(سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم)

خودایه پیوانه‌ی کرده‌وهکانمان قورس بکه.

((جا هه رگه سیک لمه رازوی نه عمالدا کرده‌وه چاکه کانی زورترن لمکرده‌وه خراپه کانی، نه وه ده که ویته ژیانیکی خو شمهوه وه ها لیئی راز به هیج ناگوزریه‌کی لیئی نیه)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَ فِيهِمَا مِنْ دَآبَةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴾ ﴿٦٦﴾ الشورى: ٢٩

خودای پهروه ردگار ده توانيت روژی دوايی هموو پيشين و
بوهونه و رانی ئيستا و ئوانه که له ئايindeدا دين له يهک دهشتدا کو
بکاته وه!

ئايا ناتوانيت دووان له بئر ئه و يهکيان خوشبویت کو بکاته وه؟!
ئايا ناتوانيت دوان له پىتناو ئه و لەيەك جيا بۇوبىتەوە کو بکاته وه؟!
پەنا به خودا وانىيە.. بەلكوو خودا توانى هەموو شتىكى ھەيە.. ئه و
خودای پهروه ردگار و بە دەسەلاتە!

((برىك له بەلكە و نىشانە دەسەلات و توانى خودا بەديھىنانى ئاسمانى كان و
زەوبىيە بەو شىوه رىك و پىكە. هەرودەها بەديھىنان و بلاوكىرىنەوە ئەم
حەمكە زىندەوەر و گيانلەبەرانە لە ئاسمانى كان دان و ئەمە بەناو زەپىدا
دىن و دەچن. بە فريشته و ئادەمیزادو جندۇكە و ئازەل و باقى گيانلەبەرانى
زۇرۇ ھەممە جۆر بەھەمۇ شىوه و شكل و روخسارو سروشىيانەوە... كەوابىن
ئادەمیزاد چى بکا ناتوانى بىزانى ژيان چىيە و لە چىيەوە پەيدابوو، بە دەقى
قورئان خودا زانىيارى لەو بوارەدا عائىد بەخۇى كردووە. بەلام زىندەوەر مەكان
بۇ خۇيان نىشانە قودرهتى خودان، بەلكەن لەسەر دەسەلات و كار دروستى
پهروه ردگار)).

قالَ تَعَالَى: ﴿قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنَ﴾
 وَلَنْ جَعَلَهُ مِإِيَّةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَفْرَا
 مَقْضِيَّاً﴾ مریم: ۲۱

په یامیک بو دلت بنیره پیشی بلی: نه ستم رو ووده دات! وه ک چون
 زه که ریا و، مه ریم، پیشان سه یربوو چون ده بیت نه و کاره نه ستمه یان
 تیا رو وبدات.. خودای په رو هر دگار و هلام ده داته وه ﴿هُوَ عَلَىٰ هَيْنَ﴾
 ئارام به هه مهو شت لای خودا ئاسانه..

(۱) جوبرائیل و تی: کاره که به و شیوه یه: که پیش را گه یاندرا، نه وهی پیم
 گوتی: هه والیکی را سته و خوت بو نا کامی نه و رو داوه ناماده بکه. خودای تو
 فهرمووی: به خ شینی کوریکی پاک و خاوین و ره و شت به رزو بی گوناه
 له لای من کاریکی ئاسانه و ماندو بیوونی تیدا نیه. نیمه نه م کوره بهم شیوه یه،
 به خاتو مه ریم ده به خشین، بو نه وهی بیکه ینه نیشانه بو ناده میزاد، بزانن:
 خودا چهند به ده سه لات و توانایه، چهند موختار و نازاده، چون همر چی
 بیه وی دهی کاو که س نیه بتوانی بمه هه لا ستی بی، هم رو دها بو نه وهی نه و
 کوره ببیتیه ما یهی ره حممت بو نه ته وهی نیه سرانیل به تایبمته و بو هه مهو
 ناده میزاد به گشتی. کاریکه بپیار در او وه برا و هت وه (۱).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ كَذَّبَتْ ثُمُودُ وَعَادٌ بِالْفَارِغَةِ ① فَأَمَّا ثُمُودٌ فَأَهْلِكُوا
 بِالظَّاغِيَّةِ ② وَأَمَّا عَادٌ فَأَهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرِصِيرٍ عَاتِيَّةٍ ③ سَخَّرَهَا عَلَيْهِنَّ
 سَبْعَ لَيَالٍ وَنَعْنَيَّةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَرَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَانُهُمْ أَعْجَازٌ تَخَلَّ
 خَاوِيَّةٍ ④ فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَّةٍ ⑤ ﴾ الحاقة: ٤ - ٨

هاوری گیان..

بزانه خودای پهروه ردگار زور نارامه
 بهلام گرتنى زور به ئازار و به سوينه
 له پيشوو و ئىستا و ئايىدە هەر ھۆز و گەل و نەته و ھەيک دژايدەتى
 خوداييان كردېيت
 تىيا چوون..

نەوهى لووت بەرزى مەملانىنى پهروه ردگار بکات، به سەركەرمبۇون بە
 چاوجىنكۈرى دەپەن جىنلىكتى، ھىزى لەناو دەبات،
 رىشەكىشى دەكەت، شوينەوارى نامىنلىكتى و، وەك نەبووى لى دېت..
 بەر لەوهى لووت بەرز بىت لە يادت بىت..
 تو يەكەم كەس نەبوویت كە مەملانىنى پهروه ردگار بکەيت
 سەيركە بزانه كىن سەركەوتۇوه؟!

گومانی تیا نییه خودای پهروه ردگار، خوایه‌تی خوی دهکات، ئهوان
کوان؟! ماوهیه کی زور بە سەر ئهواندا تیپه پیوه ﴿فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَّةٍ﴾
بیربکه ره و تیرابمینه.

((و شەی ﴿الحَقُّ﴾ بە مانای قیامه‌ته. چونکە وادھو ھەمپە شەکانی خودای
تىیدا دىئنە جى و حەقىقەتى تىیدا دەردەكەھۆى. واتە: ئەو قیامه‌تهى : كە وادھو
بە لىنى خودای تىیدا دىئنە جى و رۆزىكە ھەر دى و ھەردە بىن بىن د يارھو
صىقاتى چۈنە؟ حەقىقەت و چۈنیيەتى ئەو رۆزە ھەر خودا خوی دەزانى
چۈنە و كە سى تر دەركى ناكا. ئەم تو چۈزانى ئەم پېغەمبەر؛ ئەو رۆزە ج
رۆزىكە، ئەو رۆزە زور لە وە گەورەتە زانىارى و تىگەيى شتى ئادەمیزاد پەى
پى بەرى، گەلى ئەمودو (قەومى). صالح) و گەلى عاد(قەومى ھود) هاتنى
قیامه‌تىيان بە درۆزانى. و شەی (قارعە) كە مەبە سەت پېنى قیامه‌ته، بە مانا:
بەلاو كاره ساتىكە: كە دلى ئادەمیزادەكان دەكوتى و ھەممو شتىك لىك
ھەندەو شىنى و تەفرو. توناي دەكى. ئەم جار سزاي گەلە سەتمكارو
بە درۆخەرەوە كان دە سەت نى شان دەكاو دەھەرمۇى: گەلى ئەمودبەتمەواوى
لەناوبىران بە گەرمە و پىا ھەلە شاخانىكى لە رادبەدەر، دەنگىكى تا سىنەر و
راتلەقاندىكى بىن ئەندازەو گەرمە و نالەيەكى زەندەقبەر، لە ماوهىيەكى كورت
و كەم خايەن دا رى شەكىشى كردن، گەلى عاد لەناوبىران و ئا سەواريان نەما
بە پەشە بايەكى دەنگ تىزۇ زور ساردو رىشە كىشە كەر و ترسناك و درىزخايەن،
بە تەۋۇمى و درىزخايەنلى رە شەباكە بېستى لى بىرین، خودا ئەو رە شەبايەى
لە سەر ھەلگەردن حەوت شەوو ھە شت رۆز بەردەوام بۇو بىن وە ستانە وە
بروگە پىدان، زىخ و بەردى لە گەل خۆىدا دەھىتىا و بە سەرىدا دەگەردن و
لەناوى دەبردن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِن يَمْسَكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ نُذَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ أَلَّا ذِينَ
 أَمْنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَلَلَّهُ لَا يُحِبُّ
 الظَّالِمِينَ ﴾ ۱۶۰ آل عمران: ۱۶۰

الدوله: گواستنه و هي له دۆخىكىه و بۇ دۆخىكى دىكە
 له نىگەرانىيە و بۇ خۇشى
 له نەخۇشىيە و بۇ تەندروستى
 له هەزارىيە و بۇ دەولەمەندى
 بە پىچەوانە يىشەوە.
 نىگەران مەبە..

پشت بە خودا ھەمووی چەند رۇزىكە، نەك چەند مانگ و سال.
 بىۋىستە ئەو بىزانتىت كە رۇزگار لەسەر يەك شىوه جىڭرى نىيە.
 گەشىپ بە، گومانى باشت بە خودا ھەبىت..

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّابِرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى
الْخَشِعِينَ﴾ البقرة: ٤٥

حوزه يفه ده گيئريته وه: "هر کات په يامبه ر (﴿الله﴾) توشى نه هامه تيه ک
بوایه ده رشت نويژى ده کرد" نويژ و نزا فيرت ده کهن چون له کاتی
که وتندا خوراگر بيت. بؤیه کاتیک ئىبن و عه باس هه والى مردى
براکهيان پيدا، له کاروانىيەکه لايدا و له روخى رېگاکه نويژى کرد بو
شويتكەوتنى ئەو فەرمانەی خوداي په روهردگار: ﴿وَاسْتَعِينُوا بِالصَّابِرِ
وَالصَّلَاةِ﴾ ئەی بهندەی خودا مژدهت ليپيت چاره سەر په ژاره کانت
ئەوهىي له بەردەست په روهردگاردا به ملکەچى و پىزەوه بوه سەت.
وابکە ئەم ئايەتە له ناختدا رەگ دابکوتىت و به ناختدا برواتە خوارەوه
و ھەميشە له بەرچاوت بيت.

((لەھەموو تەنگانە و پىداوی ستييەكان تانا، له کاتى بەلاؤ مو سىبەتدا پەنا
بەرن بۇ صەبرو خۇرماگرى و گەرانەوه بۇلای خوداو رۆزۈو گرتىن، واتە:
صەبرو نويژ بکەن بە قەلغان و سوپەر بۇ ھەموو تەنگانە و ئاستەنگ و گىر و
گرفتىك. بىگومان بە جى هىنانى نويژەكان له کاتى خۇيانداو ئەنجام دانىان
وھکوو بىيۈر سەت كارىكى قورس و گرانە، مەگەر بۇ كە سازىك نەبى كە
لە خودا ترسن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ وَعَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى
الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَابَ الظَّالِمِينَ كَفَرُوا
وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكُفَّارِ﴾ التوبه: ٢٦

ئىيىنۇ قەيم دەفەرمۇيت:

ھەركات ئىيىن و تەيمىيە تۈوشى نارەحەتىيەك بوايە ئايەتەكانى دلىيابى
دەخويىند، منىش بۇ خۆم ئەوەم تاقى كردووهتەوە،
كارىگەرى زۇر زۇرى لەسەرم ھەبۇوە و ئاسووەد و دلىيابى كردووم،
خواى پەروەردگار لەم پېتىچ ئايەتەي كە ئارامى بەخش ناسراون،
خوداي پەروەردگار مەرقۇنى دلىا كردووهتەوە:

۱- قَالَ تَعَالَى: ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ وَعَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ
جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَابَ الظَّالِمِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكُفَّارِ﴾ التوبه: ٢٦
((ئەمچار عىنايەو كۆمەگى خودا فريياتان كەوت، دلى ئارامى و خۆگرى بەسەر
پېغەمبەر و نەو ھاوهلانى لەخزمەتىيا مابۇونەوە باراند، دلى بېكىدىن
لەھىداو ئاواتى سەركەوتى، نەو غەم و پەزارەتى كە تۇو شى پېغەمبەر بۇ
بەھۆى تىشىكان و هەلاتنى زوربەتى مو سولماڭەكانەوە لا چۈو نەما، هەلاتنى
ئەوان زىدە ورەبەرزى و ئازايەتى بەپېغەمبەر بەخىشى و زىياتر سوور بۇو
لە سەر ھىرىش بىردىن و پەلا ماردانى دوزمن. بۇ بەھىز كردىنى دلى
مو سولماڭەكان فەرى شتەي ناردىنه خوارى بۇ كۆمەگى بېكىرىنىان كە ئىيە

به چاو نه تان بیینین، به لکوو ناسه واره که یان له دلی خوتان دا بینی و همستان پی کرد، که بریتی بوو لهوره به رزی و به خودا چوونه هو سهر لمنوی هه لمهت بردن و په لامار دانی دوزمن و شکاندنی لی کو شتن و به دیل گرتنی زور لیيان. سزای ئهوانه دا که کافر بوون به کو شتن و به دیل گرتنو تیشکان و راونان و رسوا بوونیان ئائه و هیه: سزای ئهوانه کافرن له دونیا دا، هم تا نهوان کوفر به سهر ئیسلام دا هه لبزیرن و دژایه تی موسولمانان بکمنو شهریان له دز بکهن نه وه حالیان دهی)).

۲- قَالَ تَعَالَى: ﴿إِلَّا تَصْرُّوْهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اُثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْفَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَخْرُنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَّا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَسْفَلَةً وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلَيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾ التوبه: ۴۰

((نه گمر ئیوه یارمهتی پیغه مبهربی خودا نه دهن، له گهلى دا نه چن بو جیهاد، نه وه خودا کو مهگی پی ده کاو یار مه تدھری دهی، که سیکیش خودا یارمه تدھری بی به سیه تی و حه ویجه بی به که سی ترنیه. خودا یارمهتی دهد او و مکوو چون سالی کوچ یارمهتی دا کاتیک کافره کان تمنگیان بی هلا جنی و پیلانیان بو دادر شتن به کوشتن، به بندکردن، به دمکردن. پیغه مبهربی (﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾) به فهرمانی خودا کو چی کرد له گهان ها وه لی خو شهودی ستی دا نه بیو به کری صدیق حالی پیغه مبهربی بهم جو ره بوو یه کی بوو لمدوو کمس، نه سوپای کو چکمран و نه سوپای یارمه تیدھرانی له گهان دا بوو، به لکوو تمنیا دوو کمس بوون، خوی و نه بیو به کری هه والی لمو کاتمدا که له ناو غاری حیرا دا بوون، که نه شکه و تیکه له کیوی (ثور) سه ساعته رئیی له ممکه دووره. لمو کاتمدا

که ئەبو بەگرى ھاوريٰ چاوى بەکافرەكان كمۇت كە ھاتبۇونە دەركاى
 نە شەمەتكە تر سى لى نى شت لەوه كە بىيان بىنۇ بىانگىرنو بىانكۈزنى،
 بېئغەمبەرى وەت: ئەگەر تەما شاي بېرقا چى خۆيان بىكەن ئىتمە دەبىين.
 بېئغەمبەر (﴿۱﴾) بۇ دلدا نەھەدى ئەبۇ بەگر فەرمۇسى، مەتر سە خودا
 لە گەلماھە، يار مەتىھان دەداو دەمان پارىزى. ئەمجار پەرومەردگار ئارامى
 خۆى ناردە خوارى بۇ سەر دلى بېئغەمبەر (﴿۲﴾) يان بۇ سەر دلى ئەبۇ بەگر،
 ئىبىنۇ عەبباس و ھى تريش دەفەرمۇن: مەبە سە ئەبۇ بەگر بى با شەرە
 چونكە بېئغەمبەر (﴿۳﴾) ھەممۇو كاتى دلئارام بۇوهو تر سى نصبوھ. كۆمەگى
 بېئغەمبەرى خۆى كەد بە سەربازو لەشكەرىك كە ئىتھە نەتەن بىنى، كە بىرىتى
 بۇو لەفرى شتە رۆزى جەنگى بەدرو رۆزى جەنگى ئەحزابو رۆزى جەنگى
 ئوھود يار مەتىيان دا. پەرومەردگار واي كەد دروشمى كافرانى ئىرخ ستو
 ناواتو ھومىدىان نەھاتە دى و تېشكانو زەليل و رىسوا بۇون. رستمى (لا إله
 إلا الله، محمد ر سول الله) سەرخست بانگمۇازى بۇ ئىسلامى پېش خستو
 وە گەپخ سەت. ئەمە ئەگەر بە (مەذ صوبى) بخويىندرىتەوه. ئەگەر
 بە مەرفووئى بخويىندرىتەوه ئەمە كاتە ماناڭەمى بەھىزىر دەبى واتە: ھەر
 دروشمى خودا، رستە لە سەرەھەيە و پايەدارەو ھەر ئەمە سەركەمتووە. خودا
 عەزىز و بالا دەستە، ھەر كە سېڭ پەنا بەئەو بەرى پارىزراوو سەركەمتووە،
 حەكىم و دانايە لە كەدارو گوفتارى دا، ھەممۇو گوفتارو كارىكى لە جىھى خۆى
 دايەوەو ھېيج شتىكى بى حىكمەت نىيە)).

۳- قال تعالى: ﴿ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَرْكَدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلَلَّهُ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْمًا حَكِيمًا ﴾ (الفتح: ۴)
 پەرومەردگار خودايەكى وەھايە رۆزى سولھى خودھىبىيە ئارامى و ورھەرزى
 خستە دلى خودا پەرستانەوه، لەمە رۆزەدا مەردايەمتىبان نواندو فەرمانبەردارى

حوكى خودا بوون، بهدل سۆزى و لىپرانهوه خۇيان ئامادە كرد بۇ جەنك
ورپوو بەرپوو بۇونهوهى دۈزمن، خودا ورھېر زى پى بەخ شىن بۇ ئەوهى دلە
كوتە يان پى نەگاوشەنگانە دا ئەئنۇيان نەلەرزىن و چەوا شەمىي رويان تى
نمكا، همروهە با ئەوهى دلىيابى زياتريان پى بەخ شى و ئىمانىيان بەھىز
بىي. گيانى مەعنە وييان بەرزا تەوه..! پەرومەركار خۇى ھەلسۈرپەنەرى
بۇونهوهە بەقىرى شتەو ئادەمیزادو جندۇكەو شەياتىنى و ھەموو ھىزىز
ۋەتكەونىيەكانى وەکوو بۇومەلەرزە بوركان و زريان رە شەباو لاقاۋ دەريماو
شتەكانى تر)).

٤- قَالَ تَعَالَى: ﴿ * لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ السَّجَرَةِ
فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ اللَّسِكِنَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثْبَتَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴾^{١٨} الفتح: ١٨
((بىيگومان خودا رەزامەندىي خۇى لهو مو سولمانانه راگەياند: كەلمىزىر
درەختى (سمەرە) دا بەلەننەن بەتۆدا ئەى پېغەمبەر: له سەر ئەوه: كەدزى
قوھىشى شىيەكان بىجەنگىن و بەگيان و مال بەرگرى لەپەيامى ئى سلام بىكەن و
گۆرەپانى رو بەرپوونهوه چۈل نەكەن، رىوايەت كراوه: ئەو ھاودلانەى
بەلەننى فيداكارىييان بەپېغەمبەر دا، ژمارەيان ھەزارو چوار سەد كەس بۇون،
پەرمەركار ئاگادارى ناودلىان بۇو، دەيزانى بىر و باوھەپەر را ستى و دلا سۆزى و
ئەمەك و فەرمانبەرداريييان تىدايە، ئارامى و تە سكىنى زياتر خ سته ناو
دەرەونىانهوه، سەركەوتى خەبىھى بەذسىب كردن، دوابەدوای سەرەوەرى
غەزاي خەبىھى، رىزگار كىرىنى مەككە شى بۇ دە سته بەرگىردن، ئەمەجار
سەركەوتىن و بالادە ستى فەھى پى بەخ شىن و ولاتى تريان كۈنترۇل كردن
سەرەوەرى يەك لەدوايەكى باقى كىشىمەر و لاتانى تريان بۇ دەستە بەرگرا)).

هـ۔ قَالَ تَعَالَى: ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَيَاةَ حَيَّةً لِجَهَنَّمَةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَزْمَهُمْ كَلِمَةً أَلَّا تَقُولُوا وَكَانُوا أَحَقُّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ (الفتح: ٢٦)

((لهوکاتهدا سرامان دهدان: که ئهو بىن باومپو بىتپەر ستانه کەللە رەقى و نەقامى خۆيان خ ستهكارو گوئیيان بەبەلگەو نى شانەو حیوارو مەنتىقى عەقل نەدا، تىكىرا و تيان سويىندمان بە (لات و عوزا) ناھىلىن مو سولمانمەكان بىنە ناو مەككەوە، هەروەھا نەيانھى شت لە سەرەتاي نا شتىنامەي (حودھىبىيە) دار ستهى (ب سم الله الرحمن الرحيم) و (محمد ر سول الله) بنوسرى .. ئىتر پەروردگار ئارامى و پشۇو درېزى خستە ناو دلى پەتفەمبىر و ھاوهلانىيەوە، دەمارگىرى نەيگىرنى و بەمەرج و پىشىيارى كافرەكان رازى بۇون و ئا شتىنامەي حودھىبىيە لى حى كەوتەوە: كەدەروا زەرەزە رىزگاركىرىنى مەككە بۇو، لەھەمان كات دا خودا ر شتەي شايەتمان و بىر و باومپى يەكتاپەرسىنى لەدى موسولمانەكان دا بەھېزىترىرىدو وای لى كىرىن رىزى حەرم بىگرن و شەھرى تىدا نەكەن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَنَاحَةً وَلَا شُكُورًا﴾ (الإنسان: ٩)

((نهوکوو ئىمە ئەم خواردن و پىيداوى ستىانەتان بىن دەھىن تەمنا لەبىر خاترى رەزامەندىي خودا يەو بەس ! ھىچ منەتتان بە سەردا ناكەمىن، پاداشمان لەئىوھ ناوى، شوکرو سوپاسى ئىۋەمان مەبەست نىيە، بەتەما ھىچ پاساودانەوەيەكى ئىۋە نىن)).

نىڭەران مەبە ئەگەر تو چاکەت لەگەل خەلک كردووھ، ئوان بە گوفتار و كردار بە خراپە پاداشتىيان دايىتەوھ..

ئام ئايته بىكە دروشمى خوت لە ھەموو كارەكانىدا: ﴿ لَا زِيْدٌ مِنْ كُوْجَةٍ
وَلَا شُكْرًا ﴾

خودا ھەرگىز چاكەكانى تو لە ياد ناکات، پاداشتى چاكەكانى
دەدانەوه..

چونكە تو بەندەي ئەويت.

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا
 الْبَلْغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَنَ مِنَ الرَّحْمَةِ فَرَحِّبْ بِهَا وَلَنْ تُصِيبَهُمْ
 سَيِّئَةً إِيمَانًا قَدَّمْتَ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَنَ كَفُورٌ﴾ النور: ۸

مژده بیت ئەگەر براکەت يان کورەکەت يان ھاوېرىکەت لە پېامىر
 راستى لايان داوه! ئایا دلى بە دەستى توپىه؟ دله كان بە دەستى
 پەروەردگارە خودا چۈنى بويىت دەيخاتە ئەو بارە. بلام نۇوهى لەسر
 توپىه: ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ﴾ ئارام بگەرە لەسر ئەو تاقىكىرىنۋە، ب
 شىوھىيەكى دروست و پەسىند بە شەو و بە رۆز بىردىوام بە لەسر
 گەياندىنى بانگەوازەکەت، پاشان چاوهپروانى سەركەوتىن لە خودا بە.

((ئەگەر مو شريىكەكان هەر سوربۇون لە سەر كوفرو بىنېشى خۇيان، بىعير
 بانگەوازىيەكە تەوه نەھاتن گوپىيان بەپەيامە كەت نەدا، نۇوه خۇت دىگىر مەكمە
 خۇيان بەرپىر سىاران، ئىيەمە تۆمان ناردۇوە پەيامى خودايان بىن رايىكەمنى، نەت
 چاودىر و ژمیرىيارى كارو كردىوه يان بى. ئىيەمە نەگەر لە لوظۇ و نېھ سانى
 خۆمانەوه نازو نىعەمەت بە ئادەممىزىاد دەبەخىشىن سامانىدارو لەش ساغۇ بىن ترس
 بىن، لەناو نازو نىعەمەتى ئىيەمەدا بە تەندىرو سىتونارامى زيان بە سەر بىرى كەمە
 خوش و تەرەدەماگە، شا بە سەپانى خۇى نازانى و لە خۇى باپى دەھىن، خۇ نىڭىر
 بەھۇى كردىوهى ناپە سەندى خۇى تۇو شى جورتىنىكى بىكىن، ھەزارى و گەرس و
 نەخۆشى و ترسى تۈوش دەبىن، ئىتە دەست دەكىا بەنانشوكىرى و كەرن و نازو نىعەمەتى
 لەوپېي شى لەبىر دە چىتەوه كوفرانى نىعەمەتەكائى خودا دەكى! نۇوه سرو شى
 ئادەممىزىاد، بىن چىلدانە و سېلەم و بىن نەزەنە)).

قَالَ تَعَالَى : ﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَآخِرِينَ ﴾ ٦٠ غافر :

تو دهست پیشخه‌ری بکه، خوداش کاروباره‌که‌ت جیبه‌جی دهکات.

((نهی بهندکانم هاوارم لی بکهن، لیم بپارینه‌وه دوعاتان گیرا دهکه‌م، چونکه دعواو پارانه‌وه بؤ خوی عیباده‌ته، بهلکوو کاکله‌ی عیباده‌ته، دعوا بریتیبه لهوهی له خودا بپاریتیه‌وه بؤ هینانی سوودو لا بردنی زیان، بؤ سهرفرازی دونیاو قیامه‌ت، بؤ به مراز گمیه شتنو شاد بیوون به بهه شت، نهوهشمان لهیاد نه چن پارانه‌وه له غهیری خودا بین سوودو بین بایه‌خه تمنیا خودا دهتوانی دعوا قبول بکاو مه‌بهست بینیتیه جی...)).

فَالْعَالَمُ: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَدْنَاكَ اللَّهُ أَوْلَىٰ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِفِينَ خَصِيمًا﴾

النساء: ۱۰۵

خودای په روهردگار له گهله په یامبهر (عليه السلام) دهدویت و، بابهتیک بټو ئیمه پوون ده کاته وه بټو بپرواداران زور گرنگه خویان ړاډهستی ئه م په یامه‌ی په روهردگار بکه، ئه کارهش بریتیه له وهی: په یامبهر دهست و هرناداته کاروباره کانی خودای په روهردگاره وه، ئه و ته نهه گه یه نه ری په یامی په روهردگاره، له سه رئیمه‌ی بپرودارانیش پیویسته که گویرایه‌لی په یامبهر بکهین و، بلیتین: گویرایه‌لی فرمانین.

ئاگادار به هه رگیز دهست و هرنه دهیته کاروباري خودایی، نه لیتیت: من
وام پی باشه!

پیویسته خوت بدھیت به دهستی ئه ووه، چونکه کاتیک فه رمانی خودا
هات بټچوونی تو دهورن نابینیت.

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَلَا تُطِعُ الْكَفَرِينَ وَجَهَدُهُمْ بِهِ، جِهَادًا

كَيْرًا﴾ الفرقان: ٥٢

بو هه موو بانگخوازیک..

ئەگەر سەركەوتت دەۋىت

پيوىسته بانگەوازەكت ھاوتاي قورئان بىت..

((ئىمتو نەى پېغەمبەر! بەگۈنى كافرەكان مەكە لەو شتانەى داوات لىندىكەن،
كە دەلىن: دۆزى خواكانى نىمە مەدوى، وەرە سەر بىرۇ باوھى نىممۇ نەم
جۈزە شتانە، بەلكۇو جىيەدەيان لمەذ بکە، بەھەممۇ چەمكىڭ مادى و
مەعنەوى لەكەلپىان بىكموھ شەرمۇھە، نەوه قورئان بىكە چەمكى كۆ شىندە
خۇت و دۆزى مو شرىكە كان بوه سته. بىنگومان نەم قورئانە ھىزۇ توانما
كارىگەمىرىيەكى واي ھەيە، ناتوانى بەرھنگارت بىنەمە، بەنا سانى دەتوانى
بۇرۇ يان بىدەو بە سەر يان دا زال بىي، بەبىي سەتنى نا پە تە كانى
دىلىان وەلمىزەدى و ھەنا سە بىرگەنپىان بىي دەكەمۇئ و ھى بىكەن دەرەقەنت
نایمن)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذَا مَسَ الْأَنْسَنَ الْضُّرُّ دَعَانَا لِجَنِيَّةٍ أَوْ قَاعِدًا
 أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ وَمَرَّ كَانَ لَمَّا يَدْعُنَا إِلَى
 ضُرِّ مَسَّهُ وَكَذَلِكَ زُينَ لِمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴾ (١٢) يُونس: ١٢

خودای په روهردگار ده زانیت ئاینده چی ده بیت، دهی چی ده بیت ئەگەر
 ئەوه پووبات..

بپوانه ئېرە..

خودا ناخوشى له سەريان لابرد، له گەل ئەوهى ئەشىزانى كە بى ئاگان
 له سوپاسگۇزارى بۆ خودا!

خودايىه چەند مىھەربانىت بۆ بهندەكت!

چەند جوان له گەلى دە جولىتىه وە.

خودايىه سوپاس و ستايىش بۆ تو، له ھەموو ئان و ساتىكدا...

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَلَا يَصُدُّنَكَ عَنْ إِيمَانِكَ اللَّهُ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلَنَكَ إِلَيْكَ وَأَدْعُ إِلَيْكَ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴾^{۸۷}

القصص: ۸۷

ئەگەر تو دەتەویت بازرگانییەک بکەيت سوود بەخش بىت و زيان تىا نەكەيت، بانگەواز بۇ پەيامى خودايى بکە.. بە راستى بانگەواز بۇ خوان بازرگانییەکى پر قازانچ و سوود بەخشە، كۆي قازانچى راستەقىنى سەرجەم دەستكەوتى دونيا و دوارقۇشى.

((سەرفنج لە كافرە كان مەددە، ور يا بە كارت تى نەكمىن، گۈز مەدرە دژايەتىكىرىدىان بۇ تو، پابىندى وىستو حەزى ئەوان مەبە. چونكە نەگىر نەرمىيان لەگەلدا بىنويىنى و بەق سەميان بکەى، ناھىلەن پەيامەكەت بىكەمىنى. دەبنە كۆ سپو لەمپەرولە شۇينكەوتى پەيامى خودا دەتگىزىنەوە. نە پېغەمبەر! بانگەوازى بکە بۇ عىبادەتى خوداي خوت. بەبى ترسو راپىز ئايىنەكەى بلاو بىمەرەوە، بەئا شىكرا بانگەوازى خوت را بگەبەنە. نەكە لەگەل ئەوانە بى: كە ھاوەلىان بۇ خودا داناوه، نەچىيە پىرى مۇشىكەمانەوە بەفتارە دە چى و دەفەوتىت، چونكە كە سىك رازى بى بەرىبازى ئەوان لەوانەو عەزابى ئەوانى بەردەكەمەۋى)).

فَالْعَالَىٰ: ﴿ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيهِمَا جَزَاءً

بِمَا كَسَبَا نَكَلًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴾ ۲۸ ﴾

المائدة: ۳۸

دزی ناشرینترین کاری ژن و پیاوه، بهلام بؤ پیاو ناشرینتره، چونکه پشت دهکاته ههولدان و کوششکردن بؤ پهیداکردنی روزی خوی و مال و مندالی.

((پیاوی دزو ئافرهتى دز حوكمه كەيان نەوهىيە كە بۇتان دەخويندرىتىمە، سزاي تاوانە كانىياناتان بؤ ديارى دەگەين، دەستيان بېرىن، وەكۈو چۈن دەستى ئازاوهگىپرو چەته و رېگر دەبېرىن! بەپىنى حوكمى نەم ئايەتە ھەركىسىن - پیاو بى يان ئافرهت دزى بکاو لە سەرى بەچە سېنى مەرجى دزىيەتى تىدا بىتە جى، دەستى را ستى لە جومۇڭگەوە دەبىرىدى، نەگەر دزىيە كەدى دووبارە كەردەوە قا چى چەپى دەبىرىدى، لە قاپەرەقەيەوە! نەمجار دەستى چەپى، نەمجار قا چى را ستى، نەگەر ھەر وازى لە دزى نەھىيناو تەمى نىبۇو بەند دەكىرى! بېرىنى دە ستى پیاوو ئافرهتى دز، تۆلە و سزاي كەردەوە كەمانە، چونكە دەستدرىيەزان كەردۇتە سەر مالى خەلک، رىسوا كەردن و بەند پىندان و تەمبى كەردنە لە خوداوه بۇيان، بؤ نەوهى جارىكى تر ھەول نەدەن نەمە تاوانە دووبارە بکەنەوه، ھەروەھا پەندو ئامۇڭگارىيە بؤ خەلکى تەريش كە خۇ لە تاوانە بېپارىزىن. پەرەردەگار بە تواناوا بالا دە ستە بۇ جى بە جى كەرنى فەرمانە كانى، چۈنى بوى ئاوا يا سا دەرددەكا، بە ھېزى توانييە بۇ تۆلە سەندنەوه لەوانە ئىتاۋانى دزى نەنچام دەدەن، دانايە لە ياسا داناندا، شەرع و ياسايەك دانانى كە بەرژەوندى گەل و ولاتى تىدا نەمى)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ الْزَانِيَةُ وَالْزَانِي فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ قَنْهُمَا مِائَةَ جَلْدٍ وَلَا
تَأْخُذُكُمْ بِهِمَا رَافِهٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ أُخْرِيًّا
وَلَسْهَدَ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴾ النور: ٢

داوین پیسی ناشریترين کاري ڙن و پیاوه، بهلام بو ئافرهت
ناشریتره، لهبر سروشتي میئنهی خوی.

((سزاداني ئافرهتى زيناکارو پیاوي زيناکار ئهگەر ئازادو بالغ و عاقل بوون،
ئافرهتهكە شووى نەكربىبوو پیاوەكەش ڙنى نەھىينا بwoo، ئەوه هەريەكمەيان
سەدجلدى لى دەدرى. شاياني سەرنج لى دانه، لىرەدا لهباسى زينادا ئافرهتى
پیش پیاو خ ستووه كە چى لهبا سى حەدى دزى دا پیاوي پیش خ ستووه،
چونكە رىخۇ شكەرەو دەواعى زينا زۆربەي كات له ئافرهتهكەمە دەبى،
عەيدار بۇونى ئافرهت بەزينا له لهكەدار بۇونى پیاو كارىگەرتە، بهلام
لهكارى دزى كردن دا زوربەي كات له پیاوەو دەبى و ئافرهت كەمەر پېكىشى
دەكا. بۇيە لهباسى دزى دا پیاو پیش ئافرهت خراوه. ظاھيرى ئايەتهكە ئەوه
دەگەيەنى: كە حەدى زينا لىدانى سەد دارە. بهلام بەفەرمودەي صەھىحى
پېغەمبەر ﷺ جوداوازى خراوهتە نىوان ئافرهتى شوو كردو شوونەكردووه،

همروا پیاویک ژنی هینابی یان نمیهینابی حهدیان جیاوازه. واته، (محصن) و (غیر محصن) حهدی موحصمن نه و ژنه شووی کردبی و نه و پیاوی ژنی هینابی به گویرده حهدیشی پیغه مبهر للہ به رده باران دمکرین تا گیانیان دمرده چن. نم حوكمه به گوفتو به گرده وله پیغه مبهره وه چه سپاوه و به مونه و اتمه روایت کراوه. با به زهی و شه فه قفت پال به نیوه وه نه نی حهد لمسه زیناکمر لا بهرن، جی به جی کردنی حهد لمسه زیناکمر حوكمی خودایه، نابی به هیچ جوئی حوكمی خودا را بگیری و ماته ل بکری. نه وهی له سمر نیوه پیوی سته پابهندی دهی بر پاری خودا بن و دهی به رام بهر حوكم و بر پاری خودا به غیرت بن، هر که سی سنوری خودای شکاند دهی نیوه لی قبوق نه کهن. نه گمر نیوه نیماذنان به خوداو به رؤزی قیامت همیه حمد له سمر زیناکاران نمنجام بدنه و به توندی تولمیان لی ب ستینن، بوئه وهی نه وان و هی تریش تهمی خواردو بن و پهندو عیبرت و هربگرن، نه مه هه لنان و تهر غیبیکی زوری تیدایه له سمر جی به جی کردنی حوكم و حهد کانی خودا له سمر تاوانباران. پیوی سته حمد لی دمرکردن که یان به نا شکرا بی و به بهر چاوی خه لکیمه وه بی، با کومه لیک له مو سولمانان ناگاداری حمد لی دمرکردن که یان بن بوئه وهی زیاتر نازاری دمروونیه یان بدروی و پتر کاریگه ر بی لمسه ریان و سزا که یان توند تربی)).

فَالْتَّعَالِي: ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ يَقَاتِلُنَا بَيْنَنَا قَالُوا مَا هَذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُفْتَرٌ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي قَبْلِنَا

الْأَوَّلِينَ ﴿٣٦﴾ القصص: ٣٦

پیویسته هه موو برواداریک پشتگیری راستی په یامه کهی بکات و،
بانگهوازی بؤ بکات بؤ ئه وهی هیچ نه وهیک نه یهت،
دەربارەی ئاینە كەمان بلېت:

﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي قَبْلِنَا الْأَوَّلِينَ﴾

((کاتیک حەزرەتی مو سا ﴿الْكَوْثَة﴾ و هارون ﴿الْكَوْثَة﴾ هاتنه سەر فېرۇمون و تاقم و
كۆمەلی، په یامى خۆيان بە سەردا رانواند، و تيان: ئەم په یامە ئىيۇھە جە
لە سېحرىکى ئا شکرا ھى چى ترنىيە، درۇيەكى ھەلبە سترابو ھەرگىز ئېمە
لە وەپىش په یامى ئاوا مان نەبىي ستۇوه، با سى تاك و تەذھابى خودا و
بەندايەتىكىرىن بۇ خودامان لەپىشىنانى خۆمان بەگۈئى دا نەدراوه)).

فَالْمُسْتَقِيمُ ﴿٤٣﴾ الزخرف: ٤٣

نه گهر خلک روجوو له ئارهزوو بازى و ويستەمەننېھەكانىان:
﴿فَأَسْتَمِسْكُ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾

تو دهست به قورئانه و بگره بق نهاده له گهله نهاده برق نه چیت.

((ئەی پىغەمبەر! ئەتۆ پابەندى ئە و قورئانە بە: كە بەنىگا بۇت نىرداۋە، بىنگومان تۆ لە سەر رىبازىكى را ستو حەقى، پەيرەو پرۇگرامت مايەى بەختمۇھرى ڙيانى دونياو قىامەتە)).

فَالْتَّعَالَىٰ: ﴿يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَنُ مَا سَعَىٰ﴾ الناز عات: ٣٥

هەموو كردەوە چاکە و خراپە كانت لە ياد كردۇوە، بەلام لە نامە يەكدا نووسراوە ئەو بەلگەنامە يە سەتمى لە هېچ كەس لە گەورە و بچووڭ تىا ناكريت.

كار بۆخوت بىكە بىق ئەوهى رۇزى بە يەك گەيشىتتىت بە پەروەردگار ئاسان بىت.

((ئەو رۇزە ئادەمیزاد كردەوە خۇى دېتەوە يادو چاکە و خراپەي خۇى دېتەوە رېيى و بىرى دەگەۋىتەوە، چى كردەوە جى نەكردۇو)).

فَالْقَاتَلُونَ: ﴿٦﴾ وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٧﴾ آل عمران: ۱۳۹

ئىپنۇ قەيم رەحمەتى خواى لىتىت دەفرمۇيت:

((ەركات باسى نىگەرانى ھاتىت لە قورئاندا فەرمان كراوه پشتى تى
بکەين، چونكە ھىچ بەرژەوەندى دلى تىبا نىيە، لە ھەمان كاتدا كارىكى
خۇشەویستە لاي شەيتان)).

نىگەران مەبە!

چونكە تو بەندەى بەھىزى خودايت، نەوەك بەندەى لاوازى شەيتان.

((ئىوه خۇتان بە زەبۈون و لاوازى تر ساولە شەر پى شان مەدەن،
خەم و خەفت بۆ كۈزراوان مەخۇن، ئەوانە نەمەن و مىوانى خودان
ئىوه سەربەرزۇ سەرفرازان، دوا رۇزۇ سەركەوتىن ھەر بۆ ئىومىيە ئەي
كۆمەلى موسۇلمانان! بەمەرجىك ئىوه خاون باوھى راستو دروست
بن)).

قَالَ قَعَّالٌ: ۝ وَنَقِلُّ أَفْتَدَهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا
 ۝ يِهٌّ أَوَّلَ مَرَّةً وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَلُونَ ۝ (الأنعام: ۱۱۰)

کارهکانی دل به دهستی تو نییه، دل به دهستی پهروهه دگاره، تهنانه ت
 بو بزاردهی دله ساغه کانیش هه ر به دهستی خاوهنه گورانکاری
 دله کانه، خوت ناتوانیت به نزیکیت له دلتهوه سوود و قازانجی پین
 بگهیه نیت.

((جی به ئیوهی زانا ندووه که داوا کاریه که یان جی به جی کراوه
 موعجیزه کانیان بو ئەنجام درا ئیمه دلیان لانادهین له تیگمی شتنی حهقو
 را ستی و چاوی دلیان کوپیر ناکمهین له بینین؟؟ کی دهلىن له مېھر ناخمهینه
 نیوان نهوان و حهقو را ستی! به جوئیک که حهق بهدى ناکهن! جی ئیوهی
 فېر کردووه که ئیمه له گومراپی خۆیاندا نایانهیلینه وه همتا سمرگمدادان
 بین؟ واته: له توغیان و سنور بمزینیدا دهیان هیلینه وه، وازیان لى دههینین
 له گومراپی خۆیاندا به سمرگمدادان بمیئننده وها بیگومان دلیک که ئیمان به
 ئایمەتی زۇرو زەبەندە قورئان نەھیئى؛ بىروا بەو ھەموو نى شانه جوئراو
 جوئانەنمکا که له كەوندا بلاوبۇونە وە قورئان سەرەنجیان بو رادەكىي شى،
 ئەوه دلیکى قەلب و ھەلگەپراوه يە، ھەر ئە و دلە يە: کە يە كە مجار بانگەوازى
 بو کراو بە پىر بانگەوازى يە كەمە نەھات و حەقى وەرنەگرتا ھەر ئە و دلە يە:
 کە بانگەوازى قورئانى رەت كەردەوە)).

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَإِذْ تَقُولُ لِلّذِي أَنْعَمَ اللّهُ عَلَيْهِ وَأَعْنَتَ عَلَيْهِ
 أَنْسِكَ عَلَيْكَ رَزْجَكَ وَأَتَقَ اللّهُ وَتَخْلُقَ فِي نَفْسِكَ مَا اللّهُ مُنْبِدِيهِ
 وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَهُ فَلَمَّا قُضَى زَيْدٌ فِيمَنَ وَطَرَا
 رَوَجَتْ كَهَّا لَكَ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَذْعِيَابِهِ
 إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرَا وَكَانَ أَمْرُ اللّهِ مَفْعُولاً ﴾ ﴿ الْأَحْزَاب: ۳۷

((بزانه پیوه‌ری راستی بپروا به خودای په روهردگار و. ترسان لئی.
 ئه و کاته‌یه که جگه له خودا هیچ که‌سی دیکه ناتبینیت. دلنيا به لهوهی
 که جوهه‌ر و کانزای مروف له کاتی تنهای‌دایه دهرده‌که‌ویت نهک له
 ناو ٹاپوره‌ی خه‌لک، چونکه مروف له ناو خه‌لکدا بزاری هموو کاره
 دزیوه‌کانی دهکات نه‌گهه بچووکیش بیت، بهلام مروفی ژیر هه‌میش
 بزاری کردوه‌کانی دهکات، ئایا به راستی ئه و پیاویکی چاکه یان پیاو
 خراپه، ئایا ئه و پیسے یان پاکه، هه‌رکات مروف به تنهها خوی برو
 نه‌وکات ناخی دهرده‌که‌ویت)).)

فَالْعَالَمُ: ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ الفاتحة: ٥

هەركات بەندە لە نويژەكەيدا گەيشتە ئەم ئايەتە...

خوداي پەروەردگار دەفرموريت: "ئەمە نىوانى من و بەندەكەمە و
ھەرجى داوا بکات پىنى دەدەم."

خودايە..

نیوانى تو و ئىمە ئەوھىيە تو دەپەرسىتىن
تو پەروەردگارى ئىمەيت و ھاوبەشت نىيە.

((خودايە! ھەر تو دەپەرسىتىن عىبادەت و پەرسىتشمان ھەر بۇ تۆيە و بەس!
ھەر لەزاتى پاكت داواى كۆمەكى دەكمىن، ھەر بەھىز و توانى لە بن
نەھاتووى تو پەشت دەبە سەتىن، ھەمەمۇ كاروبارىك بەپەشتىوانى تو نەنجام
دەدرى، ھەر چى بتەوى بېن دەبى، ھەر چى پەزامەند فەمبى لە سەر بۇونى
نایەتمەدى)).

قالَ قَالَ: ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ الفاتحة: ۲

ئيلاھى..

پەروھرینم..

گەورەم..

من بەندەيەكى لاوازى توم..

دەمەویت ستایش و پەسنى تو بکەم..

ھەرجى لە ناخدا بۆت ھەلپۇرم..

بەلام..

دەلم دەلەرزىت!

زمانم گۇناكات!

وشەكانم دەستەوەستانى!

خودايە!

تو وەك ئەوهى خوت پەسنى خوت دەكەيت

وەك بەھەممەندىيەكانى دىكە، بە ئىمانىش بەھەممەندىت كردووين،
بۆيە ليمان قبۇول بەرمۇو،

خودايە لە كەم و كورتى من و خويىنەر ئەم كتىبە خوش بە،

سەلام بۆ ئەوانەي شويىنى پىنمۇونى دەكەن.

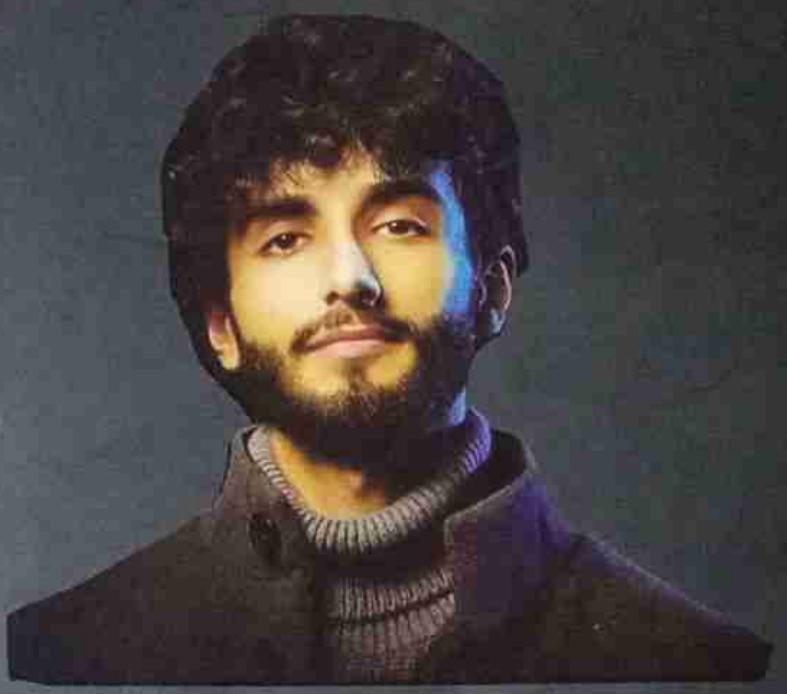
کۆتاپى

إِلَى اللَّهِ أَهْدِي مَدْحُوتِي وَثَنَاتِي
وَقُولَا رَضِيَا لَا يَنِي الدَّهْرَ بَاقِيَا

ھەموو ستايىش و پىا ھەلدانەكانم ديارى بن بۇ خودا، بە وتهى خوشنوودى ئەو ھەموو دنيا و نەوهشى تىايىھى كۆتاپى نايەت.

پشتىوان بەو خودايى يارمهتى دام ئەم پەرتۈوكە تەواوبۇو
لە خودايى پەروەردگار دەپارىمەوە ليمان وەربگىت و، سوودبەخش
بىت بۇ خۇشەويىستانم..

دروود و سەلام لەسەر پەيامبەر و تەواوى خانەوادە و ھاوەلەكانى
بىت.

عمر آل عوضه

لأني عدك

له بلاکراوه کلی ناوندی روشنبیری نمایان

